

VERSLAG VAN DE GEMEENTERAAD VAN DE RAAD DORDRECHT D.D. 8 november 2022

Raadzaal Stadhuis

Voorzitter: dhr. Kolff
Raadsgriffier: mevr. Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Boersma (CU/SGP)
Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. Burggraaf (VVD)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Dhr. Heijkoop (CDA)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Leeuwen (PVV)
Dhr. Maroof (DENK)
Dhr. Merx (VVD)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
Dhr. Noldus (VVD)
Mevr. Pichel (FvD)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Safranti (DENK)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Beter Voor Dordt)
Dhr. Stam (Beter Voor Dordt)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Stolk (VSP)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Struijk (CU/SGP)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Mevr. Van Benschop (GroenLinks)
Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Mevr. Van den Tol (VVD)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Van der Linden (CU/SGP)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Van der Spoel (PvdA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Mevr. Vol-van der Holst (Partij voor de Dieren)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf, wethouder M. Stam, wethouder R. van der Linden, wethouder P. Heijkoop

Opening

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Geachte leden van de gemeenteraad, gaat u zitten alstublieft voor zover dat nog niet het geval is. Geachte aanwezigen op de publieke tribune, mensen die thuis met ons meekijken, hierbij open ik de raadsvergadering van dinsdag 8 november 2022 en ik heet u graag allen hier welkom in de zaal en dus ook nogmaals de mensen die met ons meekijken. Ik constateer dat de gemeenteraad voltallig aanwezig is en dat doet mij natuurlijk deugd en dan kunnen we overgaan tot het vaststellen van de agenda en vandaag zal natuurlijk de begroting 2023 centraal staan, maar er staat uiteraard ook een aantal andere zaken op de agenda en bijzonder hierbij is dat we in afwijking van wat we gewoonlijk doen, de hamerstukken pas behandelen na de besprekingsstukken, in dit geval de begrotingsbehandeling, totdat die is afgerond en dat komt omdat er een aantal hamerstukken is afgeleid van de begroting, dus die begroting moet eerst zijn vastgesteld alvorens we die hamerstukken kunnen hameren. Dat gezegd hebbende begrijp ik dat het CDA twee amendementen en GroenLinks een amendement in wil dienen bij het hamerstuk 26, het vaststellen van de verordening op de gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit. Volgens mij, de heer Van Dam-Timmers, dat klopt. En ik kijk even bij GroenLinks. Daar wordt ook geknikt, dus dat klopt. Drie amendementen bij agendapunt 26 en dan wordt agendapunt 26 dus ook net zoals de begroting een besprekingsstuk en ik stel voor dat we die stukken ter bespreking behandelen en dan dus na de behandeling van de begroting agendapunt negentien toevoegen. Dat is het geval. Ja, dat zeg ik. 26 na agendapunt negentien toevoegen. Dat is akkoord? Ja? Dat is het geval. Ik denk wel overigens, dat zeg ik nu alvast, dat we dat agendapunt kort kunnen houden, want daar is uitgebreid over gesproken in de commissie. Er worden nu alleen drie amendementen ingediend, dus ik zou het dan echt willen beperken tot de amendementen en het liefst zelfs tot stemming over die amendementen. Dan kunnen we de wijziging zo vaststellen en de agenda daarmee ook.

2. Vaststellen van de notulen van de Dordtse Dinsdag 11 oktober vergaderzalen 1,3 en 5 en van de Gemeenteraad 18 oktober 2022

De voorzitter: En dan kom ik bij agendapunt twee, het vaststellen van de notulen van de Dordtse Dinsdag 1 oktober in de vergaderzalen een, drie en vijf en van de gemeenteraad van 18 oktober jongstleden. Ik kijk even rond of u daarmee akkoord bent. Daarmee zijn de notulen vastgesteld.

Stukken ter kennisname

De voorzitter: Dan de stukken ter kennisname, die kunnen we wel vast afhandelen, agendapunt drie tot en met achttien.

- 4. Raadsinformatiebrief over terinzagelegging ontwerpbestemmingsplan 11^e herziening Dubbeldam, locatie Dubbelsteynlaan West – Raadsinformatiebrief**
- 6. Raadsinformatiebrief over benoemen ruimte plan 'Oudland' – Raadsinformatiebrief**
- 7. Raadsinformatiebrief over stand van zaken pilot POH – GGZ Jeugd – Raadsinformatiebrief**
- 8. Raadsinformatiebrief over stand van zaken deelvervoer - Raadsinformatiebrief**
- 9. Raadsinformatiebrief over Septembercirculaire 2022 – Raadsinformatiebrief**
- 10. Raadsinformatiebrief over stand van zaken met betrekking tot de verkoop van de gebouwen op de dispositielijst – Raadsinformatiebrief**
- 11. Raadsinformatiebrief over voortgang plan van aanpak leefbaarheid Kromhout-Kasperpad – Raadsinformatiebrief**
- 12. Raadsinformatiebrief over Dordtse Decemberdagen – Raadsinformatiebrief**
- 13. Raadsinformatiebrief over afhandelen motie 220201/M2 – Extra Verlaatjes – Raadsinformatiebrief**
- 14. Raadsinformatiebrief over bestemmingsplan 1^e herziening Amsterlwijck 2020, aanpassing geurcontour – Raadsinformatiebrief**
- 15. Raadsinformatiebrief over ontwikkelingen doelgroepenvervoer Dordrecht – Raadsinformatiebrief**
- 16. Raadsinformatiebrief over jaarlijkse voorgangsrapportage Regio Deal Drechtsteden – Gorinchem (medio 2022) – Raadsinformatiebrief**
- 17. Raadsinformatiebrief over voortgangsmonitor bouwende stad per 1 juli 2022 – Raadsinformatiebrief**
- 18. Raadsinformatiebrief over resultaten (tussen)evaluatie uitvoeringsprogramma visie opvang naar wonen 2020-2025 – Raadsinformatiebrief**
- 5. Raadsinformatiebrief over plan van aanpak energiehulp voor huishoudens - Raadsinformatiebrief**

De voorzitter: Ik kijk even rond of er naar aanleiding van die agendapunt nog opmerkingen zijn. Ik begreep dat bij agendapunt vijf nog een opmerking zou komen van het CDA. Dat gaat over het plan van aanpak energiehulp voor huishoudens. De heer Van Dam-Timmers.

De heer Van Dam-Timmers: Ja, dank voorzitter. Het komt iets sneller dan ik had geanticipeerd. Bij dit punt willen we graag iets meegeven eigenlijk. We vinden het een goed plan, maar we willen wel dat er wordt ingezet op de juiste doelgroep en we hadden eigenlijk ook liever gezien dat woningcorporaties werden verplicht om ook verder te verduurzamen.

De voorzitter: Dank u wel. En dat is de bedoeling van vandaag, dat u allemaal versteld zult staan dat het sneller gaat dan u van tevoren had bedacht.

De heer ...: Voorzitter.

De voorzitter: Dat waren drie tot en met achttien.

De heer ...: Voorzitter.

De voorzitter: Ik zie nog iemand, gaat uw gang.

De heer ...: Als ik nog iets mag zeggen over. Vijf, plan van aanpak energiehulp voor huishoudens waar het CDA het net ook over had, wij lazen daar de zin in: voor de particuliere huurders organiseren wij juridische ondersteuning om maatregelen bij de verhuurder af te kunnen dwingen. Nou, hartstikke goed. Dat scheelt ons weer een initiatiefvoorstel. In andere gemeenten gebeurt het ook, want nu vallen particuliere huurders een beetje tussen wal en schip. Die zijn afhankelijk van hun verhuurder om hun woning te verduurzamen en ik wil de tip meegeven aan het college om eens te kijken naar Stichting !WOON. Dat spel je uitroepteken woon. Dat is de stichting die dit in Amsterdam doet en die heeft er veel ervaring mee en ik denk dat we daar als Dordrecht veel van kunnen leren.

De voorzitter: Dank voor de tip en die wordt ongetwijfeld ter harte genomen. Dan zag ik nog de heer Van Leeuwen.

3. Raadsinformatiebrief over opheffen muntbetalen op straat - Raadsinformatiebrief

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, het ging heel erg snel. De raadsinformatiebrief over opheffen muntbetalen op straat. Wij dienen een motie in bij het onderdeel begroting op de agenda van vandaag over dat dus juist niet doen, vandaar.

De voorzitter: Helemaal prima. Dat zien we dan straks, maar dat doet natuurlijk niets af aan het kennisnemen van deze raadsinformatiebrief. Ik kijk nog even rond of er nog andere opmerkingen zijn. Dan nemen we kennis van de stukken of de agendapunten drie tot en met achttien.

Stukken ter bespreking

19. Vaststellen begroting 2023 gemeente Dordrecht - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan komen we bij negentien, de hoofdschotel van vandaag zou ik willen zeggen, de behandeling van de begroting 2023. Toch wel een bijzonder moment natuurlijk, de eerste begroting die u als gemeenteraad straks gaat bespreken en ook vaststellen, al dan

niet aangepast, van deze raadsperiode, dus echt een markant moment en markanter misschien zelfs wel dan een normale begrotingsbehandeling omdat normaal gesproken de begroting voortvloeit uit een kadernota die uitgebreid besproken is en dat is dit jaar vanwege de verkiezingen natuurlijk niet het geval, dus de begroting is echt dit jaar een wat bovengemiddeld markant moment. Iedere partij krijgt straks eerst de gelegenheid om in de eerste termijn te reageren op de begroting. Ieder heeft daar zeven minuten spreektijd voor, exclusief interrupties, waarbij ik wel zal opletten dat er herhalingen worden voorkomen en dat we niet eindeloos blijven interrumpen. We doen dat natuurlijk in de gebruikelijke volgorde eerst en dat is anders dan normaal, maar bij de begroting is dat wel altijd zo, eerst de grootste oppositiepartij, dan de grootste coalitiepartij volgens het reglement van orde en dan gaan we zo door en indien u dat wilt, dat hoeft niet, kunt u zeker in de eerste termijn vanaf het spreekgestoelte spreken. U kunt uw eventuele moties en amendementen ook in uw termijn toelichten en daarna meteen indienen. Na de eerste termijn van de fracties volgt een schorsing. Het hangt ervan af hoe laat dat is of dat handig uitkomt of niet, maar een schorsing volgt er sowieso zodat het college zich even kan beraden op de echt ingediende moties en amendementen en daarna heeft het college, elke wethouder, vijf minuten spreektijd en we beginnen met de wethouder financiën die een dubbele spreektijd heeft. Dan eventueel een tweede termijn met eenzelfde spreekvolgorde, allemaal maximaal vijf minuten en vanaf de griffie zal er een overzicht worden gemaakt met de uiteindelijk ingediende moties en amendementen en die wordt digitaal verspreid na afloop van de eerste termijn en zo hoop ik dat we met deze routekaart in de hand er vandaag op een goede manier doorheen komen. Ik begin dus met de eerste termijn van de raad en met de grootste oppositiepartij, dat is Beter voor Dordt. Ik kijk even naar de heer Schalken. En nogmaals, u mag het hier doen, maar u mag het ook daar doen.

De heer Schalken-den Hartog: Ik blijf zitten, voorzitter.

De voorzitter: Ik word gecorrigeerd en terecht. Het RVO, ons eigen reglement van orde schrijft voor bij de begroting dat het hier gebeurt om het nog wat specialer te maken. Mijnheer Schalken, gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, collega raadsleden, iedereen die hier of op afstand meeluistert, collegeleden, griffie en ambtelijke ondersteuning, vandaag bespreken we de eerste begroting van deze nieuwe raadsperiode met een andere rol voor Beter voor Dordt dan de afgelopen twaalf jaar. Op de eerste plaats in eerste instantie een woord van dank aan de ambtelijke organisatie voor het samenstellen van deze begroting. Laten we beginnen met de constatering dat er de afgelopen jaren veel in gang is gezet wat de komende jaren nog doorloopt en ook zijn vruchten zal afwerpen. U begrijpt, op een aantal van deze dossiers kan Beter voor Dordt om die reden de steun geven aan de uitvoering daarvan. We zullen vandaag daarom vooral stilstaan bij zaken waarvan wij vinden en denken dat die niet beter voor Dordt zijn. Allereerst, voorzitter, vaststellen van de begroting begint met de toekenning van 75 euro als tegemoetkoming voor de alsmaar stijgende kosten van levensonderhoud. Het lijkt een gul gebaar, maar zoals Beter voor Dordt al eerder heeft aangegeven is het voor veel Dordtse inwoners vooral een sigaar uit eigen doos, omdat de lokale lasten echt behoorlijk stijgen. Voorzitter, waarom een lokale belastingverhoging in combinatie met die eenmalige gift? Waarom niet een lager belastingtarief dat uiteindelijk

ook bij onze Dordtenaren terecht komt? Wat Beter voor Dordt betreft is en blijft het streven naar het hebben en houden van zo laag mogelijke lokale lasten, want gaat u volgend jaar de lokale lasten weer verhogen en krijgen alle huishoudens dan wellicht twee keer 75 euro om die stijging te compenseren? We willen hierop graag een reactie vanuit het college.

Voorzitter, we missen verder in deze begroting concrete maatregelen voor de lokale ondernemers. Ze hebben het in sommige gevallen net als onze inwoners zwaar door de gigantische kostenstijgingen, personeelskrapte en daarnaast vaak ook nog de terugbetaling van eerdere regelingen die nodig waren om de coronaperiode te overleven. In het belang van onze lokale ondernemers vinden wij dan ook dat er voor ondernemers nu duidelijkheid moet komen over wat zij van de gemeente kunnen verwachten en wij hebben hierover een motie. In relatie tot ondernemerschap en het bedrijfsleven heeft Beter voor Dordt verder ook een motie met betrekking tot de aansluiting op het onderwijs. Het college geeft bij het intensiveren van de vergroening en verduurzaming van de openbare ruimte aan hoe zij denken de verdere vergroening voorrang te geven, maar uit de onderbouwing spreekt nog weinig daadkracht en zeker nu ook met GroenLinks in het college had Beter voor Dordt op zijn minst verwacht dat er een uitgewerkt plan zou liggen inclusief een financiële uitwerking daarvan. Om die noodzaak van de vergroening in de openbare ruimte kracht bij te zetten komt Beter voor Dordt met een motie voor de aanpak van hittestress en vergroening van de binnenstad. Het college stelt te gaan intensiveren op de inzet met betrekking tot energiebesparing voor zowel inwoners als bedrijven en hier wordt verder ingezet op de verdere groei, versnelde groei van het warmtenet. En over het warmtenet, voorzitter, heeft Beter voor Dordt inmiddels al veel artikel veertig vragen gesteld waarbij de antwoorden vaak erg ontwijkend blijven, want hoeveel mag en gaat dat uiteindelijk kosten? En hoe gaat het college de woningbezitters overtuigen? Gaat ze het financieel aantrekkelijk maken of wordt die overstap wordt die afgedwongen? Voorzitter, Beter voor Dordt kreeg in de commissie, dat was de commissie sociaal, bijval van diverse partijen over het missen van de smart geformuleerde doelen met betrekking tot gezond, sociaal en zorgzaam Dordrecht en dat is voor ons als raad op die manier dus onmogelijk om goed onze kader stellende en controlerende taken uit te voeren. We gaan ervan uit dat het college dit goed gehoord heeft en ook gehoor geeft aan deze oproep. Geef gewoon duidelijk aan wat je met een bepaald bedrag wil bereiken zodat we dat kunnen toetsen in hoeverre bereikt wordt wat is afgesproken. Voorzitter, kort maar wel zeker ook nadrukkelijk aandacht voor de noodtoestand, de noodtoestand waarin veel maatschappelijke organisaties en verenigingen zich op dit moment bevinden. Beter voor Dordt vindt dat nu de onzekerheid moet worden weggenomen voor al die organisaties en verenigingen. We lezen er vandaag ook weer over in de media. Ik noem daarbij specifiek kort de Sportboulevard. Daar kregen we zojuist nog een raadsinformatiebrief over aangeleverd, maar de huidige onzekerheid maakt vooruit kijken voor de exploitant en de gebruikers onmogelijk. Men moet nu weten waar men aan toe is. Hiervoor is een motie samen met de VSP.

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Vol.

Mevrouw Vol-van der Holst: Dank u wel. Wij hadden even een vraagje. Het gaat hier over een noodfonds, maar wij denken eigenlijk dat dit over een structurele aanpak gaat, dus heeft een noodfonds dan wel zin?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, de motie die roept ook op om versneld met duurzaamheidsmaatregelen te komen als we het hebben over bijvoorbeeld de Sportboulevard en als u het dan heeft over structurele maatregelen zou dat ook kunnen betekenen dat op termijn die kosten dus zeg maar teruglopen als die verduurzamingsmaatregelen versneld kunnen worden uitgevoerd. Dank u. Voorzitter, ik ga verder met de wijkvoorzieningen, ook vandaag in de media. In een aantal Dordtse wijken is er behoorlijk sprake van eenzaamheid en niet enkel onder ouderen, maar zeker ook onder jongeren en andere leeftijdsgroepen. We constateren daarnaast ook dat door de enorme inflatie en de gestegen kosten voor levensonderhoud en energieprijzen, mensen het hoofd soms echt niet meer boven water kunnen houden. Beter voor Dordt heeft zich ook de vorige periode al sterk gemaakt voor een soort van huiskamervoorziening in iedere wijk ter bestrijding van eenzaamheid, maar wellicht in deze tijd ook als warme plek waar men met elkaar bijvoorbeeld maaltijden zou kunnen maken. Dit zou een mooie en aanvullende stap zijn om de wijkcentrale verder nieuw leven in te blazen en een belangrijkere rol te geven in de ondersteuning van de inwoners. Een van onze gedachtenpunten hierbij is ook dat de centrale benadering beter werkt dan de individuele. De VSP komt hier op dit punt met een motie die gesteund wordt door Beter voor Dordt.

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, even een vraag, want ik dacht dat we de vorige periode juist hadden vastgesteld dat de huiskamers in de wijk gingen komen en dat is ook in ontwikkeling, dus ik weet niet waar ik iets gemist heb. Dat hoor ik dan graag.

De heer Schalken-den Hartog: Nou, voorzitter, dat klopt. Daar is de vorige periode ook op ingezet, maar volgens mij, en ik denk dat u dat ook weet, zijn ze er nog niet overal en is het belangrijk om die uitrol verder te doen waarbij je inderdaad borgt dat die plekken er in iedere wijk zijn. Voorzitter, als het zo is dat het nog maar op enkele plekken nodig zou zijn dan is het helemaal een makkie om dit uit te voeren en kunnen we dit mooi de komende jaren afronden. Ja, voorzitter, waar het college zich aan de ene kant sterk maakt of zegt sterk te maken tegen eenzaamheid en het feit dat iedereen mee moet kunnen doen, stopt datzelfde college met de gratis bus voor 65 plus. Vanuit Beter voor Dordt zeggen we: houd alle 65-plussers laagdrempelig mobiel. Voorkom vereenzaming. Stimuleer ontmoeten en de lokale economie. Verminder het autogebruik en de parkeerdruk. Een motie op dit punt dienen wij in. Die wordt gesteund door DENK, de VSP en de PVV, Beter voor Dordt. Met betrekking tot de wijken ...

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Burakçin.

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, ik hoor de heer Schalken zeggen dat OV 65-plus stopt. Hoe komt hij erbij?

De heer Schalken-den Hartog: De gratis bus voor 65 plus die stopt in de huidige vorm. In de huidige vorm krijgen alle 65-plussers een kaart waarvoor ze voor een klein bedrag per jaar altijd gebruik kunnen maken van het busvervoer en dat stopt nu.

De voorzitter: De heer Burakçin.

De heer Schalken-den Hartog: En wat ons betreft vinden wij het belangrijk dat alle 65-plussers zo laagdrempelig mogelijk mobiel blijven. En dat is denk ik het verschil, een accent.

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, bedankt in ieder geval voor de aanvulling, voor de correctie in ieder geval, want dat stopt niet. Er komt een ieder geval een nieuwe regeling. Goed, het is natuurlijk een politieke keuze hoe je ermee omgaat, maar het stopt in ieder geval niet, wat ons betreft ook gewoon niet en er komt binnenkort een nieuw voorstel hoe we daar invulling aan geven. Wat ons betreft is het in ieder geval zo dat niets het OV gratis niet voor alle doelgroepen moet gelden, maar wel voor degenen die het nodig hebben.

De heer Schalken-den Hartog: Dan vraag ik aan u hoe u dat voor zich ziet. Het is duidelijk wat voor u belangrijk is. Voor ons is het belangrijk dat we alle 65-plussers laagdrempelig gebruik laten maken van de gratis bus en ook met betrekking tot doelstellingen die voor uw partij belangrijk zijn, zoals het verminderen van de parkeerdruk en het verminderen van het autogebruik en het tegengaan van eenzaamheid. Voorzitter, ik ga verder.

Mevrouw Stolk: Voorzitter? Mag ik een interruptie op de heer Burakçin doen?

De voorzitter: Bij interruptie. Nee, dat doen we niet. We doen echt alleen interrupties op degene die er staat.

Mevrouw Stolk: Dan hou ik hem even vast.

De voorzitter: Dat is heel goed. U komt ongetwijfeld in de gelegenheid.

Mevrouw Stolk: Dank u wel.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, met betrekking tot de wijken denkt Beter voor Dordt ook altijd aan leefbaarheid en het dumpen van afval. Het is ons al jaren een doorn in het oog en daar staan we niet alleen in. We hebben op dit punt al eerder moties ingediend waarbij beleid en handhaving hand in hand gaan. We hebben nu een motie samen met de VVD die zich meer richt op het handhaven en deze motie is wat ons betreft een mooie aanvulling op alle initiatieven die er al zijn voor de aanpak van zwerfafval en afvaldumpingen.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De heer Schalken-den Hartog: Met betrekking tot groen, duurzaamheid ...

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u voorzitter. Ik ben buitengewoon blij dat dit is iets waar we als VVD, Dordtse VVD en BvD samen kunnen optrekken, heel goed. Natuurlijk, we hebben er in de vorige periode ook aandacht voor gevraagd en mijn vraag is: bent u het met mij eens dat het onderzoek dat dat snel uitgevoerd moet worden, niet een lijvig boekwerk, maar gewoon snel resultaat zodat we hierop door kunnen pakken dat het helder is op welke manier we het kunnen doen en wat geschikte locaties zijn?

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, dank voor de vraag van de heer Kuhlmann en volgens mij gaan we ervoor om dit inderdaad allemaal zo snel als mogelijk te doen, want het is ons allemaal een doorn in het oog. Dank u wel. Voorzitter, met betrekking tot groen, duurzaam en ruimtelijk ...

De voorzitter: Interruptie, de heer Groenewege. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Een vraagje, welke maatregelen stelt Beter voor Dordt voor in deze motie?

De heer Schalken-den Hartog: Ja, de motie die volgens mij in voorbereiding al wel ook in het systeem heeft gestaan, maar die gaat over het inzetten van slimme camera's en daar hebben we een uitleg over in de motie, dus daar kunt u kennis van nemen en dan kunt u er daarna zeker altijd nog vragen over stellen.

De heer Groenewege: Bedankt voor de verheldering. Het is nu helemaal duidelijk welke motie u bedoelt. Ik vraag me bij cameratoezicht altijd af of het middel niet erger is dan de kwaal, want bij cameratoezicht zit je toch weer een stapje richting een controlemaatschappij en zeker bij afvaldumpingen denk ik: is dat nou zo een serieus probleem dat je cameratoezicht zou willen toepassen? Hoe denkt Beter voor Dordt daarover?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, wat Beter voor Dordt betreft is dit een heel serieus probleem. We vragen hier al jaren aandacht voor om te voorkomen inderdaad dat die afvaldumpingen ongestraft kunnen plaatsvinden en wat ons betreft is het een middel om ons doel te bereiken en dat doel is dat er geen afvaldumpingen meer kunnen zijn.

De voorzitter: Bij interruptie de heer Portier.

De heer Portier: Ja, er wordt vanuit gegaan kennelijk dat cameratoezicht afvaldumping zou kunnen voorkomen. Is het dan niet nodig om iedere hoek, struik, et cetera, parkje in Dordrecht permanent onder cameratoezicht te houden? Want hoe ga je het anders voorkomen?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, volgens mij moet met het onderzoek en de proef die wij voorstellen moet duidelijk worden waar ze worden ingezet en hoe effectief ze zijn. Ik wil eigenlijk niet te ver ingaan op de details met betrekking tot de inzet van die camera's, want die camera's zijn dus rechtstreeks gekoppeld aan handhaving waardoor er dus niet een tussenstap is, maar op het moment dat er een melding of iets plaatsvindt er gelijk op geacteerd kan worden en er is al een soortgelijke proef volgens mij in Zuid-Londen en die

heeft erin geresulteerd dat er tachtig procent minder afvaldumpingen zijn. Ook al zou het hier maar vijftig procent minder zijn dan zouden we daar al heel blij mee zijn.

De voorzitter: Bij interruptie, gaat uw gang, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, ik wist niet helemaal naar wie u wees, maar dank u wel voorzitter. Ja, de heer Portier geeft al duidelijk aan van: waar moet je dan die camera's wel en niet gaan zetten? En we zijn heel duidelijk met zijn allen bezig om dat bij plaatsen en de vervuiling en het zwerfafval aan te pakken, maar ook GroenLinks is er niet van overtuigd of die camera's nu wel degelijk nu iets gaan opleveren, want waar geen camera's staan wordt dan waarschijnlijk het vuil gedumpt zoals je nu al ziet dat we bijplaatsingen vinden en uit hele andere wijken. Die komen het dan weer ergens anders neerzetten. Het is gewoon een groot probleem en ik denk dat we een oplossing moeten zoeken. Wat ik begrepen heb zijn we daar met zijn allen ook mee bezig, een totale oplossing voor het ophalen van het afval en voor het verzamelen van de mensen en niet door te kijken met camera's wie het dan geweest is. Ik bedoel, iemand met een hoodie op en die zet er wat bij, nou, ik zie dan echt niet wie het is en ik denk de politie ook niet.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, ik wil eigenlijk verder niet te lang ingaan op de details met betrekking tot de proef van die mogelijke camera's. Als u kennis kunt nemen van de proef en zoals die ook in Zuid-Londen werkt, dan is het wellicht ook echt naast alle andere maatregelen die we met elkaar moeten blijven nemen een manier om ervoor te zorgen dat de pakkans van de afvaldumpers ook groter wordt.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, nog een kleine vraag.

De voorzitter: Ja, en dan gaat de heer Schalken door. Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Nog een kleine vraag, want dat wilde ik eigenlijk net ook al vragen. U zegt van: voorzitter, de heer Schalken geeft aan dat als de camera dan iets signaleert dan kan er direct op worden geacteerd. Zoveel handhavers hebben we volgens mij niet in de gemeente. Stel dat er in Sterrenburg iets wordt gesignaleerd, gaan we dan met loeiende sirene of zo of met een flitsende fiets daarheen racen? Ik snap niet zo snel het direct kunnen acteren.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, waar mevrouw Kruger van GroenLinks vooral de onmogelijkheden ziet, zien wij eigenlijk de kans om afvaldumping en wellicht voor een deel te voorkomen en iedere afvaldumping die we kunnen voorkomen en die we op heterdaad kunnen betrappen is er een en die waarschijnlijk dan niet nog een keer zo een zelfde afvaldumping zal doen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik wil even de heer Schalken complimenteren met zijn antwoord en datzelfde had ik kunnen zeggen met een vuurwerkverbod, maar helemaal prima. Dank u wel.

De heer Schalken-den Hartog: Oké, dank u wel. Voorzitter, ik ga door en ik zie dat ik nog maar veertig seconden heb.

De voorzitter: Dat is correct.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik had ook nog een vraag. Mag dat?

De voorzitter: Nou, dat gaat niet van de spreektijd af. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Kijk, mooi. Voorzitter, heel fijn dat Beter voor Dordt en de VVD met een dergelijk voorstel komen maar ik ben vooral benieuwd, mijnheer Schalken geeft terecht aan zojuist dat 75 euro lastenverlichting een koekje van eigen deeg is. Heeft Beter voor Dordt en de VVD ook nagedacht over een mogelijk ander instrument wat ingezet kan worden? Wij betalen sinds vorig jaar twintig euro voor zeg maar grofvuil die opgehaald wordt vanuit huis en heeft u ook die optie meegenomen om bijvoorbeeld een voorstel te doen om die twintig euro af te laten schaffen zodat we zeg maar wat minder dumping van grofvuil hebben in uw geval?

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, dat is niet een voorstel wat van onze kant komt, maar als zo een voorstel er wel komt, dan ben ik benieuwd of daar voldoende draagvlak is om dat te doen en dan kan dat wellicht naast al die andere maatregelen en initiatieven die er ook zijn tezamen uiteindelijk het doel hebben dat er minder afval op straat is en minder afvaldumpingen zijn, dus als u daar met een voorstel voor komt dan zullen we dat binnen de fractie bespreken of we daar onze steun ook aan kunnen geven en of daar ook dan genoeg draagvlak voor is binnen de raad, dat gaan we dan zien. Ja, voorzitter, ik zie dat ik nog maar veertig seconden heb.

De voorzitter: Die gaan nu in, die veertig seconden.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, en ik heb eigenlijk nog een paar punten en als eerste is dat met betrekking tot duurzaamheid, duurzaam en ruimtelijk Dordrecht heeft Beter voor Dordt samen met de VSP een motie over het stimuleren van de voorgevormde kortere voedselketen en eigenlijk wilde ik afsluiten met bouwen en bereikbaar Dordrecht.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Stop de tijd. Gaat uw gang, mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Sorry, ik durf het haast niet meer, maar ja, ik vond die voedselmotie van Beter voor Dordt best wel goed. We staan daar als Partij voor de Dieren eigenlijk woord voor woord achter, de verduurzaming van de landbouw enz o en behoud van het open landschap, maar waarom wacht Beter voor Dordt niet gewoon het toegezegde voedselbeleid van het college af? Dat vraag ik mij wel af.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, misschien kunnen we dan met elkaar constateren dat wij een beetje ongeduldig zijn en met deze motie willen proberen om de snelheid erin wat te forceren.

De heer Groenewege: Ik ben bang dat Beter voor Dordt dat een beetje te heftig doet, want in de motie staat eerste kwartaal 2023. Ik heb liever dat het college met wat meer zorg een voedselbeleid opstelt dan met zoveel haast.

De heer Schalken-den Hartog: En dat is mooi en we wachten de reactie van het college af op deze motie en als zij met een hele duidelijke en nadrukkelijke toezegging komen kunnen we altijd op dat moment bepalen of de motie dan nog als extra drukmiddel nodig is of niet, maar daar wachten we de reactie van het college op af. Ja, voorzitter ...

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, nog even over die motie zeg maar. Op zich toen ik hem las dacht ik van best sympathiek, alleen toen kwam ik het woord natuur inclusief kwam ik tegen en ik dacht: laat ik toch even aan Beter voor Dordt vragen wat die partij daaronder verstaat in dit verband. Hoe moet ik het lezen?

De voorzitter: Gelieve geen college te houden.

De heer Schalken-den Hartog: Nou, voorzitter, ik ga daar zeker geen college over houden. Ja, het natuur inclusief wil zeggen dat bij de uitwerking van de plannen alle facetten worden meegenomen en als ik dan de heer Groenewege hoor van: nou, dan gaat het college nooit lukken, dan zouden we daar wellicht in de tweede termijn de motie iets op moeten aanpassen of voldoende comfort moeten hebben met de reactie van het college. Eigenlijk wil ik het hierbij laten, voorzitter.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, dank u wel voorzitter, want het laatste stukje is zeker niet onbelangrijk, want dat is bouwen en bereikbaar Dordrecht en dan met name betrekking op de woningbouw, want we hebben te maken met twee corporaties die hun handen meer dan vol hebben aan de bouwopgave en in het huidige begroting missen wij eigenlijk het aanwijzen van extra locaties die sociale woningbouwlocaties verder te vergroten en daarnaast hebben wij te maken met de toestroom van de diverse groepen van buiten onze stad en zien we dat de druk op de wachtlijsten toeneemt. Ik ga tot een afronding komen. We zijn blij met het initiatiefvoorstel van de VSP en het CDA met betrekking tot de knarrenhofjes, want die hebben wij ook in ons verkiezingsprogramma staan en om de realisatie van de sociale of van de betaalbare woningen verder kracht bij te zetten hebben wij nog een motie en hier wil ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Heel goed. Dank u wel. Heeft u de moties ook meegenomen?

De heer Schalken-den Hartog: Ja, zelfs op volgorde.

De voorzitter: Kijk eens aan, heel goed. Dan hebben we een aantal moties. De motie M1, die heet een plus een is drie. Als je dat aan mijn dochter vraagt, dat klopt. Dan hebben we de motie twee, motie aanpak hittestress binnenstad. Dan hebben we motie drie van Beter voor Dordt en de VSP en die heet Dordts noodfonds voor verenigingen en maatschappelijke organisaties. Motie M4 van Beter voor Dordt, VSP en Partij voor de vrijheid en DENK, gratis bus 65 plus. Dan motie vijf van Beter voor Dordt en de Dordtse VVD, motie aanpak

afvaldumpingen. Motie M6 van Beter voor Dordt en de VSP, stimuleren korte voedselketen in Dordrecht. Zeven van Beter voor Dordt, VSP en de PVV en die heet meer betaalbare woningbouw. Zeven moties in totaal. Dat klopt, de heer Schalken? Ja. Goed, dan gaan we naar ... Het kan nog net. Nee hoor. Dat wordt acht, ja. Dat is de motie van Beter voor Dordt, die heet bestaanszekerheid lokale ondernemers, motie M8. Ja, we gaan ze niet meer henummeren als u het niet erg vindt. Dan gaan we naar de eerstvolgende partij. Dat is de VVD. Dan is het woord aan de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ja, voorzitter, voordat ik begin, namens mijn fractie een woord van dank aan het college en alle medewerkers die hard hebben gewerkt aan de begroting die we vandaag bespreken. We gaan onzekere tijden tegemoet. We hoeven de tv maar aan te zetten en we zien dat er nogal wat aan de hand is in de wereld en dus ook in ons land en onze stad. Dan heeft het echter niet zoveel zin om in deze raadzaal die verhalen hier nog eens dunnetjes over te gaan doen. Het vraagt erom wat wij binnen de omstandigheden en de mogelijkheden die er voorhanden zijn in deze zaal doen voor de stad. Voorzitter, december staat ook voor de deur. We gaan hopelijk een tijd tegemoet waarin we elkaar opzoeken en samen zijn. Mevrouw Pichel, ikzelf, de heren Kuhlman, Van Dam-Timmers, De Heer en natuurlijk onze eigen burgemeester zullen ongetwijfeld onze Sinterklaas met de kleine helden ontvangen in onze stad en tien tegen een of mevrouw Koene, Kruger, Stolk en Van der Spoel zijn tijdens de Dordtse Decembere dagen met een glaasje bier of glühwein in de Dordtse binnenstad is vinden. En misschien, voorzitter, gebeurt het zelfs dat de heren Stam, Safranti, Portier en Gündogdu samen een vorkje prikken in het veganistische restaurant van mevrouw Vol rond de kerstdagen. Je weet het maar nooit, voorzitter. Maar, voorzitter, concreet, we moeten nu kijken naar wat Dordtenaren nodig hebben in plaats van wat onze politieke wensen zijn. Niet alleen de rijksoverheid, maar ook deze coalitie is daarom met een stevig pakket gekomen om de inkomens van Dordtenaren te beschermen tegen de stijgende energiekosten en inflatie en te helpen wanneer het misgaat. Daarnaast vullen we het crisisfonds aan tot vijf miljoen euro, krijgt ieder huishouden 75 euro korting op de gemeentebelasting en gaat de hondenbelasting terug naar nul. Voor de korte termijn biedt dit het nodige soelaas, maar ik doe dit college de oproep om verder te kijken dan vandaag en ook voor de lange termijn verantwoorde lastenmatiging te overwegen. Ook moeten corporaties aan de slag en trekken we samen met de eigenaren op bij het isoleren van woningen. Ik spreek bijna niemand die er niet mee bezig is.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Schalken. Gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, aan de heer Den Heijer van de VVD een korte reactie op die 75 euro die ik net opnoemde. U roept het college op ook verder te kijken dan alleen dit jaar en ik gaf in mijn woordvoering al aan: gaat u nou volgend jaar als die lokale lasten weer stijgen gaat u dan twee keer 75 euro aan alle Dordtse burgers cadeau doen? En wat gaat u doen met alle lokale ondernemers die het ook moeilijk hebben?

De heer Den Heijer: Nou, dat zijn twee vragen die u stelt. De eerste vraag beantwoordend is dat inderdaad, ik ben het met u eens, we leven in onzekere tijden en alles wat op ons afkomt, ik had dat een, twee, drie jaar geleden niet durven voorspellen dat dit zo zou gaan gebeuren en als je ziet wat de ontwikkelingen waren van de septembercirculaire en de snelheid waarmee dit college in ieder geval een plan uit de grond heeft gestampt om die

gemeentelijke korting te geven op de gemeentebelastingen, dan denk ik dat we daar een eerste goede stap in hebben gezet. Tegelijkertijd blijft deze tijd onzeker en weet ik ook niet waar we in de periode van de kadernota waar we dan staan met zijn allen en daarom ben ik het met u eens en vraag ik die overweging ook om ook op een verantwoorde wijze, want we kunnen hier wel gratis geld uit gaan delen wat we niet hebben, we hebben ook gewoon een begroting die gewoon sluitend moet blijven, vraag ik het college om toch die overweging mee te nemen omdat ik het met u eens ben dat als je inderdaad indexaties gaat stapelen en het boven op elkaar gaat stapelen en het wordt steeds duurder, dat mensen gewoon de boodschappen niet meer kunnen betalen, dat ze moeite hebben om rond te komen en dat zijn dingen die u en ik ook zien.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Gündogdu. Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, om het even heel concreet te maken, stelt mijnheer Den Heijer of de VVD dat 75 euro, wat als tegemoetkoming voorgeschoteld wordt, ter discussie? Ik ben even benieuwd zeg maar gezien de woorden van de heer Den Heijer wat zijn reactie is.

De heer Den Heijer: Nee, de heer den Heijer voor de slechte verstaander wellicht is fervent voorstander van de 75 euro die op dit moment als maatregel wordt genomen. Kijkend naar de inflatiestijging van de OZB is dat twee miljoen euro. Het college besluit om 4,2 miljoen euro terug te geven aan de samenleving en dat gaat ook gewoon naar mensen die een klein koophuisje hebben, een autootje hebben en ook niet meer rondkomen. Als je dan ziet dat als je die rekensom maakt op dat moment dat je ziet dat een huiseigenaar gemiddeld genomen ongeveer 25 euro van dat geld dan overhoudt en een huurder vijftig euro, ben ik het met u eens. Is dat de silver bullet dat we dan alles fantastisch doen? Nee, dat is het niet, maar het is in ieder geval iets wat wij lokaal kunnen doen om de pijn te verzachten die mensen hebben op dit moment door omstandigheden waarin wij leven.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, besturen is ook vooruitzien. Wat mijnheer Schalken-den Hartog zojuist heeft aangegeven, heeft een voorzet gedaan van waarom de keuze van 75 euro nu terug te geven in plaats van die indexatie van 6,3 procent iets lager te houden zodat voor de volgende jaren de pijn allicht iets wordt verlaagd. Vandaar, neem dat mee in uw overwegingen richting het college, ben ik benieuwd of u met een concreet voorstel gaat komen in plaats van die 75 euro om de indexatie iets te verlagen zodat de pijn voor de komende jaren in ieder geval wat lichter wordt.

De heer Den Heijer: De terechte vraag die de heer Gündogdu stelt en daarom heb ik ook bewust gesproken over verantwoorde lastenmatiging omdat je ziet dat als er ruimte zou zijn op de gemeentelijke begroting in de structurele lasten die er in de begroting zitten en je neemt de keuze om op dat moment dat deel te besteden aan iets wat al structureel doorwerkt en we krijgen tegenvallers. Als u zegt: regeren is vooruitzien, het is op dit moment sturen in het donker, het is heel onzeker in deze tijd, kan ik niet met zekerheid stellen dat wij op de latere momenten in deze periode dat weer waar kunnen maken, maar ik sta met u vooraan om te kijken wat er mogelijk is om als die inflatie weer toeneemt, als

dat zo veel impact heeft op het inkomen van mensen, dat we dan maatregelen lokaal moeten nemen die verantwoord zijn, maar ook helpen bij de mens zo om gewoon boodschappen te kunnen doen en een goed leven te kunnen blijven hebben in onze stad.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel, gaat uw gang.

De heer Van der Spoel: Dank u wel voorzitter. Ik hoor u net zeggen, mijnheer Den Heijer ... Voorzitter, ik hoorde de heer Den Heijer zeggen dat u vooraan staat om met ons samen daarover na te denken. U had een nieuwe bestuursstijl beloofd, waarom heeft u dat niet gedaan met die 4,2 miljoen die u nu wilt gaan uitgeven om ieder huishouden in Dordrecht 75 euro te geven? Want ik kan haast niet geloven dat u ervan overtuigd bent, u geeft zelf al aan, hele onzekere tijden waarin we leven, dat we deze mensen daadwerkelijk gaan helpen met die 6,25 euro per maand die ze terugkrijgen.

De heer Den Heijer: Het is absoluut een overweging voor mijn collega's in deze raad om te zeggen: wij gaan die 75 euro helemaal niet doen en we doen niks. Wat wel zo is, is dat op een gegeven moment het wel zo is dat er iets in een begroting moet staan dat tegemoet komt aan de situatie waar we nu in leven en dat inderdaad deze optie waarvan ik het verdedigbaar vind dat die optie gekozen is omdat ik denk dat we heel veel mensen die gewoon in een klein koophuis de wonen en met een autootje naar het werk gaan, die een hondje hebben, het zijn meer maatregelen die we nemen. Het is ook de hondenbelasting die terug naar nul gaat. Dat spaart ook mensen weer geld uit de portemonnee. Voor de maatschappelijke instellingen kiezen we ervoor om het kiezersfonds in te richten waardoor je toch flexibel en wendbaar bent en dat vraagt deze omstandigheden van een overheid, om die flexibiliteit te hebben. En ik ben het met u eens, het is op dit moment in de begroting hebben wij het gesprek over de totale begroting en kun je inderdaad als bestuur van deze stad daarover praten.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang. De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel voorzitter. U zegt terecht: de gemeente moet een sluitende begroting presenteren. Dat doen we ook gelukkig. Dat ben ik helemaal met u eens. Aan de andere kant zijn er ook zeg maar gezinnen of veel gezinnen, relatief veel gezinnen in Dordrecht die als ze naar hun eigen begroting kijken, hun gezinsbegroting, deze niet sluitend krijgen, op dit moment niet en ook voor volgend jaar niet en dan vind ik op zich 75 euro vind ik een goed gebaar. Terecht, de gemeente kan niet alles oplossen gaat u waarschijnlijk tegen mij zeggen, maar dat zien we ook, maar ik vind eigenlijk wel dat deze raad iets verder kan gaan dan die 75 euro, dus wij tekenen mee met een motie of een amendement van Forum voor Democratie om een bedrag van, eens even kijken, 2,2 miljoen euro, dat is namelijk de lastenverhoging, zeg maar lastenverzwaring minus die 75 euro, om die ook terug te geven aan de Dordtse inwoners in de vorm van tien procent lastenverzwaring. En we zouden dat eenmalig, het is niet echt een verhaal wat elk jaar moet terugkomen vind ik op dit moment, maar eenmalig willen afdekken vanuit de reserves, dus

eigenlijk is ons idee van: die 75 euro is prima. Doe er nog 2,2 miljoen euro bij voor de Dordtse inwoners en dan is het gebaar wat groter geworden.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen, even, dit is een interruptie op de heer Den Heijer. Dat amendement of die motie wordt straks nog ingediend, dus ik zou u willen vragen als u een interruptie in plaats van een vraag heeft aan de heer Den Heijer, doet u dat kort.

De heer Van Leeuwen: Ik zal het kort houden, maar het is ook een motie die wij hebben mede ondertekend, vandaar dat ik dit zo kan zeggen.

De voorzitter: En u verwacht nu van de heer Den Heijer dat hij daar nu al wat van vindt?

De heer Van Leeuwen: Ik verwacht dat zeker van de heer den Heijer dat hij er nu wat van vindt, absoluut, zeker.

De voorzitter: Dat gaat hij dan vast kort toelichten.

De heer Den Heijer: Nou, als dat de nieuwe bestuursstijl is, voorzitter, dat ik reageer op moties die mensen niet kennen, dan ben ik van harte bereid om dat uiteraard te doen. Dit is een van de opties van het stapelen aan mogelijkheden die er natuurlijk liggen en dan wil ik daar wel bij benadrukken dat als je al die wensen zou inwilligen dan zegt u: het is fijn dat de begroting sluitend is, maar dan lukt dat niet. Het is uiteindelijk toch keuzes maken en de schaarste die er is en het is onmogelijk uiteraard, wat u zelf ook zegt, om iedereen tegemoet te komen en tegelijkertijd ben ik ook lid van een partij die ook in andere gemeenten actief is en er zijn toch veel collega's van mij die likkebaardend naar Dordrecht kijken en dat wij deze maatregel nemen. Dus ik denk dat we nooit de situatie krijgen dat je altijd alles afdekt wat er op dit moment afgedekt moet worden, maar u zegt dat de problemen groot zijn en die erken ik, maar het betekent niet dat je dus altijd de mogelijkheid aan moeten wenden omdat dus te doen. Dat gaat niet.

De heer Van Leeuwen: Nog even een laatste vraag op dit punt.

De voorzitter: Heel kort, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Een laatste vraag op dit punt. Zeg maar de inwoners van Dordrecht hebben meer dan drie miljard euro uitstaan bij de gemeente Dordrecht. Als ik dat uitreken per gezin is het 5000 tot 6000 euro. Nu ga ik absoluut niet beweren dat we dat aan inwoners moeten teruggeven, maar een bedrag erbij van 2,2 miljoen euro zou wat dat betreft als extra gebaar wel op zijn plaats zijn in deze crisis voor de Dorste inwoners. En, laatste opmerking, de begroting blijft nog steeds sluitend op het moment dat wij eenmalig een bedrag putten uit de reserves. Dank u wel.

De heer Den Heijer: Ja, met dien verstande dat we dan de volgende keer van de heer Schalken krijgen van: als je de ene keer veel meer compenseert dan zou dat de tweede keer ook weer moeten doen en je blijft in de systematiek zitten dat je nu ziet dat de nood op dat moment, het ging echt zo. De journaals staan er vol mee, kranten stonden er vol mee, dat je op dat moment iets moeten doen, maar dat geeft je niet de zekerheid en zeker

in deze onzekere periode, dat je al over een jaar kunt zien wat je dan kunt doen en ik vind dat we altijd verstandige dingen moeten doen op het moment wanneer dat nodig is. Voorzitter, ik vervolg mijn betoog.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, dit is natuurlijk een beetje, ik zeg het maar even, hoor, dit is natuurlijk een beetje het nadeel met veertien partijen, dat we allemaal wel eens een interruptie willen plaatsen en dan denken dat dat niet teveel is bij elkaar, maar bij elkaar wordt het natuurlijk toch wel heel veel. Ik zie nog twee vragen aan de heer Den Heijer en daarna wil ik u vragen om hem in elk geval een tijdje zijn betoog laten vervolgen.

De heer Den Heijer: Ik vind het niet onprettig dat mensen vragen stellen.

De voorzitter: Dat is ook prima, maar ik zeg gewoon even iets als voorzitter. Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik wil de heer Den Heijer net vertellen dat de belasting omhoog gaat en dat daar dus de ruimte voor is gemaakt om 75 euro terug te geven om tegemoet te komen aan de inwoners in de stijgende kosten. Er werd ook een vraag gesteld door de heer Schalken: hoe zit dat dan volgend jaar en gaan we dan twee keer 75 euro teruggeven? Daar kunnen we nog niet zo heel erg veel van zeggen. En ik vraag me dan af, hoe komt het dan dat we belasting gaan verhogen terwijl het dus blijkbaar nog niet nodig is? Want we hebben ruimte om het weer terug te geven en zijn we dan niet gewoon al aan het reserveren voor volgend jaar? Dat het een soort van belofte is naar de inwoner van: je gaat gewoon meer betalen. Zullen we dat niet gewoon doen op momenten dat het echt nodig is en er is inderdaad ook een amendement. Die komt straks aan de orde om het dus inderdaad anders voor te stellen, maar ik vraag me dus af waarom het zo is dat we nu al moeten verhogen terwijl we dus nog ruimte hebben om terug te geven en we dat dus niet gewoon kunnen doen wanneer dat echt nodig is.

De heer Den Heijer: Voorzitter, het is een afspraak die we met elkaar hebben dat wij de dingen die wij uitgeven in een begroting indexeren. Als je daar vanaf wil wijken is dat een unicum. Dat is iets wat namelijk niet alleen op dit moment doorwerkt, maar ook de komende jaren doorwerkt omdat het uiteindelijk doortelt, die indexaties in de begroting. Dus het is een illusie om te zeggen dat als je nu daar aan die knop draait dat dat in de komende jaren geen effect zal hebben. Het tweede is, en dat hebben we ook te danken, dat zei de heer Schalken ook terecht, is dat we in de afgelopen periode is de lasten van Dordrecht als je een benchmark doet richting andere gemeenten, echt betrekkelijk laag zijn. En laag, zo wordt het wellicht niet gevoeld, maar zo is het wel. Dat betekent niet dat je ongebreideld het moet laten stijgen door de inflatie, want door de inflatie moet je indexeren. Dat telt dus door en mijn verhaal is nou juist, we doen op dit moment wat nodig is met dien verstande dat je in het donker aan het sturen bent en dat je niet goed weet hoe de wereld erbij ligt als wij na de winter de kadernota gaan samenstellen als de raad. Dat betekent wel dat je je oogkleppen niet op moet doen en dat je er rekening mee moeten houden dat het misschien dus op dat moment wel kan zijn en daarom zeg ik ook dat het college een verantwoorde lastenmatiging moet overwegen.

De voorzitter: Dan is er nog een interruptie van de heer Stam.

De heer Stam: Ja, dank u wel voorzitter. Een vraag, mijnheer Den Heijer, hoe kijkt u ertegenaan tegen die 75 euro? We zien bijvoorbeeld nu op rijksniveau dat er 190 euro wordt uitbetaald door het rijk ter energiecompensatie. Daar zie je heel veel, kun je zien: wie heeft het nou nodig? Daarnaast hebben we ook gekeken naar het meerjarenperspectief in de begroting en dat is een compliment aan het college dat dat er best wel goed uit ziet. Ik zie ook tegelijkertijd wat reserves gevormd waar nog geen besluitvorming onder zit. Is het dan nodig om die tarieven dan zo hoog bij te stellen dat je die 75 euro moet betalen? Eén, vanuit de discussie van: heeft iedereen dat wel nodig? En twee, wordt er dan niet teveel vooruitgelopen door reserves te vormen waardoor eigenlijk die verhoging ook minimaal toegepast kan worden?

De heer Den Heijer: Waar ik mij zorgen om maakt is dat het nu een bredere groep betreft dan alleen de minima, de groepen waar we armoede regelingen vooropstellen, maar dat het juist de mensen treft, de politieagenten, de zorgmedewerkers, mensen die hier in ons ziekenhuis werken, dat zijn ook de mensen die eigenlijk die eindjes niet meer aan elkaar geknoopt krijgen en juist die mensen voelen die 75 euro hard in hun portemonnee. Er zijn de rijksmaatregelen die genomen worden voor 190 euro teruggave. Dat zijn niet de mensen die denken: dat kan ik missen, dat ga ik doneren aan het KWF op whatever. Dat zijn de mensen die daar inderdaad een rekening van betalen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, een pleidooi naar het hart van de VSP, dat snapt u natuurlijk wel, want dit raakt juist de middeninkomens, maar die 75 euro gaat juist ook naar de hogere inkomens. Daar hebben wij het over de mensen in de wat duurdere wijken en daar geeft u dat geld ook gewoon weg. Hoe kijkt u daar tegenaan? Want de VVD is toch wel die heel erg op de centjes let op dit gebied en dat gaat nu ook naar die mensen toe die het misschien helemaal niet nodig hebben. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De heer Den Heijer: Ja, daar kijk ik op dezelfde manier tegenaan als dat ik in de bepaalde afweging toch voorstander ben van die 190 euro per maand die mensen terugkrijgen om hun energierekening te kunnen betalen omdat je inderdaad ziet dat dat ook bij een groep landt die het wellicht op dat moment niet nodig heeft. Tegelijkertijd had je nog een veel grotere groep die je daar wel mee helpt en als je naar een ander instrument of naar andere route gaat kijken dan zou je die groep hoe dan ook missen, dus in de totale belangenafweging vind ik dit een verdedigbaar voorstel om juist die grote middengroep werkende Dordtenaren en de ouderen die het kwetsbaar hebben om die met die 75 euro tegemoet te komen. Voorzitter, volgens mij zijn we op het moment gekomen dat ik verder kan. We moeten ook met de corporaties aan de slag en trekken samen op met eigenaren bij het isoleren van woningen. Meer isolatie betekent immers minder kosten en juist daarom meer binnenstadbewoners willen zonnepanelen of dubbel glas of een warmtepomp. Mede door een besluit van de vorige raad mag dat niet. Wij willen dat dit door een aanpassing in onze welstandsnota wel mogelijk wordt. Daarom dienen we samen met de VSP hier een

motie op in waarin we de E, F en G woningen veel sneller kunnen isoleren, namelijk de slecht geïsoleerde woningen. Deze besparing maakt direct verschil op de hoge energiekosten die onze inwoners nu betalen. Voorzitter, we bouwen ook beter geïsoleerde woningen, 4000 stuks, die ook op dit moment voorzien in een hele grote behoefte. We zien dat alleen al aan de honderden blije gezichten en in de Amstelwijck en Wilgenwende, mensen die eindelijk een eigen huis wisten te bemachtigen. Bouwen is ook een werkwoord. Bouwen dat doe je samen. Dat betekent ondanks stijgende bouwpreizen en stikstofproblematiek onverstoorbaar samenwerken met bouwpartners, niet teveel focussen op alleen plannen maken, maar juist zorgen dat die huizen daadwerkelijk gebouwd worden. Een vraag aan het college: wat heeft de stikstofuitspraak van de Raad van State voor invloed op het bouwtempo in Dordrecht? En zijn we voldoende geëquipeerd om dit het hoofd te bieden? Wat wij helaas ook te vaak horen en onlangs ook gezien hebben bij het heftige incident in Crabbehof, is dat het gewoon veiliger moet in Dordrecht, dus geen gesis, geen schietpartijen, geen mensen, geen gedee. Dat kunnen we missen als kiespijn. En het zal u niet verbazen, de veiligheid van Dordtse straten geniet altijd onze bijzondere aandacht. Er komen daarom niet alleen meer handhavers, ook het budget voor leefbaarheid en veiligheid en tegen overlast en harde criminaliteit intensiveren we met bijna vijf miljoen. Meer handhavers is een belangrijke eerste stap. Stap twee is de zichtbaarheid ook vergroten. Wat gaat het college daar het komende jaar aan doen? Zelfs in deze onzekere tijd is koers houden cruciaal. De vruchten van agenda 2030 zijn morgen nog niet te plukken. Toch smaken die stadsprojecten in de spoorzone, de Dordtwijkzone en de binnenstad al meer zoet en sturen we Dordt nu en in de toekomst vooruit. Naast deze tastbare verbeteringen willen we de vooruitgang met de motie verruiming winkeltijden verordening feestdagen extra kracht bijzetten door onze winkeliers en andere ondernemers meer ruimte te geven dan ze nu hebben bij het openstellen van hun winkel, iets wat in Breda in Rotterdam in het verleden al is gebeurd. Dit maakt Dordt dus aantrekkelijker, een betere plek om te wonen en te ondernemen. Het is bovendien ook eerlijker voor ondernemers die nu dicht moeten blijven terwijl de mensen naar andere steden gaan voor het inkopen en andere dingen doen die wel mogelijk zijn.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Ik hoor de heer Den Heijer zeggen dat het eerlijker is voor ondernemers en ik weet dat er een aantal grote ondernemers zijn in het Dordtse die graag willen dat die winkeltijden worden verruimd, maar ik krijg ook een aantal verhalen te horen van de wat kleinere ondernemer, de schoenmaker in winkelcentrum Sterrenburg bijvoorbeeld die zegt van: wacht eens even, alles we alles gaan verruimen dat betekent ook dat ik vaker open moet en dat trek ik niet, want ik heb daar het personeel niet voor. Hoe kijkt u daar tegenaan, tegen die kleinere ondernemer die wordt geconfronteerd met die verruiming van die openingstijden?

De heer Den Heijer: De verruimingsstap geldt nu voor een aantal dagen. Stel, je zou de verruiming overwegen op de zondag bijvoorbeeld, dat je ook echt eerder op moet, dat je geen ochtend meer vrij hebt of iets anders, dat is een discussie die we op een later moment daar kunnen voeren en in de tweede plaats staat hier ook iemand die staat voor de vrijheid

van de ondernemers om dat voor zichzelf te bepalen en wat ik van belang vindt is dat iedere onderneming altijd de vrijheid heeft om ook zijn winkel dicht te doen. Dus als iemand vanuit zijn geloofsovertuigingen zegt: ik doe mijn winkel niet open, hou hem vooral dicht en ik denk ook dat het goed is als we dat als samenleving altijd zouden respecteren.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel, een vervolgvraag.

De heer Van der Spoel: Dank u wel ik. Ik vind het altijd mooi. De term vrijheid doet het altijd erg goed. Tegelijkertijd is het voor de kleinere ondernemer behoorlijk dwangmatig. Hebben we het dan nog over dezelfde vrijheid die u bedoelt? Want voor mijn gevoel krijgt zo een kleine ondernemer juist totaal geen vrijheid op die manier en zijn vrije tijd is al helemaal naar de mallemoeren.

De heer Den Heijer: Nou, het is zelfs in de huidige situatie zo dat ondernemers op dit moment er ook voor kiezen, tenminste, als u de binnenstad bezoekt of andere, Sterrenburg is een goed voorbeeld, dat je inderdaad ziet dat winkeliers hun winkel dicht houden die daar bezwaar tegen hebben, maar hun winkel opendoen als ze dat wel willen. Ik denk dat we niet moeten overdramatiseren dat dat heel veel effect heeft. Je ziet namelijk juist die ambachtelijke zaken of de schoenwinkel waar u het over heeft, het is niet zo dat je in de binnenstad een gigantische concurrentie hebt op schoenmakers op dit moment. Als deze schoenmaker zijn zaak dichtgooit, dan wacht ik wel een dag. En laten we ook stellen, het gaat hier om een aantal dagen per jaar, de verruiming, en met dien verstande ook dat we het belangrijk vinden dat mensen ook voor zichzelf dat kunnen bepalen en je kunt je schoenen niet wegbrengen bij de Albert Heijn om het maar zo te zeggen. Dat zijn de grote winkels waar u wellicht op doelt.

De heer Van der Spoel: Dat klopt, maar de persoon kan er wel voor kiezen om een nieuw paar schoenen te kopen op het moment dat de schoenmaker dicht is en de grote winkel open is.

De heer Den Heijer: Als de fractievoorzitter van de PvdA zijn schoenen koopt bij de Albert Heijn dan is dat ook zijn vrijheid om dat te doen, voorzitter.

De voorzitter: Dat zullen waterschoentjes worden denk ik.

De heer Den Heijer: Ja, dat denk ik ook.

De voorzitter: U had ook nog een interruptie, de heer Portier. Gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, het sluit een beetje aan bij de woorden van de heer Van der Spoel. Uiteindelijk zeg maar door concurrentie, onbeperkte concurrentie van ondernemers wordt die vrijheid natuurlijk ook ingeperkt als alle andere winkels opengaan, in ieder geval in dezelfde branche en jij gaat dicht omdat je zegt: ik wil ook nog wat vrije tijd hebben. Ja, mensen zitten al tegen de grens zeg maar van failliet gaan in veel gevallen of in ieder geval

rendement opbrengen. Tast die concurrentie de vrijheid niet aan? Is echte vrijheid niet dat je ook af en toe nog iets anders kan doen dan in je winkel te staan?

De heer Den Heijer: Ik vind het altijd prettig, voorzitter, dat de heer Portier mij altijd uitnodigt tot een hele theoretische principiële discussie en ik wil u toch even naar de werkelijkheid brengen zoals dat nu speelt in Dordrecht. Ik hoop dat menig van u ook weleens doet boodschappen of winkelt in andere steden en ook ziet dat we best nog wel wat stapjes mogen maken in onze binnenstad om dat nog veel aantrekkelijker te maken en dat we daar ook de komende periode mee aan de slag willen. Het tweede punt is dat ondernemers, namelijk de DOV afgelopen jaar bij feestdagen, consequent om verruiming van openingstijden hebben gevraagd, dus het is ook iets wat door ondernemers zelf gevraagd wordt en het DOV daar is niet alleen de Albert Heijn of alle grote bedrijven lid van. Dat zijn ook de ondernemers waar de Partij van de Arbeid op doelt en ik vind dat wij als overheid daar niet op moeten beknotten, maar mensen de vrijheid moeten geven om uiteindelijk die keuze te maken.

De heer Struijk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik wou net zeggen, gaat u verder. De heer Struijk.

De heer Struijk: Ja, excuus, maar volgens mij heeft de heer Van der Spoel ook nog een vraag gesteld waar geen antwoord op is gekomen en dat ging over personeel. Wat hij precies bedoelde weet ik niet, maar wat ik in ieder geval in mijn achterhoofd heb is dat het op dit moment razend moeilijk is om het personeel te komen en als je dan winkeltijden gaat verruimen dan wordt het volgens mij nog lastiger en daar kun je ook nog aan toevoegen het sociale aspect. Juist feestdagen zijn zo mooi om met elkaar door te brengen op wat voor manier dan ook. Ja, dan zou ik zeggen: hou dat lekker een feestdag en hou die winkels dicht.

De heer Den Heijer: Voorzitter, als ik soms op een feestdag wakker wordt dan heb ik een partner die best van mij kan vragen om eens naar de woonboulevard te gaan of naar een andere plek om inkopen te doen. Het is een ontboezeming, voorzitter. Dus ik snap vanuit uw overtuiging dat u daar compleet diametraal naar kijkt, dat u daar echt een andere opvatting over heeft. Tegelijkertijd is er gewoon een groep in Dordrecht die die verruiming wel wenst, waaronder de ondernemers ook voor een groot deel zelf en ik vind dat je op zijn minst ruimte moet gunnen om dat te doen. En als we het over personeelstekorten hebben, kijk, twee jaar geleden zaten we juist in een periode dat we juist zelfs nog een verhoogde bijstand hadden en dat mensen thuis zaten en dat er juist teveel mensen weer aan het werk moesten, dus je ziet dat in de situatie qua conjunctuur wil dat veranderen. Misschien hebben we over een jaar juist weer een personeelsoverschot en ik vind het meer een wat praktisch argument aan de ondernemers zelf om misschien een wat hoger loon te betalen aan die mensen dan dat wij dat van bovenaf als politiek van die mensen sommeren.

Mevrouw Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Vugt-Roose: Even twee vragen op dit punt. Het klinkt eigenlijk allemaal alsof het al gaat gebeuren en dat verontrust me toch wel een beetje en zeker ook als ik de overwegingen lees. Die laten weinig ruimte om eventueel nog tot een andere overweging te komen dan op een later moment alsnog die winkeltijden verruimen, te willen ook op zondag. Hoe open staat de VVD daarin? En dan gaat het ook niet alleen om emoties, maar het gaat ook echt om diep gevoelde overtuigingen die daaraan ten grondslag liggen. Er is verder al genoemd ... Dat is eigenlijk de eerste vraag. De tweede vraag is meer over een ander punt. De kleine winkeliers zijn al genoemd. Het winkelpersoneel is al genoemd, maar de inwoners die komen eigenlijk niet aan bod en wat vinden die hier nou van? Er is een heel klein beetje ruimte in het dictum om die nog te betrekken in het onderzoek, maar in de overwegingen komen ze niet eens aan bod.

De heer Heijer: Ik vind als een deel van de raad, een aantal partijen dient deze motie mede in, ik zie mevrouw Koene al kijken, vind ik als zij om een extern draagvlak onderzoek vraagt, vind ik dat in die onderzoeksvormen dat daar absoluut geen beperkingen in mogen zijn waar je onderzoek naar doet. Ik heb ook enkele suggesties gehoord vanuit collega's uit de raad dat je ook bijvoorbeeld onderzoek zou kunnen doen naar behoefte van medewerkers die bij die winkels werken. Ik vind dat je daar elkaar geen beperkingen op moet leggen. Ik ben ook om die reden erg content dat de voorzitter van de rekenkamercommissie bereid is gevonden om deze commissie voor te zitten, iemand die juist een naam hoog heeft te houden in het feit dat hij onafhankelijke, goede, kwalitatieve onderzoeken moet kunnen begeleiden en dat doen we uiteindelijk. We hebben ook een budgetverzoek in de motie zitten om ook op die manier dat het geen papieren enquête wordt die we door brievenbussen duwen, maar dat we echt met een serieus onderzoek komen, omdat ik erken en ik denk ook leden van uw partij, ik erken dat dit diepgevoelde emoties met zich meebrengt, dat dit raakt aan de overtuiging dat dit meer ethiek dan beleid is. En ik vind dat je daar op een respectvolle manier mee om moet gaan.

De voorzitter: Gaat u verder. En ik zou eigenlijk willen voorstellen dat u even uw betoog afmaakt en dat we dan kijken of er nog vragen resteren. Gaat u verder.

De heer Den Heijer: Nou, ik wilde nog iets meer zeggen over de zondag dat het inderdaad diepgevoelde emoties oproept en dat dat vraagt om zorgvuldigheid. Ik nodig u daarom niet alleen uit en het staat u uiteraard vrij en ik weet vooraf al dat er raadsleden zijn die niet voor deze motie stemmen en dat, ik nodig desondanks ook die partijen uit om zitting te nemen. Het zullen vier à vijf partijen zijn denk ik om het overzichtelijk te houden, om zitting te nemen in de begeleidingscommissie mits deze motie wordt aangenomen, voorzitter. Daarnaast willen we dat onze binnenstad gevrijwaard blijft van enorme parkeerfiles bij garages. Daarom dient mijn collega Kuhlmann een motie in om dit een halt toe te roepen en meer te doen in de schil rondom het centrum, om daar dus ook te kunnen parkeren. Dit moet beter en we zien allemaal nu dat dat gewoon niet goed gaat. Laatste punt, voorzitter, samenwerking. We moeten op sommige terreinen als raad juist een vuist maken tegen uitdagingen die groter zijn dan ons eiland alleen. En dat doen we ook in het belangrijke dossier Chemours. Iets waar we ons allemaal zorgen om maken, een onderwerp dat ons verbindt in plaats van verdeelt. En ik spreek hier nogmaals uit, voorzitter, de controles van dit bedrijf moeten beter en ook onaangekondigd. En niet alleen het gebruik maar juist de

emissie van deze schadelijke stoffen moet honderd procent naar nul. En wat mijn fractie betreft zetten we deze en tal van andere samenwerkingen de komende jaren door. Dat is namelijk hard nodig in welke tijd dan ook. Dank voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie nog één interruptie van de kant van de heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel. De motie over parkeren, die werd net benoemd. Die heet: parkeerfiles de stad uit, maar ik lees alleen maatregelen die parkeerfiles de stad in lokken, namelijk investeren in de aantrekkelijkheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid van parkeerterreinen en parkeergarages. Semiautomatische parkeersystemen te gebruiken en dubbel gebruik van parkeergarages en parkeerterreinen. Dat zorgt toch allemaal voor meer auto's de stad in?

De heer Den Heijer: Wanneer, voorzitter, je een rondgang maakt door onze binnenstad in de afgelopen weekenden, dan is er gewoon sprake van gigantische filevorming. Het is gewoon een bende. En dat kan niet. Onze binnenstad moet op dusdanige manier bereikbaar zijn en het liefst, hè, dat staat ook in de overwegingen, het liefst zie je natuurlijk dat mensen op de fiets gaan, het liefst zie je dat mensen lopend gaan, het liefst zie je dat mensen op skeelers gaan, whatever. Maar het komt er feitelijk op neer dat mensen toch en niet direct het centrum in, niet direct die binnenstad in, dat ben ik met u eens, dat is onwenselijk, maar juist richting die schil waar nu letterlijk parkeerplaatsen vrij staan die in particulier gebruik zijn, dan verergert dus die filevorming, verergeren we daarmee de overlast en uitstoot. Terwijl er gewoon plekken beschikbaar zijn die we op dit moment zouden kunnen gebruiken als de gemeente daar druk achter zou zetten. En juist om die reden voeren dienen we deze motie in, om dat een beetje kracht bij te zetten.

De heer Groenewege: Voorzitter, de Partij voor de Dieren was daar best voor te porren geweest als de VVD in deze motie had ingezet op de P en R, de Weeskinderdijk. Maar waarom betreft de VVD ook de Spuihavengarage erbij? Waarom het Energiehuis, de parkeergarage? Waarom privéterreinen, waar dan ook? Dat zorgt toch niet voor die verplaatsing van files die, waar de VVD nu zo mooi voor pleit?

De heer Den Heijer: Nou, het is niet altijd zo, maar in principe zijn dat ook de parkeergarages waar gewoon nog ruimte is om je auto te parkeren. En je ziet ook nu met de Weeskinderdijk, er is daar een proef om met een shuttlebus of iets dergelijks naar de binnenstad te gaan, want je merkt gewoon dat de incentive, hè, als we die gedragsverandering daar voor elkaar wil krijgen, dan is de Weeskinderdijk gewoon te ver lopen naar de binnenstad, zie je dat onvoldoende mensen daar hun auto parkeren. Terwijl u en ik het eens zijn dat je dat wel zou moeten willen, al was het maar om inderdaad files, uitstoot, overlast te voorkomen. En er toch voor te zorgen dat mensen gewoon die dat graag willen doen inkopen gaan doen in onze gezellige binnenstad.

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Ja, er wordt gesproken inderdaad over een aantal maatregelen om sommige parkeerplekken aantrekkelijker te maken. Wij weten natuurlijk ook dat er altijd

mensen zijn, een helaas vrij grote groep mensen, die als ze één meter te ver moeten lopen, zeggen: nou, dat doen wij niet. Die gaat dus toch naar de parkeergarage aan de Visstraat of naar de Drievriendenhof. Zou je daar niet ook maatregelen moeten overwegen als het uitkopen van die garages en ze alleen maar ter beschikking stellen van bewoners van de binnenstad, zodat, ja, gewoon geen parkeergarage meer is in de binnenstad voor mensen van buitenaf die daar eigenlijk niks te zoeken hebben, ja, terecht kunnen.

De heer Den Heijer: Ik ben het met u eens dat het niet heel zinnig is om allerlei auto's ons mooie historische centrum in te verleiden die alleen maar niet kunnen parkeren, zoekverkeer opleveren, et cetera et cetera. Het gaat mij hier meer om de schil rondom het centrum waar de druk nu zo hoog is dat dat alsnog daar ook problemen oplevert. En ik ben het ook met u eens en daarom zie je ook die beweging op de Grote Markt, dat daar ook een parkeergarage komt waar het ook de bedoeling van is dat bewoners die in het oude stadscentrum wonen daar hun auto kunnen parkeren zodat u en ik beter kunnen genieten van die kades die daar in de mooie Wolwevershaven en de Kuipershaven liggen. En dat we daar bijvoorbeeld wat meer plezier en vertier kunnen doen, meer aantrekkelijk kunnen maken met groen, iets wat namelijk in de binnenstadvisie staat, ten koste van die auto, maar dan vind ik wel dat die plek gecompenseerd moet worden op een andere plek en dat is bijvoorbeeld zo'n parkeergarage. Daar zijn u en ik het met elkaar eens.

De voorzitter: Oké. Ik stel voor dat we niet ieder onderwerp wat in een interruptie aan de orde komt meervoudig de hele tijd gaan uitkauwen, want dan wordt het echt een gedrocht van een vergadering, ook voor de mensen die ernaar kijken. Als we zo doorgaan zijn we vanavond om elf uur klaar met de eerste termijn van de raad heb ik zitten uitrekenen en volgens mij wil helemaal niemand dat. Dus ik wil toch met elkaar kijken of we de interrupties heel kort kunnen houden en ook wat kunnen beperken in aantal. Ik zie nog mevrouw Pichel, ik zie mevrouw Stolk en dan ga ik naar de volgende partij. Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u wel voorzitter. Ik wilde de heer Den Heijer toch nog even een vraag stellen over de motie van de uitbreiding van de winkelopeningstijden, want zoals ik net hoorde dat de vragen werden gesteld dacht ik dat ik de motie misschien wel verkeerd had gelezen. Dus ik heb hem nog even erop nageslagen maar volgens mij gaat het over een onderzoek om te kijken of er draagvlak is en niet zozeer om de mening van de heer Den Heijer. En dat zou natuurlijk ook kunnen betekenen dat er een uitkomst komt dat er geen draagvlak is. Kan ik dat goed interpreteren?

De heer Den Heijer: Die lezing bevestig ik, dat klopt.

De voorzitter: Hartelijk dank en dan had ik nog mevrouw Stolk. Oh, ik dacht dat u uw vinger opstak. Dan heb ik u verwacht met iemand die zeer op u lijkt. De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Ik kan heel goed opschieten met mevrouw Stolk, voorzitter. Een vraagje aan mijnheer Den Heijer rondom woningbouwambitie. Hij heeft terecht zojuist de vraag gesteld aan het college rondom de uitspraak van de Raad van State en de betekenis daarvan voor onze Dordtse bouwopgave. En ik ben ook wel benieuwd naar de reactie van

mijnheer Den Heijer zelf. We hebben de ambitie om de komende jaren behoorlijk wat duizenden woningen te gaan bouwen. En ik ben vooral benieuwd hoe u ernaar kijkt, eenvoudigweg omdat we in de vorige bestuursperiode waar ook uw partij zitting in nam ook de ambitie was uitgesproken om vierduizend woningen te bouwen. En toen waren de economische omstandigheden ietsjes beter dan de tijden waar we nu in leven. En dat hebben we, die doelstellingen hebben we niet gehaald. Het zijn er uiteindelijk 997 geworden. Dus hoe kijkt u eraan om die vierduizend woningen voor de komende jaar te bouwen? Is dat een realistisch getal?

De heer Den Heijer: Vier jaar geleden zijn we inderdaad begonnen met een ambitieuzer woningbouwprogramma van de jaren daarvoor. En wat heeft die vier jaar ons opgeleverd? Daar heeft u zelf ook onderdeel van uitgemaakt. Een verdubbeling van de jaarlijkse bouwproductie, een verdubbeling van de woningen in aanbouw, meer dan drie keer zoveel bouwvergunningen. En de krimp van onze stad is gekeerd en zeventig procent van die nieuwbouw gaat naar Dordtenaren. Wat je ook ziet is dat de plan- en besluitvorming duurde eerst vijf jaar en dan moet je daarna nog gaan bouwen maar waar al zoveel problemen op zijn. Dat duurt landelijk gezien vijf jaar dat hebben we gehalveerd naar in Dordrecht naar tweeënhalf jaar. Ja weet je, je moet alles, alles willen doen om die huizen te bouwen. En dat is ook iets waar ik dit college ook toe oproep: we kunnen dat niet alleen, bouwen is een werkwoord, dat doe je samen en dat doe je ook met bouwpartners, bouwpartijen, die ook snel kunnen leveren. En kwalitatief goede huizen bouwen waardoor Dordtenaren, nou, u heeft het gezien in de Amstelwijck, op een hele mooie manier in onze fantastische stad kunnen wonen.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was de eerste termijn van de VVD-fractie. Dan gaan we door naar de VSP-fractie. Mag ik mevrouw Stolk naar voren vragen? En terwijl zij naar voren komt toch nog even een algemene opmerking als het mag. Ik hoor dat velen van u heel netjes betoog of een interruptie beginnen met voorzitter, maar vervolgens dat velen van u ook daarna elkaar toch met u aanspreken. En dat is ongetwijfeld goed bedoeld maar er is niet voor niets deze parlementaire, laat ik het zeggen, traditie dat we elkaar in zo'n soort zaal aanspreken in derde persoon enkelvoud. Dus u spreekt via de voorzitter en dan zegt u bijvoorbeeld: mijnheer Van der Spoel of mevrouw Koene of ... Laten we dat met elkaar afspreken en dat heeft te maken met de hygiëne in het debat. Daar zal ik ook een klein beetje op gaan letten vanaf nu. Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, wat kan u dat altijd mooi zeggen.

De voorzitter: Dank u wel, nou interrompeer ik u, sorry nog een keer.

Mevrouw Stolk: Nee nee nee, dat geeft niks.

De voorzitter: Want er waren nog twee moties ingediend, die moet ik eventjes noemen. Motie M9 van de VVD, Gewoon Dordt, VSP, DENK en Forum voor Democratie over de winkeltijdenverordening feestdagen. En motie M10 van de VVD, Beter Voor Dordt, PVV, VSP en Forum voor Democratie over parkeerfiles de stad uit. En nu is het woord aan mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Dank voorzitter. Voorzitter, vandaag bespreken wij de eerste begroting van het nieuwe college. Dank aan de wethouders en ambtenaren voor het opstellen van deze begroting. Er zijn zaken die opvallen en er zijn zaken voor wat betreft de VSP urgente maatregelen niet of onvoldoende geadresseerd is. De nieuwe coalitie bestaat voor een groot deel uit de partijen die ook vertegenwoordigd waren in de voorgaande coalitie. Alleen GroenLinks is een nieuwe speler in de huidige coalitie. De VSP vindt te weinig vernieuwing in het beleid en in de begroting terug. Dit college bewandelt wederom de ingeslagen paden van de VVD, CDA en ChristenUnie/SGP. De VSP maakt zich zorgen over de groei naar 140.000 inwoners in 2030. Dit streven is naar onze mening niet realistisch gelet op de ontwikkelingen van de crises waarin wij zitten en die naar verwachting nog wel enige tijd gaan duren. Denk daarbij aan de energiecrisis, de hoge inflatie, gebrek aan arbeidskrachten is vandaag ook al genoemd en ga zo maar door. Dit betekent, voorzitter, dat er veel financiën gaan naar groeien van de bevolking van Dordrecht. Alle programma's in deze begroting zijn namelijk gebaseerd op groei naar 140.000 inwoners. Het optimisme van het college kent ondanks alle tegenvallers en vooruitzichten naar de mening van de VSP geen grenzen. Wij maken ons wel zorgen over de toekomst van de huidige Dordtse inwoners. Wat betekent het voor hen op het gebied van bestaanszekerheid? En worden zij op termijn wellicht onnodig flink in hun portemonnee geraakt als de realisatie van de plannen niet gehaald worden? Hierover dienen wij dan ook een motie in om dit eens uit te werken bij tegenvallende resultaten naar de groei van die 140.000 inwoners. Wat mist de VSP in de begroting nog meer? De woningbouwambitie van de coalitie tot 2026 zijn vierduizend woningen waarvan dertig procent voor de sociale huur en koopwoningen. De landelijke bouwambitie voor 2030 is op 900.000 woningen waarvan twee derde betaalbare huur en koop zijn. Waarom in Dordrecht zo weinig sociale woningbouw terwijl er wachttijden zijn van zeven jaar voor een betaalbare woning? De VSP wil een beleidsverandering op dit gebied: er moet naar de landelijk, de maatstaven gekeken worden, dus twee derde van de te bouwen woningen in Dordrecht in de categorie betaalbaar vallen. Ook hier dienen wij een motie over in en dat doen wij samen met Beter Voor Dordt. In Dordrecht zijn 16.000 doorwaaiwoningen met zeer lage energie labels. De bewoners van deze woningen zullen de eerstkomende jaren financieel ondersteund moeten worden om hun energiekosten te kunnen betalen. Analisten verwachten dat energieprijzen niet meer terugkeren naar niveaus van voor de Oekraïneoorlog. De economische gevolgen zijn groot. Permanente overheidssteun is geen oplossing. De VSP stelt voor deze 16.000 woningen te verduurzamen en dit uiteraard in samenwerking met corporaties en particuliere verhuurders en huiseigenaren. De corporaties in Dordrecht hebben een gezamenlijk vermogen van zeven miljard euro, van hen mag ook een investering worden gevraagd voor de verduurzaming. De huidige crisis verstelt de energietransitie en het investeren in duurzaamheid is nu rendabeler dan ooit. Ook hier dienen wij met meerdere partijen een motie over in. Sport en bewegen.

De heer Groenewege: Voorzitter?

Mevrouw Stolk: Voor gezond en sociale cohesie wordt ...

De voorzitter: Bij interruptie. De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ja, volgens mij gaat dit over de motie verduurzaming van woningen in Dordrecht met lage energie labels.

Mevrouw Stolk: Ja.

De heer Groenewege: Op zich staan we daar als Partij voor de Dieren best positief tegenover, het doel is natuurlijk goed, zoveel mogelijk woningen met een slecht energielabel verduurzamen is zeker iets waar wij voor te porren zijn. Maar we willen wel weten waar we voor kiezen. En dan staat er in het verzoek: via de welstandsnota het mogelijk te maken om meer EFG-woningen, dus woningen met een laag energielabel, te kunnen isoleren en verduurzamen, denk aan de dubbel glas, warmtepomp en zonnepanelen. Maar wat de motie niet voldoende duidelijk maakt wat mij betreft is welke welstandseisen we daar dan voor inleveren. Waar kies je eigenlijk voor? Kan mevrouw Stolk dat verduidelijken?

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, het mag duidelijk zijn dat de VSP vindt dat de welstandscommissie een achterhaald, ja, hoe zou ik het netjes zeggen, orgaan is. En wat ons betreft wordt dat ook afgeschaft. En we hebben natuurlijk nog niet zo lang geleden gezegd en mijnheer Den Heijer had het daar ook al over, dat er in de binnenstad natuurlijk monumentale panden zijn waarvan wij hebben gezegd: ja, maar die kan je niet gaan verduurzamen, daar kan je geen zonnepanelen opleggen. Moeten we dan tegen die mensen zeggen: nou ja, je blijft maar lekker in een doorwaaiwoning zitten? Dus wij kiezen ervoor om dat ook, in die motie hebben we dat ook aangegeven, hè, om het inzichtelijk te maken hoe die labelverdeling is van die doorwaaiwoningen en met name ook tussen de negentiende-eeuwse schil en andere wijken. En dat om via de welstandsnota het mogelijk te maken om meer EFG-woningen en denk dan ook aan de monumentale panden. Dus dat is een beetje de overweging die wij daarin meegeven.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter?

Mevrouw Stolk: Dus ik hoop dat u zich daar als Partij voor de Dieren in kunt vinden.

De heer Groenewege: Voorzitter? Dank aan mevrouw Stolk voor de verduidelijking, maar ze verduidelijkt alleen dingen die voor mij al duidelijk waren. Mijn vraag was: wat lever je in qua welstandseisen om die verduurzaming mogelijk te maken?

Mevrouw Stolk: Ja, dat is een hele lastige, laten we nou eerst gewoon eens in kaart gaan brengen waar al die woningen zitten en laten we dan nog met elkaar eens een keer gaan hebben over die welstandscommissie. Want daar wil ik ook best wel nog eens een keer een boompje met u over opzetten, of we dat orgaan nu in stand moeten houden of dat we dat gewoon los moeten laten. Is dat zo even voldoende op uw vraag? Dan ga ik door, voorzitter.

De voorzitter: Nou, er is nog een interruptie van mevrouw Van Vugt. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, over die betaalbare woningen, wat wordt er nou precies toegevoegd met het voorstel van jullie?

Mevrouw Stolk: Wat er toegevoegd wordt?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Wat er toegevoegd wordt aan de plannen die er al zijn.

Mevrouw Stolk: Nou, dat de ... Kijk, in eerste instantie, kijk, je kan natuurlijk niet in 2023 alle woningen gaan verduurzamen. Dat lukt gewoon niet, dat willen we met z'n allen, maar ik denk dat dit een mooie aanvulling is op hetgeen wat er al ligt, maar dat we dan ook wel in kaart gaan brengen welke woningen nou als eerste aan de beurt zijn. En neem daarbij ook de woningen in de negentiende-eeuwse schil mee. Dus ik denk dat het ook meer een handreiking is naar de wethouder toe dan dat we het ook een beetje gaan versnellen. Want als je het hebt over G-labels, ja, volgens mij zitten daar geen ramen in. Nou, is even heel zwart-wit gezegd, maar ...

De voorzitter: Mevrouw Stolk, ik ben in elk geval benieuwd hoe laat ik vanavond in mijn doorwaaiwoning arriveer.

Mevrouw Stolk: Dat weet ik ook niet.

De voorzitter: Gaat u verder als u wilt.

Mevrouw Stolk: Goed voorzitter, sport en bewegen. Voor gezondheid en sociale cohesie wordt veelvuldig genoemd in de voorliggende begroting, maar kijkend naar de daarvoor beschikbare gelden, dan blijkt sport helemaal niet zo belangrijk voor dit college. Slechts acht miljoen euro wordt van een begrotingstotaal van 685 miljoen besteed aan sport. Dat is slechts 1,2 procent van de totale begroting. Daarbij komt dat veel sportorganisaties de gestegen energieprijzen niet kunnen betalen. Sluiting dreigt indien er geen hulp wordt geboden aan deze sportverenigingen. De VSP is van mening dat net als bij corona overheidshulp nodig is. De huidige energieprijzen zijn geen standaard bedrijfsrisico voor breedtesportverenigingen of ondernemers in de sport. De VSP wil dan ook dat de breedtesport en de Sportboulevard geholpen worden met de energierekening en te kunnen blijven betalen en ook hier met meerdere partijen een motie of amendement. Lerend en ondernemend. Dordrecht ontwikkelt zich te eenzijdig vinden wij door alleen maar logistieke bedrijven aan te trekken, DistriPark.

De heer Uysal: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, gaat uw gang. De heer Uysal.

De heer Uysal: Ja, dank voorzitter. Ik deel de zorgen met mevrouw Stolk over de sportverenigingen en ook over maatschappelijke organisaties. Maar we hebben vandaag een RIB gekregen van het college en dat gaat ook deels over, dat gaat over de Sportboulevard en dat gaat dus over het feit dat de Sportboulevard en de gemeente met elkaar overeengekomen zijn gekomen dat er dus gekeken wordt naar een passende oplossing zodat Sportboulevard en al die verenigingen die daarin zitten niet in gevaar komen. Of tenminste deze periode kunnen overbruggen. Maar daarnaast tekent de VSP ook mee met twee andere moties waarbij een beroep wordt gedaan op het fonds wat al bestaat. Aan de ene kant tekent de VSP mee met de motie om volgens mij een nieuwe fonds op te richten, een verenigingsfonds. We hebben volgens mij al een crisis- en herstelfonds, dat bestaat al. Volgens mij pleit dan de VSP om een nieuwe fonds op te richten. En daarnaast is dit fonds bedoeld voor maatschappelijke organisaties en in een andere motie pleit de VSP om dan dit fonds uit te breiden en om dit fonds dus ook te gebruiken voor andere doelgroepen, zoals

Mkb's en andere soorten ondernemers. Dus wat wil de VSP nou met een fonds boven op het fonds wat we al hebben?

Mevrouw Stolk: Nou, dat volgens mij kunt u dat lezen in de motie die wij met andere partijen ingediend hebben, dat we meer geld willen. Dat is het enige wat er staat. Dus 1,6 miljoen, dat moet gewoon hoger. Voorzitter, ik ga verder met mijn betoog. Logistiek DistriPark, dat leidt niet tot hoge lonen en kennisintensieve werkplekken. Naast distributie moet Dordrecht zich ook richten op een andere unique selling point, bijvoorbeeld meer maakindustrie en kenniscentra. Anders blijven de inkomens van de Dordtenaren lager dan het landelijk gemiddelde. Ook hier hebben wij een motie voor. Voorzitter, het zal u niet verbazen dat de VSP het niet eens is met het gedeeltelijk afschaffen en ik noem het nogmaals, gedeeltelijk afschaffen, van gratis openbaar vervoer 65 plus. De VSP is van mening dat gratis OV bijdraagt aan de mobiliteit en bestrijding van eenzaamheid bij 65-plussers. Tevens levert het een bijdrage aan de klimaatdoelstellingen omdat het met meer mensen uit de auto houdt, minder filevorming in de stad veroorzaakt en het gebruikmaken van elektrische bussen bevordert. Dat moet GroenLinks zeker aanspreken. De uitvoeringskosten van een inkomensafhankelijke regeling ...

De heer Struijk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik wil even '...' Ja, stop maar even hoor. U denkt ik ga zo lang mogelijk door tot ik echt weggehaald word bij de microfoon. De heer Struijk, gaat uw gang.

De heer Struijk: Ik ben geduldig hoor, voorzitter. Dank u wel. Voorzitter, ik heb mevrouw Stolk ongeveer een kwartiertje geleden horen zeggen dat ze het niet terecht vond dat ook mensen die het helemaal niet nodig hebben die 75 euro krijgen. Vindt mevrouw Stolk het dan wel terecht dat mensen die het helemaal niet nodig hebben zo'n gratis OV-pas krijgen, terwijl wij denken dat dat geld beter besteed kan worden om zoals nu gaat gebeuren ook minima die nog geen 65 zijn te voorzien van zo'n pas.

Mevrouw Stolk: Nee, daar ben ik het niet mee eens. Die 75 euro, dat gaat ook naar de hogere inkomens. Daar is geen drempel opgeworpen zoals bij het gratis OV. Wat ons betreft zou je dat geld en volgens mij heeft iemand dat vandaag al gezegd, volgens mij mijnheer Van der Spoel, als we 4,2 miljoen als een cadeautje weggeven zou je dat misschien ook met de raad kunnen bespreken, want dat is die 75 euro. Nou, dan kiezen wij ervoor en dat is gewoon een politieke keuze, dan kiezen wij ervoor om gewoon het gratis OV 65 plus door te laten lopen, had daar dan wat geld ingezet. En dat je het wil verbreden, dat ook mensen gebruik van kunnen maken met een wat mindere beurs, ja weet je, daar zijn wij helemaal niet op tegen. Dus dat is alleen maar goed. Ja, dat is eigenlijk een keuze die je maakt.

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: Ja, u zag hem al aankomen, ik heb toch eigenlijk nog niet helemaal antwoord op mijn vraag, want, ja, ik denk zo'n welgestelde 65-plusser kan toch gewoon een buskaartje kopen?

Mevrouw Stolk: Zeker, maar als je ziet en de heer Den Heijer heeft het ook al aangegeven, de hele stad staat vast. En als wij willen dat mensen mobiel blijven en dat we de ondernemers in de stad gaan bezoeken, dan zou je als gemeente ook er iets voor over moeten hebben dat mensen met de bus naar de stad kunnen. En ja, de 65-plussers die kunnen best wel dat kaartje betalen, maar we willen toch dat mensen mobiel blijven, dat ze lekker naar de stad gaan, naar de horeca, naar de winkels in de stad. Dus ik had gewoon een andere keuze gemaakt.

De heer Struijk: Dan heb ik nog een slotvraag voorzitter, als het mag.

De voorzitter: Jawel.

De heer Struijk: Fijn, dank u wel. Maar voorzitter, dan heb ik toch nog een puntje: die hele stad staat iedere keer vol met files en dat is op het moment dat die 65 plus pas er gewoon nog is. Dus u denkt dat dat straks nog enorm gaat toenemen?

Mevrouw Stolk: Ja, dat is een beetje een dooddooener, mijnheer Struijk. Dat is ook een beetje niet meer de tendens van nu, hè. Kijk, als je als stad, je bent, dit college wil nog groeien naar 140.000 inwoners. 140.000 inwoners. Dan geef je je inwoners toch ook goed openbaar vervoer? En dat is 65 plus heeft zijn vruchten de afgelopen twaalf jaar met Beter Voor Dordt in het college ook zeker bewezen. En ik weet dat dat steekt bij heel veel partijen, maar het was een goed alternatief voor de 65-plussers.

De voorzitter: Dan zag ik nog een hand van de heer Burakçin, of is dat vergelijkbare vraag als de heer Struijk had?

De heer Burakçin: Ja voorzitter, nou ja goed, CU/SGP die heeft eigenlijk mijn woorden eigenlijk overgenomen. Ja, wij, nou ja ...

De voorzitter: Dus dat was het?

De heer Burakçin: In ieder geval ik deel wat mijnheer Struijk aangeeft, dat wilde ik namelijk precies hetzelfde zeggen, want ik kan mevrouw Stolk echt gewoon niet volgen. Inderdaad, dat interruptiedebat gaf ze aan: nou, dat ze het eigenlijk heel erg erg vond dat het geld naar de rijkere mensen ging en vervolgens vinden wij inderdaad dat de OV betaalbaar moet zijn voor de mensen die het gewoon nodig hebben en dan gaat ze nu een heel ander verhaal aanhouden. Dus ik kan haar echt gewoon niet meer volgen.

Mevrouw Stolk: Nou voorzitter, dat scheelt, ik kan ook mensen wel eens niet volgen. Maar volgens mij heb ik het duidelijk uitgelegd, wat ik onbegrijpelijk vind is dat GroenLinks meegaat in het weggeven van een cadeautje van 75 euro juist aan de rijke mensen. Daar had ik wel van verwacht dat u als sociale partij had gezegd: joh, dat gaan we niet doen. En vervolgens komt u bij ouderen en de ouderen die zijn vaak kind van de rekening want de ouderen die worden vaak niet genoemd. Ja, ik ga het toch maar even noemen, we heten niet voor niks de Verenigde Senioren Partij. En die laat u gewoon nu allemaal betalen, dus dat is mijn mening daarover.

De voorzitter: Oké, ik hoor trouwens nog iets te vaak u nog, zeg ik nog maar even een keertje. De heer Burakçin, gaat uw gang.

De heer Burakçin: Ja voorzitter, dan zou ik toch willen vragen aan mevrouw Stolk om dat verhaal over die 75 euro goed te lezen. Want het geld gaat niet alleen maar naar de rijkere mensen, dat geld gaat naar elk huishouden, ook de minima.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, als ik daar nog een keer op mag reageren?

De voorzitter: Ja en dan gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw Stolk: Ik heb aan de heer Den Heijer aangegeven dat ik heel blij ben dat dat naar de lage en middeninkomens gaat en ik herhaal het nog een keer voor u voor als u het niet goed gehoord heeft, dat wij er moeite mee hebben dat het naar de hogere inkomens gaat. Ja, jullie kunnen allemaal zo zitten, maar dan moet je even in de microfoon praten, dan kan ik reageren, Kitty.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Nee nee nee nee nee nee, zo gaan we het al helemaal niet doen. Als ik vraag of u geen u tegen elkaar zegt moet u niet bij uw voornaam gaan aanspreken natuurlijk. Mevrouw Kruger, ik denk dat u hier gewoon met elkaar niet helemaal uitkomt en dat hoeft ook helemaal niet.

Mevrouw Kruger: Sorry? Ik versta het niet.

De voorzitter: Nou, er is al het nodige gewisseld tussen uw fractiegenoot en mevrouw Stolk, dus ik denk dat we het daar maar even bij moeten laten.

Mevrouw Kruger: Prima.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog.

Mevrouw Pichel: Voorzitter, sorry? Mag ik een vraag stellen?

De voorzitter: Over hetzelfde punt?

Mevrouw Pichel: Aan mevrouw Stolk.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Sorry hoor, ik werd even afgeleid, wat wilde ik vragen? Ja, allereerst wil ik aan mevrouw Stolk aangeven dat het best een sympathieke motie is. Ik zou best geneigd zijn om dat te steunen. Wat ik me alleen even afvraag is 65 plus ook niet enigszins achterhaald, want zoals ik het heb begrepen moeten wij tegenwoordig een beetje doorwerken tot 67, 68. Zijn we dan gewoon aan het zorgen dat de gemeente ervoor zorgt dat mensen gratis naar het werk toe kunnen of kunnen we er anders naar kijken? Hoe moet ik dat zien?

Mevrouw Stolk: Nou, als je het heel eerlijk aan mij persoonlijk vraagt, maar ik sta hier natuurlijk namens de partij, als we kijken naar Luxemburg, daar is het gratis openbaar vervoer gratis voor iedereen. Dat zijn politieke keuzes, dit is een politieke keuze van ons. Wij hebben dat onze kiezers beloofd, dus ik kan hier nog een heel pleidooi gaan houden waarom en ... Maar 65 plus is voor ons gratis met de bus of een kleine toevoeging daarbij.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog. Nog 31 seconden.

Mevrouw Stolk: Ja, dat red ik niet meer.

De voorzitter: Nou, dan ben ik een beetje coulant, maar dan gaan we wel even door.

Mevrouw Stolk: Nou ja, laat ik het, het gratis OV laat ik even gaan. Daar dienen we dus een motie over in. Ja, daar heb ik al genoeg over gezegd, volgens mij. Het is u allen bekend met name in een aantal wijken, de fors stijgende energieprijzen en de hyperinflatie een zware wissel trekken op de portemonnee van de inwoners. De effecten van de toename van de financiële problematiek en de daarmee ook gepaard gaande sociale problematiek steeds duidelijker en ook zichtbaarder wordt. De individuele benadering, maatwerk, om zowel de financiële als de sociale problematiek te verminderen en versterkt kan worden door de fysieke infrastructuur daarop in te richten en te faciliteren. Wij stellen dan ook voor om in elke wijk een soort restaurant huiskamer te realiseren voor Dordtse inwoners die op deze manier op een laagdrempelige manier elkaar op een warme plek kunnen ontmoeten voor een kopje koffie en of gezamenlijk een gezond hapje te eten. Het organiseren van een restaurantfunctie er mede zorg voor kan dragen dat de eenzaamheid kan worden teruggedrongen en de inwoners die het financieel zwaar hebben toch kunnen worden voorzien van een betaalbare gezonde maaltijd in een verwarmde omgeving. En daar dienen wij ook een motie voor in. Dan, mag ik nog een dingetje zeggen? De generieke tegemoetkoming van die 75 euro als compensatie voor de lokale heffingen, nou ja, dat heb ik net al een beetje min of meer aangegeven, dat stelt ons teleur. Meer dan de helft, ruim 2,2 miljoen euro komt terecht bij huishoudens die het niet het hardst nodig hebben. De indexering van 6,3 procent komt in 2024 als een boemerang terug en treft dan met name de armste huishoudens keihard in de portemonnee. En ik zal de moties nu aan u indienen.

De voorzitter: Ja, hartstikke goed. En dan is er nog een slotvraag van de heer Den Heijer aan u.

De heer Den Heijer: Ja, ik wil het niet al te veel voor mijn coalitiepartner GroenLinks opnemen over het verhaal dat het alleen bij de rijke inkomens landt. Ik vind het een frame wat u stevig neerzet. Verschil is natuurlijk wel als je indexeert krijgen de minima niks. En als je deze korting geeft krijgen de minima 75 euro, wat betekent namelijk dat mensen die recht hebben op een kwijtschelding ook 75 euro korting krijgen op hun gemeentebelasting. Misschien niet een verhaal waar een VVD-politicus met heel veel plezier mee thuiskomt, maar ik kan me zomaar voorstellen dat GroenLinks dat wel doet. En dat maakt het ook, hè, dat je uiteindelijk ook keuzes moet maken als stad voor waar bedien je nou het beste de groep mee? En ik hoop dat u dat ook dat verhaal wil vertellen bij hetgeen waar u wellicht terecht kritiek op heeft.

De voorzitter: Dank u wel. Er zijn vier moties ingediend, motie M11 van de VSP, GroenLinks, DENK en Partij voor de Vrijheid en de Dordtse VVD over de verduurzaming van woningen in Dordrecht met lage energie labels. M12 van de VSP, Beter Voor Dordt, GroenLinks, Dordtse VVD, Partij voor de Dieren, Op ons Eiland en de PVV, motie over wijkrestaurants in de huiskamer. Motie M13: VSP, DENK Dordrecht, Beter Voor Dordt en Partij voor de Vrijheid over de verbreding van de werkgelegenheidsmogelijkheden. En M14: VSP, Partij voor de Dieren en PVV over haalbaar en betaalbaar. Dan hebben we daarmee de VSP gehad en dan ga ik naar GroenLinks. Mag ik het woord geven aan de heer Burakçin. We zijn al bij de vierde partij, mensen. Gaat lekker.

De heer Burakçin: Ja, dank u wel voorzitter. Dank voor het woord. Voorzitter, ik wil mijn betoog beginnen met een dankwoord aan het ambtelijke apparaat en het college die deze begroting hebben samengesteld. In het coalitieakkoord staan duidelijke ambities die in deze begroting een eerste vertaling vinden waar wij ons grotendeels in kunnen vinden. Voorzitter, tegelijk moeten er nog veel zaken verder worden uitgewerkt. Op drie aspecten daarvan wil ik nader ingaan, die voor GroenLinks Dordrecht van specifiek belang zijn. Voorzitter, dat gaat over: één, sociaal beleid. Twee, duurzaamheid en klimaat. En als derde participatie. Voorzitter, alle drie deze vraagstukken spelen zeker niet alleen op gemeentelijk niveau maar we zien het wel als een gemeentelijke verantwoordelijkheid om maximaal aan deze vraagstukken bij te dragen voor een eerlijke, menselijke en duurzame toekomst. Voorzitter, om te beginnen met het sociaal beleid. Veel Dordtenaren hebben het op dit moment ontzettend moeilijk en GroenLinks maakt zich daar enorme zorgen over. Voorzitter, dit vraagt om een sterke overheid die er is op het moment dat er om gevraagd wordt. En voorzitter, we zijn blij dat het college in deze begroting extra middelen heeft gereserveerd voor de armoedebestrijding en komt met aanvullende maatregelen voor de minima. Uitbreiden van de minimaregelingen is een bittere noodzaak in tijden van ongekende financiële onzekerheden van onze inwoners. Voorzitter, waar we ook erg blij mee zijn is dat het college gericht gaat investeren in wijken en personen die de overheid het hardst nodig hebben. GroenLinks wil niet langer toezien dat kinderen in sommige wijken als Krispijn, Crabbehof, of Wielwijk niet dezelfde kansen krijgen als kinderen die geboren worden in andere wijken.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De heer Burakçin: Door gericht te investeren in mensen en gebieden waar het nodig is creëren we meer welzijn en gelijke kansen.

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, heel mooi pleidooi hoor overigens van de heer Burakçin over bestaanszekerheid en over de armoede. Ik heb dat in mijn pleidooi ook naar voren gebracht. Wat nou, hè, want de ambitie van dit college is heel hoog, we groeien nog steeds de ambitie naar 140.000 inwoners. Hoe kijkt u dan aan naar onze motie waarin wij vragen: die 140.000 inwoners, als we die nou niet gaan halen, alle programma's in deze begroting zijn gebaseerd op die 140.000 inwoners. Hoe kijkt u daar nou aan en wat gaat u nu tegen die mensen zeggen die in armoede leven als we de groei van 140 niet gaan halen? Want dat heeft echt consequenties voor deze begroting die hier ligt.

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, als eerste: wij zien het toch wel heel anders als de VSP. Wij vinden namelijk niet dat alles gericht is op die 140.000 inwoners. Dat is gewoon uw interpretatie van het beleid wat nu voorligt, maar dat is niet onze interpretatie. Wij zijn namelijk niet tegen investering voor onze mensen die de sociaaleconomische positie van onze inwoners versterken, daar zijn we gewoon niet op tegen. We zijn er niet op tegen om bijvoorbeeld huizen te bouwen voor onze inwoners die dat nodig hebben, hè? We hebben bijvoorbeeld ambities gesteld: vierduizend woningen, dertig procent sociaal, 1500 extra woningen die er gaan komen. Daar zijn we niet op tegen en dat zijn gewoon nodige keuzes, dat zijn gewoon nodige dingen die we moeten doen met elkaar en daar gaan we ook voor. En daarnaast, voorzitter, ook over die banen. Ja, dat klopt, er gaat ook nog wel groei plaatsvinden, er gaan meer banen komen. Maar daarin hebben we ook altijd gezegd: we moeten altijd kijken naar toekomstbestendige banen, die zeg maar circulair en duurzaamheid vooropstellen. Dus ik zie het toch echt heel anders zoals u dat schetst, dat alles gericht is op die 140.000 inwoners, daar hebben wij toch wel hele andere denkwijze over.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, dan stel ik voor dat de heer Burakçin de begroting toch nog een keertje goed doorleest want al de programma's zijn echt gebaseerd op een groei van 140.000 inwoners. En als je dat nou niet gaat halen, wat gaat u dan tegen die mensen zeggen? Want u kan wel ambitieus zijn, maar die vierduizend woningen, we bouwen er nog geen tweehonderd geloof ik in een jaar, dat gaan we gewoon niet halen. Dat is gewoon niet realistisch met alles wat er nu op ons afkomt.

De heer Burakçin: Ja voorzitter, voor de duidelijkheid: kijk, we moeten gewoon blijven monitoren, de ontwikkelingen volgen die er zijn. En, nou goed, binnenkort komt bijvoorbeeld het college met een woonbrief. Nou, daarin kunnen bijvoorbeeld ook allerlei zaken in benoemen en kijken bijvoorbeeld: nou goed, over die ontwikkelingen, of er verstellingen plaats moet vinden of wat we er exact aan willen toevoegen. Dus ik zou toch willen voorstellen om bijvoorbeeld echt heel gericht zeg maar te kijken van en om te monitoren, blijven monitoren en toch erop, ja, benadrukken van, ja, dat we de noodzaak zien dat er versneld moet worden.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, niet u. Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Zat al een tijdje met de vinger erbij. Voorzitter, mijnheer Burakçin gaat ontwikkelingen monitoren. Nou is het zo dat in mei juni is er een commissievergadering geweest waarbij aanwezig waren twee directeuren van de twee woningbouwverenigingen. En op een gegeven moment vroeg ik: hoeveel woningen gaan er nou gebouwd worden in de sociale woningbouwsector zeg maar, hè? En tot mijn verrassing of eigenlijk misschien ook wel niet werd er gezegd: 450, netto, hè? Dus bouwen minus slopen. Nou is elke woning natuurlijk mooi meegenomen voor de mensen die een laag inkomen hebben, maar ik vind

dat eigenlijk voor een college vind ik dat weinig ambitieus en als ik ook kijk hoe GroenLinks zich heeft opgesteld voor de verkiezingen, dat er heel veel sociale woningbouw gerealiseerd zou worden, vind ik dat toch wel een beetje tegenvallen. Dus met andere woorden, twee vragen: u heeft het over vierduizend te bouwen woningen waarvan dertig procent sociaal, kom je dus uit op 1200. Nou, volgens die twee directeurs worden het er 450. En ten tweede: hoe kijkt hij aan tegen de ambitie, zeg maar? Van uw eigen partij?

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, de ambitie van mijn eigen partij die blijft staan. Ik heb zojuist ook benoemd dat we in ieder geval moeten blijven monitoren. Nou, volgens mij hebben we de eerste, wat ik zojuist benoemde, met die woonbrief, daar krijgen we natuurlijk de eerste, ja, de ontwikkelingen krijgen we dat te horen en dan moeten wij volgens mij als raad moeten wij daar dus zeg maar onze inbreng hebben en ons zegge over doen wat we ervan vinden. Maar dat het gewoon broodnodig is bijvoorbeeld dat er gebouwd wordt, dat een hele inhaalslag moet plaatsvinden wat nog niet gedaan is, ja, dat staat als, ja, als een kei.

De heer Van Leeuwen: Ja, toch nog even een laatste vraag hierover, voorzitter. Er werd duidelijk aangegeven 450 woningen, dat is voor mij is dat op dit moment een gegeven. Ik ga ervan uit dat zij ons de goede informatie gegeven hebben. U heeft het over dertig procent van vierduizend is 1200 te bouwen woningen, dus hoe moet ik dat nou zien? Want, ja, het kan niet allebei waar zijn. Anders hoor ik het graag van u.

De heer Burakçin: Ja voorzitter, nogmaals: ik zou toch echt eventjes willen wachten op de woonbrief van het college en dan kunnen we dan op dat moment erover hebben.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Ja. Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ter interruptie en ik zal even de vraag stellen die gewoon met ja of nee beantwoord kan worden. Is GroenLinks ervan overtuigd dat ze die ambitie nu gaan halen, ja of nee, van die aantal sociale huurwoningen? Ja of nee?

De heer Burakçin: Nou ja, voorzitter, nogmaals: ik ga nu geen speculaties doen over ja of het haalbaar is ja of te nee. Er zijn inderdaad allerlei obstakels momenteel, de ontwikkeling natuurlijk in de wereld die het allemaal bemoeilijkt, maar dat wil niet zeggen dat we de, ja, dat we het toch wel belangrijk vinden dat het gehaald wordt. Dus we moeten volgens mij als raad moeten we daar gewoon ervoor zorgen dat het ook, ja, dat hier gewoon toch wel het belang, dat we het belang van inzien om dit te halen.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stam. U gaat de vraag nog op een andere manier stellen?

De heer Stam: Ja, nee hoor, een andere vraag, mijnheer Burakçin die mag die ook echt met ja of nee beantwoorden. We hebben natuurlijk een motie ingediend waarin we hebben gezegd: ja, die woningbouwcorporaties, die kunnen het echt niet meer alleen, gelet op de

aantallen. En daar willen wij geld vrijspelen om ook ontwikkelaars daarbij in te schakelen om sociale woningbouw te gaan realiseren. Als ik u zo hoor en de aantallen en ambitie u hebt ben ik blij, want u gaat waarschijnlijk die motie ondersteunen.

De heer Burakçin: Ja voorzitter, dat heeft u mij niet horen zeggen. Nogmaals, ik heb hier aangegeven dat we gewoon moeten wachten op waar het college mee gaat komen. Voorzitter, mag ik doorgaan?

De voorzitter: Zeker, heel graag zelfs.

De heer Burakçin: Nou voorzitter, volgens diverse planbureaus zal er in 2023 een enorme toename zijn van problematische schulden die kansenongelijkheid verder in de hand werkt. Schulden brengen veel stress met zich mee waardoor men minder makkelijk kan leven. Het kabinet is voornemens om naar Amsterdams voorbeeld de zogenoemde pauzeknop schulden in te voeren. Onbekend is echter of en wanneer dit landelijk ingevoerd zal worden. GroenLinks roept daarom middels de motie pauzeknop schulden het college op om zo spoedig mogelijk voorbereidingen te treffen voor het invoeren van een gemeentelijke pauzeknop schulden zodat inwoners vanaf het stellen van de hulpvraag tot de start van het schuldhulpverleningstraject schuldenrust krijgen.

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Vol, gaat uw gang.

Mevrouw Vol-van der Holst: Dank u wel. Wij vinden het een hele mooie motie, alleen wij hebben wel even een vraag over wat die pauzeknop nou precies gaat inhouden dan. Want een pauzeknop betekent eigenlijk dat de schulden hetzelfde blijven maar dat de tijd voortschrijdt. En dat betekent dat de schulden ook op kunnen blijven lopen. Dus betekent dat dan dat de gemeente de schulden in die tijd dat het pauze gehouden wordt die kosten op zich neemt? Of worden ze gewoon meegenomen en moet degene die de schuldenaar zeg maar uiteindelijk dan nog meer gaan betalen? Dan heeft die pauzeknop niet zo heel veel zin is ons idee. Wat is de mening van mijnheer Burakçin?

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, ik heb inderdaad, kijk, er is een Amsterdams voorbeeld, er is een pilot wat daar draait. En overigens nog twee andere gemeentes. En mijn beeld bij deze werkwijze is dat op het moment dat iemand zich meldt bij de schuldhulpverlening, dat je dan op dat moment zeg maar met de schuldeisers de afspraak maakt: nou, op dit moment krijgen ze geen aanmaning meer, geen nieuwe facturen meer, dat ze dus schuldenrust krijgen tot het moment dat daadwerkelijk de schuldhulpverleningstraject ermee wordt begonnen. Dus op dat moment krijgen ze geen andere factuur meer en in die tussentijd als bijvoorbeeld die aanvraag ingediend is, ja, dan kan het traject verder lopen. Nou, daar komt natuurlijk de rechter aan te pas en dat soort zaken, dus ja, dat is volgens mij een beetje het beeld wat ik erbij heb, bij deze werkwijze.

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter? Dan heb ik toch een vraag: wordt het dan uitgesteld en blijft het dan even hoog? Is het gewoon uitstel, eigenlijk?

De heer Burakçin: Ja voorzitter, dit is inderdaad uitstel, maar goed, u weet natuurlijk ook als de rechter eenmaal uitspraak heeft gedaan wordt het ook kwijtgescholden. Of voor een deel kwijtgescholden.

De voorzitter: Gaat u verder. Goed, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, dat wordt kwijtgescholden hoor ik de heer Burakçin zeggen, maar wie gaat dat betalen dan? Gaat de gemeente dat betalen?

De heer Burakçin: Nee voorzitter, volgens mij, goed, kijk, ik ben er nog niet echt heel erg in thuis hoe dat exact technisch in elkaar steekt, maar ik ken wel de voorbeelden dat inderdaad voor een deel kwijtgescholden wordt of bijvoorbeeld in termijnen terugbetaald wordt of wat dan ook. Maar dat geeft natuurlijk wel heel veel rust voor de mensen.

De voorzitter: Mijnheer Safranti.

De heer Safranti: Voorzitter, dat klopt, dat mijnheer Burakçin niet thuis is in deze zaak, want wat ik weet is dat deze zaak al op dit moment speelt bij de Sociale Dienst Drechtsteden, dat dit al in werking is getreden.

De heer Burakçin: Nou ja, voorzitter, kijk, we hebben die motie op dit moment ingediend en we hebben momenteel een wethouder die hier, die daarover gaat, dus mocht dat zo zijn dat het in werking is getreden, ja, dan trekken we onze motie in. Maar als dat niet zo is dan, ja, gaat die motie gewoon door.

De voorzitter: Oké, gaat u verder.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter?

De voorzitter: Ach, toch nog een interruptie. Ik dacht al: waar blijft hij? Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ja, je zit of het duurt ongeveer drie tot zes maanden voordat je in een schuldhelpverleningstraject terechtkomt. Wanneer komt dan die pauze van een bepaalde periode, die toegekend wordt? En hoe juridisch haalbaar is dat?

De heer Burakçin: Ja voorzitter, op het moment dat je dus aanmeldt bij de schuldhelpverlening en het wordt in behandeling genomen, op dat moment gaat dus die pauzeknop in tot het moment, volgens mij staat iets van vier of vijf maanden is dat, tot het moment dat het daadwerkelijk, ja, in werking wordt gesteld, zeg maar, dus de schuldhelpverlening. Dus dat is volgens mij dat rustmoment wat je creëert, dat je, ja, dat je de mensen toch een beetje ontlast.

Mevrouw Schnabel: Dus dat is dan dat hele voortraject eigenlijk, wat als pauze bestempeld wordt?

De heer Burakçin: Ja, zo kan je het inderdaad benoemen, dat voortraject, ja.

Mevrouw Schnabel: En dan had ik, voorzitter, dan had ik nog een aanvullende vraag. Eén. Het is dan natuurlijk ook al, of het is in navolging van wat er ook landelijk gaat gebeuren, hè, wat in de motie staat? Is het dan zo dat als wij hieraan gaan starten, kunt u dan ook precies zeggen hoelang dat het gaat duren voordat het hier in werking gezet wordt en of het dan niet ook al landelijk zeg maar, ja, in werking gesteld is?

De heer Burakçin: Nou ja, voorzitter, nogmaals: het is onbekend of het landelijk echt ingevoerd wordt en wanneer precies. Er is een motie aangenomen om het in te voeren dus wij, goed, geven het college dus, we doen de oproep om in ieder geval niet af te wachten en te kijken naar de mogelijkheden om het nu alvast in te voeren. Ja voorzitter, kan ik doorgaan?

De voorzitter: Jazeker.

De heer Burakçin: En voorzitter, goed, kunst en cultuur verrijkt de samenleving en draagt bij aan ontplooiing en welbevinden van de mens. Omdat al eerder is aangegeven dat verschillende domeinen elkaar kunnen versterken dienen wij een motie in om met kunst en cultuur het sociale beleid en de samenleving te versterken. Daar kan geen medicijn tegen op. Ook het onderwijs en sport hebben een belangrijke rol in het versterken van sociaal beleid en versterken van de samenleving. Voorzitter, daarom dienen wij ook die motie in. Voorzitter, GroenLinks maakt zich al langer druk over de onverdraagzaamheid en de groeiende polarisatie in ons land en Dordrecht niet uitgezonderd. Dordrecht is een warme en welkome stad voor iedereen en dat moet ook zo blijven. We zijn dan ook blij met de toezeggingen van het college, dat is overigens de lang gekoesterde wens van GroenLinks Dordrecht om een diversiteitsbeleid op te stellen waarin breed aandacht besteed zal worden aan maatregelen die alle vormen van discriminatie keihard aanpakt, acceptatie bevordert van de LHBTI-groep en werkt aan een toegankelijke stad voor mensen met een beperking. We kijken dan ook uit naar een beleidsnota waaraan we samen met de stad een bijdrage kunnen leveren aan de invulling van het beleid. En voorzitter, gezien de landelijke ontwikkeling ten aanzien van het slavernijverleden verwachten wij dat het college dit betreft bij het opstellen van het nieuwe diversiteitsbeleid, temeer omdat Dordrecht als derde suikerstad van Holland een belangrijke rol hierin heeft gespeeld. Voorzitter, ons tweede punt gaat over duurzaamheid.

De heer Safranti: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Safranti.

De heer Safranti: Mijnheer Burakçin geeft aan dat ze dit graag bij willen betrekken bij het diversiteitsbeleid, maar in welke vorm? Dat is voor mij even onduidelijk.

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, het gaat erom dat we hier in ieder geval over gaan hebben, ik verwacht gewoon van het college dat zij dit gaan benoemen, dat we, wat we hier precies in gaan betekenen. Nou, u heeft een motie ingediend over Keti Koti, dat vinden wij natuurlijk ook belangrijk, want vorige periode hebben wij ons daar ook mee bezig gehouden. Waarin het college ons heeft toegezegd dat ze dus initiatieven vanuit de samenleving zullen gaan ondersteunen, voor een monument, voor een herdenking en dat

soort zaken. Dus wij willen in ieder geval dit soort zaken ook benoemd hebben binnen het diversiteitsbeleid. En zo niet, voorzitter, dan kunnen we met z'n allen volgens mij ook daar iets van vinden en dan kunnen we dat inbrengen.

De heer Struijk: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Struijk, bij interruptie.

De heer Struijk: Ja, ik heb een korte vraag aan de heer Burakçin. Slavernij is natuurlijk iets verschrikkelijks en het is gelukkig iets wat ons land betreft van heel lang geleden. Er is hier op dit moment nog steeds slavernij aan de gang, in het Midden-Oosten bijvoorbeeld. Daar worden stadions gebouwd en daar gaan we lekker voetballen. Zou het niet beter zijn dat wij onze aandacht en energie richten op die problemen dan op iets, ja, waar ik eerlijk gezegd me niet zo heel erg schuldig over voel? Want het is heel lang geleden. Hoe ziet u dat?

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, dat het lang geleden is maakt het natuurlijk niet minder belangrijk. Er zijn nog steeds mensen die momenteel nog leven, die van hun grootouders hebben meegekregen dat hun ouders tot slaven zijn gemaakt. Dus dat speelt nog steeds op dit moment in de samenleving, dus wat ons betreft moet hier gewoon veel meer aandacht besteden dan nu het geval is. En dat vinden wij dus dat dat gewoon betrokken moet worden in het diversiteitsbeleid.

De heer Struijk: Voorzitter, nog één als het mag. Kijk, ik begrijp het hoor en geen misverstand, slavernij was afschuwelijk. Maar het is wel in een tijd geweest dat waarden en normen anders waren. U hebt het over: er leven nog mensen waarvan bijvoorbeeld de grootouders slaaf geweest zijn. Het is nog mogelijk dat er nu mensen leven die ooit vrouwen ontslagen zijn als ambtenaar omdat ze trouwden. En dan werd je ontslagen. Dat gebeurt nu niet meer, hè. Moeten we daar ook excuses aan gaan bieden, een monument voor oprichten?

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, ik heb nu even niet aangegeven over de excuses, maar als u vindt dat daar excuses aangeboden moeten worden, dan zou ik zeggen: kom er mee en dan kunnen we erover praten.

De heer Struijk: Voorzitter, als het mag. Ik denk, mijnheer Burakçin, dat u slim genoeg bent dat ik juist bedoel dat ik het excuus, ja, waar houd je ermee op? De, hoe noem ik hem, de chagrijn des vaderlands, de heer Maarten van Rossem, die had het over de Spanjaarden hebben nog excuus te goed, de Romeinen. Zo kan ik nog een hele rij opnoemen. Ik denk dat we ons bezig moeten houden met het heden en ik heb er net een voorbeeld van gegeven en wat in het verleden allemaal fout gegaan is, is ontzettend veel maar dat kunnen we niet meer herstellen. Ook niet met monument, excuus of wat dan ook.

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, wij hebben daar toch echt hele andere opvattingen over. Ik noemde het als excuses aangeboden wordt, dan kan dat toch wel zorgen voor dat het gevoel van gelijkwaardigheid voor die mensen, voor de nazaten zeg maar verbeterd wordt. Dus wij zien daar toch echt wel voordelen van in om hier, ja, voldoende aandacht aan te besteden binnen het diversiteitsbeleid. Voorzitter, ons tweede punt gaat over

duurzaamheid. Ons leefmilieu heeft het moeilijk. De klimaatproblematiek, vervuiling en afval en aantasting van natuur en biodiversiteit bedreigt ons voortbestaan op de langere termijn. En op korte termijn de leefbaarheid van stad en land. De ambitie om in 2040 klimaatneutraal te willen zijn is nodig. Het betekent wel dat we meer dan anderhalf keer zo snel op energie moeten besparen en duurzame energie moeten opwekken dan dat we vorig jaar bij de opstelling van de RES nog dachten. Maar het gaat wel om plannen die structureel zijn, in de zin dat we er de komende achttien jaren gestaag aan zullen moeten blijven werken. We vragen het college daarom: A, om bij de te maken plannen een onderbouwde schatting te maken van financiën die tot 2040 nodig zullen zijn en voor zover mogelijk aan te geven waar die vandaan zouden kunnen komen. En B, om stevig verhaal te ontwikkelen waarom voor deze structurele taak toch ook uit de Dordtse reserves moet worden geput.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang. Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, als ik een vraag mag stellen aan de heer Burakçin. Terecht dat hij dit punt aanstipt. Het college geeft aan de ambitie van klimaatneutraal van 2050 naar 2040 te halen. Nou, op zich een heel nobel en mooi streven, maar ook wij zochten in de begroting naar concrete maatregelen en financiële dekking voor de komende jaren. Nu stelt mijnheer Burakçin de vraag aan het college, maar wat voor ideeën of, nou ja, kaders, financiële kaders geeft GroenLinks mee aan het college zodat zij dat kunnen uitwerken?

De heer Burakçin: Nou ja voorzitter, deze vraag stellen we natuurlijk niet voor niets. Als je bijvoorbeeld de paragraaf neemt waar over duurzaamheid en klimaat, ja, daar kwam geen einde aan toen ik het las, moet ik zeggen, drie vier bladzijdes. Dus de plannen en de ambities zijn hoog, alleen, ja, wij vragen ons toch af als we bijvoorbeeld, hè, nog achttien jaar hieraan moet gaan werken en ook nog eens versneld, ja, met welke budget we daar dat moeten gaan doen. En vandaar dat we dus nu aan het college vragen: kom met die plannen. Binnenkort komt als het goed is de wethouder met een nota waarin hij dat gaat uitleggen, maar we willen wel ook onderbouwd zien met de financiën. Dus vandaar dat we daar ook bij de kadernota, de volgende kadernota op terug zullen komen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, ik vind het toch een beetje een hele eigenaardige, voorzitter, van GroenLinks. GroenLinks staat achter de begroting, het is een collegepartij, we gaan ervan uit dat ze straks wel voor de begroting stemmen. Aan de andere kant vraagt mijnheer Burakçin: ja, wat zijn nou de financiële gevolgen zeg maar van om die duurzaamheidsambitie van 2050 naar 2040 te verleggen. Vind ik een hele vreemde, want uiteindelijk, u neemt een principieel standpunt in zonder de kosten te weten zeg maar, want die gaat hij nu pas vragen aan het college. Ik vind dat een hele vreemde. Wat zegt u daarop?

De heer Burakçin: Voorzitter. We hebben natuurlijk bij het akkoord, bij de afspraken, een substantieel bedrag hebben we eraan toegevoegd. Dat we aan duurzaamheid en aan klimaatproblematiek. Maar we vragen ons toch echt af of dat voldoende gaat zijn. Dus vandaar ook dat we nu daar specifieke vragen over gaan stellen.

De heer Van Leeuwen: Ik denk zelf, tenminste, mijn partij, die denkt dat het een nog kostbaarder gebeuren wordt voor de Dordtse inwoners. Nou, waarschijnlijk, ik kan die vraag straks niet stellen aan de wethouder want dan komt het antwoord: ja, dat gaan we nog wel zien. Even oneerbiedig gezegd. Maar laat ik het zo zeggen: de kosten kunnen wel eens uit de band springen. En graag had ik dat willen zien, wat de kosten zouden zijn. Dus wat mij betreft is de begroting zoals die nu ligt niet compleet.

De heer Burakçin: Voorzitter. Daarom vragen we nu ook aan het college hoe we daarmee om gaan de komende periode. Dus dat willen we zo meteen ook van het college horen.

De heer Schalken-Den Hartog: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-Den Hartog: Ja, voorzitter. Op aanvulling op de vraag die daarop gesteld is. Ik gaf al eerder aan: GroenLinks roept al jaren dat er een tandje bij moet. En ik kan me niet voorstellen dat ze niet al jaren ook zelf al in gedachten hebben waar dat geld dan extra vandaan moet worden gehaald. U zit nu zelf ook in het college. Dus we hadden op zijn minst verwacht dat u daar ook wel iets concreets van had gezorgd te borgen in deze begroting. Gaat u nu echt vertellen dat u zelf, vanuit GroenLinks, nog niet gedacht heeft waar die extra middelen vandaan moeten komen?

De heer Burakçin: Nou ja, voorzitter. We willen graag van het college nu inderdaad wat meer duidelijkheid. We hebben die ambitie gesteld met elkaar. Er is nu een bepaald bedrag afgesproken. En goed, de wethouder komt binnenkort met een plan. En aan de hand van dat plan gaan we ook bekijken: nou, goed, wat gaan we voor de komende periode nodig hebben, om het ook structureel te begroten? We hebben het over achttien jaar. We hebben nu een bedrag afgesproken voor de komende vier jaar, maar we hebben dat bedrag natuurlijk ook nodig voor de komende achttien jaar. Dus welke afspraken gaan we met elkaar maken om bijvoorbeeld die ambitie wel te halen?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Schalken nog een keer? Nee. Dan gaan we naar de heer Groenewegen.

De heer Groenewegen: Ja. De PVV presenteerde het net als een aanname, dat GroenLinks voor de begroting gaat stemmen. Ik sta daar zelf wat opener in. Misschien mijnheer Burakçin niet. Maar het lijkt me toch een vrij fundamenteel punt. GroenLinks was in de commissie stelliger dan nu. In de commissie heeft GroenLinks gezegd: in e begroting wordt niet voldoende geld uitgetrokken voor de energietransitie en voor klimaatadaptatie. Nu zegt de heer Burakçin: ik weet niet of er genoeg geld wordt uitgetrokken. Het lijkt me dat een leefbare aarde een voorwaarde is voor alle andere beleidsdoelen in de begroting. Is dat dan een reden voor GroenLinks om tegen de begroting te stemmen? Zo nee, waarom niet?

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, volgens mij weet u het antwoord al. Ik zou gewoon zeggen: laten we gewoon wachten op de plannen van de wethouder en kijken hoe we bijvoorbeeld die achttien jaar geld kunnen vrijmaken. Hoe structureel geld vrij te maken om onze doelen te gaan behalen.

De heer Gündogdu: Voorzitter?

De voorzitter: We moeten eigenlijk geen gat laten vallen, u moet meteen doorgaan. Want dan komt er geen ... De heer Gündogdu, gaat uw gang. Er is altijd wel een interruptie blijkbaar, toch?

De heer Gündogdu: Voorzitter. Ter verheldering, hè. We zitten zo gezellig in debat. Voorzitter. Om het toch wat concreter te maken. We hebben ambitie voor de komende jaren, en vandaag gaan we als het goed is de begroting vaststellen. Waar ik mijnheer Burakçin van hoor zeggen dat die concrete doelstellingen, althans qua financiële dekking, nog niet concreet genoeg zijn. Wat gaan we nou vandaag vaststellen als het gaat om dit punt, duurzaamheid? Ik begrijp heel goed dat de portefeuillehouder nog met voorstellen gaat komen. Maar vandaag gaan we iets vaststellen en we weten niet of dat wel überhaupt gaat passen in datgene wat de portefeuillehouder straks ons gaat aanbieden. Dus ik ben even benieuwd naar uw reactie.

De heer Burakçin: Voorzitter, nogmaals. Ik blijf het herhalen. Maar we hebben het hier over achttien jaar. Dus wij willen graag dat structureel geld vrijgemaakt wordt. Daar willen we het gesprek over houden. Het bedrag dat we dus afgesproken hebben, dat is voor deze periode. Maar dat is volgens mij niet voldoende.

De voorzitter: Goed, mijnheer Burakçin, wat mij betreft maakt u nu uw betoog af, en dan krijgt u ...

De heer Burakçin: Ja, voorzitter, dan wil ik doorgaan. Voor bereikbaarheid, mobiliteit van inwoners en voor het klimaat is een goed ov een zeer belangrijke voorziening. Op dit moment lijkt het daar echter totaal niet op. Er zijn problemen met financiën, personeel en arbeidsverhoudingen. Er is in feite een deltaplan nodig waar in het ov opnieuw wordt doordacht en wellicht op een andere manier wordt georganiseerd en gefinancierd. Is het college bereid daarover met andere overheden, vervoerders en andere belanghebbenden in een constructieve en creatieve gesprek te gaan? Voorzitter, dan als laatste. De participatie. Na de verkiezingen hebben we raadsbreed geconstateerd dat er een ernstige kloof is tussen burgers en politiek bestuur. En dat velen geen vertrouwen in de overheid meer hebben. Er moet daarom creatief gezocht worden naar vormen van inspraak, participatie en medeverantwoordelijkheid van burgers. Die hen het gevoel geven dat ze echt meedoen, en dat er echt naar hen geluisterd wordt. We dienen daarover een motie in waarin we het college vragen verschillende vormen, de voor- en nadelen daarvan en de ervaringen daarmee, te inventariseren. En op basis daarvan voorstellen aan de raad voor te leggen. Voorzitter, we hebben naast de moties die wij indienen, zal GroenLinks met een aantal van andere partijen meegaan. En daar kom ik op tweede termijn op terug.

De voorzitter: Dank u zeer.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Oh. Wie?

De voorzitter: Ik kom eerst bij u, en dan kom ik daarna bij mevrouw Vol. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Oké. Dank u wel. Ik vroeg me af, kan ik nog een korte vraag stellen over kunst en cultuur als medicijn? Ik vroeg me namelijk af, want ik ... We zagen in de motie dat daar wmo-geld voor beschikbaar is gesteld. Wat voor criteria moeten ... Want het gaat ook over professionele kunstenaars, of althans, dat stond erin. Wat zijn dan de criteria voor deze kunstenaars om daar gebruik van te maken? Is daar al een idee bij?

De heer Burakçin: Ja, voorzitter. Nee, ik heb daar eerlijk gezegd zelf geen ideeën bij. Maar dan neem ik het eventjes mee terug, en daar kom ik in de tweede termijn op terug.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Vol had ik de beurt beloofd.

Mevrouw Vol-Van der Holst: Dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even terugkomen op die excuses voor de slavernij. Want daarbij gaat het natuurlijk over het koloniale verleden ook van Nederland. En ik ben een klein beetje geschrokken van reacties van collega's hier. Het gaat daar met name, in onze optiek, om de erkenning. En daar horen excuses soms bij, omdat mensen daar behoefte aan hebben. Zodat je daarna weer verder kan en iets kan afsluiten. Mijn vraag aan de heer Burakçin is: bent u het daarmee eens?

De heer Burakçin: Ja, voorzitter. We hebben daar natuurlijk ook een opvatting over. En vandaar dat we ook zoiets hebben van: hier moeten we gewoon goed over praten. En dat kunnen we doen, op het moment dat er zo'n diversiteitsbeleid komt. En dan kunnen we daar onze inbreng in doen. En onze wensen inbrengen.

Mevrouw Vol-Van der Holst: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Den Heijer nog. En dan sluiten we GroenLinks af eventjes. Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Ja, nog los van dat de VVD daar ook een opvatting over heeft. Een vraag over een ander onderwerp. De wmo. Daar maak ik me wel zorgen om in de motie. Hoewel die heel sympathiek oogt, is dat ... Je krijgt geld vanuit het Rijk om wmo, namelijk zorg, te leveren aan onze inwoners. Mensen weten die zorg kennelijk onvoldoende te vinden, terwijl die nodig is om misschien verslechtering van jouw gezondheid te voorkomen. En wat we dus doen, is dat geld, dat gaan we dus niet gebruiken om misschien die mensen beter naar die zorg toe te leiden om dat voor elkaar te krijgen, nee, daar gaan we andere dingen mee doen. Iets met cultuur, en iets ... Wat heel waardevol zou kunnen zijn, maar waar ik me wel zorgen om maak, van: gebruiken we het geld dan niet voor hetgeen waarvoor het ooit voor bedoeld was? Namelijk mensen zorg bieden. Deelt u die twijfels over uw eigen motie?

De heer Burakçin: Nou, ik denk dat u daar wel het antwoord zelf op weet. Nee, dat delen wij niet. Op dit moment speelt natuurlijk enorm veel in het zorglandschap. Als het gaat om personeelstekorten. En wij zijn van mening dat cultuurmakers daar toch wel een hele belangrijke rol in kunnen spelen om te zorg te ontlasten. Dat zien we natuurlijk ook in de Jeugdwet. Dat bijvoorbeeld kinderen allerlei activiteiten doen om ook als zorg, zal ik maar zeggen. En daarin zie je zeker een bijdrage die cultuurmakers kunnen leveren, ook in preventieve zin, om zorgmedewerkers te ontlasten.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan sluiten we daarmee GroenLinks af, en gaan we door met Partij van de Arbeid. Mijnheer Van der Spoel, gaat uw gang. Even voor de helderheid, de moties en de ... Dat is motie M15, ingediend door GroenLinks, CDA en Op ons Eiland. Oké. Dat gaat over de pauzeknop schulden. Motie M16, GroenLinks, over Kunst en cultuur, daar kan geen medicijn tegenop. En motie M17, Participatie. Het woord is aan de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Laat ik om te beginnen de medewerkers van de gemeente bedanken voor het opstellen van deze begroting. Er zit een hoop werk in. Maar voor de PvdA kan het allemaal wel wat scherper, duidelijker en met een tijdsplanning gericht op resultaten. De begroting is een boekwerk van ruim 231 pagina's, en helaas kunnen we niet op ieder onderdeel even diep ingaan. Daarom zeven punten waarvan wij als PvdA zeggen: dat moet beter. En die begroting, die begint echt lekker. Het college focust zich deze bestuursperiode op vijf punten. En één van deze punten is dat het belangrijk is dat iedereen mee kan doen. Het college gaat zich daarom nog meer inzetten voor bestaanszekerheid en gelijke kansen. En dan slaan wij aan hè, als PvdA'ers. Want dan zijn we enthousiast, als we die woorden lezen. Maar het grootste wapenfeit van dit college op dit gebied, is dat het uitdelen van 75 euro aan ieder huishouden in Dordrecht. We zien deze gift aan ieder huishouden in de stad niet als een steuntje in de rug voor Dordtenaren, maar als een goedkope marketingstunt van dit college. Dat vooral duur uitpakt, ten weten 4,2 miljoen euro. We kunnen dit voorstel in de begroting dan ook niet steunen. Dat betekent niet dat we dit bedrag willen behouden voor de gemeente. Maar onze motie, die we samen met Beter Voor Dordt, VSP en Op ons Eiland indienen, laat goed zien hoe je dit bedrag beter kan besteden. En hij is al ingediend, alleen stonden er maar twee namen op. Dus er komt straks een verbeterde versie.

De voorzitter: Is het een motie of een amendement?

De heer Van der Spoel: Het is een motie.

De voorzitter: Maar met een motie verandert u de begroting niet, hè, dat weet u?

De heer Van der Spoel: Dat klopt, maar het is, even kijken, dezelfde motie wat ... Dus komt goed.

De voorzitter: Oké. Ik zeg het maar eventjes.

De heer Van der Spoel: We hebben op verzoek van het college op 1 mei input mogen geven voor het coalitieakkoord. Eén van onze punten, was dat in de gemeente-cao is opgenomen

dat niemand minder dan veertien euro per uur mag verdienen. Dat is natuurlijk hartstikke fijn, maar vooral ook nodig. Want het huidige minimumloon is niet genoeg om van rond te kunnen komen. Maar laten we er dan ook voor zorgen, dat dit ook in de nieuwe contracten wordt opgenomen die de gemeente aangaat met externen. Want het is soms handig om werk uit te besteden, maar niet eerlijk wanneer via deze omweg iemand voor minder dan veertien euro per uur aan het werk is. Want werk moet lonen. Daarom onze motie: Veertien euro voor iedereen die werkt voor de gemeente. Die we samen indienen met de VSP en de Partij voor de Dieren. En over bestaanszekerheid gesproken. Het kunnen beschikken over een woning in onze stad. Ook wanneer je geen dikke portemonnee hebt. De wachtlijsten voor een sociale huurwoning worden de laatste jaren voortdurend langer. De woningbouw heeft met forse problemen te maken en binnen het bouwprogramma van dit college zien we ook nog eens dat de sociale woningbouw onvoldoende aan bod komt om de mensen op die wachtlijsten te helpen aan een woning. Het huidige bouwprogramma van de gemeente Dordrecht voorziet alleen in de bouw van sociale huurwoningen, ter vervanging van een deel van de recent gesloopte of nog te slopen sociale huurwoningen. En woonunits voor studenten, die niet toegankelijk zijn voor Dordtenaren op de wachtlijst die niet studeren. Daarom dienen wij onze motie Meer ruimte voor sociale woningbouw in. We moeten namelijk nu bijsturen. Dordtenaren hebben ook het recht om goed geïnformeerd te worden. De huidige informatievoorziening vanuit de gemeente over sociale voorzieningen zoals regelingen en toeslagen worden door bewoners en maatschappelijke instanties ervaren als versnipperd en moeilijk vindbaar. Daarom dienen wij samen met andere partijen de motie Weten waar je recht op hebt in. Maar als gemeente moeten we ook onze sportverenigingen, culturele organisaties en de kleine zelfstandigen ondersteunen. Het belang van sport en bewegen wordt onderschreven door dit college en daar zijn we blij mee. Alleen hoe kan het dan, dat we onze sportverenigingen totaal geen duidelijkheid kunnen geven? Ik weet door onze gesprekken met sportverenigingen, maar ook van de bezoeken die VSP en Op Ons Eiland hebben gebracht aan sportverenigingen, dat die sportverenigingen nu eindelijk eens duidelijkheid willen hebben. Daadkracht willen zien van het college, en concrete maatregelen op korte termijn. Veel sportverenigingen hebben namelijk door het uitstellen van de plannen te maken met achterstallig onderhoud. Hiervoor dienen wij, samen met Op Ons Eiland en de VSP, een amendement in. En deze zal verder worden toegelicht door Op Ons Eiland. Door de energiecrisis is er voor verenigingen nu een nog urgenter probleem. En voor de sportboulevard in het bijzonder. Kunnen ze überhaupt de deuren open houden de komende maanden, als de gemeente niets doet? Daarom dienen wij, samen met Beter Voor Dordt, VSP en Op Ons Eiland, een motie in voor een noodfonds voor verenigingen, zodat ze niet langer hoeven te piekeren of ze straks open kunnen blijven of de deuren moeten sluiten. En een motie waarmee we kleine zelfstandigen niet in de kou laten staan. Want als dit college echt meent wat ze zeggen over het belang van sport, cultuur en een leefbare stad met kleine zelfstandigen, dan moeten we nogmaals nu in actie komen. En dan het laatste punt waar we kort bij stil willen staan. Na de gemeenteraadsverkiezingen hadden we daar allemaal de mond van vol. De lage opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen. En het vertrouwen terugwinnen van de Dordtse burger. We zien in de begroting te weinig terug dat we hiermee serieus aan de slag willen gaan. Maar het begint, allereerst, bij duidelijkheid. Wees realistisch en stel beleid op dat we als gemeente na kunnen komen. Want daar begint het terugwinnen van vertrouwen bij Dordtenaren. En zoals ik in het begin van het betoog al zei: de begroting kan scherper, duidelijker en met tijdsplanning gericht op resultaten. Op

deze manier maken we een start met het terugwinnen van het vertrouwen van de Dordtse burger. Voorzitter, ik ga afronden. Ik laat zien dat het wel in zeven minuten kan. Maar voordat ik dit doe wil ik nog één belangrijk punt benoemen: discriminatie op ons eiland. En ik schrok net van de woorden van ChristenUnie/SGP. Discriminatie op ons eiland is een groot probleem in onze samenleving.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer, interruptie.

De heer Den Heijer: Zou de fractievoorzitter van de PvdA duidelijk kunnen maken waar hij nou precies van schrok?

De heer Van der Spoel: Dank je wel, dat wil ik heel graag, voorzitter. Ik schrok van de woorden omdat ik het gevoel heb dat met deze woorden die de SGP/ChristenUnie heeft gebruikt, daarmee eigenlijk aan het gevoel voorbijgaat van heel veel mensen die wel leed bij ervaren. En ik zie excuses niet iets als dat je zegt: nou, weet je, ik heb daar zelf persoonlijk geen aandeel in gehad, maar ... Wij zijn met zijn allen een samenleving die gevormd is door de vele jaren die voor ons liggen. En er wordt net gezegd: ja, dat is al heel lang geleden. Nou, dat vind ik best verbazingwekkend. Zo lang geleden is het eigenlijk niet. Jullie kennen mij allemaal als de man die een petitie was gestart voor het beeld van Willem Van Oranje, dat dat niet kon ten opzichte van onze gebroeders De Witt. Zat ook tachtig jaar tussen. En dat heb ik toen ook geprobeerd uit te leggen. Maar ik zal het ook in deze proberen uit te leggen. Jij weet zelf als persoon zijnde, dat je bepaalde patronen in jouzelf als je die wil veranderen, en zeker naarmate je ouder wordt, wordt dat steeds moeilijker om te veranderen. En als je als samenleving honderden jaren de wereld hebt veroverd, want daar waren we als klein landje best goed in, dan is dat best moeilijk, om bepaalde patronen uit die samenleving weg te krijgen, te verbeteren. En dan is een honderdvijftig jaar, of honderd zestig jaar, is helemaal niet zo lang. En daarom schrik ik ervan dat dat op die manier zo makkelijk wordt weggezet, van: dat is zo lang geleden, hoeven we geen excuses meer aan te bieden.

De voorzitter: Mijnheer Struijk. Gaat uw gang.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Volgens mij heb ik tot tweemaal toe daarnet mijn verhaaltje ingeleid met de woorden dat ik slavernij, dat wij slavernij, iets afschuwelijks vinden. Dus ik begrijp eerlijk gezegd de commotie niet zo goed. Ik heb proberen uit te leggen dat ik liever aandacht besteed aan de problemen van deze tijd. Ik heb er expliciet een voorbeeld van genoemd, daar gaat niemand op in. Blijkbaar is daar een taboe op. Ik vind echt oprecht slavernij verschrikkelijk. Ik heb een kleindochter met Surinaamse roots. Ik weet waar het over gaat. Ik weet van de prijs van de suiker. Het is afschuwelijk. Maar het is wel een poos geleden. En daar mag best aandacht voor zijn. Ik denk dat op dit moment op de basisscholen bij geschiedenis heel andere verhalen verteld worden dan die ik in mijn jeugd gehoord heb. Want toen was Jan Pieterszoon Coen een held. En Piet Hein was ook een held. Nou, die verhalen zijn nu echt anders. Daar ben ik van overtuigd, en dat is ook terecht. Maar ja, slavernij. Moet je daar dan excuus ... Ik vind dat oprecht een lastige. Er zitten ook veel kanten aan het verhaal. Ik had het net even met mijn buurman daarover.

Het is ook heel goed denkbaar, dat één van onze voorouders galeislaaf is geweest, in de Middellandse Zee. Van de '...' werden ze toen genoemd. Huidige Marokko. Daar kwam ook slavernij voor. Dat was in die tijd, hoe gek het ook klinkt, normaal. Eigenlijk is het grootste deel van de mensheid normaal geweest. Nu, gelukkig, hier niet meer. Maar nogmaals: ik vind het echt, en wij vinden het echt afschuwelijk. Alleen ik vind erger wat op dit moment in het Midden-Oosten gebeurt. Waar slavernij gewoon nog voorkomt. Waar meisjes uit de Filipijnen met vals verhaal heen gelokt worden en vervolgens overal voor gebruikt en misbruikt worden. Zou ik me liever druk om maken. Dank u wel.

De voorzitter: Ik voel de passie in uw betoog. En ik kan me voorstellen dat dit een onderwerp is waar wij allemaal, of u allemaal, wat van vindt. Mijn voorstel zou zijn om het toch nu niet verder te behandelen, en even terug te gaan naar de begroting. En ik snap ook dat de heer Van der Spoel het punt van discriminatie wil benadrukken.

De heer Struijk: Ja, voorzitter. Ik begrijp het hoor. Maar ik voelde me ook een heel klein beetje persoonlijk aangevallen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: We ronden het echt af, dit onderwerp.

De voorzitter: Ik zou zeggen, als u nog iets over discriminatie wil zeggen, bijvoorbeeld in relatie tot het diversiteitsbeleid wat al eerder aangehaald is, kan ik me daar iets bij voorstellen.

De heer Van der Spoel: Dan begin ik opnieuw. Voorzitter, ik ga afronden. Voor ik dit doe wil ik nog één belangrijk punt benoemen. Inderdaad, discriminatie op ons eiland. Dit is een groot probleem in onze samenleving. En als gemeente moeten we hier fors tegen optreden. Daarom dienen we samen met DENK een motie in waarin wij oproepen tot een laagdrempelige anti-discriminatie meldpunt in Dordrecht. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Van der Spoel: Zal ik nog 51 seconden iets leuks vertellen?

De voorzitter: Nee hoor, is prima zo. Dank u zeer. Dan gaan we snel door naar de ChristenUnie/SGP. Het woord is aan de heer Struijk. Voordat die begint doen we nog even melding van de ingediende moties. Motie M18, Partij van de Arbeid en VSP Dordrecht over de Dordtse informatiemarkt. En 19, PvdA, Partij voor de Dieren en VSP Dordrecht, Minimumloon van veertien euro voor iedereen die werkt voor de gemeente. Per uur dan, neem ik aan. Hoop ik. Motie M20, Partij van de Arbeid. Gaat over Meer ruimte voor sociale woningbouw. Motie M21, Partij van de Arbeid en DENK Dordrecht over een Radar discriminatiemeldpunt in Dordrecht. Dat zijn ze. En dan is het woord aan de heer Struijk, gaat uw gang.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Uiteraard ook uit onze kant vandaan: dank voor de begroting. Woord van waardering voor het college en voor het ambtenarenapparaat. Er is

heel veel werk voor verricht. Dus ik denk dat die waardering op zijn plaats is. Voorzitter. Eén van de meest gebruikte apps op mijn telefoon, dat is die van de Buienradar. Dat is buitengewoon handig voor iemand die het stomp-principe al heel lang hanteert. Zeker als de keuze valt, zoals in mijn geval, vrijwel altijd op de eerste twee letters. Vaak kan een snelle blik en daardoor een kwartiertje eerder, of als je de ruimte hebt later vertrekken, je voor een nat pak behoeden. Soms echter, dan lijkt de buienradar van slag. Hij geeft aan: over een uur is het droog. En als je een uur later naar buiten kijkt, is het niet droog. En kijk je op de radar, dan zegt hij het weer. En dat gaat de hele dag zo door. Ik weet hoe het komt, dat ga ik niet uitleggen, want dat is zonde van de tijd. Er komen steeds nieuwe buien. Iets dergelijks lijkt zich op een heel ander vlak ook af te spelen. Eerst hadden we de bui corona. Die zorgde voor veel narigheid en ongemak. We zagen uit naar het einde. De bui leek voor een groot deel weg te trekken, maar er kwam een volgende bui: oorlog in ons eigen werelddeel. En als gevolg daarvan de ene na de andere bui. Toren hoge energieprijzen, inflatiecijfers die we tientallen jaren niet meer hadden gezien, schaarste aan materialen en daardoor hoge prijzen, de arbeidsmarkt, de woningmarkt, de asielcrisis, en dat alles heeft invloed op de begroting en hoe je er naar kijkt. In het licht daarvan hebben we onze zorgen over het verschil tussen de in de begroting gehanteerde inflatiepercentage en de realiteit. We kunnen leven met de uitleg die we van de wethouder hebben gekregen. Het zijn allemaal dagkoersen. En zijn met hem blij dat Dordrecht een rijke gemeente is, waardoor we schokbestendig zijn, en we ons geen al te grote zorgen hoeven te maken. Tegelijk zijn die donkere wolken er wel. Voorzitter. Een belangrijk thema is het terugwinnen van vertrouwen. We roepen het college daarom op om er echt alles aan te doen dat de participatie in de toekomst beter gaat verlopen. Online platform is mooi, maar graag ook aandacht voor de groep die je daarmee niet bereikt. We zijn blij dat er als doelstelling opgenomen is dat het beleid rekening houdt met het toegenomen aantal bewoners in de binnenstad en hun wensen. Het moet echter ook in de binnenstad goed wonen zijn. Al is het logisch dat je daar meer te maken hebt met bepaalde vormen van overlast, dan in een woonwijk. Er zijn veel vormen van overlast waar bewoners zich druk om maken, zich aan ergeren. Geluidsoverlast, viezigheid van dieren, zwerfafval. Wij zijn blij dat het aantal handhavers wordt uitgebreid, hopen dat ze goed zichtbaar zullen zijn in de wijken, en dat ze ervoor gaan zorgen dat genoemde vormen van overlast in de toekomst beperkt gaan worden. Voorzitter. Als er één onderwerp echt leeft op dit moment, dan is het uiteraard dankzij de hoge energieprijzen: verduurzaming. Het begint met energiebesparing, door de gemeente, bedrijven, burger. Door gedragsverandering is veel mogelijk. Dat bleek de afgelopen maanden. Maar elke kuub gas, en elke kilowatt is er één, en daarom zijn we blij dat de gemeente de voorlichting met betrekking tot dit onderwerp doorzet. Slim energie besparen. Fijn dat er aandacht is voor verduurzaming van slecht geïsoleerde huurwoningen. Mede met het oog op de inkomenspositie van de vele mensen die daar wonen, is wel haast geboden. Ook vinden we belangrijk dat de burgers weten waar ze aan toe zijn. Wordt onze wijk nou wel of niet aangesloten op het warmtenet en zo ja, wanneer? Het is een veelgehoorde vraag, ook met het oog op wel of niet investeren in andere dingen. Graag druk uitoefenen wat dat betreft op HVC, om zo snel mogelijk met informatie te komen.

De heer Gündogdu: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ik wil een vraag stellen aan mijnheer Struijk. U doet een oproep aan het college om met HVC in gesprek te gaan om het warmtenet sneller uit te rollen. Daar kan ik het volledig mee eens zijn. We weten ook dat de HVC, de afgelopen drie jaar in ieder geval, behoorlijke reserves heeft opgebouwd. Helemaal niks heeft uitgekeerd aan de deelnemende partijen. En die reserves lopen op in ruim honderd miljoen euro. Wilt u ook het college meegeven om die reserves aan te spreken van HVC, zodat uw wens om het warmtenet sneller uit te rollen ook daadwerkelijk gebeurt?

De heer Struijk: Ik denk dat het niet een vraag voor mij is. En ik denk ook niet dat wij gaan over de reserves van HVC. Ik zou het fijn vinden als ze het zouden doen, maar ik denk dat wij daar niet over gaan.

De heer Gündogdu: Voorzitter, aanvullend.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Wij zijn via '...' eigenaar van HVC.

De heer Struijk: Maar dat betekent volgens mij niet dat je rechtstreeks de reserves kunt gaan inzetten. En als ik me vergis, dan hoor ik dat straks graag.

De voorzitter: Ik denk dat het verstandig is als straks de wethouder hier even op ingaat. De heer Stam. U was wethouder, maar ... U wil erop ingaan?

De heer Stam: Ja, was bestaat niet meer, hè? Wel een andere vraag. Je hebt natuurlijk de HVC-kant. Maar je hebt natuurlijk ook de particuliere kant van mensen die woningen bezitten. En ik ben wel benieuwd, dat heb ik vorige week ook in de commissie gevraagd, hoe dan het college denkt om particuliere woningbezitters zover te krijgen dat ze ook aan het warmtenet gaat. Hoe ga je dat doen? Per '...', per straat, per woning? Ik snap het idee, want het is best wel mooi. Maar er is ook nog een koppeling tussen gas en tussen warmtenet. Maar volgens mij zijn er veel meer obstakels dan even HVC op het matje roepen en zeggen: ga versnellen, en dan wellicht ook nog je reserves inzetten.

De heer Struijk: Daar heeft u helemaal gelijk in. Maar wat ik graag wil, wat wij graag willen, dat is dat de burgers weten waar ze aan toe zijn. Het probleem nu is, als je ... Nou ja, noem maar een wijk. Ergens woont. Dat je niet weet: komt daar überhaupt warmtenet? En zo ja, wanneer komt het er? De volgende vraag is: als jij weet, in jouw wijk komt het warmtenet. Dan inderdaad, koopwoningen, hoe gaan ze dat oplossen? Wat gaan ze doen als twee derde van de mensen het niet willen? Dat is een vervolgvraag. Maar het zou heel fijn zijn als er echt een plannetje lag, dat je precies weet: daar gaan we heen, en dan hopen we te gaan beginnen.

De heer Stam: Ja, voorzitter. Ik vond het ... Ja, sorry. Ik vond het antwoord van de wethouder vorige week veel realistischer. Die zei: we hebben geen dwangmiddelen.

De voorzitter: Sorry, het laatste woord verstond ik niet.

De heer Stam: Ik vond het antwoord van de wethouder vorige week veel realistischer. Die gaf aan: we hebben geen dwangmiddel.

De heer Struijk: Je kunt, behalve dwang, kun je wel druk uitoefenen. En dat was letterlijk wat ik vroeg. Ga in gesprek met HVC, probeer ze uit te leggen en te overtuigen dat die burgers dat graag willen weten. Ik heb het persoonlijk ook gedaan, maar als gemeente heb je denk ik toch wel iets meer invloed.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Struijk: Goed, voorzitter, dank u wel. Onze samenleving kenmerkt zich door individualisme. Daar worden we niet altijd blij van. Goed dat er in de begroting aandacht is voor netwerken, verbondenheid en samenleven. En dat het college eenzaamheid wil bestrijden. Schroom niet om in dit verband een beroep te doen en gebruik te maken van bestaande verbanden zoals kerken, moskeeën, wijken, buurt- en sportverenigingen, Samen Dordt en nog veel meer andere organisaties. Fijn om tijdens de commissievergadering van de wethouder te horen hoeveel deze organisaties in coronatijd betekend hebben. We kijken uit naar voorstellen over een integraal, sociaal beleid. En één verordening voor het hele sociale domein. Preventie is een woord dat we terecht vorige week nogal wat keren hoorden noemen. Tijdig signaleren kan heel veel narigheid, ik denk aan Jeugdzorg, criminaliteit, schuldenproblematiek, voorkomen. Ook het versterken van de kracht van gezinnen en het stimuleren van een veilige thuissituatie kan hierbij helpen. Voorzitter. Dordrecht heeft hoogwaardige, kwalitatief hoogwaardige mbo-opleidingen. We zijn blij dat er ook hbo-opleidingen aan zijn toegevoegd. We vragen wel blijvende aandacht voor de aansluiting op de arbeidsmarkt, en de daarvoor benodigde samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven. Ook wat betreft het aanbieden van stageplekken, want daar hoor je ook nog wel eens dat dat niet helemaal geweldig gaat. Punt van zorg is dat de arbeidsmarkt op dit moment zo is dat er nogal wat mbo'ers voortijdig de opleiding verlaten, las ik in de media, om aan het werk te gaan. Een vacature minder, maar we willen natuurlijk ook heel graag dat mbo'ers hun opleiding afmaken. De doelstellingen wat betreft woningbouw, zijn ambitieus. De vorige week getoonde presentatie liet zien dat we op koers liggen, maar we maken ons wel zorgen. Er zijn veel onzekerheden. De rente, materiaalkosten, het milieu, stikstof, personeelsgebrek zijn daar de oorzaak van. Heel recent een bericht dat een ontwikkelaar zich terugtrok uit het project Gezondheidspark. Je wordt daar niet zo vrolijk van. De stimuleringscampagnes ter bevordering van lopen en fietsen, die kunnen op onze instemming rekenen. Maar de beste reclame, is wat fietsen betreft dat je echt lekker, goed en veilig kan doorfietsen. En ook niet, zoals nu vaak het geval is, de auto prioriteit krijgt. Ook op dit gebied, ik spreek uit ervaring, is er nog veel te winnen. Speciale aandacht vragen we voor doorgaande fiets- en wandelroute door het groen. Tezijnertijd het Stadspark XXL van noord naar zuid, of omgekeerd. Maak er werk van dat de hiaten die er nu zijn op dat punt, zo snel mogelijk opgevuld worden. Voorzitter, ik ga afronden. Tijdens één van de commissievergaderingen vorige week gaf college Van Dam-Timmers, nou, die is toevallig net eventjes weg, maar ik noem hem toch maar. Daar komt hij alweer. Die gaf aan dat bij het bestuderen van de begroting het woord dankbaarheid bij hem naar boven kwam. Ik was heel blij dat te horen, ik heb namelijk hetzelfde gevoel. Er gebeuren verschrikkelijke dingen in deze wereld. Er zijn ook in onze stad mensen die het moeilijk hebben. Maar je zal maar in

Kiev wonen. Of in Pakistan. Op onze overheid kun je heel veel opmerkingen en aanmerkingen hebben. Maar je zult maar zuchten onder een overheid in Noord-Korea, Rusland of Iran. Voorzitter, we herinneren ons waarschijnlijk allemaal de langdurige droogte. Desondanks kon ik de afgelopen weken vanuit mijn huis, de boeren op het eiland hun grote, rijke oogsten zien binnenhalen. Ik was er best verwonderd over. Misschien hebben sommige mensen vorige week woensdag tot hun verbazing allerlei mensen naar een kerk zien gaan. Hè, het is toch geen zondag? Het was Dankdag, officieel voor gewas en arbeid. In die kerken is ook gezongen. Dankpsalm gezongen. En misschien dat er ook wel weer psalmen van de Dordtse dichter Voet bij waren. Ik citeer twee regels die daar mogelijk geklonken hebben en die wat mij betreft zeer toepasselijk zijn: vergeet nooit één van Zijn weldadigheden. Vergeet ze niet, het is God die ze u bewees. Ik dank u.

Voorzitter: Dank u zeer, op deze dinsdag. Dan gaan we naar Partij voor de Dieren. Het woord is aan de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter. De uitdaging van deze eeuw is klimaatverandering. Iedere fractie van een graad opwarming zorgt voor meer catastrofale gevolgen. Extreem weer, droogte en hitte, waaraan steeds meer ouderen en andere kwetsbare inwoners van onze stad jaarlijks zullen bezwijken. De limiet is anderhalve graad opwarming. Dat heb ik niet zelf verzonnen, daar heeft Nederland voor getekend in 2015 in Parijs. Dit college negeert die afspraken volledig, zet een paar comfortabele oogkleppen op, en richt de blik op de eigen navel. In die navel zit een klein, zacht, stoffig pluusje. De regionale Energiestrategie. Een document, gespeend van iedere ambitie. En waarvan het Planbureau voor de Leefomgeving recentelijk heeft aangegeven dat die onvoldoende is om zelfs de slappe Europese klimaatdoelstellingen te halen. Slap in het kwadraat dus. Maar, voorzitter, de Partij voor de Dieren gaat daar geen motie over indienen. Waarom niet? Nou, het besluit om anderhalve graad opwarming als limiet te hanteren is al genomen, in 2015, in Parijs. Daar moet het stadsbestuur simpelweg uitvoering aan geven. Deze begroting doet dat niet, en daarom zal de Partij voor de Dieren er met overtuiging tegen stemmen. Voorzitter, we hebben het al eerder gehoord. Er is helaas nog veel leed op de wereld. Dieren, wezens met gevoel, die pijn, angst, en stress kunnen ervaren worden massaal ... Geïnterrumpeerd.

De voorzitter: Zo is dat. En in dit geval door de heer Safranti.

De heer Safranti: Ja, mijn excuses. Ik begreep het niet zo goed. Tegenstemmen op het akkoord, algemeen, of op dit onderwerp?

De voorzitter: Ik heb, de heer Safranti ... Er wordt straks één begroting voorgelegd, en daar kunt u voor of tegen stemmen. En ik heb gehoord dat de heer Groenewege zegt dat de Partij voor de Dieren daar tegen zal stemmen.

De heer Safranti: Dan heb ik het dus goed gehoord. Duidelijk.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Groenewege: Ik ben blij dat de voorzitter dat heeft kunnen ophelderen. Dieren ...

De heer Den Heijer: Voorzitter. Hallo.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik had daaropvolgend bij de heer Safranti vroeg ik me af: u dient wel een aantal amendementen in, bijvoorbeeld. Als die aan worden genomen, stemt u dan nog steeds tegen de begroting?

De heer Groenewege: Ja.

De heer Den Heijer: Oké.

De heer Groenewege: Dieren die pijn, angst en stress kunnen ervaren worden massaal afgeknald. Vergast, doorboord met haken en uit het water gevist. Of ten tonele gevoerd voor plat vermaak. Ook in Dordrecht. We zijn daarom blij dat het college werkt aan een nieuw Dierwelzijnsbeleid, dat hard nodig is. Wel maken we ons er zorgen over, dat daar in deze begroting nog geen geld voor is uitgetrokken. Vandaar onze motie Kaders en toetsing nieuw Dierwelzijnsbeleid. Die de Partij voor de Dieren samen met de VSP en de SP indient, en die het college oproept om daarmee aan de gang te gaan. Dan, hoe mensen vaak goedbedoeld met hun huisdieren omgaan, kan ook een bron van dierenleed zijn. Cavia's of konijnen die alleen worden gehouden, vissen in een vissenkomp. Vaak is het geen kwestie van onwil, maar van onwetendheid. En daar kan de gemeente mensen en dieren helpen. Door, geïnspireerd op de gemeente Den Haag bijvoorbeeld, een huisdierinformatiepunt te openen. Vandaar onze motie Geef voorlichting over verantwoord huisdierbezit, die we samen met de SP indienen. We dienen ook een motie in voor een gestructureerde aanleg voor meer watertappunten. Een maatregel die we met instemming in het coalitieakkoord lazen, maar die we vervolgens in de begroting niet meer tegenkwamen. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Vandaar de motie Een watertappunt voor de dorst, die de Partij voor de Dieren samen met GroenLinks, de VSP, de SP en Op Ons Eiland indient. Als laatste van mijn kant vraagt de Partij voor de Dieren aandacht voor vervallen panden. We kennen allemaal de bedroevende voorbeelden zoals het Teerlingpandje. Het is terecht dat het college in de begroting aangeeft dat vervallen panden bronnen van woonoverlast zijn. Helaas stelt het college geen maatregelen voor om op te treden tegen verwaarlozing. Maar de mogelijkheden zijn er wel en mogen, wat de Partij voor de Dieren betreft, best wat vaker worden toegepast. Vandaar onze motie Verwaarlozing van panden daadkrachtig aanpakken, die we samen met de VSP en de SP indienen.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Aan welke verstrekkende maatregelen denkt de heer Groenewege?

De heer Groenewege: In de Welstandsnota is er een excessenregeling voor gebouwen die echt in deplorabele staat van onderhoud zijn. Die zou je als gemeente in kunnen zetten om daar in te grijpen. Maar we constateren eigenlijk dat er veel gebouwen wel in die staat van onderhoud verkeren, maar dat de gemeente niet ingrijpt. Met deze motie willen we ervoor

zorgen dat dat vaker wel gebeurt. Dan wil ik nu aan de voorzitter graag het woord vragen voor mevrouw Vol-Van der Holst, die ons betoog namens de Partij voor de Dieren gaat vervolgen.

De voorzitter: Dank u wel. Gaat uw gang, mevrouw Vol.

Mevrouw Vol-Van der Holst: Sorry, ja.

De voorzitter: U heeft nog drie minuut 31.

Mevrouw Vol-Van der Holst: Ja, hebben we getimed van tevoren.

De voorzitter: Dat is heel keurig. Gaat u verder.

Mevrouw Vol-Van der Holst: Oké. Dordrecht inclusief. Met een regenboogzebrapad, zo nu en dan de vlag op de kerk en een Pride die bijna geen subsidie meer krijgt: wij denken dat Dordt beter kan. Na aankondiging van onze motie vorige week heeft wethouder Van Benschop ons op het hart gedrukt dat het college die mening deelt. Zij gaf aan dat Dordt Regenboogstad echt onderdeel is van het nieuwe diversiteitsbeleid. Daarom geen motie, maar wel een amendement. Een amendement omdat we het belang van Dordt als regenboogstad te groot vinden om niet te benoemen in de begroting. Naast het enorme belang om inclusiviteit heel duidelijk in het beleid mee te nemen, ook vanwege de landelijke subsidiegelden die daarmee gepaard gaan. Daarom dus wel ons amendement wat VSP en Op Ons Eiland met ons mee-indienen. Dan zijn wij van mening dat dieren een plek verdienen in het beleid, met betrekking tot armoede. Ook huisdieren leven in armoede als hun mensen in de problemen zitten. Wij willen graag een ontmoedigingsbeleid van tevoren, omdat niet iedereen de financiële consequenties zal kunnen overzien als je al tot minima behoort en een huisdier wil adopteren. Daarnaast vinden wij dat dieren die al bij minder bedeelde mensen wonen, verzekerd moeten zijn van goede zorg en daarom onze motie, mede ingediend door de PVV: Help minima met kosten huisdieren. Zodat onverwachte dierenartskosten en eventuele afstandskosten geen extra financiële verzwarende zijn voor minima en zodat de huisdieren de zorg ontvangen waar zij recht op hebben. Tot slot. De uitsmijter. Wij kondigen hierbij ook onze motie Vuurwerkbeleid aan. Vuurwerkverbod op het eiland van Dordt. Vuurwerk is prachtig, en al heel lang traditie. Maar zoals wij nu hier met een traditie gebroken hebben dat wij niet één spreker hebben, maar twee, willen wij eigenlijk dat er meer tradities gebroken worden. Even snel een opsomming over vuurwerk. Vuurwerk levert tienduizenden euro's schade, eist vele ernstige gewonden en enkele doden per jaar, veroorzaakt angst bij mens en dier, kan leiden tot trauma's en denk daar ook bijvoorbeeld aan onze Oekraïense vluchtelingen. Vuurwerk veroorzaakt dodelijke dierlijke slachtoffers, zoals bijvoorbeeld de spreeuwen, die in paniek raken. En vuurwerk veroorzaakt overuren in de ziekenhuizen. Het levert een significante bijdrage aan luchtvervuiling op in één nacht, en zo kan ik nog wel even doorgaan.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Maakt mevrouw daarin het onderscheid tussen vuurwerk dat al illegaal is en dus daarmee verboden is, of het legale vuurwerk dat er nu is en wat de afgelopen jaren ook echt veel minder overlast veroorzaakt?

Mevrouw Vol-Van der Holst: Je bedoelt al het vuurwerk, of ... Wij willen gewoon een verbod op consumentenvuurwerk, in zijn geheel.

De heer Den Heijer: Dus ook vuurwerk wat niet het effect teweeg brengt wat u net schetst?

Mevrouw Vol-Van der Holst: Voorzitter, ik denk deze mijnheer doelt op F1-vuurwerk. Daar hebben wij geen bezwaar tegen. Is uw vraag dan ook beantwoord? Wat is het, sorry?

De heer Den Heijer: Ja, gewoon, als je als Dordtenaar gewoon naar je lokale ondernemer gaat en gewoon wat vuurwerk koopt die gewoon legaal is, en dat niet verboden is. Wat niet het effect veroorzaakt wat u net allemaal schetst, omdat dat veel minder heftig vuurwerk is dan het illegale vuurwerk wat we natuurlijk hard aan moeten pakken. Bent u nog steeds van mening dat dat allemaal verboden moet worden?

Mevrouw Vol-Van der Holst: Voorzitter, wij zijn van mening dat vuurwerk an sich niet echt een bijdrage levert aan de samenleving, en eigenlijk alleen maar stress en zorgen en kosten en dergelijke met zich meebrengt. Dus in principe is het een algeheel verbod op consumentenvuurwerk. Ook het minder heftige, dus ook de minder knallen. Maar niet die F1, als ik mij goed herinner. Sterretjes en dergelijke, prima.

De heer Den Heijer: Maar u wil dus dat we dat verbieden om af te steken, terwijl het wel gewoon verkocht wordt? Dat begrijp ik dan niet. Hoe kun je nou wel iets legaal verkopen in het land, in onze stad, en dat u dan zegt: ja, maar je mag het dan niet van mij afsteken. Hoe ziet u dat dan?

Mevrouw Vol-Van der Holst: Ik denk dat we daar nog een wereld te redden hebben inderdaad. En dat alles met elkaar gepaard gaat. Dus op het moment dat er minder vraag is, omdat er een verbod is om af te steken, dat ook de mogelijkheid om het te kopen minder wordt. Lijkt mij.

De voorzitter: De heer Safranti.

Mevrouw Kruger: Voorzitter? Voorzitter.

De voorzitter: U heet niet de heer Safranti. De heer Safranti.

Mevrouw Kruger: Oh, sorry.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ik wil niet namens de burgemeester spreken, maar tijdens de commissie ... Tijdens de commissie is deze discussie natuurlijk ook gevoerd, en daar heeft de burgemeester aangegeven dat het niet een lokaal, maar een nationaal, zelfs een internationaal probleem is. Omdat we dus niet zomaar kunnen verbieden, maar ook niet kunnen handhaven. Dat wilde ik even meegeven.

Mevrouw Vol-Van der Holst: Voorzitter. Ja, is goed. Dat klopt. Het is ook een probleem met de handhaving, dat snap ik ook. Alleen wij zijn van mening bij Partij voor de Dieren, dat de handhaving die we nu loslaten op alles wat illegaal gebeurt, dat die waarschijnlijk niet echt onderdoet voor de handhaving die men moet gaan hebben tijdens de nacht, zeg maar, hoe zeg je dat nou? Dat de handhaving niet echt heel erg veel erger nodig zal zijn. Dat is wat wij denken. Omdat je nu al zoveel handhaving nodig hebt, en nu al klachten hoort van alle handhavers, dat het eigenlijk waarschijnlijk elkaar heel dicht nadert. Dat is ons idee.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Nee, ik wou even aan mevrouw Vol vragen of ze bedoelde met het ook legale vuurwerk gaan verbieden ... Tot nu toe is het zo dat het sowieso verboden is een aantal uren, en ik weet niet precies meer hoeveel tijd voor het afsteken. Maar dat u zegt: ook dat moeten we gewoon totaal verbieden. Dus het eigenlijk het legale vuurwerk is nu al verboden, tot een bepaalde tijd. Maar dit moet totaal zo zijn. Dat is wat u bedoelt?

Mevrouw Vol-Van der Holst: Ja, voorzitter, dat is correct.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Zeg maar met een totale afschaffing van het vuurwerk, hebben jullie dan ook nagedacht over een soort alternatief? En wat zou dat alternatief dan kunnen zijn?

Mevrouw Vol-Van der Holst: Voorzitter, uiteraard. Wij zijn op dit moment nog zeker voor een vuurwerkshow. Lijkt ons prima. En daarnaast denken wij dat als je een traditie verbreekt, dat je ook nieuwe tradities kunt maken met elkaar. Dus dat je met elkaar naar buiten kan, zonder dat je bang bent dat je jas in de brand vliegt, lijkt mij heel prettig. Bijvoorbeeld. En we kunnen daar met zijn allen hele mooie plannen voor maken. Een nieuwe traditie, zonder consumentenvuurwerk.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Vol-Van der Holst: Dank u wel. Ondertussen zijn er ook twaalf gemeentes nu die het lef hebben om een algeheel verbod te doen, en wij vroegen ons af: waarom Dordrecht dan niet? Dus laten wij gewoon een landelijk signaal afgeven en het lef hebben om vanaf de jaarwisseling 2023 – 2024 een verbod om consumentenvuurwerk in te voeren. Want een afwachtende houding is hetzelfde als weglopen voor je verantwoordelijkheid. En daarom is onze motie Vuurwerkverbod op het eiland van Dordt ligt hier voor mij, mede ingediend door ChristenUnie/SGP en GroenLinks. Daarvoor mijn dank. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Heeft u de moties en amendementen bij u? Perfect. Ja, mag eruit. Hartelijk dank. Dan gaan we naar mevrouw Van Vugt, namens de CDA-fractie. En voordat ik u het woord geef, noem ik nog even de ingediende moties en amendementen op. Motie M22, van Partij voor de Dieren, VSP en SP, Kaders en toetsing nieuw Dierwelzijnsbeleid. Motie M23, SP en Partij voor de Dieren, over het verantwoord huisdierbezit. Motie M24 over een watertappunt. 25, verwaarlozing van panden. Ik ben mijn stem kwijt.

Mevrouw Wepster: Amendement één, Dordrecht Regenboogstad. Motie 26, Help minima met kosten huisdieren. Motie 27, Vuurwerkverbod op het eiland van Dordt. En dat was die. Kan hij weer terug? Nee.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, dank u wel. Bij mijn vorige woordvoering in de raad zei ik: hierbij aan alle raadsfracties de welgemeende uitnodiging om aan de verdere inkleuring van het akkoord deel te nemen. En wat is er gekleurd. We kunnen met een gerust hart stellen dat er aan die oproep gehoor is gegeven. Wat een creativiteit, wat een ideeën, en wat hebben we hier te maken met een raad die heel hard werkt voor de stad Dordrecht. '...', het CDA Dordrecht gaat voor een toekomstbestendige stad. Willen we oog, oor en hart hebben voor elkaar en voor de stad. Deze opdracht aan onszelf, en tevens deze wens voor de stad en voor alle Dordtenaren, zien we ruim verwerkt in deze begroting. De begroting is ambitieus, en toekomstgericht. Uit alle 231 pagina's blijkt een drive om voor Dordtenaren aan de slag te gaan. Deze woordvoering zal ik ook opbouwen rondom de woorden: oog, oor en hart. Daarna geef ik enkele aandachtspunten mee aan het college, alvorens tot een afronding te komen. Eerst het oog. De fractie van het CDA Dordrecht bestaat uit christenen die het belangrijk vinden dat er oog is voor de noden van mensen. Dat de ogen niet gesloten worden voor ontwikkelingen en omstandigheden. We hebben met elkaar antwoord te geven op concrete vragen. Hoe ga ik verantwoord om met deze wereld? Hoe sta ik in deze steeds meer individualistische samenleving? Welke bijdrage lever ik aan de Dordtse samenleving? Hoe gaan we om met de ouderen in onze stad? Hoe geven jongeren en gezinnen een dak boven hun hoofd? En welke wereld laat ik achter voor mijn kinderen? Als CDA Dordrecht stellen we vast dat er in de begroting op veel van deze vragen een antwoord is gegeven waarmee we de komende jaren verder kunnen. We zijn blij met de voortvarende aanpak van de woningbouw, waarbij we graag de Knarrehofjes voor senioren gerealiseerd willen zien. De aanleg voor meer gelijke kansen voor kinderen doet ons goed. We vinden het noodzakelijk dat elk kind kan zwemmen. Dat zien we nu ook terug in het plan om voor elk kind zwemles te realiseren totdat het een zwemdiploma heeft. Hier zijn we natuurlijk heel blij mee, omdat we hier ons jaren voor hebben ingezet. Dan het oor. Luisteren is een kunst. De bereidheid om naar de intenties en achtergronden van de ander op zoek te gaan is er niet altijd. Wat denken we bijvoorbeeld als een kind zonder ontbijt naar school komt? Verwijten we dit de ouders, of kan er misschien sprake zijn van armoede? Rond het sociaal domein zijn er tal van intensiveringen waaruit blijkt dat er steeds beter geluisterd wordt. De preventieve insteek die mede daardoor gekozen is ondersteunen we van harte. De begroting laat nog wel heel veel ruimte over de beoogde uitkomsten, maar we zien van het CDA ook wat teveel ruimte. We vragen het college dus om een volgende keer meer doelstellingen op

resultaat te formuleren, in plaats van op de inspanning. Als CDA hebben we ook geluisterd naar onze inwoners uit de wijken. Rondzwervend afval wordt niet alleen als lastig probleem ervaren, maar het geeft ook gevoelens van onveiligheid, van je ontheemd voelen in je eigen wijk. Daarom dient het CDA op dit punt een motie in, samen met de fractie van Op Ons Eiland. Wij achten het namelijk heel aannemelijk dat het realiseren van grofvuilverzamelpunten de leefbaarheid in de diverse wijken kan vergroten. In dit kader past ook de motie die we met de Partij van de Arbeid indienen, over de toegankelijkheid om te weten waar je recht op hebt, zodat mensen ook in gesprek kunnen gaan over wat er voor hen nodig is. Nu ik het oog en het oor gehad heb, kom ik bij het hart. Want via goed kijken, en via goed luisteren, kom je tot inzichten die leiden tot nieuwe wensen.

De voorzitter: Een interruptie '...'. De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ja, over die grofvuilverzamelpunten. Als je nu naar de HVC gaat, dan heb je twintig verschillende bakken waar je je afval in kwijt kan. Dan wordt het keurig allemaal gescheiden. Ik ben bang dat als we aan de gang gaan met die kleine afvalpuntjes, dat dat ten koste gaat van de afvalscheiding. Dus hoe lost ... Hoe wil het CDA dat probleem oplossen?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Wat we hiermee willen oplossen, is vooral het grofvuil. Dus de dingen waar je ... De bankstellen, de tv's die buiten worden gezet. En ja, dan zal er bij HVC nog wat moeten gesplitst worden. Maar je voorkomt ermee dat wat er nu gewoon gebeurt, op straat wordt gedumpt. En dat iedereen er tegenaan gaat lopen te trappen. Dat je maar moet zien waar het blijft. Nu heb je er in feite veel meer werk aan dan wanneer je het op een centrale plek kan ophalen als ophaaldienst.

De voorzitter: Interruptie, de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u, voorzitter. Ook over die minigrofvuilpunten in wijken. Ik ben benieuwd of u ook bekend bent met bijvoorbeeld de Staat. Ook een wijk waar dit probleem speelt. Helaas op verschillende punten. Op relatief kleine afstand van de milieustraten, het afvalbrengstation van HVC, zie je daar ook matrassen op straat liggen, bankstellen, andere dingen. Dus als u die afstand kleiner maakt in andere wijken, is dat nou zo'n goede oplossing? Hebben we niet veel meer aan echte maatregelen?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik zie dit natuurlijk als een hele echte maatregel. Ook al is het op de straat op kleinere afstand, het is nog steeds niet ... Het is voor veel bewoners dan niet op loopafstand. En ik denk dat je daar vooral moet binnen blijven. Dus ik geloof er zeker in, en ik hoop ook zeker dat deze motie in die zin een eerlijke kans krijgt en dat het ook wordt meegenomen in de verdere afweging als één van de mogelijkheden die kansrijk is, wat ons betreft.

De heer Kuhlmann: Maar dan ben ik toch benieuwd, voorzitter, wat het CDA ziet als de goede loopafstand. Moeten we straks op elke straathoek een grofvuilstation hebben?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Nee. Ik denk dat dit ook gewoon rustig onderzocht kan worden, wat er haalbaar is en wat niet.

De voorzitter: Dan een interruptie, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter. Volgt hierop. Het CDA zegt op te komen voor de zwakken in de samenleving. Ziet u ouderen inderdaad een bankstel een paar straten, of een paar honderd meter verderop slepen? Is het niet gewoon veel handiger om weer terug te gaan naar het systeem dat je een afspraak kan maken met HVC om het gewoon op te halen zonder dat je daar gelijk een godsvermogen aan kwijt bent als je een laag inkomen hebt?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik vind dit een goede vraag aan het college. Want dat is niet een idee dat wij nu opperen, dus ik hoef daar niet per se antwoord op te geven.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: De laatste hierover. Ik ben toch benieuwd, als we nou echt een beetje kijken om dat effectief aan te pakken. Bent u dan eigenlijk ook niet een groot voorstander van om juist die openingstijden van het afvalbrengstation wat te verruimen? Zodat mensen daar ook in de avond terecht kunnen en gewoon op zondag?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Vooral op zondag, ja.

De voorzitter: Nou, bent u daar voorstander van?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ben ik voorstander van het afval weg kunnen brengen op zondag? Nee, daar ben ik geen voorstander van. Ik denk dat dat gerust op zaterdag kan. Ik ga door. Ik was aangeland bij mijn derde onderdeel. Het hart. We komen tot nieuwe wensen als we goed kijken en luisteren. Zo gunnen we elk kind een kansrijke, goede, veilige toekomst. En daarbij hoort ook het sporten voor kinderen. En het gaat hier om brede doelgroepen. En dit plan komt dan ook echt tegemoet aan de insteek van het CDA, dat het om veel meer gaat dan het sporten zelf, en het gezondheidseffect ervan. Als kinderen de kans krijgen om mee te doen worden ze sociaal handiger en kunnen ze beter omgaan met teleurstellingen. Leerprestaties worden positief beïnvloed vanwege een toename van het welbevinden. Ook voor blauwgroene schoolpleinen geldt dat. Toch daar een kanttekening. Het is ons duidelijk dat het budget niet toereikend is voor alle schoolpleinen. We zouden graag tijdig een signaal ontvangen vanuit het college als het geld dat hiervoor is uitgetrokken niet kan voldoen aan de aanvragen vanuit de scholen. Dan nog enkele punten die we als CDA willen voorleggen aan het college. Het is al even genoemd. Vrijwilligersorganisaties, daar vragen we graag aandacht voor omdat de aandacht nu maar matig is. Zoek de samenwerking en maak gebruik van de kracht van de samenleving. Stadsstrand. Mooi dat het er komt. We ontvangen graag een duidelijke bevestiging dat het onderzoek naar de locatie ervan zich niet beperkt tot het gebied Wantij-West. Locatie aan het Wantij ter hoogte van Sportpark Stadspark Uppelders en Jeugddorp, die bijvoorbeeld mee onderzocht worden in het ontwikkeltraject van Stadspark XXL. Mantelzorg. Laat vooral de mantelzorgers ook zelf aangeven wat er gewenst is, om verlichting in hun taak te ervaren.

De voorzitter: Interruptie, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Over dat stadsstrand. Is het in het kader van een goede stedenbouw niet beter om de reuring op één plek te hebben, en de rust op een andere? En dat stuk van het Wantij, waar het CDA het nu over heeft, is voor het grootste deel nu gewoon een groen, rustig gebied. Is het dan niet logischer om dat groen en rustig te houden? En het stadsstrand bij het stuk van Stadswerven te doen?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Het is denkbaar dat dat een goede uitkomst wordt. Maar het is ook denkbaar dat het op die ene plek die nu genoemd staat al zo druk is, dat dit er gewoon niet meer bij past. En dan moet je niet alle opties al verspeeld hebben. Dus vandaar dat we hier nog bevestiging vragen. Dan over groen en duurzaam. Daar zien we graag dat het college nieuwe mogelijkheden zoekt en onderzoekt om oude monumentale panden uit de binnenstad te verduurzamen. Wanneer eigenaren gebonden zijn aan regels die verduurzamen vrijwel onmogelijk maken. Dan het crisis- en herstelfonds, hartstikke mooi. Het is wel van belang om de mogelijkheden aan betrokkenen zoals verenigingen, tijdig te laten weten. Mkb. We zien aandacht voor de ondernemers in de binnenstad. We roepen het college op om ook met diezelfde aandacht om te kijken naar ondernemers in andere wijken. Dordt is groter dan de binnenstad. Dan de Pauzeknop schulden, de motie die we samen met GroenLinks hebben ingediend. Daar staan we natuurlijk hartstikke achter, omdat het mensen even respijt geeft in tijden waarin ze het moeilijk hebben. Kortom, voorzitter, ik sluit af. Ik blijf ook ruim binnen de zeven minuten. CDA Dordrecht is blij met deze begroting waaruit ambitie spreekt, waar doorzettingsvermogen voor nodig is, een waaruit liefde voor onze stad blijkt. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan zie ik hier inderdaad de aangekondigde moties en amendementen. Althans, het is één motie. Motie 28 en die gaat over de 'Proef met grofvuil-verzamelpunten in de wijk'. Hartelijk dank. Dan gaan we naar ... Ik geef u even nog een kaartje mee, mevrouw Van Vugt. Mevrouw Van Vugt? Dan wil ik graag het woord geven aan DENK. De heer Safranti, ga uw gang. Stilte graag, het woord is aan de heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, een woord van dank richting onze ambtelijke organisatie. Er ligt een gezonde begroting voor ons, wel met een kantlijn: het mag leesbaarder zijn. Dit punt is al eerder genoemd door een aantal andere voorgangers. Het dagelijks leven van veel Dordtenaren kenmerkt zich in deze tijd door onzekerheid. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne merken we allemaal direct in ons dagelijks leven. Steeds meer mensen hebben moeite om rond te komen en het huishoudboekje kloppend te krijgen. Het is schrikbarend om te weten dat meer dan de helft van onze inwoners onder de 23.000-eurogrens leeft. Vanuit het besef weten we dat juist nu elkaar moeten helpen en sterk moeten zijn. Acht van de tien door ons ingebrachte thema's waren voor de coalitie belangrijke punten die een plek hebben gekregen in het akkoord. Daar zijn wij natuurlijk blij mee. Een wethouder Diversiteit is de kers op de taart. Voorzitter, een aantrekkelijke, leefbare en veilige stad is vooral een stad waarin je prettig en aangenaam leeft. Wie zich veilig voelt, heeft meer vertrouwen in zichzelf, in anderen en in de toekomst. Er ligt een mooie basis, het is van belang dat we blijven vasthouden en investeren in de ingeslagen weg richting 2030. Voorzitter, we hebben een wethouder die zich hard maakt en enorm inzet voor armoede en werkgelegenheid. Echter merken we op dat we er nog niet zijn. Als

we kijken naar de cijfers rondom de welvaart en werkgelegenheid, zien wij ondanks de stijging in de werkgelegenheid achterblijven op de landelijke cijfers. Een groeiende groep inwoners heeft door stijgende uitgaven behoefte aan extra inkomensondersteuning. Daarom moeten we investeren, niet alleen in het vergroten van bereik van de regelingen, maar ook uitbreiden van een aantal regelingen, zodat we meer inwoners kunnen helpen. Hierbij doe ik een oproep richting de wethouder om de witgoedregeling te herroepen voor mensen die langer dan vijf jaar op 130 procent van het sociaal minimum leven. Graag zien wij deze regeling terug in het armoedebelief die eraan komt. Voorzitter, spel en sport. Wethouder Sport heeft in een korte tijd te laten zien hoe betrokken hij is als het om sport en bewegen gaat. Ambitie om spelen en sporten te stimuleren om meer te bewegen in de openbare ruimte en de trend van natuurlijke speelplekken omarmen wij. Wel vinden we het belangrijk om in het nieuwe speel-/sportbeleid de toegankelijkheid voor ouderen en kinderen met beperking van speelplekken te onderzoeken. Door deze plekken toegankelijk te maken voor deze doelgroepen voorkomen we verder isolement en deelname in de maatschappij. Wij vragen extra aandacht hiervoor en dienen samen met de Verenigde Senioren Partij, Partij voor de Dieren, Op Ons Eiland, Forum voor Democratie en PVV een motie in. Gratis busvervoer voor kinderen tot en met twaalf jaar. Voorzitter, we zien dat het aantal reizigers binnen het openbaar vervoer niet de gewenste hoogte bereikt. We zitten inmiddels op 82 procent voor de coronatijd. Zeker de stijgende kosten zal dit ook zo blijven, omdat alles duurder wordt. Om ervoor te zorgen dat de Dordtenaren meer de bus moeten pakken, komen we samen met PVV en Forum voor Democratie met een motie. De strekking van de motie is: indien kinderen gratis mogen reizen het voor gezinnen ook goedkoper en aantrekkelijker wordt. Dankzij deze mogelijkheid krijgen de kinderen de kans om van jongens af aan vertrouwd te raken met de stadsbus; op deze wijze Dordrecht op een andere manier kunnen ontdekken; gratis stadsbusvervoer bijdraagt aan de klimaatdoelen; dit sluit ook goed aan bij de ambities van het college die voor een autoluwe binnenstad gaat.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik ben even nieuwsgierig, want ik hoor de heer Safranti spreken over sport en bewegen, dat dat heel goed is. Dan vind ik het een beetje jammer dat hij dan probeert om kinderen gratis met de bus te laten gaan. Ik zou zeggen, die moeten gewoon lekker gaan fietsen.

De heer Safranti: Voorzitter, daar heeft mevrouw Koene volledig gelijk in. Ik ben als fietsliefhebber daar ook een voorstander van, maar als we moeten uitrekenen dat een gezin met twee of drie kinderen vanuit Sterrenburg naar de binnenstad moet komen, dat dat ruim twintig euro moet kosten, zo'n ritje heen en weer, dan wordt het dus lastig. Daarnaast kan ik ook even aangeven aan mevrouw Koene dat wanneer we dus fietsen stimuleren, dat we ook goede alternatieven, goede wegen, goede fietspaden moeten hebben. Oké?

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Safranti: Dank u wel.

De voorzitter: Of heeft u nog een interruptie?

Mevrouw Koene: Nou ja, goed, maar daar kan ik dan heel flauw op zeggen: dus die zijn er nu helemaal niet?

De heer Safranti: Sorry, ik verstond u niet.

Mevrouw Koene: Daar kan ik dan op zeggen: die zijn er nu helemaal niet, die goede fietspaden?

De heer Safranti: Nee, die zijn er wel, maar omdat ...

Mevrouw Koene: Nee, gelukkig, want anders wordt mijnheer Van der Linden heel ongelukkig.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Even één vraag over dat gratis busvervoer tot twaalf jaar. In uw motie staat onder begeleiding van een oudere.

De heer Safranti: Klopt.

De heer Portier: Dat betekent dus dat als een kind van tien die best wel zelfstandig met de bus kan reizen, bijvoorbeeld naar sportvereniging of naar school of wat dan ook gaat – het liefst wil je dat inderdaad met de fiets als dat kan, maar ik kan me voorstellen als het glad is, dat je toch de bus wil nemen – dat dat niet mogelijk is. Of er moet altijd een oudere meegaan. Waarom heeft u die voorwaarde gesteld?

De heer Safranti: Daar hebben wij natuurlijk heel goed over nagedacht. Ik vind het persoonlijk niet verantwoord dat een kind ... Ja, u noemt tien jaar, maar het kan ook zijn natuurlijk een kind van zeven jaar, zes jaar, die dus ook bijvoorbeeld naar een sportschool moet. Ik vind het niet verantwoord dat een kind van zes jaar, of acht jaar, zelfs tien jaar alleen de weg op moet en daarom heb ik aangegeven in de motie: onder begeleiding. Dus het hoeft niet eens een ouder te zijn.

De heer Portier: Voorzitter, daar denken we dan echt anders over. De enige dag dat ik ooit naar school werd gebracht was de allereerste schooldag ook inderdaad. Ik vind het gewoon te absoluut gesteld. Je kan natuurlijk zeggen: kinderen tot een X leeftijd, laten we even zeggen acht jaar of zo, die moeten onder begeleiding zijn. Waarom zo absoluut? Tot twaalf jaar, dat ze altijd aan het handje van papa of mama of een andere ouder mee moeten.

De heer Safranti: Ik heb zelf nog een kleintje van negen jaar en als ik dus terugkijk, dan vind ik het persoonlijk nogmaals niet verantwoord dat zij nu met de bus twee wijken verderop gaat. Het is niet alleen de bus, maar ook naar de bus toe en terug en zeker met donkere dagen vind ik dat persoonlijk niet verantwoord.

De voorzitter: Dank u zeer, maar volgens mij moeten we ... Dat heeft natuurlijk ook een beetje te maken met hoe de relatie tussen het individuele kind en de individuele ouder, daar moeten we volgens mij als gemeenteraad verder niet al te veel op ingaan. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Door sommigen wordt hier bepleit gratis openbaar vervoer voor 65-plus. U pleit voor gratis openbaar vervoer voor twaalf-min. Er is ook genoemd gratis openbaar vervoer voor iedereen en er zijn gedachten gelanceerd voor gratis of goedkoper openbaar vervoer voor mensen met een laag inkomen. U kiest specifiek voor twaalf-min, waarom, hoe komt u tot die afweging?

De heer Safranti: Wij willen dit ook als alternatief bieden, want we willen natuurlijk een autoluwe binnenstad aan de ene kant, maar aan de andere kant vinden we ook wel fijn als ouders met de kinderen fatsoenlijk naar de stad kunnen. Voor mensen die in de stad wonen is dat natuurlijk niet erg, of de rand van de binnenstad wonen is dat niet erg, maar als je drie wijken verderop woont en de kinderen willen graag de stad in, dan wordt het lastig voor een ouder om de kinderen handje te nemen om naar de stad te gaan, zeker gezien de kosten. Daar gaat het om, dus het is meer een alternatief.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, mijn voorgangers mijnheer Burakçin en mijnheer Van der Spoel hebben dat net ook aangekaart en de grootste klap eigenlijk gevangen, mijn laatste punt is dus over de Ketikoti. Het Rijk gaat excuses maken voor de rol van Nederland bij het slavernijverleden en gaat hier middelen voor vrijmaken, dit hebben wij allen kunnen lezen. Onze burgemeester heeft in mei in de Augustijnenkerk en recent nog in de krant terecht aangegeven dat er aandacht hiervoor belangrijk is, zeker omdat onze gemeente een behoorlijk aandeel had in de slavernij. Het inhoudelijke heeft mijn voorgangers al benoemd. Samen met de SP en PvdA dienen wij een motie in waarin wij het college verzoeken om in gesprek te gaan met initiatiefnemers uit de stad.

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Vol.

Mevrouw Vol-van der Holst: Dank u wel, voorzitter. Wij vinden het een hele sympathieke motie, ik denk dat iedereen dat ook wel snapt naar aanleiding wat ik hiervoor heb gezegd. Het enige is dat wij niet helemaal duidelijk krijgen wat het initiatief precies inhoudt, want er staat bij 'verzoekt het college' het initiatief te ondersteunen. Maar we halen er geen initiatief uit, behalve een soort voornemen om iets te gaan bedenken nog.

De heer Safranti: Dank u wel. Misschien kan ik dat extra toelichten, voorzitter. Een aantal burgers hadden ons al hierover benaderd en mijnheer Burakçin gaf ook aan dat zij dus vorig jaar ook hier al mee bezig waren, maar er zijn een aantal initiatiefnemers vanuit de stad die dus eigenlijk dit verder willen oppakken. Het is niet aan mij of aan de fractie van ons, maar wij willen wel met deze motie aangeven dat er dus vanuit de gemeente ook daar gehoor aan moet gegeven worden, zodat de initiatiefnemers vanuit de stad daar gebruik van kunnen

maken. Uit de woorden van de burgemeester heb ik dat ook kunnen uithalen dat hij dus juist, mijnheer de burgemeester, ook openstaat voor de initiatieven uit de stad.

Mevrouw Vol-van der Holst: Oké, dank u wel. Ik ben heel benieuwd naar dat initiatief. Dank u wel.

De heer Safranti: Dank u wel. Tot slot, voorzitter, dit huis heeft een Henk Tazelaar gekend, die vond dat het geld – daar komt 'ie – eerlijk verdeeld moest worden. Dat moment ben ik nooit vergeten. Sorry, ik word er een beetje emotioneel van. Henk, rust zacht, we zijn je niet vergeten. Dank u wel, voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Mooi, dank u wel. Dit zijn uw moties. Het zijn drie moties. M29 van DENK, Partij Voor de Vrijheid en Forum voor Democratie over de 'Gratis stadsbusvervoer tot en met twaalf jaar'; M30, DENK, SP en Partij van de Arbeid, 'Motie Ketikoti'; en M31, DENK, VSP, Partij voor de Dieren, Op Ons Eiland, Partij Voor de Vrijheid en Forum, 'Toegankelijke speel- en sportvoorzieningen voor kinderen met een beperking en ouderen', 31. Dan gaan we naar Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Voorzitter, de Begroting 2023 is een nette verwerking van het politiek akkoord van dit college. Hier en daar schuurt de inhoud met de diverse partijbeginselen van de coalitiefracties, maar dat is precies de amusementswaarde voor ons als oppositie. Dat is ook iets vergroot ten opzichte van de vorige periode en we weten nu ook beter waar we kunnen prikken om het politieke spel wat meer op gang te brengen en dat is waarvoor we hier zitten. Goed om te zien trouwens dat de begroting op sommige punten concreter is geworden, zodat de controlerende taak van de raad makkelijker uit te voeren is. We vertrouwen erop dat hier de komende jaren verder op doorgepakt wordt. Als Gewoon Dordt willen we graag een paar punten noemen die voor ons belangrijk zijn. Dat is allereerst de aanpak van laaggeletterdheid die genoemd staat, maar waarvan we het idee hebben dat de aandacht hiervoor verslapt. Dan hebben we het niet over de uitvoering van het Taalpact, maar meer over welke mogelijkheden er voor laaggeletterden zijn en blijven taalvaardiger te worden. Het gaat erom dat het nu een beetje doorsuddert en dat de aanpak weinig energie uitstraalt en dat is zorgelijk, zeker omdat we hebben begrepen dat het aantal jonge laaggeletterden weer aan het toenemen is. Voor veel van deze jongeren kan dat betekenen dat ze het op school niet kunnen bijbenen en dat zorgt weer voor nog meer voortijdig schoolverlaters. Wij vinden dat beide thema's, eventueel in combinatie met elkaar, structureel meer aandacht, liever nog structurele aanpak verdienen, met gebruik van de misschien wat suffice, maar ook allerlei innovatieve methoden. De investering die dit vraagt in geld staat in geen verhouding tot wat het de gemeente kost, de afhankelijkheid van sociale voorzieningen is drie keer zo hoog als onder niet-laaggeletterden. Ook voor wat betreft andere vraagstukken lijkt het te kunnen lonen om voor een meer integrale aanpak te kiezen – waarbij we direct erkennen, daar hebben we het vorige week in de commissie ook al over gehad, dat het woord 'integraal' in de categorie jeukwoorden valt. Maar ik denk dat iedereen snapt wat we hiermee bedoelen. Gert-Jan heeft dit punt genoemd om mee aan de slag te gaan in de commissies, te zorgen voor meer bewustzijn over wat we misschien beter gecombineerd kunnen aanpakken om een beter resultaat te halen. Wie hier ook iets mee wil, hij gaat er graag over in gesprek. Hij is er trouwens, dus dat kan u ook gelijk doen zo meteen. Dan hebben we nog wat opmerkingen vanuit een aantal van onze kernwaarden en

het gaat hier om eerlijkheid, transparantie en betrouwbaarheid, in dit geval van de overheid en van de politiek. Erik-Jan gaf hierover aan dat de onderwerpen waarbij deze thema's het meeste spelen lastig zijn voor ons als inwoners en volksvertegenwoordigers van Dordt om directe invloed op uit te oefenen. Neem bijvoorbeeld de komst van de nieuwe Omgevingswet waarmee participatie en invloed uitoefenen op de directe leefomgeving makkelijker gemaakt zou worden en dat dit bij voorbaat al mislukt lijkt te zijn. Er is wat ons betreft één voordeel aan het wel invoeren van de Omgevingswet en dat is dat de welstandscommissie afgeschaft zou worden. Dat is al genoemd door mevrouw Stolk, die zou daar ook heel blij van worden, nou, wij ook. Over niet eerlijk, niet transparant en niet betrouwbaar gesproken. Voorzitter, maar nu naar ons speerpunt, op naar een burgerbegroting. Voor degenen die het fenomeen burgerbegroting niet kennen, dit is, ik citeer: "Een georganiseerd proces waarin inwoners van in dit geval een gemeente samen bepalen welke onderwerpen en vraagstukken ze belangrijk vinden, waar ze in willen investeren, welke oplossingen en innovaties ze waardevol vinden en welke eindkeuzes ze maken." Dat betekent dat de macht voor een gedeelte van het totale budget bij inwoners komt te liggen. Daar laat ik graag een filmpje over zien, met toestemming. (*voice-over in video*) Wat zou jij doen met 300.000 euro? Via de burgerbegroting mag jij namens gemeente Maastricht en provincie Limburg een bedrag van 300.000 euro uitgeven. Waaraan? Dat beslis je samen met alle inwoners van Maastricht. In de startbijeenkomsten op diverse plekken in de stad kies je samen met een aantal andere burgers welke thema's jullie belangrijk vinden. Verduurzaming, armoedebestrijding, of misschien buurtcentra? De vijf meest gekozen thema's gaan door naar de volgende ronde. In deze ronde verdeel je samen met andere inwoners 300.000 euro over de gekozen thema's. In ronde drie mogen jullie zelf projecten indienen die passen binnen de thema's en het geld dat jullie daarvoor hebben gereserveerd. Bijvoorbeeld speeltoestellen, pop-up parkjes, huiswerkbegeleiding, of een buurttaxi. Bedenk het maar. De finale wordt een feestelijke afsluiter, dat is het moment waarop jij samen met alle Maastrichtenaren je favoriete projecten kiest. De projecten met de meeste stemmen worden gerealiseerd. Doe dus mee, beslis mee. Hoe, wat en wanneer? Je vindt het op burgerbegrotingmaastricht.nl. (*einde voice-over*) Nou ja, we zijn hier in Dordrecht en dit hoeft niet per se drie ton te zijn, maar het is een idee. Onze vraag aan het college is om te reageren op onze wens. Wel een reactie ...

De voorzitter: Sorry, bij interruptie. De heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Het is ergens een leuk idee, een burgerbegroting, maar het gaat hier om 300.000 euro. Er zijn ongetwijfeld een aantal ambtenaren bezig geweest om dit voor te bereiden, er zijn waarschijnlijk wat communicatiemedewerkers en -bureaus ingeschakeld, er is een website opgezet. Hoe groot acht u de kans dat dat ook al iets van 300.000 euro gekost zal hebben, of heeft u enig idee van wat de kosten hiervan zijn in verhouding tot de bedragen waar het om gaat?

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik weet dat dit een speerpunt is van de heer Portier, in ieder geval wat betreft communicatiemedewerkers. Ik heb niet aan de gemeente Maastricht gevraagd wat de kosten zijn geweest om dit op te tuigen. Ik ben altijd bereid om dat alsnog voor de heer Portier te doen en dan kom ik daarop terug. Ik bedoel, ik neem aan dat dat

wel geld kost, maar we hebben nou eenmaal al die medewerkers, mijnheer Portier, dus we kunnen ze ook gebruiken.

De heer Portier: Maar voorzitter, voor de duidelijkheid. Ik denk, als je zoiets inderdaad zou willen en ik weet dat er goede voorbeelden zijn uit Latijns-Amerika, zou het dan niet om veel substantiëlere delen van de begroting moeten gaan?

Mevrouw Koene: Dat is een discussie die ik graag aanga, maar zoals ik daarnet aangaf, voorzitter, willen wij in eerste instantie graag dat het college reageert op onze wens. Ik wil daarom graag verder mijn woordvoering afmaken, zodat wellicht mijnheer Portier daar ook iets in hoort waar hij blij van wordt.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel. Ik wil nog een klein vraagje stellen hierover, want het klinkt inderdaad hartstikke leuk, zo'n burgerbegroting en dat kan natuurlijk een stimulans zijn om de relatie tussen burger en overheid weer een beetje goed te krijgen en mensen juist weer naar de stembus te krijgen, want daar is een hele lage opkomst geweest. Dus ik vroeg mij af: weet u iets over de opkomst bij dit project in Maastricht?

Mevrouw Koene: Nee, dan zou ik nu moeten gaan schatten en dat doe ik niet. Dus ook daar wil ik best op terugkomen. Ik weet wel dat ze inmiddels aan de laatste ronde begonnen zijn, dus om met mevrouw Stemband te spreken, zeg maar, niet de eerste, maar de laatste ronde. Ik kom er graag op terug.

De voorzitter: Ik taxeer dit filmpje en uw inzet ook meer als een oproep aan het college om dat een keer uit te werken.

Mevrouw Koene: Precies, daar was het ook voor bedoeld, maar daarom vroeg ik net al of ik mijn woordvoering verder kon afmaken, omdat ik daar namelijk ook aangeef wat we daarmee hopen te bewerkstelligen. Ik vroeg dus om een reactie van het college en ik hecht wel waarde om nog eventjes daarbij te zeggen dat ik graag een reactie wil die inhoudelijk recht doet aan het idee. Dat is dan meer, en dat is toch een kleine sneer dan even: we hebben dat al eens gedaan, toch, dat was toch niet een succes? Nee, college, we hebben hier nog geen serieuze poging toe ondernomen. Het kan een idee zijn dat wethouder Heijkoop van Financiën samen met de wethouder die burgerparticipatie het hoogst in het vaandel heeft staan, wethouder De Jonge, hier eens samen naar kijken. Dan hebben wij er alle vertrouwen in dat we bij de Kadernota 2024 een mooi voorstel hiervoor krijgen. Maar goed, dat horen we dus graag in de termijn van het college. Wellicht kan dat wel gecombineerd worden met andere vormen van burgerparticipatie waartoe opgeroepen wordt. Ik heb zowel de heer Burakçin als mevrouw Van Engelen een essay gestuurd over de lage opkomst van de verkiezingen en wat daar eventueel aan kan gebeuren. Het is nog niet nagekeken, dus mijn excuus als het nog niet helemaal op en top is, maar ook ik ben heel erg bezig om te zorgen dat de mensen in de stad, dat het vertrouwen in de politiek

toeneemt bij hen en dat kan maar op één manier: door ze gewoon beter overal bij te betrekken. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Heel hartelijk dank. Dan gaan we door naar Op Ons Eiland. De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Ik moet hier wat vaker staan.

De voorzitter: Gaat uw gang, hoor, mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, fijn dat ik hier mag staan namens vele bewoners en ondernemers van Op Ons Eiland. Voorzitter, om te beginnen ook een dankwoord richting de ambtelijke organisatie en het college uiteraard voor het boekwerk en huiswerk die ze hebben gemaakt. Ik wil de mensen op de publieke tribune van harte welkom heten en de kijkers thuis, want we hebben het vandaag over het huishoudboekje van de gemeente Dordrecht. Wat gaan we nou volgend jaar concreet doen? Voorzitter, het getal 16,8, het is even gerefereerd, maar het is een getal met een enorme impact. Dat is namelijk de inflatie. Vandaag is dat ietsjes bijgesteld naar 16,4, maar deze inflatie in de afgelopen zes decennia is nog nooit zo hoog geweest. Schrikbarend. Onze koopkracht is enorm gedaald en we weten niet wat ons perspectief zal zijn, want de signalen zijn niet echt rooskleurig. Dit is even wel een aandachtspunt die we willen meegeven aan het college met daarbij de vraag, we leven in onzekere tijden met mondiale crisissen en we willen perspectief bieden aan onze inwoners en aan onze ondernemers. Voorzitter, hoe toekomstbestendig is deze begroting? Eenvoudigweg niet alleen vanuit financieel opzicht, maar ook kijkend naar de klimaatverandering, de urgente klimaatverandering, maar ook woningnood, spanningen in de samenleving, lokale economie en noem maar op. Wij hebben gekeken naar de vertaalslag. Het college heeft duidelijk aangegeven bij aantreden om de samenwerking met de raad en diverse organisaties aan te willen gaan. Onze dank daarvoor, het is noemenswaardig om dit ook vandaag even te noemen. Waar de landelijke politici elkaar verwijten dat ze geen verantwoordelijkheid nemen of niet voelen en de uitdaging niet willen aangaan met elkaar, zag ik de afgelopen dagen wel iets bijzonders gebeuren. Ik heb zoveel moties en amendementen voorbij zien komen, er is dus wel degelijk een mooi spel tussen oppositie en bestuurderspartijen, allemaal vanuit de intrinsieke motivatie om zoveel mogelijk goeds te doen voor deze stad en dat is mooi. Voorzitter, we hebben de begroting bestudeerd langs ons verkiezingsprogramma en ook vanuit datgene wat zich ontwikkelt in de stad en in de samenleving. Wat ons in ieder geval opvalt, voorzitter, er is weliswaar een sluitend meerjarenperspectief, maar wij vragen ons wel degelijk af of dat houdbaar is. Heel plat gezegd: ook deze begroting is onderhevig aan inflatie. Kunnen we ervan uitgaan dat deze begroting vanuit financieel perspectief houdbaar is, lettend op de stijgende prijzen van diensten die wij als gemeente laten uitvoeren? Concrete vraag aan het college. Voorzitter, daarnaast kennen we het fenomeen budgetoverschrijding bij projecten. We zijn daar diverse keren mee geconfronteerd en dat gaat altijd om hele forse bedragen. Het college heeft er vast over nagedacht hoe zij de komende jaren in ieder geval daar iets mee wil gaan doen. We horen graag ook in dit kader een reactie van het college. Voorzitter, de woningnood, dat is al even aangestipt, volgens mij door alle politieke partijen. De ambitie is vierduizend woningen, dat ondersteunen wij van harte, maar we weten ook dat de werkelijkheid weerbarstig is, dat hebben we de afgelopen collegeperiode ook gezien. Daarnaast hebben

we nog een Raad van State die ook een uitspraak heeft gedaan en dat heeft impact ook op onze bouwopgave. Daarnaast wat ook zich voordoet, voorzitter, de laatste jaren is – althans, in ieder geval het laatste jaar – dat de rentes enorm stijgen. Dat betekent, de doelgroep waarbij het voor wilden bouwen, woningen die wij wilden bouwen, dreigen niet meer bereikbaar te zijn voor degenen die wij in ons vizier hadden. Hoe kijkt het college daar tegenover? En beleid stellen we altijd meerjarig vast, maar is het college bereid om met ons, om met deze raad toch wel even een evaluatie te houden? Met in ons achterhoofd de tijd waarin we nu leven, dus als het gaat om concreet de doelgroepen en de prijssegmenten waar we woningen in gaan bouwen.

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Hoe verhoudt dat verzoek zich tot het feit dat 70 procent van de nieuwbouw gevonden wordt door Dordtenaren die op zoek zijn naar een woning?

De heer Gündogdu: Voorzitter, wij hebben een lokale uitwerking van de Woonvisie, die hebben we vastgesteld in deze raad, waarbij we segmenten hebben gemaakt, prijssegmenten waar we voor gaan bouwen. Ons verhaal is dat juist die leraar, de brandweer, de middeninkomens, die dreigen dus geen woningen meer te kunnen kopen vanwege gewoon eenvoudigweg de veranderende omgeving, of de situatie waarin we nu zitten. Onze vraag is: kunnen wij met het college van gedachten wisselen, ook al is het een beleid voor de langere termijn, om niet woningen te bouwen voor mensen die het eenvoudig niet kunnen kopen.

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De heer Gündogdu: Dat is de concrete oproep.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voorzitter, ik hoor een heel lang verhaal, maar ik hoor geen antwoord op mijn vraag. Hoe verhoudt dat zich tot die 70 procent, dat de nieuwbouwwoningen die nu gebouwd worden, daarvan 70 procent gaat naar Dordtenaren die een woning zoeken. Hoe verhoudt dat zich tot uw verhaal en tot uw verzoek?

De heer Gündogdu: Mijnheer Den Heijer, ... Voorzitter, excuses. Voorzitter, mijnheer Den Heijer kijkt terug, en terecht. Ik heb ook meegewerkt aan dat beleid. Mijn oproep is: kijk vooruit. De vooruitzichten zijn niet zo rooskleurig als wat u schetst, vandaar de oproep aan de raad om met ons, samen met het college nog eens een keertje te kijken naar die prijssegmenten en de woningen die wij willen gaan bouwen, of dat bereikbaar is voor onze Dordtenaren, want daarvoor in beginsel bouwen wij die woningen. Dat is de oproep.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Gündogdu: Ik vervolg ...

De heer Stam: Voorzitter?

De heer Gündogdu: Volgens mij is er een vraag.

De voorzitter: Ik zie het ook. De heer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel. Ik hoor inderdaad de heer Gündogdu zeggen vooruitkijken, daar ben ik het helemaal mee eens. Maar als je dan kijkt naar de verschillende prijssegmenten is natuurlijk ook in die Woonvisie naar voren gekomen dat de stad dit nodig heeft. Als je dan kijkt naar die betaalbaarheid nogmaals, ik weet niet of u vandaag het journaal of het nieuws heeft gezien, dan is mijn vraag: vindt u dat nou een lokale oplossing of een rijksoplossing? Want het Rijk is voornemens om starters en mensen met een mindere beurs dadelijk een extra subsidie te verlenen om juist wel die woningen te kunnen kopen. Want bouwkosten zijn bouwkosten, dus bent u het dan met mij eens dat dat echt een lokale oplossing moet zijn, of kijkt u dan ook naar het Rijk?

De heer Gündogdu: Voorzitter, heel plat gezegd, Op Ons Eiland maakt het niks uit of er nou lokale of landelijke oplossingen komen, als er maar oplossingen komen. Onze oproep hierbij is om juist te kijken naar de mogelijkheden die binnen onze macht ligt en dat is wat wij vorig jaar of het jaar daarvoor hebben vastgelegd in deze raad, dat we hebben gezegd: we hebben prijssegmenten, wij gaan in die prijssegmenten de opdracht geven aan het college om woningen te bouwen. Maar ja, wederom – en ik blijf dan in herhaling – die woningen dreigen dus voor een groot deel van onze inwoners, waar het toen voor bestemd was, niet meer bereikbaar te zijn, vandaar verwacht ik een reactie van het college, die zegt: we willen graag het gesprek aangaan met deze raad.

De voorzitter: Prima, gaat u verder.

De heer Gündogdu: Ik ga verder, voorzitter. Ik moet gezien de tijd wat dingen heel snel vertellen.

De voorzitter: Zeker, want de tijd gaat nu lopen weer en die staat nu op 2 minuut 26.

De heer Gündogdu: Voorzitter, daarnaast, gelukkig in deze begroting zien we een enorme inhaalslag, of althans budgetten voor de minima, maar wij missen middengroepen. Ook modale inkomens hebben problemen. Wat doen wij onder andere voor deze inkomensgroepen, die weliswaar in een probleem zitten, maar niet daarover openlijk durven te praten. Wat zijn de mogelijkheden voor die mensen, is er een luisterend oor, wil het college daar ook in dat kader iets in betekenen? Is een concrete vraag. Voorzitter, een andere groep Dordtenaren die het enorm zwaar heeft, dat zijn de ondernemers. Ik hoef u natuurlijk niet te vertellen dat het enorm lastig is geweest de afgelopen jaren met de coronapandemie. De Rijksoverheid heeft aangekondigd om met een TEK-regeling te komen, maar die vinden wij te laat. We willen, urgente problemen moeten snel en kordaat opgepakt worden. Daartoe dienen wij ook een voorstel in, samen met de Verenigde Senioren Partij en de Partij van de Arbeid. Ik blijf daar even niet bij stilstaan omwille van mijn tijd. Daarnaast, voorzitter, de sportverenigingen. We hebben hier een college die heel veel wil gaan doen als het gaat om sport. Ambitie alom, tot de beste tien sportsteden van het land behoren, maar

de afgelopen jaren hebben heel veel verenigingen helaas weinig daarvan gemerkt. We hebben hier een collegelid, ooit eens een raadslid, die heeft aangegeven: als er geld nodig is voor sport, dan krijgen zij dat ook. Nou, we kijken dan vervolgens naar de vertaalslag in de begroting. Wat zien we? Nou ja, weer een bedrag, nou ja, wat is het? Een klein bedrag waar veel sportverenigingen een beroep op moeten doen. Dat vinden wij te kort en te weinig, vandaar dat we een verzoek indienen bij het college om dat te wijzigen. Voorzitter, als laatste. Wij hebben ook een N3, wat heel veel Dordtenaren behoorlijk wat irritaties oproept als het gaat om de Papendrechtse brug bijvoorbeeld, of de file op de A16-A15. Heel eenvoudig, zorg ervoor dat Dordtenaren die de N3 op willen, die de snelweg op willen, dat ze vooraf, voordat ze afslaan duidelijkheid krijgen dat er een file is en dat ze daar rekening mee kunnen houden. Ik hoop dat ik wat vragen krijg, zodat ik wat meer tijd kan krijgen.

De voorzitter: Nee, dit is het.

De heer Gündogdu: Alsjeblieft?

De voorzitter: Bent u er al, heeft u alle moties aangekondigd?

De heer Gündogdu: Nou ... Ja, ja.

De voorzitter: Volgens mij is het dan prima.

De heer Gündogdu: Laten we het daarbij houden, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dan hebben we de moties M32, 33 en 34. 32 is Op Ons Eiland, VSP, Partij van de Arbeid over de Dordtse ondernemers; een volgende is met de VSP samen over de signaleringsborden N3; en tot slot met VSP en PvdA over de toekomstbestendigheid van de sportaccommodaties. Dan gaan we door naar de SP-fractie, de heer Portier.

De heer Groenewege: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Een kort vraagje. Misschien heb ik het verkeerd begrepen ...

De voorzitter: Ik versta u niet. Mag ik stilte in de zaal?

De heer Groenewege: Misschien heb ik het verkeerd ...

De voorzitter: Dames en heren, stilte graag. De heer Groenewege heeft een vraag, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Volgens mij is die motie over sportverenigingen van Op Ons Eiland een amendement.

De voorzitter: Ja, dat is zo. Kom even terug, als je wil. Zeer scherp van u, dank u wel. Dat wordt nu rechtgezet, dus dat is niet motie M34, maar dat is amendement A2. Dank. Het woord is aan de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, steeds grotere groepen Dordtenaren ervaren dat het kapitalistische systeem waarin wij leven heeft gefaald. Ik ben oud genoeg om opgegroeid te zijn in een tijd waarin we dachten dat groeiende wetenschappelijke en technische vooruitgang zou leiden tot meer welvaart, kortere arbeidstijden, oplossen van problemen als milieuvervuiling en dat we ook naar een meer vreedzame wereld zouden gaan waarin andere landen ook mee zouden kunnen komen. Maar sinds de zeventiger jaren zijn de verschillen tussen arm en rijk steeds groter geworden en inmiddels hebben we het punt bereikt waarop mensen ook in onze stad niet meer weten: kunnen wij nog wel ons een warm huis veroorloven, kunnen wij nog wel voldoende voedsel veroorloven wat gezond is? Dat is de situatie waarin we op dit moment zitten. We zien ook dat zeg maar een flink deel van onze industrie is afgebroken in enkele tientallen jaren, omdat bedrijven gebruik wilden maken van goedkope arbeid in Azië. De schijn van welvaart is alleen maar in stand gehouden de afgelopen jaren door een financiële zeepbel die nu aan het leeglopen is en mede daarom een enorme inflatie veroorzaakt, nog verergerd door de economische zelfmoordsancties tegen Rusland. Het is goed daarom dat in de begroting aandacht wordt besteed aan het armoedebestrijdend beleid en de verminderingen van het minimumbestrijdend beleid wordt voorgenomen, maar wij denken echt dat dat verder moet gaan dan wat op dit moment in de begroting staat en dat zowel de problemen van de minima en de mensen met een uitkering als ook van de mensen met werk en toch een laag inkomen aangepakt moeten worden. In dat kader hebben wij wel wat twijfel over bijvoorbeeld die teruggave van 75 euro voor iedereen. Wij gaan niet zeggen dat die teruggaven niet plaats moeten vinden, maar wij zouden inderdaad liever gezien hebben dat de stijging van de tarieven tegengehouden was, zodat het ook voor komende jaren een effect zou hebben op wat mensen moeten betalen. Daarnaast zien we dat er nog steeds, ook in onze stad, groeperingen zijn die bezittingen hebben, denk aan de grote vastgoedbedrijven, en die hun kapitaal enorm in waarde hebben zien stijgen de afgelopen jaren, waar je best wel wat aan de belastingtarieven zou kunnen doen zodat die een meer evenredige bijdrage leveren aan wat we nodig hebben om onze stad op peil te houden. Voorzitter, wij vinden het belangrijk dat de lasten van mensen verlaagd worden. De hoogste lasten waar mensen nu vaak mee te maken hebben zijn de kosten van energie. De begroting spreekt over het aanpakken van woningen met een E, F en G-label, maar het kan zeker dat er vele woningen zijn met een D-label – je kan je afvragen hoe die labels tot stand komen – waar enkel glas is, waar de kou uit de vloer optrekt, waar de warmte door het dak verdwijnt. Waar mensen ook met enorme kosten zitten dan wel de verwarming niet meer aan hoeven te doen. Wij vinden dat dat systematisch en in samenwerking met de woningbouwverenigingen aangepakt moet worden en niet huis voor huis op het moment dat er een keer een andere bewoner in komt. Want dit is echt iets waarvan we vinden dat het in enkele jaren dat de woningen niet alleen met E, F en G, maar ook met D-labels uit onze stad verdwenen moeten zijn, bij voorkeur niet door ze af te breken, maar door ze goed te isoleren als dat maar enigszins mogelijk is.

De voorzitter: Ik interrompeer u zelf even. Ik wil de heer Schalken vragen om de vergadering even één minuutje over te nemen, dan ben ik zo weer terug. Maar blijft u daar zitten, zou ik zeggen. Gaat u verder.

De heer Portier: Goed, wij vinden ook dat we moeten kijken naar maatregelen om de armoedeval tegen te gaan en daarom hebben wij een motie ingediend dat mensen die onder

het minimabeleid vallen en recht hebben op een persoonlijk minimabudget, dat die niet in één keer het hele bedrag kwijtraken als ze net een paar euro te veel verdienen om daarvoor in aanmerking te komen. We zijn wat dat betreft voor een geleidelijke afbouw. Natuurlijk willen we ook graag dat mensen werk hebben, dus daaraan kan zo'n isolatieprogramma bijdragen. Als mensen naar het werk gaan is het ook handig als ze met de bus kunnen gaan. We hebben een voorstel gedaan voor uitbreiding van het gratis busvervoer voor een grotere groep mensen, met weinig geld en ook kinderen tot zestien jaar. Dat is ook goed voor ondernemers die dan meer mensen ontvangen in de stad. Uiteindelijk zijn wij als SP voor gratis openbaar vervoer voor iedereen. Dat is niet wat wij nu voor de gemeentebegroting voorstellen, maar dat is wel iets wat wij als stip op de horizon altijd in het oog houden, dus zullen wij in ieder geval ieder voorstel ondersteunen dat dan een stap in die richting is.

De heer Groenewege: Voorzitter?

De plaatsvervangend voorzitter: Ja, ik zie alleen niet waar.

De heer Groenewege: Hier.

De plaatsvervangend voorzitter: De heer Groenewege, gaat uw gang. Sorry hoor, dat ik u niet zie.

De heer Groenewege: Waarom de SP gratis openbaar vervoer wil voor mensen met een laag inkomen snap ik nog, maar waarom wilt u gratis openbaar vervoer voor kinderen onder de zestien jaar?

De heer Portier: Dus om het, als je met een gezin met enkele meerdere kinderen zeg maar ergens naartoe wil reizen, dat je gelijk een heleboel geld kwijt bent. Natuurlijk ben ik ervoor dat mensen gestimuleerd worden om de fiets te nemen als ze enigszins kunnen fietsen en ook dat ze met het gezin gaan fietsen. Soms lukt dat niet, soms is het gewoon glad, sneeuwt het, regent het pijpenstelen, of zijn de afstanden daarvoor te groot. Dus om die reden zeggen wij inderdaad gratis openbaar vervoer tot zestien jaar. Dat wil niet zeggen dat als het mogelijk is om met de fiets te gaan dat we mensen niet zouden willen stimuleren om dat te doen. Ik hoop dat dat een antwoord is op uw vraag.

De voorzitter: Ik weet niet wie er had geïnterrumped ...

De plaatsvervangend voorzitter: Gaat u verder. Ja, sorry.

De heer Portier: Ik hoorde geen vervolgvraag, dus dan ga ik gelijk inderdaad ...

De voorzitter: Ik neem het weer van u over. Mijnheer Portier, gaat u verder.

De heer Portier: Dus dan neem ik aan dat het inderdaad voldoende beantwoord is. Nu we het ook over jongeren hebben, wij vinden het ook belangrijk even voor een wat oudere groep jongeren vanaf zestien jaar, dat we die in onze stad vasthouden. Op dit moment geldt de Dordtpas voor mensen met lage inkomens, maar om de een of andere duistere reden worden jongeren die een studiebeurs hebben of die studeren daarvan uitgesloten. Wij

begrijpen echt niet waar deze discriminatie op gebaseerd is, vandaar ons voorstel, zal ik maar zeggen, om ook uitwonende jongeren, die hoger onderwijs volgen of mbo volgen, dus maakt eigenlijk niet uit welk onderwijsniveau, om die de Dordtpas te verstrekken. Voor de rest, voorzitter, uiteindelijk is politiek altijd een kwestie van keuzes maken. Waar geef je wel geld aan uit, waar geef je niet geld aan uit? Het is opvallend dat in de begroting weinig gesproken wordt over het allerduurste project wat we op dit moment ondernemen, de bouw van het Huis van Stad en Regio. Wat ons betreft moeten we echt goed nadenken of daar niet versoberingen mogelijk zijn, of misschien dingen wat langzamer gedaan kunnen worden als dat nodig zou zijn om de maatregelen te nemen waardoor onze bevolking het hoofd boven water kan houden. Verder een paar kleine opmerkingen nog over de diverse moties. Sowieso dienen wij ook de motie over lokale voedselketens mede in. Dat was ik misschien nog vergeten te zeggen. We hebben een motie samen met Partij voor de Dieren, DENK en Partij Voor de Vrijheid met 'Dordtpas ook voor jongeren', die overhandig ik hierbij. De motie 'Voorkom armoedeval minima', ook samen met de Partij voor de Dieren en Partij Voor de Vrijheid. Een amendement 'Ook met energielabel D trekt de kou op uit de vloer en vliegt de warmte weg uit het dak', wederom samen met de Partij voor de Dieren en Partij Voor de Vrijheid. En ons amendement 'Alternatief voor gratis busvervoer 65+', dat we alleen indienen. Bij deze, dank u wel.

De voorzitter: Heel hartelijk dank en die zijn genummerd M34, M35 en amendement 3 en amendement 4. Dank u wel, mijnheer Portier. Dan gaan we naar de PVV, het woord is aan de heer Van Leeuwen. Nog even voor de volledigheid, het is nu tien voor zes, we hebben nog twee fracties te gaan. Mijn voorstel zou zijn om dat echt even af te ronden, dat we de eerste termijn van de raad hebben gehad. Ik hoop dat we dan rekening houden dat we nog wel met elkaar even goed moeten kunnen eten natuurlijk en overleggen et cetera. Dus snel het woord aan de heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal niet snel gaan praten. Voorzitter, allereerst dank aan het college en het ambtenarenapparaat voor het opstellen van de Begroting 2023. Deze begroting is in een hele speciale tijd opgesteld, om een aantal zaken te noemen: er is oorlog in Oost-Europa, er is de hoogste inflatie van de afgelopen zestig jaar, Nederland kampt met de naweeën van de coronamaatregelen, inwoners worden geconfronteerd met bizar hoge energietarieven en veel ondernemers overwegen te gaan stoppen door de hoge energieprijzen. Deze zaken brengen risico's met zich mee voor de voorliggende begroting, denk alleen al aan de inflatie die mee of tegen kan vallen. Daarnaast is het nog onduidelijk in hoeverre de Rijksoverheid gemeenten gaat ondersteunen. Ook verwachten de inwoners hulp van de gemeente inzake de kosten van energie, en terecht. Ik kom daar zo op terug in mijn woordvoering. Voorzitter, de PVV heeft een gemengd gevoel over deze begroting, we weten ook nog niet of we voor of tegen gaan stemmen. Allereerst is het natuurlijk goed dat Dordrecht een sluitende begroting kan presenteren. Een aantal zaken die in de begroting staan zijn positief te benoemen, bijvoorbeeld de PVV is blij met de uitbreiding van de handhaving capaciteit. Op die manier kan een betere veiligheid worden bevorderd. Een aandachtspunt is nog wel het Kromhoutgebied, we krijgen signalen dat er nog te veel onrust is in dat gebied en vragen aan de wethouder: hoe kijkt u daar tegenaan? Of aan de portefeuillehouder. Dan zijn we er ook positief over dat de samenwerking tussen overheid, onderwijs, bedrijfsleven en

maatschappelijke partners binnen de Drechtsteden en zuidelijk Zuid-Holland verder groeit. We zijn negatief over de inspanningen van de gemeente om in 2040 al een klimaatneutrale stad te zijn. De PVV is bang dat de hogere kosten in deze periode tot 2040 een negatieve impact zullen hebben op de welvaart en het welzijn van Dordtse inwoners. Daarnaast is nog onduidelijk wat het totale kostenplaatje zal zijn, zoals we eerder gezien hebben. Wij geloven niet zozeer in klimaatdoelstellingen, maar wel willen we inzetten op een schoner milieu. Natuurlijk zijn we voor energiebesparende maatregelen zoals woningisolatie en zonnepanelen. Voor het overige zijn we voor macro-oplossingen zoals kernenergie, thoriumcentrales en waterstofcentrales. Maar die eerste, kernenergie en waterstofcentrales, die komen ook wat meer op bij de andere partijen, dus heel mooi om te zien. Dit zijn oplossingen die op regionaal niveau of nationaal niveau liggen. We zijn tegen overlastgevende warmtepompen en ook de elektrische auto zien we niet zitten. Waar moet je namelijk naartoe uiteindelijk met al die miljarden afgedankte accu's? Nieuw probleem. En hebben mensen wel eens stilgestaan bij de erbarmelijke condities van de mensen in Afrika die grondstoffen moeten winnen voor de accu's? Er zijn andere oplossingen. Over een schoner milieu gesproken, het wordt tijd dat chemische bedrijven verdwijnen uit stedelijke gebieden, dus ook uit Dordrecht. Wat betreft de mensen met problematische schulden in de gemeente, het is goed dat de verschillende instanties financiële problemen vroegtijdig signaleren en met mensen gaan praten. Financiële autonomie van de mensen moet daarbij wel voorop blijven staan. Wat betreft het plan van maatschappelijke diensttijd is de PVV positief. Het is goed als jongeren geprikkeld worden om te investeren in zichzelf en de maatschappij. Overigens is voor een grote groep jongeren dit niet nodig, omdat ze vanuit zichzelf al bezig zijn om hun leven vorm te geven – een bepaalde groep. Nu komen we op een aantal kritiekpunten op de begroting.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De heer Van Leeuwen: We hebben bij een aantal van die punten een motie gemaakt. Als eerste ...

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik heb even een vraag, het drong even wat later tot me door. Maar over de schulden, ik hoor de heer Van Leeuwen zeggen dat het wel belangrijk is dat mensen wel financiële autonomie moeten houden. Ik snap het, hè, ik bedoel, want ik ben ook erg van dat ik zelf wil bepalen wat ik doe. Maar heel vaak is het zo dat als er sprake is van schulden, dat er dan iets schort aan die financiële autonomie. Hoe ziet de heer Van Leeuwen dat?

De heer Van Leeuwen: Mevrouw Koene, daarom vinden wij het ook erg goed dat er naar die mensen toe wordt gegaan, alleen je kan dan binnenkomen in dat huis met: wij gaan het even voor je oplossen. Daar zijn we dus geen voorstander van. Maar je kan ook binnenkomen met: we gaan een goed advies geven aan u en dit gezin. Dat verstaan wij dus onder andere onder financiële autonomie, dat iemand zelf een keuze heeft om een bepaald advies wel of niet op te volgen. Natuurlijk kan het best zijn dat er een lichte druk wordt uitgeoefend, maar in principe ligt de keuze wel bij de cliënt en natuurlijk ook de gevolgen van die keuze bij de cliënt, dat is logisch.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Leeuwen: Oké, even kijken. Als eerste noem ik de woningbouw – ik ga door met mijn betoog. Het vorige college begon met enorme ambities op dit punt. De plannen voor sociale woningbouw waren in die plannen al ver onder de maat vanaf het begin en het huidige college wil een armzalig aantal van 450 woningen toevoegen aan de sociale woningvoorraad. Voor de duidelijkheid, de PVV wil voor iedereen bouwen, dus rijk en arm, maar het valt ons wel op. Daarmee is er vanaf 2016 nog steeds meer gesloopt dan gebouwd. Ronduit schandalig in deze stad met grote wachtlijsten. Helaas is er dus in vergelijking met de plannen veel te weinig gebouwd. Het is de PVV onduidelijk hoe dat komt, daarom komen wij met een motie om het college in beeld te laten brengen waar eventuele ambtelijke knelpunten zitten inzake capaciteit en deskundigheid op het gebied van woningbouw, teneinde de bouw van nieuwe woningen te versnellen. Onze volgende motie gaat over mensen die afhankelijk zijn van de Drechthopper. In juni of juli jongstleden kwam het bestuur van de Drechthopper met het bericht dat er sprake is van een groot ziekteverzuim, er is ook een personeelstekort en dat betekent dus wel dat mensen heel erg lang moeten wachten op de Drechthopper, of dat die gewoon niet komt. Deze mensen, dat zijn vaak ouderen of mindervaliden. We vragen daarom het college om haar uiterste best te doen om dit samen met de vervoerder op te lossen. Ik wil ook graag van het college horen wat daarin mogelijk is. Dan hebben wij een motie over de duurzame opvang van asielzoekers. Het standpunt van onze partij is bekend, we zijn tegen de grootschalige instroom van mensen in ons land. We maken wel een uitzondering voor Oekraïense vluchtelingen die hier tijdelijk welkom zijn. Of en hoeveel asielzoekers we opvangen valt naar ons idee binnen de gemeentelijke autonomie. Het kabinet heeft wel mogelijkheden om opvang met inzet van het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium bij gemeenten af te dwingen, maar de PVV vindt dit niet wenselijk en de vraag is of het juridisch houdbaar is. Daarom onze motie met het verzoek aan het college om er alles aan te doen om te voorkomen dat de gemeente mogelijk in de toekomst wordt gepasseerd bij genoemde en andere besluitvorming. Met andere woorden, ik vind dat wij als raad hierover iets te zeggen moeten hebben en niet dat ons iets wordt opgelegd.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Safranti.

De heer Safranti: Een vraag aan mijnheer Van Leeuwen. Waarom die onderscheid, mijnheer Van Leeuwen?

De voorzitter: Wilt u in de microfoon spreken, want we kunnen u niet verstaan.

De heer Safranti: O sorry, mijn excuses. Ik ging ervan uit dat het al hoorbaar was. Waarom die onderscheid? Dat wilde ik alleen vragen.

De heer Van Leeuwen: Onderscheid tussen?

De voorzitter: Ik denk het onderscheid tussen Oekraïners en anderen. Klopt toch? Ja.

De heer Van Leeuwen: Nou, laat ik het zo zeggen. Dat is best wel een interessante vraag. De PVV ziet Oekraïense vluchtelingen als echte vluchtelingen. In die andere groep zitten ook

echte vluchtelingen bij, alleen vanwege het grote aantal stellen wij als partij dat die eigenlijk – als je het hebt over asielzoekers dan, niet over statushouders, hè – dat die dan eigenlijk minder welkom zijn, laat ik het zo zeggen. Het gaat om de grote aantallen en onze partij zegt: de vluchtelingen uit Oekraïne zijn echte vluchtelingen.

De heer Safranti: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Niet om mijnheer Van Leeuwen hierop aan te spreken, maar ik hoorde dat hedenmiddag ook, bijvoorbeeld met het vuurwerk, dan wordt er dus wel de Oekraïners genoemd, maar geen andere vluchtelingen. Dus dat vind ik een beetje jammer dat hij daar een onderscheid in maakt en dat wilde ik gewoon even duidelijk maken dat wij dus juist geen onderscheid daarin maken.

De heer Van Leeuwen: Goed, ik ga door met mijn betoog.

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, ik had eigenlijk dezelfde vraag. Ik moet eerlijk zeggen, dat antwoord wat de PVV hier zegt, dat is natuurlijk bekend, maar ik vind het eerlijk gezegd ook beschamend wat hij hier ook zegt, dat hij gewoon onderscheid maakt in mensen. Dus dat wil ik in ieder geval sowieso gezegd hebben. Maar mijn vraag gaat met name over, u begon eigenlijk uw betoog over allerlei problemen in de wereld en we zien inderdaad nu dat we dus hobbelen van crisis naar crisis en de vluchtelingencrisis is daar eentje van. Dat is natuurlijk een politieke keuze geweest, het geval waarin we nu zitten. Maar het is natuurlijk nu zo dat de verschillende gemeentes daar de verantwoordelijkheid voor nemen om vluchtelingen op te vangen en heel veel gemeentes niet. Om daar een fatsoenlijke oplossing voor te vinden en eigenlijk een effectieve oplossing te vinden, dan moet het toch wel goed in de oren klinken dat er bijvoorbeeld eerlijk verdeeld wordt, de vluchtelingen, zodat daar zeg maar minder polarisatie over ontstaat, zodat ook onze gemeente daarvan ontlast wordt. Hoe ziet u dat?

De heer Van Leeuwen: Nou kijk, het landelijke PVV-standpunt is bekend, we willen gewoon die hele grote instroom indammen. Dat is één. Nou goed, we zitten niet hier in de landelijke politiek, maar dat is wel het standpunt van mijn partij. Daarnaast is het zo, ik ben een politicus van de gemeente Dordrecht en ik vind dat wij hier als raad de belangrijkste stem moeten houden of moeten krijgen of wij asielzoekers hier gaan opvangen. Of je nou voor of daartegen bent, ik vind niet dat de landelijke overheid dit ons mag opdringen, maar dat wij als raad daarover een besluit kunnen nemen. U zult er dan waarschijnlijk een ander besluit over nemen dan ik, maar buiten dat vind ik niet dat de Rijksoverheid ons dit mag opleggen.

De heer Portier: Voorzitter?

De heer Burakçin: Voorzitter?

De voorzitter: Nee, eerst nog de heer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, dat is inderdaad zo. U heeft het ook over democratie. Maar democratie is ook dat de regering ook een mandaat heeft gekregen om dit soort besluiten te kunnen nemen. Of dat doorkomt, ja ofte nee, maar zij hebben dat mandaat gekregen om dit soort beslissingen te kunnen nemen. Dus dat is ook democratie. Dat is in ieder geval wat ik eventjes mee wil geven. Maar voorzitter, kijk, verschillende partijen hier hebben het gehad over het afnemend vertrouwen in de politiek in het algemeen en de overheid. Zodra dus de overheid, de regering, die probeert nu een oplossing hiervoor te vinden om meer draagvlak te creëren ook bij de gemeentes om mensen op te kunnen vangen. Maar zodra u voortdurend dit soort zaken nu aan het licht brengt, veroorzaakt u wel dusdanige polarisatie waardoor dus het vertrouwen nog meer afneemt in de overheid, in de politiek. Hoe ziet u dat?

De heer Van Leeuwen: Ik heb juist heel veel vertrouwen in de lokale democratie en dat is een van de redenen waarom ik dit naar voren breng. Dus ik vind namelijk dat wij lokaal een hele belangrijke stem hierin hebben. U denkt daar waarschijnlijk anders over, maar ik vind op een gegeven moment dat de mensen die hier zitten vind ik voor Dordrecht de belangrijkste mensen op dit punt.

De voorzitter: Goed, dank u wel. De heer Portier nog.

De heer Portier: Voorzitter, kijk, er zijn dorpen in ons land van een paarhonderd mensen die met enkele duizenden asielzoekers geconfronteerd worden, daar kun je natuurlijk je vraagtekens bij zetten. Maar of u dat fijn vindt of niet, er is een bepaalde stroom asielzoekers naar ons land, of vluchtelingen – het zijn allemaal vluchtelingen, een deel daarvan vraagt asiel aan. Als de Rijksoverheid daar geen verdeelsleutel voor vaststelt, dan kan iedere gemeente zeggen: niet bij ons. Hoe ziet u dat? Want uiteindelijk komt het er dan op neer dat mensen nergens terecht kunnen. Hoe ziet u dat dan voor zich?

De heer Van Leeuwen: Ik vind het heel apart. U beweert dus dat elke gemeente kan zeggen: niet bij ons. Wat dat betreft, en u bent dus ook bang dat heel veel gemeentes dat gaan doen. Het lijkt me toch juist logisch dat op het moment dat je ... Laat ik het zo zeggen. Als je vindt dat die mensen welkom zijn in jouw gemeente, dan stel je je gemeente daarvoor open. Er zullen best gemeentes zijn die dat doen, dat moeten ze zelf weten. Alleen, als Dordtse politicus vind ik dat wij als Dordtse raad daarover gaan en niet een aantal mensen in Den Haag. Heel simpel. U kan daar eigenlijk moeilijk op tegen zijn, vind ik zo.

De heer Portier: Het lukt mij eigenlijk toch wel.

De voorzitter: Tot slot, de heer Portier.

De heer Van Leeuwen: Even ter verduidelijking, mijnheer Portier. Dit is niet zozeer een vraag van ... Of tenminste, het punt waar het hier om gaat is: wie bepaalt uiteindelijk wat hier in Dordrecht gebeurt? Ik zeg dan: op dit punt vind ik de raad heel erg essentieel in dat hele vraagstuk. U vindt kennelijk, en ook andere mensen vinden kennelijk de Tweede en de

Eerste Kamer heel belangrijk. Ik vind dat de lokale democratie hier een hele stevige vinger in de pap moet houden.

De heer Portier: Voorzitter, ik vind natuurlijk ook lokale autonomie heel erg belangrijk. Maar ik zou bijna zeggen, we zitten niet op een eiland, maar we zitten wel op een eiland. Maar uiteindelijk heb je toch ook een regering nodig om een aantal zaken nationaal te regelen die gewoon plaatselijk niet lukken.

De heer Van Leeuwen: Nou ja, ik denk dat een deel van het vertrouwen, dat de Dordtse inwoner het vertrouwen een beetje kwijt is geraakt in de lokale democratie is juist dit punt, dat we alles doorschuiven naar boven. Ik denk dat de democratie begint hier bij de basis. Maar goed, zo sta ik ertegenover.

Mevrouw Vol-van der Holst: '...' voorzitter. Mag ik ...

De voorzitter: Beste mensen, het is vijf over zes. Normaal gesproken hadden we al vijf minuten geleden de vergadering geschorst. Als we op dit punt uitgebreid doorgaan, dat kan, maar dan stel ik voor dat we daar om acht uur mee doorgaan. Ik wou eigenlijk de eerste termijn van de raad behandeld hebben voor de dinerschorsing. Mevrouw Vol.

Mevrouw Vol-van der Horst: Ik heb een kleine, ja, iets wat ik terecht wil zeggen denk ik. Wij zijn met onze vuurwerkmotie werd gezegd dat we alleen voor Oekraïense slachtoffers spraken, en ik wil even bij mijnheer Safranti doorgeven dat wij niet alleen de Oekraïense bedoelen natuurlijk, maar dat is als voorbeeld gesteld, dus ik vind het vervelend om geassocieerd te worden als iemand die alleen die groep als vluchtelingen ...

De voorzitter: Die correctie is dan geplaatst en mijnheer Safranti weet het ook, dus ...

De heer Safranti: Duidelijk. Duidelijk, voorzitter, want ik benoemde het ook alleen omdat ik dat heb gehoord.

De voorzitter: Ik snap het. Gaat uw verder, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u zeer, voorzitter. Eens even kijken, onze vierde motie verzoekt het college om mantelzorgers een jaarlijks mantelzorgcompliment te geven, zo noemen we dat, te geven van 150 euro. Tot een aantal jaren geleden was dat volgens mij uit mijn hoofd gezegd 200 euro. Ik stel dus voor om nu 150 euro te geven, het is van wezenlijk belang dat deze mensen een financiële beloning krijgen, compliment krijgen, voor de liefdevolle diensten die zij aan onze ouderen en/of mindervalide medemensen verlenen. Dan hebben wij het in een motie, andere motie, over het in stand houden van de betaling met contant geld bij parkeerautomaten. Ouderen, buitenlandse bezoekers en mensen die onder financieel bewind staan worden getroffen door de ban op geld, vandaar deze motie. Dan kom ik bijna aan het einde, hebben we nog een motie over de voedselbanken. Meer mensen worden afhankelijk van de voedselbanken door hogere kosten van levensonderhoud. Een grotere vraag naar voedsel bij de voedselbank en het teruglopend aanbod vanuit de supermarkten zorgt voor problemen. Onze vraag aan het college,

opgenomen in deze motie: breng knelpunten in kaart bij de Dordtse voedselbanken en zoek uit hoe wij ondersteuning kunnen bieden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Keurig binnen de tijd, dank u wel. En dan zes moties als ik het goed heb. Te beginnen bij nummer 36, klopt dat? Dat is de motie Knelpunt woningbouw wegnemen. Dan de motie samen met de SP, Drechthopper, dat is de volgende. Nummer 37. 38 is met Forum voor Democratie, Strijden voor lokale autonomie. Dan de motie van de PVV over mantelzorgcompliment, nummer 39. Motie 40, met de SP en Forum, Geen ban op contant geld bij parkeerautomaten. En samen met DENK, SP en Op Ons Eiland en Forum, motie M41, Waar mogelijk voedselbanken ondersteunen. Dan kom ik tot slot bij Forum voor Democratie. En ik weet dat daar een aantal amendementen gaat worden ingediend waar ook over al gesproken en van gedachten gewisseld is voor een deel, dus die discussie hoeft zich niet helemaal opnieuw te herhalen maar ik wil u natuurlijk wel de gelegenheid geven uw eigen verhaal te doen. Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Geachte aanwezigen, dank u wel voorzitter. En allereerst dank aan het college en iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan het opmaken van deze begroting. Ik zit hier niet, of ik sta hier niet, om de plannen af te kraken, en ik zie ook de bijdrage niet om te zeggen wat ik wel goed vind en wat ik minder goed vind. Zoveel mensen, zoveel meningen. En daarom kijk ik graag naar het grotere plaatje. Het zal u niet verbazen als ik zeg dat Forum voor Democratie anders aankijkt tegen de beleidsplannen van het huidige kabinet of het kartel, zoals de heer Baudet dat zo mooi zou zeggen, en daardoor dus ook anders aankijkt naar de lokale plannen die eruit voortvloeien. Als lokaal raadslid is het mij meer dan duidelijk dat het Dordtse college plannen maakt gericht op het verbeteren van de stad en zoveel mogelijk onderneemt om de zaken te verbeteren voor de Dordtenaren. En we kunnen allemaal wel van mening verschillen over de verschillende keuzes die je dan maakt, en daar mogen we best over van gedachten wisselen. En dat doen we dan ook. Ik haal graag een aantal onderwerpen aan waar we fundamenteel anders tegenaan kijken. En ik ben hier niet om u van mijn standpunten te overtuigen, ik vertel u graag hoe ik de wereld zie en u mag zelf weten wat u daarmee doet. Groen, duurzaam en ruimtelijk Dordrecht klinkt natuurlijk prachtig. Echter zien we al snel de klimaatagenda er doorheen druipen. Het plan is om Dordrecht versneld een klimaatneutrale stad te maken, en daardoor wordt er nog steviger ingezet op de maatregelen. In een eerdere speech heb ik al benadrukt dat Forum voor Democratie juist voorstander is van het behoud van de planeet, en dat we daar met zorg en liefde mee om dienen te gaan. U zult uw naasten liefhebben als uzelf, betekent niet alleen dat je goed moet zijn voor een ander. Het gaat erom dat u een ander behandelt zoals u ook uzelf behandelt. En we zijn vaak veel te hard en veel te streng voor onszelf. Over onszelf oordelen we het hardst. En daarnaast zorgen we ook vaak slecht voor ons lichaam. We luisteren er niet naar en geven het pas rust als het te laat is. Ons lichaam is een sensorisch orgaan wat ons constant signalen geeft, en wij doen altijd maar alsof er iets mis mee is. Het lichaam is niet mooi genoeg, het lichaam is niet sterk genoeg, het is niet flexibel genoeg, en al deze projecties, verwachtingen en oordelen op onszelf en op ons lichaam is de grootste oorzaak van de separaties en de afwijzingen. En als je dan bedenkt dat ons lichaam onderdeel van de natuur is, dan is dat precies waar we zo ver van verwijderd zijn. En ergens weten we dat wel, en daarom wordt er zo hard gevochten om de natuur te redden. Maar de natuur heeft geen redding nodig. De natuur laat ons alleen maar zien dat wij niet

functioneren als de natuur. Als wij ons lichaam zouden erkennen voor het geschenk dat het is en ons dermate bewust zijn hoe we ons lichaam kunnen eren, dan zijn we één met de natuur. En zoals u uzelf liefhebt, zult u ook uw naasten liefhebben. Je kunt niet van een ander houden als je niet van jezelf houdt, en een beter milieu begint letterlijk bij jezelf. Dus begin bij uzelf. Houd onvoorwaardelijk van uzelf, en heb uw naasten lief als uzelf. En als u uw naasten zou leren en laten zien hoe dat moet, dan kunnen zij keuzes maken vanuit bewustzijn, en niet omdat de overheid zegt dat we dit moeten doen. De klimaatplannen van het kabinet zijn onhaalbaar gebleken, blijven nog steeds onhaalbaar en hebben niks bijgedragen aan het milieu. En de superieure arrogantie dat zij de planeet wel even gaan redden door mensen onder druk te zetten is lachwekkend en volkomen ineffectief. Ik rond het af met het voorbeeld dat de wet een mens niet tegenhoudt om dronken achter het stuur te gaan zitten. Je kunt achteraf hooguit beboeten. Alleen ons eigen bewustzijn en het erkennen van onze verantwoordelijkheid van de keuze voorkomt dat we onder invloed gaan rijden. Voor Bouwend en Bereikbaar Dordrecht kunnen we lezen dat de woningmarkt gespannen is en daar worden problemen genoemd zoals forse prijsstijgingen, stikstofproblemen en rentestijgingen. En dan zou Forum voor Democratie daar ook nog het asielzoekersbeleid bij noemen, waardoor we moeten dweilen met de kraan open. Dit is allemaal het gevolg van het beleid van het kabinet en de internationale betrekkingen, en het college moet het in onze stad maar voor elkaar zien te krijgen. Voorzitter, ik wens hen veel sterkte en wijsheid. Ik wil niet negatief zijn. Ik heb vertrouwen in het college. Zij hebben mijn stem en mijn steun gekregen aan het begin van deze periode. En vertrouwen is tevens een onderwerp wat wordt genoemd in de begroting. Men wil werken aan het vertrouwen van de burgers omdat de verhouding is verstoord. Het terugwinnen van vertrouwen is echter niet zomaar iets. Als het vertrouwen in de overheid is afgenomen dan is het van belang om niet op dezelfde manier verder te gaan. Als je doet wat je altijd deed, krijg je meer van wat je al hebt. Nog meer armoede, nog meer schaarste, nog meer ellende. Als je zou willen dat er iets verandert, kun je niet streven naar een gedragsverandering. Dan moet je anders zijn. Anders dan wat je altijd hebt gedaan, anders dan hoe je denkt dat het moet. Verandering is de keuze om alles te waarnemen, weten, zijn en ontvangen van waar het werkelijk om gaat op de wereld. En is dat comfortabel? Nee. Het is echter de kunst van het comfortabel te zijn in het oncomfortabele wat ons in staat stelt om te groeien. Kent u allemaal het verhaal van de krab? En dan tenslotte het onderwerp armoede en tekorten. De natuur kent geen schaarste en tekorten. De natuur neemt ook nooit meer dan het nodig heeft en houdt zichzelf daardoor gezond en in balans. Er is één soort op aarde die constant meer neemt dan het nodig heeft, en dat is de mens. Er ontstaat dan te veel op plekken waar het niet nodig is, en op andere plekken ontstaat de mentaliteit van gebrek en schaarste. Alles wat men aandacht geeft groeit, en als er aandacht wordt gegeven aan een gebrek dan ontstaat er meer gebrek. Er mag aandacht zijn voor groei en ontwikkeling, meer natuur en welvaart. Als we dit kunnen bijdragen aan de stad dan is het een bijdrage voor alles en iedereen die in de stad leeft. Mens, dier en natuur. Dit zie ik ook echt wel terug in de plannen en dat wil ik wel graag benadrukken. Forum voor Democratie heeft een tweetal amendementen ingediend. Wij steunen ook een aantal moties, hebben ook meegetekend, dat heeft u kunnen horen. Dan zijn er twee amendementen. Gebruik Eneco-reserves om lokale lastverhogingen ongedaan te maken, wordt meegetekend door PVV. En wij hebben een amendement waarin we vragen verminderde stijging van het belastingtarief in plaats van de 75 euro per huishouden terug te geven na de belastingstijging. De wethouder gaf

aan dat het sympathieke voorstellen zijn maar dat er simpelweg niet voor is gekozen. Nou, dat mag duidelijk zijn, anders hadden we deze amendementen niet hoeven indienen. En zijn argument was dat men toch de hand op de knip wil houden voor onzekere tijden. En dat kunnen we natuurlijk begrijpen. Echter kunnen we onze inwoners niet langer hand op de knip houden. Alles is duurder geworden en de prijzen en belastingen blijven stijgen. We zijn ons er echt wel van bewust dat het niet allemaal door de gemeente kan worden gedekt, en het gebaar van de 75 euro vinden we eigenlijk heel sympathiek. Echter is het een pleister op de wonden en er mag best een signaal naar de overheid dat het niet houdbaar is. En dan kun je als gemeente best een pleister op de wonden plakken, maar noem het dan geen hulp en maak duidelijk dat het niet meer is dan een te kleine pleister op een gapende wond. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. En dan heeft u dus twee amendementen, die noemen we A5 en A6. Hartelijk dank. A5 is de Verminderde stijging belastingtarief in plaats van 75 euro per huishouden teruggeven na belastingstijging. En 6, Gebruik Eneco-reserves om lokale lastenverhoging ongedaan te maken. Dan hebben we daarmee, als ik nog even uw aandacht mag, de schorsing gaat zo beginnen. U mag zo één uur en vijftig minuten met elkaar kletsen. De schorsing gaat zo beginnen, de eerste termijn van de raad is daarmee ten einde. Ik wens u een goed diner toe en een goed overleg en ik verzoek de collegeleden zich even te melden in de Jachtkamer zodat we de amendementen en de moties kunnen doornemen en die moties, amendementen komen ook op een overzicht, die krijgt u in de mail en u krijgt hem bij agendapunt 19 in de digitale stukken. De vergadering is geschorst tot acht uur. Dames en heren. Bezoekers van de Bijenkorf. Goed, dames en heren, het is drie minuten over acht. Het speelkwartier is weer voorbij. We gaan beginnen, ik hoop dat u allemaal heeft genoten van een goede maaltijd en dat u er weer tegenaan kunt vanavond. We gaan proberen, echt proberen, en daar hoop ik dat iedereen aan bijdraagt, vanavond de vergadering te kunnen afronden en niet van morgen gebruik te hoeven maken. Ik hoor allerlei geluiden vanaf de publieke tribune, dat is natuurlijk al helemaal uit den boze. Fijn dat u er allemaal weer bent, we gaan beginnen, de vergadering is heropend. Ik heb nog twee dingetjes ten aanzien van de moties en amendementen. Motie M4 die heet Gratis OV, of gratis, ja, Gratis OV 65+. Ja, maar hij is ook heel anders geworden. Motie M4 van Beter voor Dordt, VSP, Partij voor de Vrijheid, Denk en Op Ons Eiland, die heette Gratis bus 65+ en de bedoeling is dat die nu Gratis OV 65+ gaat heten, klopt dat? Dat heb ik hier wel voor mijn neus gekregen.

Mevrouw Schalken-den Hartog: Volgens mij de motie ... Sorry, voorzitter. Volgens mij de motie die ik heb ingediend was de motie waarop staat Gratis bus voor 65+.

De voorzitter: Klopt, die is ingediend. En ik heb een vervangende motie gekregen waar ook Op Ons Eiland is toegevoegd. Die heet Gratis OV 65+.

Mevrouw Schalken-den Hartog: Als Op Ons Eiland hetzelfde beoogt als wij met onze motie dan is het natuurlijk prima als zij mee indienen, maar hij gaat wel over gratis bus 65+ en niet gratis OV.

De voorzitter: Oké, dan verzoek ik Op Ons Eiland ... Want kennelijk heeft u dat dan veranderd, om dan inhoudelijk in de motie niks te veranderen. Want dan wordt het ingewikkeld.

De heer Gündogdu: Inhoudelijk is er ook niks veranderd.

De voorzitter: Nou, wel degelijk, want ik heb hier een motie Gratis bus, en hier heb ik een motie Gratis OV. Dat is wat anders.

De heer Gündogdu: OV is ook trein inderdaad.

De voorzitter: Mag ik stilte in de zaal? Ik kan de heer Gündogdu niet verstaan.

De heer Gündogdu: Voorzitter, mag ik er nog even naar kijken dan?

De voorzitter: Ja, zeker mag dat. Nee, geen schorsing. Hij ligt hier voor u klaar. Dan heb ik nog even iets anders, dat is een amendement wat nog zou moeten worden ingediend. Dat is volgens mij vergeten in de eerste termijn, van Beter voor Dordt, en dat amendement dat heet Steun met een eenmalige belastingkwijtschelding. En ik geloof dat ik daarvoor het woord mag geven aan de heer Stam, klopt dat? Gaat uw gang. Even, dat is een ... O, dat is het al, dat ...

De heer Stam: Ja, dat amendement dat klopte, dat is ook in de woordvoering is dat aangehaald, alleen het amendement was nog niet ingediend.

De voorzitter: Amendement is niet ingeleverd, oké. Nou, dan stel ik voor dat we dat op die manier doen. Dat is amendement A7 en die zal dus nog worden toegevoegd in de stukken. Is dat al gebeurd? Oké, die wordt nog toegevoegd in de stukken. En die motie M4 die wordt dan dus nog even bekeken. Maar dat is een andere motie dan die ik hier heb, M4. Hij klopt wel? Ja, dus het is nu geen gratis bus meer maar gratis OV? Ik kijk even ... Klopt dat?

Mevrouw Schalken-den Hartog: Ja voorzitter, de motie die ik heb ingediend was de motie Gratis bus voor 65+. Daar heb ik aan de voorkant nog afstemming over gehad met de andere indieners, en wat dat betreft prima wanneer Op Ons Eiland hem steunt maar het is de motie Gratis bus en niet gratis OV.

De voorzitter: Nou, dan kan ik hier niks mee, zeg ik dan maar even tegen mijnheer Gündogdu.

Mevrouw Schalken-den Hartog: Nee, dan zouden het er twee naast elkaar moeten zijn. Sorry voor ...

De voorzitter: Nee, geen probleem. Maar dan de motie die dan ingediend is die laten we gewoon in stand. Dus dan wachten we nog even op de toevoeging van A7. Dan gaan we beginnen met het college, eerste termijn college, en zoals gebruikelijk met de portefeuillehouder financiën. Het woord is aan wethouder Heijkoop.

De heer Heijkoop: Voorzitter. Geachte leden van de raad. Dank voor uw bijdragen in de eerste termijn, op onderdelen zeer inspirerend, constructief en ook fijn dat de kop eraf is en de eerste begroting van een nieuw college. Vanuit het college hebben we er ook naar uitgekeken om met u te spreken over deze begroting waarin toch een groot deel van de plannen van de huidige coalitie in zijn neergelegd. En u heeft al de nodige op- en aanmerkingen over gemaakt en u heeft er ook de nodige moties en amendementen over ingediend en ik zal in ieder geval in mijn bijdrage stilstaan bij de financiën, bij het wonen en ook even kort bij de sociale zaken, armoede, werk en dergelijke. Iets wat natuurlijk ook geregeld terug is gekomen in uw bijdragen. En dat is niet voor niets, want meerdere leden van uw raad benoemden het al, we leven in onzekere tijden. Veel van onze inwoners ervaren grote onzekerheid op tal van gebieden. Onzekerheid over hun inkomen, onzekerheid over hun flexwerk, onzekerheid over de enorme energiekosten die stijgen, maar ook over het betalen van de boodschappen. Er is heel veel onzekerheid. En veel van die onzekerheid is ook terug te voeren naar de geopolitieke onrust. Ver van ons bed maar eigenlijk ook zo dichtbij, want als gemeente lijken wij heel ver weg te staan van de ontwikkelingen in Oekraïne maar we staan heel dicht bij de gevolgen die het heeft voor onze inwoners. Wij zijn de eerste overheid, mensen bellen ons op, staan bij ons aan de balie of spreken ons aan in de stad. En bovendien is de landelijke overheid, het kabinet, onmachtig in acute crisissituaties en niet in staat om kwetsbare groepen in de samenleving goed te ondersteunen en te beschermen. Dat zien we onder meer bij de toeslagen crisis, de energiecrisis, de huidige asielcrisis. En dat maakt onze verantwoordelijkheid als eerste overheid voor onze inwoners extra betekenisvol. Als we inzoomen op wat er in onze stad gebeurt, en ik had het al over de onzekerheid over het inkomen, dat is ook onze eerste prioriteit in onze crisis. En dat ging over de inkomenssteun. En wij keren de energietoeslag uit, en op dit moment is dat nog steeds gaande en dat blijft ook nog even doorgaan. En wij zitten met onze stad in de absolute top waar het gaat over het bereik van de doelgroep die dit nodig heeft. Er is inmiddels al zo'n 13 miljoen mee gemoeid. Dat keren wij uit aan de minima, mensen tot 120, 130 procent. Daarnaast, en een aantal van u heeft daar al uitgebreid over gesproken en ook met elkaar over gedebatteerd, keren wij een bedrag uit naar al onze inwoners. De lokale lastenverlichting zou je het kunnen noemen, eigenlijk is het een tegemoetkoming want wij doen als gemeente uitdrukkelijk niet aan inkomenspolitiek. En u heeft kennis kunnen nemen van het voorstel om die lasten in ieder geval voor het komend jaar fors neerwaarts bij te stellen. En nadat wij de ondernemers tegemoet zijn gekomen met een nultarief voor het precario stellen we dus nu voor om alle huishoudens 75 euro tegemoetkoming te geven. 4,2 miljoen is daar totaal mee gemoeid en dat doet recht aan de wens van het college om de lasten te verlichten als daar financiële ruimte voor is. En dit voorstel is goed nieuws voor alle inwoners in de stad, niet alleen de laagste inkomens maar het is relatief wel een hogere tegemoetkoming voor inwoners met een wat smallere beurs die huren of een kleine woning in bezit hebben. In die zin is het ook een politiek compromis. Dat heb ik ook in de commissie al aangegeven. Enerzijds kiezen we ervoor om alle inwoners hiervan te laten meeprofiteren, lagere inkomens, hogere inkomens. Aan de andere kant is het ook wel degelijk enigszins nivellerend omdat lagere inkomens dit natuurlijk meer in de portemonnee voelen. Maar, voorzitter, wij staan ook voor financieel degelijk beleid in onzekere tijden en daarom kiezen we voor een eenmalige teruggave en bezien we volgend jaar opnieuw wat er mogelijk is. Want, geachte raad, forse kostenstijgingen dienen zich echt aan. We kennen allemaal de discussies die landelijk

gaande zijn over de loon-prijsspiraal. Er worden nu cao's afgesproken waar we twee, drie jaar geleden hadden gedacht dat dat nooit zou gebeuren. Ik zat vorige week in een vergadering van het VNG-bestuur en daar lag ook de looneis van de bonden voor de gemeenteambtenaren op tafel. Nou, al wordt maar de helft ervan gehonoreerd, dan gaan we volgend jaar al enorm veel extra moeten uitgeven. En ik gun onze ambtenaren een fantastisch inkomen en een goed salaris, ook een terechte verhoging, maar de percentages die nu af en toe rondgaan, de eisen vanuit de bonden, die zijn echt dermate hoog dat wij ons als gemeente daar ook, nou ja, voor gesteld zien. En dat gaat over onze eigen ambtenaren natuurlijk maar denk ook aan alle partijen die voor ons werken, denk onze subsidieontvangers, denk aan de uitgaven via de Wmo, denk aan de uitgaven bij de diensten, bij de Dienst Gezondheid & Jeugd. Overal zien we die kosten stijgen, dus het is ook belangrijk dat we behoedzaam zijn. Als we kijken naar de meerjarenreeks, dan zien we dat we fors positief resultaat hebben. Daarom achten wij het ook verantwoord om deze teruggave te doen, volgend jaar houden we nog zo'n 4,5 miljoen over op ons begrotingssaldo. Maar dat zullen we dus ook nodig hebben om deze klappen op te vangen, en ook het jaar daarop, nou ja, zullen deze kosten zich natuurlijk doorzetten. Daarom vinden wij ons voorstel, en ik gaf al aan, het is ook een politiek compromis, recht doen aan de huidige onzekere situatie en wij ontraden daarom ook de twee moties van Forum en het amendement van Beter voor Dordt, ook de moties van de PVV overigens, om die reden.

De voorzitter: Amendement van ... Het waren twee amendementen hè, van Forum.

De heer Heijkoop: Twee moties en een amendement. Maar goed, in ieder geval de drie ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Ik zou heel graag ... Ik weet niet of dat mogelijk is voor u nu, want u heeft het een beetje voorbereid zie ik, maar even dat u even heel helder bent welke motie en welk amendement wordt ontraden, want daar ... Anders kan de raad ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter, misschien de nummers noemen.

De voorzitter: Volgens mij zijn het de amendementen 5, 6 en 7 maar ik hoop dat u dat kunt bevestigen. Amendement 5 is van Forum, dat gaat over verminder de stijging belastingtarief in plaats van 75 euro per huishouden. 6 gaat over het gebruik van de Eneco-reserves. En 7 is net ingediend door Beter voor Dordt en dat gaat over de steun met eenmalige belastingkwijtschelding. Dat zijn drie amendementen.

De heer Heijkoop: Uitstekend, voorzitter. Ik heb het spoorboekje weer strakgetrokken, die drie amendementen ontraden wij omdat het ... Het zijn te verdedigen voorstellen, maar wij hebben in de coalitie in ieder geval, in het college een andere keuze gemaakt. En dat heb ik zojuist ook toegelicht. Voorzitter, ik ga door naar het noodfonds, het crisis- en herstellfonds. U heeft inmiddels kennis kunnen nemen van het raadsvoorstel waarin wij uw raad voorstellen om ruim 5 miljoen beschikbaar te stellen om verenigingen en maatschappelijke organisaties door deze moeilijke tijd heen te helpen. Komende tijd gaan we die criteria verder uitwerken en zullen we voor de kerst aan u voorleggen. En daarmee achten wij motie 3, Noodfonds, overbodig, omdat wij daar eigenlijk reeds uitvoering aan hebben gegeven. En

later deze maand zullen wij daar ook met uw raad over spreken. Voorzitter, ik ga nu ook even in op de burgerbegroting. Mevrouw Koene heeft namens Gewoon Dordt nadrukkelijk gevraagd om daar een reflectie vanuit het college op te geven. Dat zal ik voor een deel doen. Maar ook collega Tanja de Jonge zal daar vanuit participatie op ingaan. Zoals al terecht werd geconstateerd, participatie van inwoners is voor ons zeer belangrijk. Daarom heeft collega De Jonge dat ook in portefeuille. En burgerbegroting zijn we wat terughoudend in, ik vraag mevrouw Koene om even de vingers in de oren te doen want u wilt dit niet horen, heeft u net al aangegeven. Wij hebben natuurlijk wel degelijk ook lering te trekken uit ervaringen uit het verleden, denk aan het Nieuw Dordts Peil, denk aan de bezuinigingsbegroting destijds die we hadden. Dus, nou ja, goed, collega De Jonge komt daar nog op terug. Ik ben op voorhand niet heel erg enthousiast ook om de argumenten die de heer Portier naar voren bracht, dat we moeten oppassen dat we niet weer een hele ambtelijke organisatie optuigen voor iets wat, nou ja, relatief misschien wat meer bescheiden ingestoken zou kunnen worden. Maar, mevrouw Koene, wees niet getreurd, collega De Jonge komt hier nog op terug en die heeft een zeer warm hart voor de participatie van onze inwoners.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene, en overigens ook de collegeleden graag via de voorzitter spreken. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Oké. Ja, ik hoorde helemaal niet wat u zei, voorzitter, maar dat geeft verder niet.

De voorzitter: Ik zei dat de collegeleden ook via de voorzitter moeten spreken. Omdat ze u aanspreken, denk ik.

Mevrouw Koene: O, ja. Dat moeten ze ... Ja, dat spreekt mij zeer aan, als u dat zegt. Ja.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Koene: Beslist ja, want ik vind toch wel teleurstellend af en toe hoeveel mensen er zitten te u'en en niet via de voorzitter spreken. Goed. Nou ben ik een klein beetje van mijn à propos. Dat vindt de heer ...

De voorzitter: Het ging over het ...

Mevrouw Koene: Ja, ik weet waar het over ging hoor. Ik bedoel, maar ik wou net zeggen dat de heer Heijkoop dat absoluut wel grappig zou vinden. Want dan is mijn reactie minder fel naar hem toe. Ik heb in mijn woordvoering aangegeven dat er gezegd werd zo van dat hebben we al eens gedaan en dat was geen succes, dat was natuurlijk de heer Heijkoop, dat had hij zelf ook geconstateerd. En ik vind zijn eerste reactie op dit punt, ondanks dat hij aangeeft dat ik niet getreurd hoeft te zijn, vind ik toch wel teleurstellend. Want het toont aan ... Kijk, het hoeft van mij niet per se, weet je, het is niet zo van dood of gladiolen. Maar het typeert wel een klein beetje de heer Heijkoop en zijn manier waarop hij naar de inwoners van Dordt kijkt. En dat vind ik jammer, dus dat wil ik alleen op dit punt even aan de heer

Heijkoop meegeven. En ik heb dan alle hoop nu gevestigd op wethouder De Jonge. Dus mijnheer Heijkoop, ik ga ervan uit dat ik, dat we het uiteindelijk misschien nog wel met elkaar eens gaan worden.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, ik werp de suggestie van mevrouw Koene verre van mij dat ik niet open zou staan voor participatie van onze inwoners. Maar u heeft gelijk dat wellicht collega De Jonge ook vanuit haar portefeuille daar ook nog het een en ander over te melden heeft. Het is inderdaad niet in absolute zin. Het ontraden in deze vorm, daar richt ik mij met name op. Als u zegt van ja, ik wil zo'n burgerbegroting, dan vind ik daar wat van. Tegelijkertijd vinden wij het heel belangrijk om inwoners te betrekken bij het beleid van de stad. Voorzitter, dat gezegd hebbende wil ik ook even kort ingaan op motie M14, Haalbaar en betaalbaar. Die willen we vanuit het college ontraden. Er wordt ook gesteld dat de uitgangspunten onder druk staan. Natuurlijk zijn de omstandigheden lastig, zal ik straks nog iets over zeggen. Maar we houden de ambitie wel degelijk overeind en we vinden de risico's ook niet enorm, in die zin in de begroting houden we rekening met een inwoneraantal van 122.000. Dus we zijn daar natuurlijk altijd behoedzaam op aan het begroten, en mochten we bepaalde doelstellingen niet halen dan komen we daar met uw raad over te spreken, maar om nu allemaal scenario's uit te gaan werken dat achten wij niet verstandig en ook heel tijdrovend. Voorzitter, ik ga naar het wonen. College raadt delen, dat heb ik gehoord vanuit de raad, de grote ambitie om tot meer betaalbare en sociale huurwoningen te komen. En onze ambities in het politieke akkoord zijn ook helder. De omstandigheden zijn ongelooflijk ingewikkeld, collega Burggraaf zal er zeker ook nog even op ingaan. Schaarse grond, sterk gestegen rentes en hoge bouwprijzen, maar we gaan er alles aan doen om het toch voor elkaar te krijgen met onze partners in de stad. En denk daarbij natuurlijk vooral aan de woningcorporaties. En in de commissie heb ik vorige week al aangegeven dat het college binnenkort, in ieder geval voor de kerst, met een woonbrief wil komen. En in deze brief zal dit ook aan de orde komen, maar ook het toewijzingsbeleid, het bouwen voor bijzondere doelgroepen, denk aan de knarrenhofjes, standplaatsen, tijdelijke huisvesting, doorstroming en andere zaken. Die brief bespreken we graag met elkaar en vormt ook de basis voor de voorstellen die we de komende tijd gaan doen en aan u gaan voorleggen. En hiermee wil ik eigenlijk ook motie 7 in deze vorm, nou ja, van een appreciatie voorzien, in die zin dat de laatste twee punten komen terug in die woonbrief en de andere punten die zien meer op het bouwend deel en daar zal collega Burggraaf op ingaan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voordat de heer Heijkoop verdergaat, ik denk ik laat hem even zijn verhaal afmaken maar Haalbaar en betaalbaar, dat wordt ontraden door het college. Het enige wat wij vragen is stel nou dat we die 140.000 inwoners niet gaan halen, want die ambitie is ongelooflijk groot, en het zou zomaar realistisch kunnen zijn in de tijd waarin we nu leven dat we die 140.000 inwoners niet gaan halen. Waarvoor is het college dan niet bereid om wat scenario's uit te werken, stel dat we maar groeien naar 130.000 inwoners? Ik noem maar een zijstraat. Dat is eigenlijk alleen maar wat wij aan willen geven, a, een winstwaarschuwing als u het niet haalt, en stel dat het college het niet haalt, wat zijn dan

de financiële consequenties? En dat verbaast mij een beetje dat het college dit ontraadt, want wij vragen alleen maar, als je aan ... Wie zei er wat?

De voorzitter: Helemaal niemand, want u hebt het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: O. Ja, dat dat dus ontraden wordt, want je zou toch als je een bedrijf hebt waar heel veel geld in omgaat wil je toch ook weten dat als je de resultaten niet gaat halen, wat is dan het scenario van dit college? En ik denk dat het college dat ook een beetje aan de stad verplicht is.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, wij zien die noodzaak niet. We zijn als stad volledig financieel ook in control, we hebben deze ambitie om de stad te versterken in het kader van de groeiagenda en ook daarmee draagvlak om onze voorzieningen sterk en gefundeerd te houden, maar wij zien niet hele grote risico's die echt scenariodenken vragen. Het zou wel kunnen dat op het moment dat de Spoorzone-ontwikkeling gaande is, dat we op den duur op bepaalde keuzemomenten terechtkomen waarover wij met uw raad over willen spreken, maar op dit moment vinden wij het niet opportuun en vinden wij het ook niet verstandig gezien de toch wel schaarse ambtelijke capaciteit om hier scenario's uit te laten werken. Om die reden ontraden we het. Wij vinden nog niet dat op dit moment de urgentie zo hoog is dat wij denken van nee, we moeten dit nu inzichtelijk maken omdat de continuïteit, de financiële continuïteit van de stad in het geding is.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, dit is echt verbazingwekkend wat ik de wethouder financiën nu hoor zeggen, van we staan er zo stabiel voor. Ja, we hebben door de Eneco-gelden hebben we inderdaad een grote reserve opgebouwd. Maar we hebben ook genoeg geld uit die reserves gehaald. We hebben de Eneco-middelen hebben we verkocht, we hebben Stedin hebben we geïnvesteerd. Die dividenden die missen we allemaal. En het is heel realistisch dat we met de woningbouw lopen we al achter, er ligt een vernietigend rapport van de rekenkamercommissie, dat we het allemaal niet gaan halen, en dan zegt u van ja, we hebben niet genoeg ambtelijke capaciteit. Ik kan me niet voorstellen dat een normaal bedrijf dit kan verkopen.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, als een ... Sowieso, vooropgesteld zeg ik via u richting mevrouw Stolk: een gemeente is geen normaal bedrijf. Anderzijds, ook een normaal bedrijf dat gewoon een gezonde exploitatie heeft, dat ambities heeft om te groeien, voldoende geld op de bank heeft staan om die ambities ook invulling te geven, los van een gezonde exploitatie. Ja, gaat die dan de medewerkers die gaan helpen aan ontwikkeling van die stad allemaal scenario's laten ontwikkelen om inzichtelijk te maken dat we, wat de gevolgen zouden zijn als we die groeiambitie niet volledig realiseren? Wij zien op dit moment de urgentie niet om meerdere scenario's uit te gaan werken. Nogmaals, over een aantal jaar, stel dat wij inderdaad de ambities niet, nou, dat we die niet kunnen realiseren of de wereld ziet er weer heel anders uit, want ik ben met mevrouw Stolk eens, drie, vier jaar geleden zag de wereld er ook heel anders uit. Dus laten we dan met elkaar, laten we met elkaar in

gesprek blijven, laten we de vinger aan de pols houden. Maar op dit moment in de huidige situatie met onze huidige financiële situatie en onze ambities waar we alle energie op inzetten achten wij deze motie niet verstandig op dit moment.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Voor nu denk ik drie keer aan de orde geweest en voldoende. De heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een paar argumenten voor de wethouder. Aan het begin van uw betoog geeft u aan dat wij, of dat de gemeente financiële risico's heeft. Terecht natuurlijk, ben ik helemaal met u eens, in de toekomst. En op het moment dat de raad dan vraagt, of een aantal leden van de raad vragen: maak dat inzichtelijk voor ons, waar zouden we op uit kunnen komen de komende jaren, zegt u van ja, dat moeten we eigenlijk maar niet doen want we zijn financieel goed bezig. Het tweede punt is van het college heeft beloofd om transparant te zijn en ook een goede samenwerking met de raad op te zetten. En ja, met dit punt begin ik daar toch wel mijn twijfels aan te krijgen, laat ik het zo even zeggen, want het is een hele simpele vraag die wij u stellen, van maak een scenariobegroting. Hoeft echt niet gedetailleerd, maar schets wel wat er zou kunnen gebeuren als bijvoorbeeld de woningbouw tegenvalt, de algemene uitkering tegenvalt, weet ik veel, of meevalt, kan natuurlijk ook nog. Dus ik vind dat een beetje, ik vind dat een beetje zwak, laat ik het even zo zeggen. Ik hoor hier rechts, ik hoor geen vraag. Mijn vraag is dus '...'.
...

De voorzitter: Dat is natuurlijk een hele legitieme vraag, maar ik zou dan wel willen dat de wethouder daar heel kort op ingaat want eigenlijk is het natuurlijk wel een soort van herhaling van wat mevrouw Stolk ook al vroeg.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, dat is het inderdaad. Richting collega Burggraaf zeg ik dat dit een interruptie is, dus het gaat niet van mijn tijd af. Collega Burggraaf is bezorgd of ik in mijn tijd blijf. Nee, het college is het niet met u eens. Wij achten dat echt niet noodzakelijk om dat op dit moment te doen. U noemt zo al een paar ingrediënten voor die scenario's waarvan ik al gelijk denk van ja, de accresontwikkeling, dus het inkomen of de inkomsten vanuit het Rijk, ook die zijn ongelooflijk onvoorspelbaar, het hangt af van uitgaven vanuit het Rijk. We hebben nu een meerjarenreeks, we weten eigenlijk precies wat er komende jaren gaat gebeuren. Zit kort geld in, zitten korte programma's in, langere programma's, op dit moment is het gewoon echt niet nodig en daarom ontraden wij deze motie omdat er wel degelijk heel veel tijd in gaat zitten.

De voorzitter: U heeft nog vijftig seconden om zes moties te beoordelen.

De heer Heijkoop: Nou, kijk eens aan. Nou, en ik reken er ook op dat als de raad de toelichting onvoldoende vindt dat ze mij daar nog even op bevragen. Allereerst de Schuldenknop M15. Motie 15, daar staat het college wel positief tegenover. Dit gaat inderdaad echt over het brengen van rust en het wegnemen van stress. En het dictum vraagt ook niet om het acuut in te voeren maar om de mogelijkheden te verkennen en de raad erover te informeren. Minister Schouten heeft ook in een landelijke brief aangegeven

dat ze dit landelijk wil gaan regelen volgend jaar. Daarover is de VNG, de NVVK en het ministerie ook in gesprek. Dus wij gaan daarmee aan de slag want het is gewoon een goed instrument.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De heer Heijkoop: De motie 18, de Dordtse informatiemarkt. Initiatief vanuit de samenleving.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Nou, ik dank de wethouder dat hij het inderdaad wil verwerken in een voorstel waardoor de raad daar ook een goede afweging in kan maken. Kan de wethouder al wat meer een tipje van de sluier lichten over wat voor kosten het met zich meebrengt als de gemeente eventueel schulden over zou moeten nemen of zal dat in het voorstel verwerkt worden?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, dan gaan we toch een beetje op de inhoud in. Ik denk dat dit uiteindelijk tot een kostenbesparing leidt. Op het moment dat de infrastructuur zo is ingeregeld dat wij op de pauzeknop kunnen drukken betekent dat eigenlijk dat schuldeisers niet kunnen incasseren, dat ze ook geen brieven en dergelijke hoeven te sturen. Nu is het voor ons heel bewerkelijk om voortdurend met schuldeisers in overleg te treden om die schuldrust te brengen via afspraken een-op-een. Op het moment dat zo'n schuldenknop er is dan kun je zeggen van oké, even niet. We gaan de situatie van de inwoner met schulden gaan we in beeld brengen, we gaan proberen een regeling te maken, en daarna kunnen we die regeling uit gaan voeren. Dus dit gaat niet over kosten, dit gaat echt over ICT, dit gaat over juridisch, dit gaat over het goed kunnen inregelen.

De heer Den Heijer: Ik had nog een ander iets wat me uit de eerste termijn van de raad bleef hangen, is dat vanuit DENK de indruk werd gewekt dat deze regeling überhaupt al actief is in Dordrecht. Klopt dat of wordt dat nog actief dan?

De heer Heijkoop: Voorzitter, op deze manier werken wij nog niet. Er zijn enkele gemeenten die deze pilot uitwerken, dat gaat echt over tientallen cliënten. Amsterdam, Eindhoven, Den Haag. Ik heb met mijn collega uit Amsterdam er weleens over gesproken en ze komen best nog wel veel hiccups tegen. Dus het is echt nog niet dat je dit zomaar geregeld hebt. Wij proberen wel in de geest hiervan te werken door heel snel rust te brengen op een schulddossier. Maar we hebben helaas nog geen pauzeknop die we kunnen indrukken waarmee de schuldeisers gelijk op afstand blijven, dus dat is toekomstmuziek en daar willen we u graag nader over informeren als het zover is.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Safranti.

De heer Safranti: Inderdaad, dank u wel voorzitter. Nou, ik heb echt begrepen vanuit goede bronnen dat ... Ja, ja, het spijt me zeer. En dan ook nog recent ook nog, dat dit echt gaande is bij Sociale Dienst Drechtsteden. Dus ik zou ook aan de wethouder willen vragen, als het echt zo is, dat dat dan ook gewoon duidelijk wordt gemaakt hier.

De voorzitter: Wethouder, u staat toch niet te jokken hè?

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Maar het is dus ... De wethouder heeft net gezegd: we werken wel in de geest maar nog niet op deze manier.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Nou ja, ik heb begrepen dat dat ook wettelijk te maken lijkt te hebben met de toeslagenaffaire zeg maar, dus dat vanuit de Belastingdienst een soort van pauzeknop op dat dossier mogelijk is. Dus misschien handig om mee te nemen.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, waar mevrouw Koene aan refereert dat is het moratorium, dat is tijdelijk om uiteindelijk schuldrust bij de toeslaggedupeerden te brengen. Dat is een beetje in dezelfde geest maar dat was toen wel echt een paardenmiddel. Moest wettelijk geregeld worden ook door de Kamer. Waar de heer Safranti op doelt, ik weet het niet precies, maar we werken wel met saneringskredieten, met schuldregelingen, we hebben natuurlijk bewindvoering. Er zijn heel veel manieren om een bepaalde vorm van schuldrust te brengen, maar het instrument van een pauzeknop, ik hoop dat u mij ook als een goede bron ziet naast uw eigen bronnen. Nou, het is, we willen dat graag ook toevoegen dus we gaan daarmee aan de slag, zeker middels deze motie.

De voorzitter: Motie M18.

De heer Heijkoop: M18, positief. Initiatief vanuit de samenleving, daar is het college eigenlijk, we hebben een zeer positieve grondhouding, betrekken van de samenleving, betrekken van de inwoners, dus dat willen we ondersteunen op deze manier. Kunnen we ook mooi onderdeel uitmaken van de communicatie rondom het nieuwe armoedebeleid. Voorzitter ...

De voorzitter: M26.

De heer Heijkoop: Kijk, u bent ook op dreef. Motie 26, dat gaat over help de minima met de kosten van huisdieren. Vinden wij een sympathieke motie, en ik heb in de commissie ook gedeeld dat wij in voorkomende gevallen soms al zo handelen, maar dan is het woord toch wel maatwerk. Wij willen in beginsel niet stimuleren dat mensen niet hun eigen verantwoordelijkheid dragen voor hun huisdier. Tegelijkertijd zien wij ook de waarde van een huisdier en we zien ook de waarde dat als iemand afstand wil doen van een hond of een kat, dat wij daar misschien even in mee moeten denken, dat is beter dan dat er op een wat minder vriendelijke manier afstand wordt gedaan van het huisdier om het zo maar te zeggen. Dus dat wil ik zeker meenemen, en ook de andere punten. Maar de motie een-op-een overnemen op deze manier dat wil ik ontraden omdat het nu wel heel absoluut uitgaat van echt het toevoegen van een bepaalde regeling. Maar de andere punten die willen we wel meenemen in ons beleid. Dan voorzitter, ja, het is een van de eerste keren misschien wel

dat ik het uitspreek maar het college is op onderdelen toch wel zeer te spreken ook over de moties van de Socialistische Partij. Dat gaat over Dordtpas voor jongeren. Ik heb in de commissie ook al aangegeven dat wij dat een interessante gedachte vonden, ook ambtelijk is al aangegeven van joh, kijk eens of we daar wat voor kunnen doen. Dat gaan we verder uitwerken. En of het een kleine bijdrage wordt of helemaal gratis, het heeft natuurlijk financiële consequenties, moeten we even in dat verhaal meenemen. Zoals deze motie nu voorligt zouden we hem willen ontraden, maar geef ons even de ruimte om dit mee te nemen en ik zeg u toe dat wij hierop terugkomen en dan kunt u dan wegen of dat voldoet aan wat u wilt of dat u dan alsnog dat voorstel wilt amenderen. Voorkom armoedeval, ja, dat is een voorstel waarmee u volgens mij van links tot recht in deze raad verbindt, zeg ik via u, voorzitter, richting de heer Portier. Dat vinden wij ook natuurlijk sympathiek. Ik heb in de commissie al aangegeven: uitvoerbaarheid, uitvoerbaarheid, uitvoerbaarheid. Dat zijn naast de criteria uitlegbaarheid en juridische houdbaarheid voor mij altijd belangrijke criteria voor dit soort voorstellen. Ik zou u eigenlijk willen vragen om deze volgende week mee te nemen naar het debat over het nieuwe armoedebelid. En dan laat ik in de tussentijd even wat dingen nog uitzoeken op die uitvoerbaarheid. Dus ik zeg u toe als een technische reactie op deze motie dat ik hem op deze manier ontraad, maar dat u hem wel volgende week alsnog gewoon op zak kunt houden want dan gaan we spreken in beoordelende, oordeelsvormende zin over het nieuwe armoedebelid. Want het college staat wel sympathiek tegenover.

De heer Portier: Voorzitter.

De heer Heijkoop: Dan zijn we er bijna, voorzitter. Ja, nog een motie van de PVV.

De voorzitter: Nog even voordat u daarnaartoe gaat, nog een interruptie van de heer Portier.

De heer Portier: Ja, voor mij zijn deze toezeggingen van deze twee moties voor nu voldoende.

De voorzitter: En dat betekent dat u de moties 34, 35 daarmee ook straks gaat intrekken?

De heer Portier: Ja.

De voorzitter: Ja. Dat doen we dan even in tweede termijn voor de volledigheid, maar het is goed dat u dat zo zegt. Dan tot slot inderdaad, wethouder Heijkoop, motie 41.

De heer Heijkoop: Help de voedselbanken. Ja, ik zou willen vragen: wie is tegen? Nee, nou, wij zijn ook voor en dat doen we ook. De voorzitter van de voedselbank heeft recent nog uitgesproken dat hij de samenwerking met de gemeente als zeer positief ervaart. Binnenkort ga ik ook met de voorzitter van de voedselbank richting Den Haag om ook landelijke knelpunten daar aan de orde te stellen op uitnodiging van de Kamer. En volgens mij is dit gewoon een goede motie, zeg ik richting de PVV, en volgens mij kunnen we die van harte omarmen.

De heer Portier: Voorzitter.

De voorzitter: Nog een vraag van de heer Portier.

De heer Portier: Ja, daar heb ik dan wel een vraag. Een aantal jaar geleden hebben wij een motie ingediend om ervoor te zorgen om vanuit de gemeente in samenwerking met de voedselbanken om ook, ja, verse groenten, verse producten en dergelijke ter beschikking te stellen in de voedselpakketten. En niet alleen maar de dingen die, ja, dreigen over de datum te gaan in de supermarkten. Worden ook dat soort dingen hierin meegenomen?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, die nemen we hierin mee. We zien namelijk dat het beroep op de voedselbanken in deze tijd helaas is toegenomen. We zien trouwens ook wel dat supermarkten daar goed op reageren. Voor de supermarkt is het geen verkeerde tijd, hoe wrang ook. Maar we zullen dat hier ook in meenemen, ja.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter? O.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij vroegen ons af, is het dan ook mogelijk, want in sommige steden heb je als voedselbank eigenlijk een soort van supermarkt waar je de boodschappen eigenlijk zeg maar kan halen zodat je ook zelf kunt kiezen. Is dat ook mogelijk om als optie te bekijken?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, ik hecht wel enige rolzuiverheid. Wij zijn overheid, de voedselbank is een initiatief vanuit de samenleving. Elders hier in de regio gebeurt dat. Ik laat het toch echt wel bij de voedselbank. Het is een hele goede voedselbank, uitstekend georganiseerd. Zij kennen ook de behoefte vanuit hun klanten en ik ga ervan uit dat op het moment dat zij ervaren dat daar waar, nou ja, dat dat gewaardeerd wordt, want het heeft wel degelijk voordelen, dat herken ik, dan zullen ze daar zeker in voorzien. Maar vanuit de gemeente wil ik mij daar eigenlijk niet in die zin toe gaan verhouden.

De voorzitter: Dank u zeer. Daarmee hebben we de ... De heer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Voorzitter, ja, ik heb mijn vragen eigenlijk een beetje opgespaard tot de wethouder klaar was met zijn betoog. Dus ik wil nog even teruggaan een beetje naar het begin van zijn betoog, die 75 euro. Dat zijn keuzes die gemaakt worden om dat zo te doen, ik heb dat al eerder aan de VVD gevraagd van waarom maak je daar die keuze in en waarom zeg je dan niet iets lagere belasting? Wat nu in het amendement staat is eigenlijk van reserveer die middelen voor andere dingen, die kan je dan ook gebruiken voor een stukje armoedebelaid en ook andere zaken die nu in de motie zitten. Dus hoe kijkt u daar tegenaan? Mijn tweede vraag is: ik hoor u zeggen van de salarisonderhandelingen en de cijfers die nu over tafel gaan, nou, dat gaat ons dadelijk heel veel geld kosten. Maar voor zover ik weet wordt dat dan toch gecompenseerd via de algemene uitkering, in ieder geval heel veel. Dus hoe kijkt u daar dan tegenaan? Ik heb u ook horen zeggen: ja, als we volgend jaar wat kunnen doen dan gaan we dat doen. Dan denk ik bij mezelf: wat weet u dan wat wij niet weten? Dus daar graag een reactie op. U heeft gezegd: het noodfonds dat nemen wij niet mee want daar hebben we wat op gedaan, dan heb ik blijkbaar wat gemist want wat heeft u dan gedaan? En dan die risico's waar ook is om gevraagd door de VSP, dan

denk ik ja, volgens mij staan er in de begroting ook heel veel risico's dus ik vind hem wel heel erg magertjes door te zeggen nu geen scenario's te bedenken. Daarmee zegt u eigenlijk van dat het bijna risicoloos is, klopt dat?

De heer Heijkoop: Ja, dat waren opeens heel veel vragen, zeg ik richting de heer Stam, voorzitter. Dus ik heb even nog snel wat dingen opgeschreven. Kijk, u begon uw betoog met dat dit een politieke keuze is. Dat klopt, wij kiezen ervoor, en dat was een wens vanuit het college en dat is dus ook, zo sta ik er dus ook in, om deze eenmalige lastenverlichting niet bij de inwoners te brengen. Dus niet om dat even opzij te zetten, nee, we willen nu die lastenverlichting doorvoeren. Voor volgend jaar weet ik wat u niet weet, nou, ik zie gewoon de meerjarenreeks. Ik zie dat daar op dit moment ruimte voor zou zijn om dit nog een keer te doen, om het zo maar te zeggen. Tegelijkertijd heb ik de winstwaarschuwing afgegeven dat de loonontwikkeling in sectoren dermate fors is dat wij daar in onze begroting in ieder geval geen rekening mee hebben gehouden. We hebben een forse loonsverhoging voor gemeenteambtenaren ingecalculeerd, maar het is bijna zeker dat het een hoger percentage wordt, dus dan moeten we dat aanpassen. En dat is nog los van, nou ja, wat ik ook aangaf, culturele instellingen, zorginstellingen en dergelijke die wij contracteren die ook natuurlijk hun tarieven gaan doorleggen. Is er compensatie vanuit het Rijk? Op onderdelen, op onderdelen ook niet, daar moeten we echt realistisch in zijn, dus we moeten dan gewoon even kijken: wat is er mogelijk, wat is er niet mogelijk? Als het gaat over het noodfonds, ja, we hebben nu een raadsvoorstel vastgesteld, dat ligt al bij uw raad en daarin zeggen we: we willen ruim vijf miljoen uittrekken om verenigingen en maatschappelijke organisaties te ondersteunen. En dat is het voorstel waar ik op doelde.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Ja, de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Mijn vraag gaat ook over motie 3, die u ontraadt, of de wethouder ontraadt deze. Er is iets wat ik gewoon echt niet begrijp. We zitten hier om de begroting te bespreken. Vanochtend lees ik in de krant dat ook het college aangeeft: ja, en waarschijnlijk wordt dat nog veel meer. Is dit dan niet, althans, het gebruik maken van het noodfonds, en waarschijnlijk is die vijf miljoen euro te weinig. En ik snap dat er misschien enigszins verwarring is dat we nog een noodfonds willen, maar mij is om het even of je dat bij elkaar optelt of dat je twee fondsjes hebt. Waar het mij om gaat is dat ook dit college al aangeeft: waarschijnlijk is dat te weinig. En we zitten hier nu de begroting te bespreken, is dit niet juist het moment om met elkaar te besluiten: we gaan dat bedrag verhogen, in plaats van dat we gaan afwachten, op het moment dat het dan weer echt nodig is gaan we dat weer bespreken. Nu kunnen we juist op deze manier sportverenigingen en andere verenigingen die zekerheid bieden. En dat is iets wat mij ... Ik snap hem gewoon echt niet, dus ik hoop dat de wethouder daar misschien wat meer uitleg over kan geven dat ik het wel ga begrijpen, want ik vind het een gemiste kans anders.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, we hebben dit fonds, ruim vijf miljoen zit erin. We hadden in het verleden ook een fonds rondom corona. Dat fonds is ook niet uitgeput, dat was ruim voldoende om de vragen vanuit de samenleving te kunnen beantwoorden. Dus in die zin denk ik niet dat dit te weinig is. Ik heb ook een beetje om me heen gekeken naar de andere

steden. Ook in die zin is ons fonds wel fors, om het zo maar te zeggen. En als dat fonds echt uitgeput raakt omdat er gewoon heel veel goede aanvragen zijn waarvan wij zeggen van ja, die willen wij op die manier ondersteunen, ja, dan hoop ik dat u het ons niet euvel duidt dat wij dan, voorzitter, teruggaan naar de raad om te zeggen van nou, we zien heel veel goede dingen gebeuren, we kunnen heel veel maatschappelijke organisaties en verenigingen helpen, maar er is nog wat meer nodig en we kunnen dat gesprek gewoon voeren. Ik heb eerder een pleidooi gehoord om dat fonds inderdaad te verhogen, om Optisport ook onverkort dat bedrag over te maken wat ze zelf in de media hebben geroepen. Ja, dat is niet de wijze waarop wij dat fonds voor ons zien. Wij willen daar echt ook onze beleidsdoelstellingen aan verbinden, we willen goed in gesprek, we willen nadenken over verduurzaming, we willen nadenken over een bijdrage aan de samenleving. En op die manier gaan we daar heel prudent met toch middelen van de belastingbetaler willen we dan daarmee inzetten. En wij hebben vooralsnog geen reden om aan te nemen dat dit fonds niet voorziet in de behoefte die er op dit moment is, ook vanuit de vele contacten die wij zelf hebben in de stad. Specifieke geval rondom Optisport, collega's De Jonge en Merx die hebben, nou ja, daar ook een brief vanuit het college aan u doen toekomen vandaag nog. En eventueel zullen zij in hun woordvoering daar nog eventueel op terugkomen, mocht daar behoefte aan zijn.

De voorzitter: Dank. Wethouder Stam. '...' een boek doen.

De heer Stam: Wat zei u nu?

De voorzitter: Zei ik nou wethouder Stam? Ja, u heeft toch vier jaar lang naast me gezeten als wethouder. De heer Stam.

De heer Stam: Ik wou al zeggen, ik heb eindelijk mijn rust gevonden.

De voorzitter: Dat houden we zo, dat houden we zo. Wees gerust. De heer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Ik heb geen antwoord gehad op de vraag met betrekking tot de scenario's en de risico's, en tegelijkertijd wil ik daar nog één korte vraag aan toevoegen als wethouder. Die 75 euro, ik snap de keus, maar u bent ook wel iemand, zo heb ik u leren kennen, die wel voor een bestendige lijn staat. Dus u zegt van nou, we geven dan die 75 euro aan iedereen, maar tegelijkertijd moet ik in de krant lezen dat u dan met openbaar vervoer tegen de rijkere mensen zegt: zoek het maar uit. Hoe kijkt u daarnaar?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, ik had net collega Stam '...' branden, bij mij ging het net goed. Maar richting de heer Stam zou ik willen zeggen, kijk, waar het gaat over die bestendige lijn, wij kiezen ervoor om dit nu eenmalig te doen. Dus niet een hypotheek te nemen op een structurele reeks waarmee je je begroting meerjarig neerwaarts bijstelt. Dat is een principiële keuze. En we hebben ook gezegd, en dat is echt een politieke keuze, we willen dat deze 75 euro aan eenieder ten goede komt. Uw vraag over het gratis OV 65+, daar zal collega Van der Linden nog op terug op ingaan. We hebben daar tijdens de politieke onderhandelingen wel van gezegd van nou, wij vinden dat naar de toekomst toe hebben wij

net iets andere beleidsdoelstellingen die we daarmee willen dienen en nou, goed, daarom hebben we dit voorstel gedaan en collega Van der Linden zal er wat '...' zeggen.

De voorzitter: Dank. De heer Gündogdu nog.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Een vraagje aan de heer Heijkoop. Enerzijds zegt u tegen mijn collega mevrouw Stolk dat datgene wat zij vraagt, scenario's uitwerken, dat dat niet nodig is, ontraden. Anderzijds geeft u aan dat er heel veel onzekerheden zijn, in ieder geval voor volgend jaar en de jaren daarboven. Dan vraag ik me oprecht af, we gaan vandaag een begroting vaststellen, en hoe zeker kunnen we er nu van uitgaan met de huidige inflatie maar ook met de onzekerheden, dat überhaupt al die projecten haalbaar zijn, of komt u in de loop van volgend jaar met een begrotingswijziging? Ik vraag me dat echt oprecht af.

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, ik zou me er makkelijk vanaf kunnen maken richting de heer Gündogdu door te zeggen dat een begrotingswijziging ook niet een heel bijzonder fenomeen is, dat gebeurt, want we kunnen gewoon niet in de toekomst kijken. Kijk, waar het voor ons vooral om gaat, het is ook helemaal niet gek om in scenario's te denken, in die zin van ja, je weet nooit precies waar het naartoe gaat. De motie zag ook heel erg op de inwonersontwikkeling, om daar heel nadrukkelijk ook scenario's op los te laten. En dat werd ook nog aangevuld door de heer Van Leeuwen met allerlei toekomstige ontwikkelingen met woningbouw en dergelijke. Ja, dat is gewoon een hele omvangrijke exercitie. Als u aan het college vraagt om richting kadernota 2024 een inkijkje te geven in wat er gebeurt ook vanuit een circulaire, wat de laatste beelden zijn, dan wil ik die van harte met u delen. Dat zie ik gewoon ook als mijn taak in dit college om u mee te nemen in de financiële handel en wandel van de stad. Maar vraag ons niet, zoals in het dictum van de motie staat, om allerlei scenario's uit te werken want het is gewoon echt wel een hele forse klus. Dus als ik zo met uw vraag om mag gaan dan gaan we dat richting kadernota 2024 echt, echt doen.

De voorzitter: Hartelijk dank, hartelijk dank. We hebben nu toch bijna drie kwartier besteed aan één portefeuillehouder, we hebben er zeven. Ik zeg het maar even. De heer Stam, u had nog een nabrander?

De heer Stam: Ja, de allerlaatste vraag. Hoe gaat het college om, en die is denk ik in de breedte hoor, als ik kijk, de deal die vandaag min of meer is voorgekookt met betrekking tot het verliezen van de autonomie. Dat heeft denk ik dadelijk ook wel de nodige impact op de gemeentelijke begroting. Hoe gaat het college daarmee om en wanneer kunnen we daar dan scenario's op verwachten?

De heer Heijkoop: Ja voorzitter, wij moeten ons gaan beraden ook op de uitkomsten vanuit Den Haag, zeker als dat verankerd is in wet- en regelgeving. Via de media gaan er nu ook allerlei bedragen rond en dergelijke. Daar gaan we op dit moment echt nog niet uitleg, geen uitlatingen over doen. Burgemeester Kolff heeft het in portefeuille, dus die zal daar in zijn woordvoering nog op die motie specifiek ingaan. Maar u mag erop rekenen ... Dat klopt toch, voorzitter?

De voorzitter: Ja, vooruit maar.

De heer Heijkoop: Ik spreek u aan in die zin dat we dat hebben afgesproken. Maar u mag erop rekenen dat als dit consequenties heeft voor onze stad dat we u daar natuurlijk goed in meenemen, want zeker dit vraagstuk vraagt echt om betrokkenheid vanuit de stad want het gaat wel ergens over en we kennen natuurlijk ook de gevoeligheden. Maar de burgemeester zal daar zeker op ingaan in zijn termijn.

De voorzitter: Dank, dank. Dan wil ik met uw goedvinden doorgaan naar wethouder Burggraaf. Dank, wethouder Heijkoop. Wethouder Burggraaf en die gaat een achttal moties '...'.
...

De heer Burggraaf: Ik had zonet nog tien minuten maar het is er vijf geworden, zie ik nu.

De voorzitter: Tien minuten was nog in de tijd dat de wethouder financiën was.

De heer Burggraaf: Ja, ja, ja, ja. Drie blokjes en ik ga proberen het kort te houden. Eerst even over de ondernemers, het mkb, dan wat gevarieerde thema's en als laatste bouwende stad. En als eerste, voorzitter, even ingaan op het mkb. Het doet me goed om te zien dat nu met de moties Laat de ondernemers niet in de kou staan en Bestaanszekerheid lokale ondernemers, dat de raad ook nog steeds het grote belang ook zien in deze crisis voor onze lokale ondernemers die natuurlijk in onder andere de binnenstad zorgen voor de levendigheid en het plezier in onze stad. En daar heeft u in de afgelopen periode duidelijk ook oog voor gehad. Het vorige crisis- en herstelfonds daar is 122.000 euro per jaar vrijstelling aan winkeliers en horeca gegeven, '...' reclamebelasting heeft u 46.000 euro kwijtschelding via de terrasbelasting gegeven. En richting de bedrijventerreinen 230.000 euro als het gaat om schoon, heel en veilig onderdeel. En dat doet u jaarlijks, dat doet u nu volgend jaar voor de derde keer. Dus er wordt al heel veel voor die ondernemers gedaan. En tegelijkertijd denk ik dat het goed is inderdaad in het noodfonds wat er nu is, om daar de vinger aan de pols te houden om te kijken, nou ja, als van daaruit ook nog noden ontstaan, dat er ook ruimte voor is, maar dan wel concreet op de plannen die dan zich voordoen. Dus we zetten nu vooral in op het accountmanagement, dat ziet u ook in dat voorstel terug, zorgen dat vooral het contact met de ondernemers er is. Want we merken dat vooral bij hen de drempel zeer hoog wordt ervaren, dus het is vooral heel belangrijk om persoonlijk contact te hebben. Dan het onderdeel motie 32, Laat ondernemers niet in de kou staan. Er wordt een terecht punt door Op Ons Eiland aangekaart, namelijk dat er een energieregeling is wat, ik heb daar vorige week met heel wat ondernemers ook om de tafel hier gezeten. Die zeggen ja, die 12,5 procent compensatieregeling daar komen we niet voor in aanmerking, zet bij ons geen zoden aan de dijk. Zelfs de tien procent is voor hun niet toereikend die in uw motie staat. En tegelijkertijd zeggen ze dan, maken ze zich inderdaad zorgen: oké, en als ik het dan wel heb, het wordt pas uitgekeerd volgend jaar. Nou, daar voorziet het Rijk in, want die zegt: dan kan je in de tussentijd belastingen uitstellen om die tijd te overbruggen. Ik zie het vooral even als signaal dat we meenemen, die hebben we ook bij G40 belegd, die we naar Den Haag brengen en zeggen: die regeling die voldoet niet voor het klein mkb en is een risico voor onze ondernemers in de binnensteden, de bakkers en dergelijke, voor het bestaansrecht van hun. En die zijn wel heel erg belangrijk om vast te houden. Om dat dan vervolgens lokaal een regeling voor op te tuigen, ja, dat gaat ook niet in de noden voorzien, dat kost heel veel tijd. De vraag is of we daarmee ook echt de doelgroep bereiken dus ik zou hem vooral ... Ik wil hem in die zin dus ontraden maar

zeggen: laat het een extra signaal van u uit de raad zijn dat we daar in Den Haag echt onze vuist voor moeten maken om te zorgen dat die regeling beter passend wordt.

De voorzitter: Klopt het dat u daarmee de moties M8 en M32 heeft ontraden hè?

De heer Burggraaf: Ja, correct. Ja. Dus precies, dat klopt. Dan even de motie Winkeltijdenverordening. Die, ja, is vooral oordeel aan u als raad. Ik kan u wel meegeven dat de verordening al aangepast moest worden omdat u ons eerder verzocht heeft om de nachtwinkels ook mogelijk te maken, dus dat zou dan in dat traject meegenomen kunnen worden, maar verder is het vooral het oordeel aan u. Dan zijn er nog drie even losse dingen, dat is de motie M19, het minimumloon van 14 euro.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Den Heijer zie ik.

De heer Den Heijer: Ja, dank u. U schetst een proces dat u het daarin mee wil nemen. Hoe, in welk tijdsframe moet ik dan denken, wanneer denkt u daarover op terug te kunnen koppelen?

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, volgens mij vraagt de motie om twee aspecten. De ene is vooral een traject wat u als raad doorloopt en de andere zitten een aantal aanpassingen al voor de feestdagen in. Ja, op het moment dat een meerderheid van de raad dat oproept bij de motie dan is dat iets wat we meteen oppakken. Ik kan niet zeggen hoeveel, ja, ambtelijke tijd daaroverheen gaat maar we zullen daar in ieder geval dan wel prioriteit aan geven omdat nogmaals, die verordening, die ligt ook al een maand of vier om dat aan te passen op basis van die nachtwinkel dus ik vind het wel iets wat we dan vervolgens ook gewoon de capaciteit in de organisatie voor moeten gaan vrijmaken om dat te gaan doen. Dus dat zullen we dan meteen gaan oppakken.

De voorzitter: Motie 19.

De heer Burggraaf: Motie 19, ja, het college ondersteunt hetgeen wat er wordt opgeroepen, namelijk: zorg voor een fatsoenlijk minimumloon. Dat doen we inmiddels bij onze eigen medewerkers, dat doen we bij het inhuur en dat doen we bij uitzendkrachten. Voor het aanbesteden, dat onderdeel wat u in de motie vraagt. Daar geeft op dit moment de wet- en regelgeving niet de ruimte voor. Dus voor dat aspect kunnen we niet leveren. De Tweede Kamer heeft het kabinet gevraagd om daar nader onderzoek op te doen, dus ik zeg u toe dat we daar de vinger aan de pols houden. En zodra die ruimte er wel ontstaat, we daar dan meteen op zullen inspringen. Maar voor nu is de motie niet uitvoerbaar.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank u wel. Nou, het is zo dat het in een aantal andere steden wel uitvoerbaar is, namelijk in Gouda, Heerlen, Amersfoort, Leiden. Wij kunnen ook nergens vinden waarom het niet uitvoerbaar zou zijn. Dus dan zijn we benieuwd wat het precies maakt dat het niet uitvoerbaar zou zijn.

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, Gouda weet ik in ieder geval zeker, dat heb ik net nog even uitgezocht, die doen allesbehalve op aanbesteding. Dus die doen wat wij ook doen op inhuur van uitzendbureaus en op inhuurkrachten, zeg maar. En ook niet op het aanbesteding onderdeel. En dat zit hem op de Europese aanbestedingsregels die zeggen, het mag niet. Je mag geen minimumlooneis stellen. Nogmaals, daar wordt in Den Haag onderzoek naar gedaan hoe het wel zou kunnen en als daar een uitkomst uiteindelijk komt waardoor het wel ook bij het aanbestedingsbeleid zou kunnen, dan zullen we dat toepassen. Maar voor nu is het niet uitvoerbaar. Dus ik ontraad de motie M19.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel is er nog niet helemaal klaar mee. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Maar is het dan ook mogelijk dat op het moment om daar dan echt vinger voor aan de pols te houden en dat dat op het moment dat het dan inderdaad mogelijk blijkt te zijn of dat daar veranderingen in ontstaan, om daar dan een voorstel voor te doen?

De voorzitter: Dat is ongeveer de toezegging ...

De heer Burggraaf: Zeker, dat is de toezegging, voorzitter. Het mooie van de oproep van de Tweede Kamer vind ik ook dat ze zeggen, breng in kaart wat de extra kosten voor de gemeentes zijn. Dus ik ga ervan uit dat als de regering dat uitzoekt en zegt, wij vinden dat belangrijk en leggen dat op, dat dat vervolgens ook vanuit rekenschap wordt gegeven aan de kostenverhogende aspecten die eraan zitten. Dus zie ik dan geen redenen om dan vervolgens daar ook in de gemeente meteen op te acteren richting het aanbestedingstraject.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel is tevreden. Gaat u verder.

De heer Burggraaf: Oké, dan hebben we de motie M2 voor aanpak hittestress binnenstad. Daar vinden we elkaar geheel op de ambitie en de dadendrang. Het staat ook in het toekomstbeeld van de binnenstad. Ik zal wel zeggen, het is breder dan alleen hittestress. Het is vergroening van een stad wat ook heel veel kwaliteit aan je openbare ruimte geeft, wat ook aantrekkelijker wordt voor je bezoekers et cetera. Alleen, je vraagt om een participatietraject. Die zijn we al begonnen voor de zomer. U vraagt om een soort SMART-plan. Dat participatietraject, dat komt juist op een kansen- en knelpuntenkaart en die gaan we in januari voorleggen aan de raad en met u bespreken. Dus ik zou op dit moment deze motie willen ontraden en willen zeggen, het traject wat u zegt, die volgen we al. De dadendrang, die volgen we ook. En laten we in januari aan de hand van de beeldvormende sessie die er dan is in de samenhang met elkaar die aanpak verder bespreken, want het heeft over raakvlakken bijvoorbeeld met je mobiliteit- en parkeerbeleid, waar je uiteindelijk parkeervlakken hopelijk ook weer voor het groen bijvoorbeeld kan terugvinden. Nou, in die samenhang gaan we dat in januari bespreken.

De voorzitter: Dan heeft u nog tien seconden voor ...

De heer Burggraaf: Ja, precies. Op het stadsstrand, dat was nog een losse vraag van het CDA. Ja, daar gaan we gewoon breed onderzoek doen naar de mogelijke plekken. Alles wat

bijdraagt aan een '...' in de stad. En dat gaat zowel over openwaterzwemmen eigenlijk op een veilige manier, als de stadsstrandbeleving. Dat kan een ontwikkelplan Wantij-West, maar dat kan ook mogelijk op andere plekken in het Wantij, maar dat zou ook misschien op andere plekken in de binnenstad kunnen. Dus vanuit die breedte en samenhang gaan we het bekijken. Dan voorzitter, de bouw in de stad. Ja, excuus. Ik ben toch nog te veel gehecht aan mijn tien minuten, vrees ik.

De voorzitter: Ja, dat snap ik. Das war einmal.

De heer Burggraaf: Ja, ik ga die dan proberen zo snel mogelijk te doen. Ik hoorde al de raad zeggen enerzijds de urgentie opbouwen. Die delen. De zorgen, ook gegeven door markten buiten, die delen we natuurlijk ook. Maar het goede nieuws is dat als we kijken naar de doorlooptijd op de vergunningen, dan is die gehalveerd van vijf naar tweeënhalf jaar in de afgelopen vier jaar. Dan zijn we sneller dan het Nederlands gemiddelde. Hebben we een verdubbeling van het aantal bouwvergunningen naar ruim zeshonderd en plecht zeg ik even richting het VSP, die zei, u heeft maar tweehonderd woningen in aanbouw, dit jaar ruim elfhonderd woningen in aanbouw. Dus de aantallen zijn echt flink opgeschroefd, flink geoptimaliseerd en daarmee is de motie van de PVV om te zeggen ja, kijk waar de ambtelijke knelpunten zitten, echt overbodig. Richting de VVD, die zegt, ja, maar wat is de impact van de stikstofcrisis nu? Ja, die zorg hebben we, maar we kunnen stellen, we hebben genoeg capaciteit voor handen om daarop te acteren. We hebben de ervaringen uit 2019. En gelukkig hebben we dus nu heel veel bouwvergunningen. Die al verstrekt zijn, die hebben er even geen last van en we gaan acteren om te zorgen dat we het zo goed als mogelijk die nieuwe situatie ook mee kunnen handelen. Dan even over het programma. Er zijn een aantal dingen over gezegd. Kijk, dit college is heel duidelijk geweest in onze ambities. We willen deze periode twaalfhonderd sociale woningen realiseren en vijftienhonderd betaalbare koop programmeren. Om even het beeld te geven, in onze gemeente hebben we van de 55 duizend woningen, waarvan 32 duizend koopwoningen, hebben we 23 duizend betaalbare woningen. Dat is 72 procent van de totale voorraad. Als je op Funda kijkt nu heb je 164 woningen te komen staan in de categorie tot drie ton. Dat is 232 zelfs tot de NAG-grens. Dus er is echt wel veel betaalbare koop ook al op ons eiland aanwezig.

De heer ...: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie.

De heer Burggraaf: De sociale woningbouw, dan zet ik een punt achter mijn zin, hebben inmiddels zestienhonderd van de twaalfhonderd in al geprogrammeerd staan van de tweeduizend, excuus.

De voorzitter: Zo, dat is ook nog maar even gezegd. De heer '...'.

De heer ...: Toch even een vraag ter verduidelijking. U zegt van nou, ambities, om twaalfhonderd sociale huurwoningen te bouwen zeg maar in deze collegeperiode. Ik heb ook informatie van de woningbouwvereniging, maar misschien dat u dat kan oplossen, dat ze maar 450 woningen gaan bouwen met: wat zit er nou tussen?

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, u heeft een lokale woonvisie vastgesteld en daar heeft u gezegd, er moeten duizend woningen worden teruggebouwd, zijnde die ooit gesloopt waren of verkocht. En duizend woningen erbij neergezet. Dat maakt het totaal van tweeduizend en dat is het bruto aantal wat gerealiseerd wordt tot 2030 en waarvan we hebben gezegd, in deze periode moeten er daar twaalfhonderd van gerealiseerd worden.

De heer ...: Ja, dus eigenlijk is het zeg maar een visie van het college, maar als ik u confronteer met de cijfers van de woningbouwvereniging heeft u daar naar mijn gevoel toch een onvoldoende antwoord op. Zij roepen 450 woningen deze periode.

De heer Burggraaf: Voorzitter, hetgeen wat ik noem, dat zijn de feiten. Ik zou zeggen, kijk vooral ook even de commissie van dinsdag terug. Daar hebben we een uitgebreide presentatie gegeven van hoe het zit met de realisatie, de planning et cetera. Ik snap dat soms cijfers een beetje gaan duidelijk, omdat je gaat kijken naar bruto of kijk je naar mij toe et cetera. Maar ik zou zeggen, kijk daar even goed naar. Daar hebben we het goed uiteengezet. En ja, dan ziet u dat we echt wel op koers zit. En buiten, wat erbuiten gebeurt, natuurlijk is het een markt waar donkere wolken boven hangen, maar het enige wat wij kunnen doen is zorgen dat we binnen die markt in ieder geval als Dordrecht goed alles voor elkaar hebben en presteren. Nou, dan nog even als laatste de twee moties. M20 zouden wij om die redenen willen ontraden, omdat er wordt gevraagd voor meer ruimte voor de sociale woningbouw, waarbij wordt gezegd van ja, onder andere dat er niet voorzien zou worden in het vervangen van een sloopgedeelte. Nou, ik heb u net aantallen geschetst. Dat beeld herkennen wij niet. En wij blijven gewoon ook zorgen dat in die ambitie die er ligt, voldoende ruimte is om die twaalfhonderd sociale woningen in deze periode te realiseren en te werken aan het programmeren voor die tweeduizend tot 2030. Dan tot slot voorzitter, M7. De motie 'Meer betaalbare woningbouw'. Ja, die willen wij ontraden, omdat we gewoon graag vast willen houden aan de focus op je lange termijn doelstelling. Dat is de woonvisie belichten. Het eerste dictum zegt, ja, ga daar weer vanaf wijken. Nee, deze markt vraagt juist om stabiliteit, dus daar willen we graag aan vasthouden. Tien miljoen beschikbaar stellen voor sociale woningbouw. Ja voorzitter, wij leggen al in de grondprijs vijftig tot tachtigduizend euro leggen wij al toe zeg maar om sociale woningbouw mogelijk te maken. Het lijkt ons niet verstandig om aan de voorkant blanco cheques te verstrekken, maar gewoon per geval te bekijken of er met open boeken van een partij als er nog ergens belemmeringen zijn, of we dan ook bereid zijn wat extra te doen. Dat hebben we bijvoorbeeld bij de Charlotte de Bourbonstraat gedaan en dat zullen we echt op andere locaties ook doen als blijkt dat bijvoorbeeld de kwaliteit van de openbare ruimte genoeg om extra bijdragen vraagt.

De voorzitter: Oké, ja. Dank u wel. Daarmee zijn de moties zeven, twintig en 36 ontraden. Ik zie daar een paar vragen over. De heer Stam als eerste.

De heer Stam: Ja, dank u wel voorzitter. Ik ben het wel eens met de wethouder als hij zegt van dat we een hoge, goedkope voorraad hebben. Maar als ik dan kijk wat we hier ook continu bespreken over het armoedebeleid, dan is mijn vraag van, bent u dan ook van mening dat de inkomensgroei in Dordrecht parallel loopt met die goedkope woningen? Zijn die mensen wel nog in staat om de woningen te kopen? Tweede vraag is over die tien miljoen. Natuurlijk, de woningbouwcorporaties kunnen maar een x-aantal woningbouw in

een bepaalde periode, zoals ook door de PVV wordt aangegeven. En wat wij eigenlijk met die tien miljoen bedoelen, dat is een extra zakje via ontwikkelaars, zoals dat eigenlijk ook in de midden zone is gedaan, om zeg maar die versnelling te krijgen. En het antwoord wat u geeft, dan ben ik ook wel benieuwd wat GroenLinks daarvan vindt, want die hebben de afgelopen vier jaar continu lopen roepen, er moet meer sociaal, meer sociaal. En we houden nu nog vast aan de oude planvorming van twaalfhonderd, dus dan ben ik wel benieuwd hoe dat dan precies zit.

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, twee dingen. Kijk, het college heeft geconstateerd dat in de realisatie op de sociale woningbouw nog achterblijft. En daarom hebben we gezegd, we gaan deze periode zorgen dat die twaalfhonderd gerealiseerd wordt. En daar is mijn collega Heijkoop samen met de woningbouwcorporaties ook hard mee bezig om te zorgen dat die realisatiesnelheid omhooggaat. En daarmee zeg ik, nogmaals zullen we ook in de programmering waarheid als het nodig is nogmaals rondom de openbare ruimte en dergelijk en de boeken openleggen en zeggen, ja, maar daar hebben we nog iets doen met elkaar, dat we dat op zijn minst beoordelen en daar ook op zullen handelen op het moment dat we dat nodig vinden. En als het gaat om de bestaansonzekerheid denk ik dat het meer een vraagstuk is voor onder andere collega De Jonge als het gaat om de verduurzaming van woningvoorraad, waar ik ook wel wat moties hiervan heb gezien. Dan heb je het vooral over je totale woonlasten en de betaalbaarheid daarvan en de acties die we daarop kunnen doen.

De voorzitter: Dank. Dan de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Ik wil even teruggaan naar een motie die wij hebben opgesteld, 'Laat ondernemers niet in de kou'. Nou, ik hoor duidelijk dat de portefeuillehouder een warm hart toedraagt aan onze ondernemers. Zo kennen we hem ook. En nu even om het concreet te maken. Dit is een oproep om maatregelen op te nemen, tijdelijk van aard, tot dat de TEK-regeling in werking treedt. Daarvan zegt u, op die regeling op basis van uw gesprekken met de ondernemers is eigenlijk niet voldoende of toereikend. U gaat ermee naar Den Haag. Althans, u wilt dat ter discussie brengen. Nu is het wel zo, voorzitter, dat een aantal ondernemers op dit moment echt problemen ervaart. We hebben afgelopen weekend nog met Bakke, Klootwijk en Van Herk gesproken, ook naar de toewijding van deze motie. Maar kunnen we ervan uitgaan dat ondernemers die zich nu bij de gemeente melden met een echt urgent probleem geholpen kunnen worden, in welke vorm dan ook?

De heer Burggraaf: Ja voorzitter, het signaal wat u geeft. Ik heb met bakkerij Kortweg gezeten onder andere en daar eenzelfde signaal gehoord. Kijk, daarvan heb ik geconstateerd dat het vooral is dat de regeling nu dus niet voorziet in hun situatie en het niet realistisch is om daar als gemeente een aparte regeling voor op te tuigen, omdat je ook met allerlei Europese staatssteun criteria zit waaraan je moet toetsen. En dat was ook in de coronatijd zo. Die zegt ja, in eerste instantie moet de hoogste overheid hun regelingen daarvoor opzetten en op die manier kan je ook dat staatssteunvraagstuk goed toetsen en in beheersing houden. Dus ze kunnen zich bij ons melden. Wij zullen dan in het geval van de regels die we hebben rondom Tozo-regelingen, maar als het gaat om bepaalde fiscale advisering bijvoorbeeld die nodig is. We hebben in de coronatijd ook gedaan met een netwerk aan administratiekantoren die we hadden, die daar dus mee kunnen. Dat soort

dingen kunnen we absoluut helpen en we kunnen ook, meld ze ook bij ons, want hoe meer concrete voorbeelden wij ook vervolgens richting Den Haag kunnen brengen, hoe overtuigender het beeld ook wordt dat er echt op die regeling nog aanpassing nodig is. Ja, op dat vlak kunnen we onze ondernemers hier in de stad helpen en zou die op willen doen. Maar het is helaas niet in het kunnen optuigen van een regeling, hoe graag ik dat ook zou willen en hoe hard ik ook die noodzaak voel. Want ik besef me ook dat elke middenstander die wij kwijtraken in onze stad, eigenlijk de kans dat hij terugkomt heel klein is, want laten we realistisch zijn, als de bakker niet meer open kan blijven, dan wordt het brood bij de supermarkt gekocht en hebben we zo meteen alleen nog maar supermarkten. De supermarkten vervullen een mooie rol in de stad, maar ik hoop toch echt dat we die ambachten ook in onze wijken en onze binnenstad weet te behouden, want die geven ook kwaliteit aan ons leven.

De voorzitter: Dank. En daarmee is de termijn van wethouder Burggraaf ten einde en gaan we genieten van de kunsten van wethouder Van Benschop. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het is mijn maidenspeech, dus geen interrupties graag. Nee, hoor. Ik ga proberen om in vijf minuten alle moties die zijn ingediend langs te lopen. Het zijn er zeven geloof ik en een amendement. Dus dan begin ik bij motie één, 'Eén plus één is drie'. Wij hebben eigenlijk het idee dat we juist de laatste tijd hele goede stap hebben gezet in de samenwerking binnen de Triple Helix. En denk bijvoorbeeld aan de lobby, waarmee we de Dordrecht Academy, de regiodeal binnen hebben gehaald. Vervolgens Dordrecht Academy en '...' Boost hebben kunnen ontwikkelen en juist ook die verbinding tussen bedrijfsleven en onderwijs hebben vormgegeven. Dat betekent niet dat we klaar zijn. Dat wordt verder uitgebouwd naar ook verbinding tussen onder andere onderwijs, dus het voortgezet, en middelbaar onderwijs en het bedrijfsleven. Evalueren doen met doorlopend, dus dat is niet iets waarvan we zeggen, dat moeten we nu toezeggen. Dat doen we namelijk om juist te kunnen verbeteren. We ontraden daarom de motie, maar mocht er behoefte zijn aan extra duiding, dan kunnen we wel de leerervaring en de leerpunten aan de raad laten zien en inzichtelijk maken. Dan hebben we motie dertien. Dat was de motie 'Verbreiding werkgelegenheid'. In het akkoord is opgenomen dat we een gezonde mix willen van sectoren en daarmee ook het type werkgelegenheid in onze stad en regio. In de programmaruimte voor banen, dat is net naar de raad gestuurd, wordt ingezet op een breed pallet aan sectoren en type werkgelegenheid zoals de maakindustrie, innovatie op het Campus Leerpark. In de spoorzone gaat het dan bijvoorbeeld om zakelijke dienstverlening, op de tweede en derde Merwedehaven over maritieme maakindustrie. En dat kunnen we ook nog uitbreiden met bijvoorbeeld kijken naar circulaire economie. Dus als het gaat om die mix in type werkgelegenheid en sectoren, dan zijn we het helemaal eens. Maar daar een onderzoek naar laten doen, dat is eigenlijk, dat vraagt om extra kosten en capaciteit die we op dit moment niet nodig vinden. Dat nemen we gewoon mee naar de uitwerking.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nou ja, ik ben natuurlijk blij dat wethouder Van Benschop aangeeft dat dat er al in zit. En geen onderzoek willen, ik wil best wel willen wij het dictum aanpassen van de motie dat u er daadwerkelijk ook mee aan de slag gaat, want dat is natuurlijk nog veel beter.

De voorzitter: Maar dat is al toegezegd eigenlijk.

Mevrouw Van Benschop: Jazeker, dat is toegezegd. Dus dan nou ja goed, dan laat ik het aan de VSP om het wel of niet aan te passen. Dan motie twaalf, dat was de motie 'Wijkrestaurants en huiskamers'. Ik ben blij om te horen dat er meerdere keren in deze raad is benadrukt dat het voor Dordtse huishoudens op dit moment niet makkelijk is, gezien alle crisissen, dat de financiële situatie ingewikkeld is. En daarom ligt er nu ook een plan bij de agendacommissie met betrekking tot de warme ontmoeting om wijkhuiskamers in de wijken open te stellen voor bewoners van negen uur 's ochtends tot tien uur 's avonds. En ik zie eigenlijk deze motie als een ondersteuning van dat plan. Ik ben blij dat de raad daar zelf ook mee komt en dat het niet alleen iets is wat vanuit het college geïnitieerd wordt. In het plan zitten nu zes wijken voor de huiskamers. De motie vraagt eigenlijk om alle wijken. Nou, ik kan wel toezeggen dat we kijken of er nog verder kunnen uitbreiden. Daar is op dit moment nog geen uitspraak over te doen, maar we nemen het wel mee. En als we kijken naar de rest van het dictum eigenlijk van de motie wordt er ook gevraagd om het niet alleen voor deze winter te doen, maar ook daarna. Nou, de visie van huiskamers in de wijk is al aangenomen door de raad en we zullen met een RIB verslag doen over de voortgang van de ontwikkeling van die huiskamers. Om daar een restaurantfunctie in te doen wordt mogelijk lastig, in verband ook met de concurrentiepositie met de horeca, maar ook initiatieven die al dit soort diensten leveren, zoals bijvoorbeeld Resto Van Harte en Lilly's Lunchbox. Dus we begrijpen wel de oproep en we zullen dan ook kijken of we wel de mogelijkheden kunnen creëren om die maaltijden daar te kunnen nuttigen, zal ik dan maar zeggen. Maar dan wel op basis van de maatschappelijke kant, dus initiatieven die dit ontplooiën of bijvoorbeeld inwoners die daar met elkaar gaan koken. Dus dat gaat dan meer om faciliteren. Dan motie zestien, 'Kunst en cultuur', de verbinding zoeken tussen cultuur en de Wmo. Volgend jaar komen we met een integraal beleidsplan sociaal domein en ik denk dat het een mooi punt is om mee te nemen in het integraal beleidsplan. Tot nu toe staan er vooral ook de sociaal domeinbeleidsvelden in, maar om daar cultuur aan toe te voegen lijkt mij een prima plan. In de motie wordt aangegeven dat we met een notitie moeten komen in het eerste kwartaal. Dat lijkt me dan dus inderdaad ingewikkeld, omdat we mee moeten nemen in een breder verhaal. Dus als we het zo mogen lezen, dat we het meenemen in die ontwikkeling van het integraal beleidsplan, dan zijn we daar hartstikke positief over en wethouder Van der Linden zal daar nog iets over zeggen in het kader van cultuur.

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Als ik mij goed herinner, heb ik ook in de motie gelezen dat het vanuit Wmo-gelden, dat die daarvoor aangewend moesten worden. Wat vindt de wethouder daarvan?

Mevrouw Van Benschop: Nou, ik ben wel blij met die vraag. Als we cultuur kunnen inzetten om een bepaalde dienstverlening binnen de zorg te kunnen bieden, dan is dat een van de

opties om dat vanuit Wmo-gelden te financieren. Ik heb hier eerder in raad gehoord, ja, als er geen gebruik wordt gemaakt van die zorg omdat mensen de zorg niet kunnen vinden, gaan we maar andere dingen doen. Nou, dat is niet het idee. Het is niet de bedoeling dat we hiermee de culturele sector gaan financieren of de cultuurnota van wethouder Van der Linden. Maar het idee is juist om dit soort dingen in te zetten, om cultuur en kunst in te zetten, tenminste zo heb ik de motie begrepen, omdat dat een positieve bijdrage levert aan gezondheid en het welbevinden van de inwoners. Als dat zo is en als dat ook de doelstelling is van het inzetten van cultuur, dan moeten we kijken of we dat kunnen mogelijk maken binnen de Wmo.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Ja, misschien dat ze dat toch even heel goed inderdaad bij de indieners van de motie na kan vragen of ze dat inderdaad op die manier bedoelen, want ik heb het echt heel anders gelezen.

Mevrouw Van Benschop: Nou, ik hoop dat GroenLinks deze vragen van de heer Portier heeft gehoord en dat dan nog even wil toelichten.

De heer ...: Voorzitter?

Mevrouw ...: Voorzitter? Is dat handig om dat nu te doen of moeten we wachten tot de tweede termijn?

De voorzitter: Ik denk dat het voor de duiding van deze motie die nu we door de wethouder was genomen, handig is als u dat nu meteen even doet. Ja.

Mevrouw ...: Oké. Nee, het is precies zoals wethouder Van Benschop aangeeft dat het zeker niet de bedoeling is om kunst en cultuur te financieren uit de Wmo, maar om kunst en cultuur in te zetten op het domein van de Wmo om de zorg onder andere te ontlasten. Precies zoals wethouder Van Benschop zei. Dus dat is de bedoeling daarvan.

De voorzitter: Hartelijk dank.

De heer Safranti: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ik wil alleen vragen of het gelabelde geld ook voor in dit geval van Wmo ook gebruikt kan worden bij het inzetten van cultuur.

Mevrouw Van Benschop: Deze moet even verder uitgelegd. Ja, ik denk dat ik hem begrijp, maar ik denk ook dat ik dat net het antwoord, dat als cultuur wordt gebruikt als vorm van zorg, noem ik het maar even, dan is het gewoon zorgdienstverlening en dan moet dat kunnen. Dan kun je niet vanuit de Wmo-gelden de culturele sector gaan ondersteunen. Nee, dat klopt. Maar dat is dan dus ook niet de doelstelling.

De heer ...: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat u verder.

Mevrouw Van Benschop: Ja?

De heer ...: Voorzitter? Voorzitter?

De voorzitter: Ja, ik heb u gezien. Gaat uw gang.

De heer ...: Het doet me een beetje denken, dit antwoord, toen ik vroeger naar mijn oma ging, brandde ik van die cd'tjes met Marianne Weber erop en dan ging iedereen daar zo lekker zo daarvan genieten. Kleine dingen maken het verschil.

De voorzitter: Wat een ontboezeming, zeg.

De heer ...: Ja. Ja. Ze mag trots op me zijn. Nee, ja, nee. Ik daagt als de wethouder en GroenLinks uit, met name GroenLinks, om in de tweede termijn mij te overtuigen met een aantal voorbeelden, want ik kan me er gewoon niet zo veel bij voorstellen. Ik kan me daar bij Wmo heel veel verschillende soorten zorgen voorstellen die hartstikke nodig zijn en ik kan me er nog niet zoveel voorstellen wat cultuur et cetera aan die noodzakelijke zorg vervangt of toevoegt. Dus spaar hem op voor de tweede termijn, dan kan deze wethouder verder.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, u heeft een vraag aan de wethouder?

Mevrouw Schnabel: Ja, dank u wel.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Wat wij ons nog afvroegen is, gaat het er dan uitzien als een soort subsidieregeling waar professionele kunstenaars dan bijvoorbeeld een aanvraag bij kunnen doen en op die manier? Of kan daar nog niet echt iets over gezegd worden?

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, het voorstel is, en daarom heb ik ook gezegd tegen de indieners dat als, dat we dit idee heel goed vinden, maar niet uit de voeten kunnen met een plan in het eerste kwartaal, dat we dit mee willen nemen in het integraal beleidsplan sociaal domein. En dat gaat gewoon weer naar de raad. Dus er zullen keuzes in gemaakt moeten worden hoe we dat gaan doen.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Van Benschop: Dan de motie 39, 'Mantelzorgcompliment'. Het mantelzorgcompliment, wordt voor komend jaar 75 euro via de Dordtpas. En afgelopen zaterdag zijn er bijvoorbeeld duizend high tea's uitgereikt aan mantelzorgers. Ik heb ook vanuit de raad vrijwilligers gezien die daaraan bij hebben gedragen. Om voldoende

ondersteuning en verlichting aan mantelzorgers te kunnen blijven geven, hebben we dat budget ook gewoon nodig, de rest van het mantelzorgbudget. Dus we ontraden de motie om het budget te verhogen naar honderdvijftig euro. Dan motie 37, 'de Drechthopper'. Nou, ik denk dat het duidelijk is dat het college zich zeer bewust is van de problemen bijna doelgroep vervoer en dat we ook hard aan het werk zijn om daar oplossingen voor te vinden. Daarom zijn we al met Stroomlijn in gesprek om de oplossingen te vinden voor die ontstane problemen. Maar het arbeidsmarktprobleem is een landelijk probleem. Dat gaan we hier in de Drechtsteden niet oplossen, dus we onderzoeken wel gezamenlijk met Stroomlijn de gemeenschappelijke regeling sociaal en de andere Drechtsteden-gemeenten naar mogelijke oplossingsrichtingen om in ieder geval de dienstverlening weer betrouwbaar te maken. En begin volgend jaar is ook toegezegd in de commissie bij de inspreker die er was op het leerlingenvervoer, om volgend jaar een beeldvormende sessie te organiseren over het brede doelgroepen vervoer. We ontraden de motie.

De voorzitter: De heer Leeuwen.

De heer Leeuwen: Ja, dus eigenlijk wethouder, als ik u goed begrijp, zeg ik even via de voorzitter, heeft u veel lof voor de motie en u omarmt hem, begrijp ik?

Mevrouw Van Benschop: Nou voorzitter, ik zei dat we dat doen. Kijk, ik zei net ontraden. Dat zei ik verkeerd. Hij is overbodig. We doen dit al. Dus er ligt nu geen verzoek aan het college die ons opdracht iets te gaan doen of ons verzoekt iets te gaan doen waar we niet al mee bezig zijn. De gesprekken voeren we al. Dan nog het laatste stukje, diversiteit. Dan begin ik even met het amendement. Amendement één, 'Dordrecht regenboogstad'. Wat ons betreft is die in deze vorm niet volledig. Ik begrijp de vraag naar het verankeren van de regenboogstad en de positie van Dordrecht daarin, maar we hebben meer van dit soort dingen ondertekend, we hebben de Charter Diversiteit ondertekend, het gehandicaptenverdrag. En er is heel bewust gekozen om hem breed te formuleren, zodat we dadelijk met de raad en stad in gesprek kunnen om verdere invulling te geven. Wat uit de toelichting op het amendement wel blijkt is ook dat het te maken heeft met de subsidie die we ontvangen voor het Regenboogakkoord en ik kan wel zeggen dat we die ook daadwerkelijk uitgeven aan de doelstellingen van het zijn van een regenboogstad. Dus wat betreft deze tekstuele aanpassing, daar zou ik willen oproepen, maak het breder en andere voorbeelden ook die we doen, maar haal er nu niet één doelgroep uit terwijl we dadelijk met een diversiteitsbeleid gaan komen. Dan de motie ...

Mevrouw Vol-van der Holst: Mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Ja, mevrouw Vol.

Mevrouw Vol-van der Holst: Dank u wel. Ik vind het heel moeilijk wat ik nu moet doen. Of ik nu moet schorsen om te vragen of ik hem mag aanpassen of dat ik hem zo laat, want eigenlijk vind ik het heel belangrijk dat de LHBTI gewoon genoemd wordt en ben ik heel blij dat jullie alle, dat je drie groepen noemt zeg maar.

De voorzitter: U kunt er nog even over nadenken, want het college gaat gewoon nog even rustig door en daarna gaan we denk ik even schorsen om te kijken wat we met alle moties, amendementen doen en dan kunt u daar ...

Mevrouw Vol-van der Holst: Dat is heel fijn, dank u wel.

De voorzitter: Ja?

Mevrouw Vol-van der Holst: Ja.

De voorzitter: Gaat u verder, wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Nou, laatste ...

De heer ...: Voorzitter?

Mevrouw Van Benschop: Motie.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ja, dank u voorzitter. Ik heb even een vraag. Als de Partij voor de Dieren dit voorstel niet wijzigt, wat is dan uw advies?

Mevrouw Van Benschop: Ja, dan ontraad ik het amendement, omdat die niet de volledige lading dekt, wat ons betreft. En dan motie 21, 'Meldpunt discriminatie'. Het is fijn dat er zoveel initiatieven nu komen op diversiteit en inclusie, maar deze is wel echt te vroeg. We komen dadelijk in gesprek met de raad over de invulling van het diversiteitsbeleid. En mocht uit die gesprekken met stad en raad blijken dat hier behoefte aan is, dan nemen we die gewoon mee in de uitwerking.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Het is toch al best lang bekend dat er een nood is aan een laagdrempelige plek waar meldingen gedaan kunnen worden? Dus waarom zou dan nog een gesprek in de stad nodig zijn?

Mevrouw Van Benschop: Omdat het wat ons betreft gewoon zorgvuldig is om, als je zegt, we gaan in gesprek met raad en stad deze periode, voor de kerst komen we met een startnotitie om dit gesprek te gaan voeren met raad en stad, dan is het wat ons betreft zorgvuldig om dit soort initiatieven, concrete maatregelen die ik echt wel voor me zie in het diversiteitsbeleid, maar omdat mee te nemen in die gesprekken niet daar een voorschot op te nemen. Dus wat dat betreft ontraad ik dan voor nu de motie, maar neem dit punt vooral ook weer mee in die gesprekken die we dadelijk hebben over het diversiteitsbeleid. En dan tot slot wil ik nog iets zeggen over laaggeletterdheid heel kort, werd aangegeven door Gewoon Dordt. Volgend jaar willen we in gesprek met de raad om te kijken wat we nu doen

en waarvan we vinden dat we nog iets missen en of de zaken die we nu doen ook daadwerkelijk de goede dingen zijn.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan was dat uw termijn, mevrouw Van Benschop. Dan gaan we door naar de volgende. Dat is wethouder, ik kijk nog steeds naar rechts, want daar zat hij vroeger altijd, maar hij zit nu aan mijn linkerzijde, wethouder Van der Linden. En die gaat één amendement en vijf moties met u bespreken. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Ja, zes moties en een amendement. Eén amendement en twee moties gaan over OV 65. En het amendement heet A4 en de moties zijn motie 29 en motie vier. Nou, zoals u weet hebben we in het politieke akkoord een aantal zinnen gewijd aan de regeling en vervoer voor 75 plus. Die loopt af en we komen met een alternatief voorstel dat recht doet aan het behoud van zelfstandig of zelfredzaamheid en het belang van mee kunnen in de maatschappij. En we gaan ervoor kiezen om dan vooral de doelgroepen te faciliteren die inderdaad niet het makkelijk zelf kunnen betalen, maar wat minder mogelijkheden hebben, tot 140 procent van het sociaal minimum. 75 Plus, maar ook een kortingsregeling voor 65 min. Nou, en vanuit dat perspectief wil ik zowel het amendement als de moties ontraden. Ik merk daar wel bij op, bij de motie van DENK, motie 29, gaat het OV met twaalf jaar. Ja, eigenlijk is het een amendement, want hij pleit eigenlijk voor het opnemen in de regeling van een nieuwe doelgroep. Dat kost natuurlijk wel geld. Ik weet dat Kubus wel aan het nadenken is over een regeling voor juist deze groep en dan zal de komende maanden denk ik wel enig moment verdere bekendheid aan worden gegeven.

De heer Safranti: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie de heer Safranti.

De heer Safranti: Goed dat de wethouder over Kubus begint, want zover ik het weet is Kubus ook landelijk inmiddels ook begonnen met deze regeling. Dus u gaat nu kijken of ze dat ook weer in Dordrecht willen gaan doen?

De heer Van der Linden: Nou, ik weet dat ze in een andere regio al toepassen. Misschien is er ook een beetje naar gekeken. En ik heb begrepen, en daar gaan we het contact wel over hebben nog, dat ze dat wellicht ook in andere regio's zoals de onze van plan zijn. En of dat precies dezelfde regeling is, weet ik niet. Maar nou ja, dat kan heel goed voorstellen. Maar ik praat natuurlijk niet voor het bedrijf, dat snapt u ook.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van der Linden: Ik heb gezien wat u heeft gezien, zeg maar. Motie zes, 'Het stimuleren van de korte voedselketen'. Nou, dat sluit helemaal aan bij wat we ook in het politiek akkoord hebben opgenomen, namelijk dat we in voedselvisie opstellen waarin we in ieder geval duurzaamheid, lokale regionale productie en distributie, ondernemerschap, gezondheid en het tegengaan van verspilling een plaats krijgen. Dus op inhoud sluit hij goed aan. Ik vind hem alleen wel veel beperkter dan de inhoud die we beogen uit de werken in onze voedselvisie. Ik vind ook dat u hem al heel snel in wil voeren, eerste kwartaal volgend jaar. Wij zijn van plan om, juist omdat het een breed onderwerp is, in een startnotitie naar

uw raad te gaan, waarin u zelf ook kader stellend kan zeggen, dit moet erin, dat kan wat minder en er daarna een uitwerking aan te geven waarbij we ook natuurlijk met concrete uitvoeringsvoorstellen zullen komen. Dus omwille van dat bredere perspectief zou ik zeggen, hou hem even in de binnenzak tot we met die startnotitie komen. Dat lijkt mij het meest passend. En anders zou ik hem willen ontraden, omdat ik hem echt te beperkt vind. Motie tien, 'Parkeerfiles de stad uit'. Nou, in feite vraagt u om een aantal dingen die we al aan het doen zijn. We stimuleren inderdaad het gebruik van een pendelbusje. We hebben ook een aantal ontwikkelingen in gang gezet om het parkeren anders organiseren. Er worden een paar dingen genoemd waar we al wel van op de hoogte zijn die me nog niet echt aan het voorbereiden zijn. Een ding wil ik even noemen, de semiautomatische parkeersystemen. Dat is inderdaad een hele handige techniek om meer gebruik te maken van de ruimte in de parkeergarage. Is wel een techniek die je juist niet zo snel inzet bij bezoekers parkeren, maar eerder gebruikt bij lang parkeren, bijvoorbeeld bij appartementencomplexen. Dus de techniek is heel goed, maar voor kort parkeren is die niet helemaal geschikt. Ik heb begrepen dat een motie op bedoeld is om het beleid dat we aan het voeren zijn te ondersteunen. Nou, enerzijds we doen het al, anderzijds ondersteuning is altijd welkom, dus ik geef hem graag als oordeel raad en ik wacht de stemming af. Motie zestien is al het een en ander over gezegd. Kunst en cultuur, daar kan geen medicijn tegen op. Ik sluit aan bij de woorden van collega Van Benschop.

De voorzitter: Even ter interruptie, want u gaat ... Dat is heel mooi hoor, dat u heel snel gaat, maar iets te snel. Mijnheer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ik had altijd de indruk dat wethouder Van der Linden inzet op een mobiliteitstransitie.

De heer Van der Linden: Zeker.

De heer Groenewege: Overstappen van auto naar andere modaliteit. Ik heb het idee dat deze VVD-motie juist het omgekeerde doet door te investeren in parkeervoorzieningen, verbetering van parkeervoorzieningen, meer parkeervoorzieningen, meer mensen naar de parkeervoorzieningen, noem maar op. Hoe rijmt de wethouder die twee doelstellingen en waarom ontraadt hij deze motie niet gewoon?

De heer Van der Linden: Nou, dank u wel voor de vraag. En het klopt dat het college stimuleert dat we op allerlei manieren de mobiliteitstransitie door aan het maken zijn. En dat doen we niet alleen omdat mobiliteit op zichzelf interessant is, maar we doen het vooral omdat het een doel heeft, namelijk deze stad leefbaarder, interessanter, gezelliger, groener en bovendien interessanter voor iedereen maken, waarbij het ook mogelijk blijven natuurlijk om met de auto de stad in te gaan, want soms is dat de meest nuttige modaliteit, maar we kiezen niet voor niks voor het Stomp-principe, wat u inmiddels allemaal uitgebreid kunt dromen hoop ik en denk ik. Als ik kijk naar wat de motie verzoekt of wat uw motie verzoekt, ja, dan zijn we inderdaad eerste gedachtestreepje of eerste dictum aan het investeren in de aantrekkelijkheid, bereikbaarheid en zichtbaarheid van parkeerterrein van de Weeskinderendijk, want dat vinden wij een ideale plek om te stimuleren dat mensen meer buiten de stad parkeren. Daar hoort natuurlijk een goede pendelvoorziening bij. Daar hoort ook wel meer bekendheid bij. Daar hoort ook investering bij, want nu is het een platte

vlakke, daar kun je echt nog meer van maken. Gaan we natuurlijk wel uitwerken. Daarnaast houden wij natuurlijk de Spuihavengarage, want die is in de buurt en de parkeergarage Energiehuis aan de andere kant van de stad, dat zijn belangrijke plekken ook voor een beetje de hub-functie. Vooral de Energiehuisgarage is natuurlijk gebouwd op piekmomenten, piekmomenten in het Energiehuis. En we hebben in een eerdere volgens mij zelfs Begrotingsraad wel eens gezegd ... Ik ben trouwens wel aan het beantwoorden op een vraag. En ik wil de competitie van de best binnen de tijd passende wethouder wel winnen, dus nee, dank u. Ja.

De voorzitter: Goed, nog 38 seconden.

De heer Van der Linden: Nee, ik ben midden in het beantwoorden van mijn vraag, voorzitter. Dank u. Energiehuisgarage, hebben we eerder vastgesteld, die kan veel meer ontwikkeld worden tot een hub, waar je een P + R functie hebt. Daar zijn we over aan het nadenken. Dat als antwoord op de vraag. Dus in die zin zie ik hem als ondersteunend beleid om het parkeren meer naar de rand te organiseren. Je blijft natuurlijk behoefte hebben aan parkeren vlak bij de binnenstad.

De heer Groenewege: Nou ja, voor zover je het hebt over de Weeskinderdijk en het ontwikkelen van die Energiehuisgarage. Als je die wil ontwikkelen tot P + R garage, dan snap ik dan nog. Maar die Spuihavengarage snap ik helemaal niet, want dat is toch juist echt tegen de binnenstad aan, waar je juist de auto's eigenlijk niet massaal wil hebben volgens mij? En deze motie zet daar wel op in en u zegt: oordeel raad.

De heer Van der Linden: Ja, ik zeg oordeel raad, omdat ik ...

De heer Groenewege: Nee, de heer Van der Linden zegt oordeel raad, anders krijg ik Irene over mij heen. Anders krijg ik mevrouw Koene over mij heen.

De heer Van der Linden: Ja. Als je een stad opnieuw zou kunnen uittekenen met een plat vlak voor je, dan ga je het waarschijnlijk anders doen dan hoe de stad er nu bij ligt. Op een heleboel opzichten is de stad een optelsom wat je in een aantal decennia of honderden jaren met elkaar bereikt. De negentiende-eeuwse schil is ontzettend drukbezet geweest met parkeren. De Veemarktgarage hebben we eruit getild, natuurlijk omdat we de gebiedsontwikkeling willen laten plaatsvinden met een nieuw huis van stad en regio, maar ook omdat we daarmee de gelegenheid hadden om een heel stuk binnenstad of een stuk stadvlakke tegen de binnenstad aan autoluw te maken. En dat gaan we ook doen. En de Spuihaven garage ligt vlak tegen de rand aan. Is wel ook vlakbij de in- en uitvalswegen, dus die past eigenlijk heel goed in dat perspectief. En de parkeerbalans, waar we het denk ik ook nog binnenkort een keer over gaan hebben, want in februari heeft u een raadsbijeenkomst over mobiliteit, wijst ook uit dat het daarmee goed moet lukken. Als ik hem nu weghaal, zeshonderd plekken weghaal, dan krijgen we veel vaker dan nu veel meer tekorten. En dan hebben we natuurlijk, dat zien we ook wel, soms is dat gewoon gewoontegedrag, maar dan zien we nog veel meer files, ook op doordeweekse dagen. Dat willen we ook niet organiseren met elkaar. Tot zover.

De voorzitter: We gaan naar de signaleringsborden.

De heer Van der Linden: Zeker, de signaleringsborden. En dan gaat het tellen. We lopen natuurlijk. De signaleringsborden, heldere motie. Waar u om vraagt is eigenlijk, als ik het goed lees, om bij elke uitvalsweg richting A16 of N3 signaleringsborden neer te zetten. En als ik kijk naar de huidige weggebruikers die natuurlijk heel goed weten, ik loop een kant op en file, die hebben meestal ook hun eigen telefoon of routeplanner in het dashboard, dan vind ik de investering die met zulke signaleringsborden gepaard gaat, daar niet tegenop wegen. Als u mij deze vraag vijftien jaar geleden had gesteld, had ik gezegd, nou, wie weet kan het uit. Maar dit vraagt heel veel investeringen. Dus ik wil heus wel het belletje plegen met Rijkswaterstaat die dus ook de borden ontwikkeld en even goed kijken hoe het in elkaar zit, maar dit gaat behoorlijk wat geld vragen. Dat hebben we niet begroot en ik denk dat het beter is om te rekenen op het reisgedrag van mensen die ook hun telefoon bij zich hebben en alle Google Maps en andere voorzieningen om hiermee te werken. Stop de tijd. Ja, het is alweer mis. Nou, goed.

De heer Gündogdu: Voorzitter, mag ik nog?

De voorzitter: Ja, de heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Een verhelderende vraag aan de portefeuillehouder. Nou voorzitter, ik begrijp het betoog van de heer Van der Linden heel goed, dat tegenwoordig alles digitaal kan. Maar zelfs de website 'Van A naar Beter' werkt niet voldoende. Dat heb ik zelf mogen ervaren. Nee, maar het is een behoorlijke irritatiepunt en wat al jaren speelt, ondanks dat mensen wel de navigatie gebruiken op de telefoon en die staat regelmatig vast, of dat de brug openstaat of dat er files zijn. En als je nou juist op het juiste moment gewaarschuwd was, had je een andere keuze kunnen maken. En het blijft niet alleen maar oproepen bij het autoverkeer, maar ook fijnstof, waar we het vaker over hebben gehad. Dus het is een en, en, en. En u zegt, het is een behoorlijke investering, maar tegenwoordig met de techniek, ik zou zeggen, een bord met een zonnecollector erop en het is zelfvoorzienend en hij geeft alle informatie en veroorzaakt zodoende minder overlast.

De heer Van der Linden: Dank voor de vragen eigenlijk die u hierbij stelt, maar ik ga ervan uit dat de meeste reizigers ofwel gewoontereizigers zijn. Dan zien ze inderdaad, bijvoorbeeld als ze uit '...' komen, oei, ik kan of linksaf of rechtsaf en dat zien ze vaak echt wel aankomen op hun device. En zo heel veel andere opties om de stad uit te gaan zijn er niet. We hebben zes, zeven ... Het is helemaal niet zelfvoorzienend, nee. Maar daar horen dus wel hele grote investeringen bij in datavoorzieningen enzovoorts. De energievoorziening is een kant, maar het apparaat neerzetten, goed onderhouden in weer en wind en daar de datacommunicatie op plegen, ja, daar gaan echt veel investeringen in meekomen. En wil je dat dekkend maken, dan heb je bij alle zes, zeven uitgangen van de stad minimaal twee of drie panelen nodig. Dus ik denk echt dat dit een investering is die weinig toevoegt aan de informatie die mensen die in de auto stappen toch al hebben. Ik snap de behoefte, maar ik vind hem, nou ja, het is een hoop werk om uit te zoeken dat het heel veel geld kost, zeg maar.

De heer Gündogdu: Ja, voorzitter?

De voorzitter: De heer Gündogdu nog een keer.

De heer Gündogdu: Allerlaatste vraag. U zegt, heel veel geld. En het zijn nu zeg maar toegangswegen tot de N3. Die zijn natuurlijk van de gemeente, niet van Rijkswaterstaat. En u gaf aan dat u een wilt belletje plegen richting Rijkswaterstaat, maar ik denk dat dat een verkeerde opvatting is. Of klopt dat wel, dat Rijkswaterstaat daarvoor verantwoordelijk is?

De heer Van der Linden: Ik noem Rijkswaterstaat, omdat die een aantal panelen hebben staan op de hele grote kruisingen van de snelwegen. En daar geldt voor een deel dezelfde redenatie. Al die weggebruikers hebben vaak een device in hun auto zitten. Maar het gaat wel om heel grote aantallen voertuigen die ook snel rijden, dus dan moet je snel kunnen beslissen, oh, ga ik rechtsaf de file vermijden, of ga ik linksaf in de file staan? Daar zit heel veel techniek onder, waarvan ik weet dat Rijkswaterstaat daar expertise op heeft via de markt, dus ik denk dat dat bij hen het snelst wat informatie naar verhalen is over, waar moet ik aan denken qua kosten? Maar daarnaast heb je natuurlijk engineering, ontwerpkosten. Dit gaat in de tonnen, maar ik denk eerder in de miljoenen lopen. En dat lijkt mij iets wat u ook niet beoogd.

De voorzitter: Dan heeft u nog één motie staan en dat is motie veertig.

De heer Van der Linden: Motie veertig. En dat is een beetje een ondeugende motie en dat weet u best, mijnheer Van Leeuwen, want om twintig over twee heeft de raad kennisgenomen met veel plezier en applaus, nou, geen applaus, maar in ieder geval plezier, misschien geen plezier, maar toch berusting, van de raadsinformatiebrief waarin we hebben vastgesteld als college, we gaan cashloos parkeren invoeren. Dat hebben we al eerder gedaan in de parkeergarages. Dat heeft, eigenlijk in het begin krijg je natuurlijk een paar keer per maand de vraag van hé, wacht, dit is een probleem. Maar nu merken we eigenlijk dat het helemaal ingeburgerd is. We hebben bewust gewacht met het invoeren van contantloos, het invoeren van cashloos betalen op straat. Wij hebben ook daar even wat meer tijd voor willen nemen, om u de gelegenheid te geven de RIB te agenderen. Heeft u niet gedaan. Nou, nu komt die terug via een motie. De argumentatie om deze motie te ontraden, vindt u in de RIB. Die parkeerautomaten gaan we toch al verbouwen. Dan kunnen we dit mooi meenemen, omdat we ook zien dat eigenlijk contant geld nauwelijks nog gebruikt wordt. En als het er niet is, dat iedereen ook makkelijk andere middelen bij zich heeft om te kunnen bepalen. En natuurlijk in noodgevallen is er altijd een oplossing te vinden.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: In ieder geval goed dat u dat zegt, dan noodgevallen mogelijk zijn. Maar ik breng hem straks toch in stemming en dan zien we wel. Ja.

De voorzitter: Dat is helemaal prima.

De heer Van der Linden: Nou ja, past ook bij de consistentie van uw woordvoering over de jaren heen. Dus ik had ook niet anders verwacht.

De voorzitter: Dan, wethouder Van der Linden. Vergeet uw pasje niet en dan wil ik graag de gelegenheid geven aan wethouder Merx om zijn woordvoering te doen en hij gaat een

amendement en hij schrok helemaal. Ik ben uw wethouder, dat weet u. Eén amendement en vijf moties gaat u toelichten. Gaat uw gang.

De heer Merx: Ja, dank u wel. Ja, ik ben eigenlijk wel blij met de moties en amendementen en met de woordvoering, want dat getuigt van steun van het beleid waar dit college mee bezig is. Sommige moties gaan misschien wat verder dan wij op dit moment voor ogen hebben of kunnen waarmaken, maar daar ga ik nu op in. Als eerste vroeg de Dordtse VVD wat het college gaat doen aan de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van de handhavers. Op de eerste plaats gaan we na een jaar bewezen dat ze goed zijn ze in vaste dienst nemen, waardoor ze, naar wij aannemen, langer in dienst zijn van de gemeente en ook herkenbaar gaan worden voor de zichtbaarheid en de aanspreekbaarheid. Dat nemen we mee in het handhavingsplan wat we elk jaar opstellen en dat betekent eigenlijk gewoon heel simpel dat ze op de fiets of lopend in de wijken aanwezig zijn, zodat ze met de mensen in gesprekken gaan, maar dat ze ook aanspreekbaar zijn. De PVV kwam over het Kromhout, stelde daar een vraag over. Terechte vraag. Helaas hebben we een weekje gehad met behoorlijk wat incidenten. Het ging eigenlijk hartstikke goed en het ging echt de goede kant op. Er is heel goed contact met de verschillende bewoners. En echt helaas zijn deze incidenten gebeurd en die gaan we denk ik ook terugzien in de enquête die toevallig de week daarna is gehouden. Dus ik verwacht dat we een klein dipje gaan krijgen in het rapportcijfer. Maar wij geven niet op. We blijven doorgaan met de aanpak zoals we dat voorgenomen hebben. We hebben onlangs een buurtkamer en een politiepost daar geopend. Dat is ook echt een belangrijke toevoeging aan de wijk. In het eerste kwartaal komen we met een voortgangsrapportage, gaan we op alle punten in en kijken we ook vooruit wat de komende twee jaar nog gaan doen, want eind 2024 houdt dit op. Dan kom ik bij de moties en amendementen.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Koene bij interruptie.

Mevrouw Koene: Ja, even een korte vraag, want ik vind dat die buurtkamer op de Frieseweg, dat is helemaal een goed idee. Het is alleen een beetje jammer, dat wil ik nog even dan meegeven, als gemeente proberen we zoveel mogelijk streven naar toegankelijkheid. Dat trapje is niet voor iedereen toegankelijk, dus wellicht kan de wethouder dat nog meenemen in de komende weken.

De heer Merx: Nou, misschien moeten we dan ... Ik vind het een hele goede suggestie. Ook aan de voorkant even duidelijk maken dat die mensen die zitten in een rolstoel ook aan de achterzijde met name naar binnen kunnen. Maar ik dank voor de suggestie. Afval. 'Inzetten van slimme camera's', motie vijf van de Dordtse VVD en Beter Voor Dordt. Nou, zoals het in deze motie staat dan de veiligheidscamera's en daar bedoelt u mee de OOV-camera's in te gaan zetten voor ook de afval. Ik zal via de voorzitter aan de burgemeester vragen om daar misschien straks nog even op in te gaan. Maar wat we wel gaan meenemen in het plan is om te kijken hoe de camera's, op welke manier dan ook, zouden kunnen gaan inzetten. Maar de OOV-camera's waar u het over heeft, daar gelden behoorlijk zware eisen voor, wil je die ergens kunnen gaan inzetten. Niks is onmogelijk, maar het zal echt heel wat moeite gaan kosten om dat voor elkaar te krijgen. Maar we gaan de meenemen, de suggestie, ook

andere vormen van camera's, ook om te kijken of dat mogelijk is. Maar ik moet wel de winst een waarschuwing geven, het zal zeker geen gelopen race zijn. We nemen de suggestie mee en als het toch niks leidt, dan is dat ook een antwoord.

De voorzitter: En wat betekent dat voor motie M5?

De heer Merx: Sorry dat we deze meenemen en u kunt hem in stemming brengen, maar ik denk niet dat we hem, zoals hij nu geformuleerd is, ook kunnen overnemen. Dus zoals hij nu geformuleerd is, ontraden we hem. Maar ik zeg toe dat we de strekking van de motie meenemen in het plan en kijken wat de mogelijkheden zijn.

De heer ...: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De heer ...: Ja, even een vraag nog. Want de wethouder geeft aan dat de openbare orde camera's eigenlijk geen optie zijn, maar verwijst dan naar andere camera's. Dan ben ik wel benieuwd en welke andere camera's u denkt.

De heer Merx: Nou, dat weet ik niet. Ik zie een voorbeeld staan in de motie van Londen, waar tachtig procent resultaat is bereikt. Dus ik voel me ook wel uitgenodigd om in Zuid-Londen te gaan kijken wat ze daarom precies hebben gedaan en wat daar het ei van Columbus is geweest waardoor het wel werkt, want ik laat me graag inspireren door daar waar het wel werkt. Maar weet ik ook wel, Engeland hoeft zich ook niet meer aan de AVG van Europa te houden, maar misschien zit daar wel de crux. Ik weet het niet, maar we gaan het gewoon onderzoeken. En het is zo vaak gevraagd, we gaan het gewoon onderzoeken en we kijken waar we uitkomen.

De heer

De heer Wringer: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Ja, dank u. Ja, dit zijn artificial intelligence camera's en zij herkennen het dumpen. Dus loop je met de hond, fiets je voorbij, geen probleem. Ze herkennen echt het dumpen van afval onder andere. En ze voldoen aan de Europese AVG regels, dus dat zal geen probleem moeten zijn volgens ons. Ik zal u de website doorsturen van camera's.

De heer Merx: Ja, ik denk dat we gewoon echt ook moeten gaan kijken. Ik ga ook zeker de website bezoeken, maar ik denk ook dat we echt moeten gaan kijken ... Ik '...' met de motie, dus ik voel me verplicht om dat goed te onderzoeken.

De voorzitter: Ja, maar de motie wordt wel ontraden, hoor ik u zeggen. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Wat mij betreft hoeft de wethouder zich helemaal niet verplicht te voelen om dat goed te onderzoeken op basis van een motie die door twee partijen is

ingediend. We zijn er helemaal geen fan van, van het idee om cameratoezicht in te zetten om afvaldumpingen te bestrijden. Dus ik vraag me af op basis waarvan de wethouder nu de conclusie trekt dat hij hier aan de gang mee moet, terwijl de raad er nog geen uitspraak over heeft gedaan en slechts twee partijen zich hiervoor hebben uitgesproken?

De heer Merx: Nou, dat zal ik u toelichten. Afval is echt een groot probleem. Niet hier alleen in Dordrecht, maar overigens in heel Nederland. Maar wij gaan nu toevallig over Dordrecht. We zijn echt al jaren bezig om een goed antwoord te vinden op dit probleem en tot nu toe hebben we nog niet het antwoord gevonden om dit probleem echt goed op te lossen. Dus ik ben ook wel bereid om te onderzoeken, en niet bereid, ik wil het eigenlijk gewoon ook zelf, dus daar hebben we die motie niet voor nodig, om te kijken ook of er onorthodoxe maatregelen mogelijk zijn om dit probleem echt aan te pakken. En natuurlijk houden wij rekening met de AVG en alle zaken als het gaat over proportionaliteit, subsidiariteit en al dat soort zaken, maar ik denk dat we echt verplicht zijn aan onze stad en onze inwoners om dit probleem proberen zo goed en zo adequaat mogelijk aan te pakken. En daar past op mij betreft, rekening houden met alle privacy en alle bezwaren die er allemaal zijn, ook bij dat we ook kijken en het ons gunnen om naar onorthodoxe maatregelen te kijken.

De voorzitter: De heer Boersma en dan ...

De heer Boersma: Ja voorzitter, nog één opmerking. Want kijk, de motie vraagt eigenlijk om gewoon te kijken naar de OOV-camera's of die zeg maar als een soort bijvangst gebruikt kunnen worden afvaldumpingen. Dus de plek waar al een OOV-camera staat, dat het gewoon volgens de wet mogelijk is. Heb je soms een bijvangst dat daar ook net toevallig een paar vuilcontainers staan. Maar de optie van, we gaan kijken of er camera's zijn die misschien voldoen aan het idee en de verwijzing naar Engeland is heel aardig, maar voor zover ik weet hebben we in Nederland volgens de wet mag een soort camera, dat is de openbare ordecamera. En anders hebben we de camera's waar justitie over gaat en daar gaan wij ook niet over. Dus het is interessant om eens te kijken naar andere mogelijkheden, maar dan zou ik eerder kijken naar een project wat volgens mij in twee gemeentes inmiddels geweest is met een soort, najaar, dat is dan een camera, maar die registreert dan eigenlijk gewoon een beweging. Dat is niet echt een camera, maar dat is meer een soort, ja, wat is het, een detectiesensor. Alleen, er zijn twee projecten waarvan je je afgevraagd of dat succes heeft, maar dan zou ik eerder juist dicht bij huis kijken dan alvast naar Londen af te rijden, terwijl het op zich een mooie stad is, maar begin dicht bij huis.

De voorzitter: Dank voor uw suggestie.

De heer Merx: Ja, ik onderzoek alles en ook uw suggesties. Ik laat geen gelegenheid liggen om te kijken wat werkt en wat niet werkt. En al uw suggesties zijn van harte welkom, want ik denk dat we gezamenlijk het probleem allemaal kennen en ook gezamenlijk moeten gaan kijken wat we daaraan kunnen doen.

De voorzitter: Wethouder Merx voor al uw onderzoeken.

De heer Merx: Juist.

De voorzitter: Zo is dat. De heer Portier.

De heer Portier: Ja, ik hoor wethouder Merx wanhopig zeggen dat hij geen idee heeft wat hij eigenlijk aan de afvaldumpingen moet doen. Qua bij plaatsing heb ik een hele eenvoudige suggestie voor hem: haal het pasje er af, zodat de mensen die nu bij de container komen geen pasje hebben of waar het pasje niet werkt gewoon alsnog kunnen dumpen. En we hebben natuurlijk het hele verhaal over het grofvuil. Als we dat werkelijk gaan onderzoeken of er drie of vijf camera's helpen, dan ben ik benieuwd van, welke van de honderden containers die wij hebben voor afval, waardoor een uitverkorenen voor die drie of vijf camera's?

De heer Merx: Nee, precies. We kijken naar alle zaken die we kunnen doen en meenemen om het afvalprobleem zo goed mogelijk. Ik zeg u alleen, ook zonder pasje past een bankstel nog steeds niet in een ondergrondse container. Dat leidt tot de volgende motie, motie 28. Dat is 'Grof afval'. Die is van het CDA en Op ons Eiland. Helaas moet ik die ook ontraden zoals die nu geformuleerd is. Daar staat in dat wij twee containers moeten plaatsen en dan maar kijken naar een jaar of het heeft gewerkt. Ik ontraad hem, omdat ik me graag de vrijheid voorbehoud om in het plan dat we aan het ontwikkelen zijn zo ruim mogelijk te kijken. En als daar betere of andere zaken zijn die dit probleem kunnen oplossen, om dat in te voeren. Het kan overigens best zijn dat dat ook betekent dat we ergens op een plek toch met een container gaan werken. We hebben daar wel een kleine ervaring en dat is aan de Patersweg geweest tijdens de verbouwing daar en dat bleek dat er heel veel afval ook wel in verdween, maar ook veel bedrijfsafval. Dus het schoot daar weer zijn doel voorbij, terwijl hij eigenlijk echt bedoeld was voor grof afval. Dus ik zeg u toe dat we ook dit wel meenemen in het plan om te kijken, wat voor soelaas biedt dit? Maar om nu toe te zeggen dat wij twee containers neer gaan zetten in twee wijken en daar een jaar laten staan, dat vind ik voor dit moment wat te ver gaan. Dan kom ik bij motie 31 en nou, dan word ik nog gelukkiger. Dat is de motie 'Speel- en sportvoorzieningen voor kinderen met een beperking en ouderen'. Wij herkennen ons niet in beelden, word ik ook ongelukkig van, dat de speelvoorzieningen en Dordrecht onder de maat zijn. Dat herken ik niet, maar er is wel zeker ruimte voor verbetering als het gaat over toegankelijk maken voor kinderen met een handicap. Dus daar gaan we ook meer aan het werk. Dat staat ook in het coalitieakkoord en eind volgend jaar komen we met een plan. Daar gaan we begin volgend jaar mee beginnen, maar we zijn nu druk met andere zaken, om te kijken hoe we daar vorm en inhoud aan gaan geven. Waarom word ik nou zo gelukkig? En dat is dat het ook hier gaat over ouderen en ook het sportbeleid hierin wordt genoemd. En dat is eigenlijk waar ik heel graag met u begin volgend jaar over gaat praten als het sportbeleid komt. Wij praten heel vaak en heel veel, vandaag is het ook weer gebeurd, over sportvoorzieningen en -accommodaties. Eigenlijk moeten we vooral met elkaar praten over hoe krijgen wij de Dordtenaren van jong tot een met oud aan het sporten en aan het bewegen en hoe zorgen we dat hij ook aan het sporten en bewegen blijven? Zo'n motie draagt daaraan bij.

De heer ...: Voorzitter?

De heer Merx: En we zouden het al gaan doen, dus ik wil hem graag om.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, het is altijd goed natuurlijk als er dingen omarmd worden, of tenminste, vaak. Maar ik hoor de wethouder, het hangt er vanaf wat de plannen zijn, maar ik hoor de wethouder zeggen dat begin volgend jaar het sportbeleid verder. Ik heb tot nu toe daar andere prognoses altijd voor hoor. Is dit een slechtnieuwsgesprek wat we nu voeren of hoe moet ik dit aanhoren?

De heer Merx: Ja, we zijn op dit moment bezig met dat beleid. Er wordt nu op dit moment ook echt aan geschreven. Ik heb de eerste versie gezien. Er moet nog wel wat aan gebeuren. We mikken nog steeds op eind dit jaar, maar als we het eind dit jaar aan de gaat aanbieden, dan verwacht ik niet dat wij op de laatste dag in december hierover gaan praten. Dus ik verwacht dat wij begin volgend jaar op zijn vroegst daar over gaan praten. En mocht het niet lukken om eind van dit jaar, maar begin januari aan de raad aan te bieden. Ja, ik heb liever een goed plan begin januari, dan een wat minder goed plan eind december.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, op zich kan ik die redentie wel volgen, maar ik wil toch wel het college ook oproepen om hier wel veel vaart mee te maken en ook mede raadsleden, want ik denk dat sportverenigingen en ook het sportbeleid verdient dat wel vlot duidelijkheid komt voor een hoop verenigingen. Ook omdat zij investeringen op basis hiervan ook uitstellen of afwachten. En ik hecht daar heel veel waarde aan. Ja, dus ik hoop op een hele vlotte actie en ik roep u daar ook toe op.

De heer Merx: Ja, zeker. Daar zijn we ook mee bezig en we doen alles wat mogelijk is om zo snel mogelijk met een goed beleid naar uw raad te komen. En of het goed is, dat is uw oordeel. Dan kom ik bij amendement nummer twee.

De voorzitter: De heer Gündogdu heeft ook nog een interruptie. Ga uw gang.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, dank u wel. Ik ben eerder benieuwd naar de reacties van de heer Merx. Hij staat dat hij dus in het eerste kwartaal aan de slag gaat, althans met een voorstel komt, rondom sportvisie. Maar in de tussentijd vraagt hij wel vier miljoen euro voor de sportaccommodaties. Dus ik probeer ze even te laten dalen bij mij. Wat betekent dat nou concreet? Hij komt volgend jaar met een concreet plan, sportvisie, maar vraagt nu al vier miljoen. Gaat hij volgend jaar nog meer geld vragen? Hoe verhoudt dit zeg maar allemaal nu met de begroting van vandaag?

De heer Merx: Nou ja, ik ... U haalt misschien uw eigen amendement met de begroting een beetje door de wacht, maar u dient een andere mensen waar u zegt, samen met de VSP moet er tien miljoen voor de sport komen. Ik zeg u, die is er inderdaad al, want we hebben vier miljoen bij de incidentele middelen vrijgemaakt en vier miljoen zit er in de Dordtwijkzone opgenomen en twee miljoen heeft de raad vorig jaar vrij gespeeld om de urgente zaken op te pakken toen het sportbeleid, wat destijds is aangeboden voor kennisgeving is aangenomen, er een nieuw sportbeleid moest worden gemaakt. En de raad zei, maar voor de urgente gevallen maken we in ieder geval twee miljoen vrij. Het is gewoon goed en dat constateert u ook allemaal, dat er best wel echt wel wat te doen is op het gebied van sport en daar hebben we ook echt geld een serieus geld voor nodig. En ik vind tien miljoen, vind ik serieus geld. Het amendement was hiertoe oproept is eigenlijk, we hebben die tien miljoen, hebben we feitelijk al op de plank liggen. Misschien zelfs nog wat

meer, want er zit natuurlijk ook in de reguliere begroting zit gewoon geld voor sportaccommodaties waar, zeg maar, te malen onderhoud mee gebeurt. Dus om die reden zou ik dit amendement willen ontraden.

De heer Gündogdu: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik krijg helaas geen antwoord op mijn vraag. Ik heb geen vraag gesteld over een amendement, maar op basis van het verhaal dat u nu houdt, er is concreet aan u de vraag gesteld door mijn collega van het CDA, dat er voor volgend jaar eerste kwartaal een sportvisie komt. U geeft aan dat dat voorstel volgend jaar gaat komen en het lijkt mij wel gepast om daar nu een dekking voor aan te geven, althans, te bestempelen. Dat doet u niet, blijkbaar, anders zou u een ander verhaal hier vertellen, en dat amendement, daar kom ik straks nog even op. Ik wil even concreet op mijn vraag het antwoord, wat kunnen wij verwachten als het gaat om budget voor de sportvisie voor volgend jaar?

De heer Merx: Daar heb ik net antwoord op gegeven. Ik heb jullie zojuist gezegd dat in de incidentele middelen bijlage bij de begroting, daar is vier miljoen vrijgemaakt. De raad heeft vorig jaar twee miljoen vrijgemaakt voor urgente zaken. Nou, dat telt op tot zes miljoen en dan hebben we nog vier miljoen staan in de Dordwijkzone en dat telt op tot tien miljoen. Tien miljoen geldt voor sport en met name ook voor sportaccommodaties. Dus ik weet niet hoe ik het helderder kan uitleggen.

De heer Gündogdu: Als het even mag, maar u reserveert dus nu geld, maar u heeft nog geen visie, geen beleid. Dat gaat nog komen, maar u vraagt ons wel tien miljoen, als ik het goed even samenvat.

De heer Merx: Ja, maar nou wordt 'ie echt fraai, nou wordt 'ie echt fraai. Voorzitter, ik weet eerlijk gezegd even niet hoe ik ermee om moet gaan. Wij zijn bezig met het ontwikkelen van beleid. Dat beleid dat gaan we proberen eind van dit jaar aan de raad aan te bieden. Daar ga ik echt mijn stinkende best voor doen. We gaan er begin volgend jaar met elkaar over praten. Nou zou het toch heel erg jammer zijn als we dan zeggen, nou, maar nu moeten we even nog een jaartje wachten voordat we aan de gang kunnen, want we hebben nog geen geld ervoor gereserveerd. Ja, dat ga ik niet verkopen aan de sportverenigingen. Misschien u wel, maar ik ga het in ieder geval niet verkopen en ik was het ook echt niet van plan. Waarom ik ook moeite heb met uw vraag, is omdat u zelf een amendement indient: tien miljoen voor de sport. Dan denk ik: ja, dat deed u ook zonder dat er op dit moment beleid ligt, voorzitter.

De heer Gündogdu: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ik hoor u vorig jaar rondom de bespreking van de begroting, u zat hier in de raadzaal, heel duidelijk zeggen: als er geld nodig is voor sport, dan komt die er. Wat

wij nu doen is een voorstel doen in de vorm van een amendement op basis waarvan wij aannemen, op basis van signalen die wij krijgen vanuit diverse sportvereniging, en u heeft dat in het verleden vaak veelvuldig ook beaamt, dat die vier miljoen te weinig is, gezien de ambitie achterstallig onderhoud. U heeft zelf aangegeven dat we tot de top tien beste sportsteden willen horen. Dit is een handreiking naar u, zo moet het zien, dat u zegt: de raad spreekt zich uit dat de middelen van vier miljoen '...' te weinig zijn en ik wil dit omarmen. Zo zou u dit moeten zien. Maar de manier waarop u dat nu, zeg maar, voor u zelf uitlegt en probeert de raad van te overtuigen, dat klopt niet.

De heer Merx: Ja, ik ... Voorzitter, ik kan het nog één keer proberen uit te leggen, maar ik heb zojuist ...

De voorzitter: '...' doet u het maar heel kort.

De heer Merx: Dat de tien miljoen in feite al in de begroting zit voor sport. En ja, zeker toen ik nog raadslid was, hebben we ook gezegd, als er geld nodig is, dan komt het er. Toen is er ook twee miljoen vrijgemaakt voor de urgente gevallen in afwachting van het nieuwe beleid. Ik ben er ook echt wel verheugd dat een aantal partijen, waaronder uw partij, zegt: ik ben ook bereid als het weer nodig is, de portemonnee te trekken. U heeft mij niet horen zeggen dat ik daar niet blij mee ben. Ik zeg alleen: op dit moment is het niet nodig, vandaar ontraden wij dit amendement. Maar wie weet is het over twee jaar wel nodig en dan hopen we u weer te kunnen vinden. Dan kom ik tot de motie 24, watertappunten. Die willen we graag omarmen. Het is ook een onderzoek wat we gaan doen en wat we ook hebben voorgenomen, wat ook in het politiek akkoord staat. Dan ...

De heer Schalken: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken: Kort een vraag over deze motie. Vanuit Beter voor Dordt zouden we het wel mooi vinden om ook wellicht ook met de verdere uitrol daarvan, met die watertappunten, om ook eens te kijken in hoeverre ze nu echt ook allemaal goed gebruikt worden. Want daar is eigenlijk weinig beeld van. Hoeveel ... Ook in het kader van hoeveel je er nog gaat bijplaatsen.

De heer Merx: Ja, dat is een goede vraag. Ik weet ... Maar dan moet ik even nagaan, voorzitter, of het mogelijk überhaupt het gebruik te monitoren. Ik weet niet of er ergens een metertje aanhangt, maar dat nemen we mee. Als dat te monitoren is, zullen we het zeker doen. Ik weet wel dat er echt wel behoefte is en dat de vraag regelmatig gesteld wordt. Dus vandaar dat we ook gezegd hebben, daar willen we graag nader onderzoek naar doen en we zullen ook met een voorstel aan de raad komen als we dat onderzoek hebben gedaan.

De voorzitter: Er zit een heel mooi bedrijf in Dordrecht die watermeters maakt. Dus misschien dat ... Gaat u verder.

De heer Merx: Dan de motie 25, verwaarlozing panden, ook van de Partij voor de Dieren. Ja, die is eigenlijk overbodig, want wij doen al aan handhaving van de panden. Je moet er

altijd wel goed naar kijken dat je dat wel proportioneel doet. In 2022 hebben we bijvoorbeeld acht handhavingszaken gehad. Dat was allemaal via de bestuurlijke weg, dat valt allemaal niet erg op, het is niet met toeters en bellen, zoals de politie strafrechtelijk handhaaft, maar dit gebeurt veelal van achter het bureau met lasten onder dwangsom of lasten onder bestuursdwang en dat valt niet heel erg op, maar we geven daar wel uitvoering aan. Maar ja, het is ook altijd weer keuzes maken. We doen dat overigens aan de hand van meldingen, maar ook als het gaat over wijkaanpak waar sprake is van panden waar ongewenst verhuurgedrag is en een pand ook nog half in elkaar stort. Dan vinden wij dit een prachtig instrument om ook via die weg dat aan te pakken.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Groenewege: Voorzitter?

De voorzitter: Daarmee bent u er doorheen. Ik kijk nog even of er nog vragen zijn. De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Nou ja, op zich klinkt het natuurlijk goed dat het college dat al doet, maar het botst een beetje met mijn beeld dat als ik door de binnenstad loop, door de binnenstad, dan loop ik nog niet eens door alle wijken, dat ik toch een hoop verwaarloosde panden zie. Noem maar het Teerlink-pandje waar de gemeenteraad al jaren tegenaan hikt. Hoe kan het dat dat toch nog voorkomt ondanks deze handhavingsinzet van de gemeente. Dat is toch wel een beetje verbazend.

De heer Merx: Nou, voor dat pand wordt dus juist nu ... Daar is in, ik meen, 2017 al een handhavingsactie opgezet. Dat heeft geleid tot een voornemens tot een last en daar is toen, daar zijn toen maatregelen genomen om het vooral te behouden. Op dit moment, maar daar kan de wethouder Van der Linden, voorzitter, wat meer over zeggen, vinden er gesprekken plaats over wat dan wel met dat pand met de eigenaar. En voor het overige, ja, is het, wat u zegt, als we door de stad lopen zien we echt wel panden dat je denkt van nou, dat ziet er niet al te fris uit of ik zou het een likje verf hebben gegeven. Dat ben ik met u eens. De vraag is alleen: wanneer is het proportioneel om een bestuursrechtelijk handhavingsinstrument in te gaan zetten als u en ik misschien vinden dat het er verwaarloosd uitzien omdat de vensterbank bladdert, maar ja, misschien de rechter zegt van ja, maar dit is nog buitenproportioneel, hier kun je nog niet dit instrument op inzetten. Dus dat is een afweging die in elk individueel geval zal moeten plaatsvinden en het is ook prioriteiten stellen, want we kunnen niet alle panden die misschien voor handhaving in aanmerking komen, tegelijk aanpakken.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan dank ik u hartelijk, wethouder Merx. Vergeet uw pasje niet. Dan wil ik het woord geven aan wethouder De Jonge. En die heeft één amendement en vier moties met u te bespreken en ik wil u vragen om, ondanks dat het al laat wordt, om toch nog een beetje orde in de zaal. Het woord is aan wethouder De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, drie onderwerpen uit mijn portefeuille klimaatneutraal, de participatie en dierenwelzijn. Een amendement en vier moties, maar ook nog wel heel veel vragen uit uw raad zijn gekomen. Ik ga mijn best doen. Ja, ik denk dat we

met zijn allen kunnen constateren in de afgelopen '...' is echt wel duidelijk geworden dat onze afhankelijkheid van de fossiele energiebronnen en de leveranciers daarvan, nogal kwetsbaar is en de urgentie om op duurzame energiebronnen over te gaan is ook wel echt blootgelegd, maar voornamelijk ook om te kijken, natuurlijk, naar het verminderen van ons energieverbruik. Zoals velen van u ook al hebben aangegeven, de energetische staat van woningen en andere gebouwen spelen gewoon een belangrijke rol. Ja, voor de heel korte termijn hebben we als college gezegd, we zetten volop in op het aanbrengen van die kleinere maatregelen zoals beschreven in het plan van aanpak dat ze vandaag ook als RIB op uw agenda stond en hebben we een grote inzet gedaan met onze energie '...' die op dit moment door de stad rijden. Voor de komende jaren ligt de nadruk dan vervolgens op de maatregelen die we in de woningen zelf kunnen nemen, bijvoorbeeld ook de isolatie. Ja, lokaal waren we er al mee bezig, maar dan is het wel fijn om te zien dat ons rijk nu ook een meerjarig programma heeft vastgesteld binnen het nationaal isolatieprogramma dat ze aan de slag willen gaan met het isoleren van de EFG labels. Wij hebben het zelf ook in ons politiek akkoord verwoord dat er een plan gaat komen voor dit soort labels. Daar wordt nu al hard aan gewerkt, want we zijn al enige tijd met de woningcorporaties in gesprek. Zij hebben namelijk ook een landelijke verplichting gekregen om in 2028 al hun EFG labels uitgefaseerd te hebben en daar ook nog in het verlengde van dat zij ook bij voorkeur hun D labels uitfasen. Met hen spreken we over hun plannen van hoe kijken jullie daarnaar, naar jullie vastgoed? Wat hebben jullie zelf staan in de komende jaren en waar ligt dat vastgoed. Met hen hebben we ook wel gekeken, een wens die in een van de moties is verwoord of amendement, ja, kan dat niet wat sneller? Ja, daar zijn we wel over in gesprek, maar ze zijn er ook wel heel eerlijk in van, beste wethouder, het is financieel, dat is hun verantwoordelijkheid en wij als gemeente dragen niets bij aan die woningcorporaties, zij moeten het kunnen bekostigen. Maar we zijn ook reëel met elkaar dat we het hier ook hebben over op dit moment de vraagstukken rondom de mensen en de materialen die beschikbaar moeten zijn om een dergelijke versnelling met elkaar aan te kunnen. Dat willen we wel en dat willen we ook echt wel met een mooie ambitie in het EFG plan, wat we gezamenlijk opstellen, gaan vastleggen, maar daar wel de nodige armslag, dat alle omstandigheden ons het ook mogelijk moeten maken en ook voor uw informatie: we nemen dit heel serieus, we hebben het plan energiehulp een upgrade gegeven, om het zo maar te noemen. We hebben een bestuurlijke en ambtelijke taskforce waarin we met de woningcorporaties zitten, maar ook met afvaardigingen van een sociale dienst met allerlei andere partijen uit de stad die bezig zijn met hulp voor en achter de deur, zoals wij het noemen. Ook daar zitten de woningcorporaties in en ook daar, volgende week zit ik weer met ze, laten we duidelijk het geluid horen van we hebben én korte termijn iets te doen, maar we gaan ook zeker samen naar de EFG labels en in het verlengde de D labels kijken. U heeft ook aangegeven, indeling negentiende-eeuwse schil andere gebieden.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, wethouder mevrouw De Jonge heeft het heel veel over E, F en G labels, tot 2028. Dan hebben we over zes jaar die E, F en G labels misschien allemaal afgehandeld. Een heel groot deel van de woningen heeft gewoon een D label en dat betekent niet dat het meevalt. Want ik heb een aantal van die woningen met een D label gestaan, voor de ruit en op vloer en je voelt gewoon hoe koud het is. En dat is ook

inderdaad bij mensen die gewoon echt de kachel niet meer aanzetten. Dus dan is het hartstikke koud in huis omdat zij gewoon de stookkosten niet meer kunnen betalen. Moeten die mensen tot ná 2028 wachten tot er wat gaat gebeuren? Er is echt niet een veel grotere inspanning nodig om werk te maken van isolatie van huurwoningen, ook als we beseffen wat voor effect het heeft op de koopkracht van de mensen, of het ontbreken, beter gezegd, van de koopkracht. En is het ook niet zo dat als je de hele slechte woningen, als het überhaupt verschil uitmaakt, E, F en G, hier een woning, daar een woning aanpakt wat veel minder efficiënt is dan als je gewoon straat voor straat afgaat en de woningen, zeg maar, collectief in een straat aanpakt.

Mevrouw De Jonge: Ja, dank voor uw vraag. Ik denk dat wij het gelijk met elkaar eens zijn, ook D labels zullen een keer aangepakt moeten gaan worden. Maar je moet keuzes maken. We sluiten aan bij de landelijke overheid heeft gezegd, EFG is een bekend cluster, komt uit dezelfde jaren, heeft een bepaalde bouw. Het verschil tussen E en G is niet eens zo heel groot. De stap naar D is wel, gelukkig voor de mensen die daarin wonen, wel al veel beter dan EFG labels, maar het is wel een fasering. In die zin ben ik het ook met u eens, zoals ik het ook in de commissie ook heb toegelicht, want iemand vroeg net ook even met HVC en versnelling, we gaan echt de komende tijd alle plannings op elkaar leggen van de verschillende partijen om veel meer vanuit de buurt te kunnen gaan kijken van hoe ga je het nou clustergewijs aanpakken. Dus op het moment dat er in een bepaalde buurt veel EFG labels zitten en het is kansrijk vanuit de corporaties, vanuit bijvoorbeeld onze eigen vastgoed, vanuit hopelijk ook de particuliere verhuurders dat ze mee gaan doen en een HVC en er zitten ook D labels in zo'n wijk, dan gaan we hen inderdaad verleiden om gelijk met ons mee te gaan doen in zo'n verduurzamingslag in de wijk. Dus een mede aanpak richt zich echt eerst even op de EFG labels, hebben we genoeg te doen, zijn genoeg woningen. Sluiten we ook aan bij het tempo van de corporaties. Maar waar we kunnen, nemen we uiteraard alle andere gebouwen mee. Want het zijn niet alleen de D labels maar u roept ook op, kijk naar de negentiende-eeuwse schil, kijk naar de monumenten. Ja, dat zijn natuurlijk mooie onderdelen van onze welstandscommissie en in die zin vond ik het ook wel mooi in de motie en wil ik ook wel uw wens daarin meenemen om die welstandsnotie in het licht te bezien van hoe kunnen we nou ook dit type woningen mee gaan nemen naar veel meer energiezuinigere woningen en daar komen we bij u op terug wat dat zou betekenen als we op die manier gaan kijken, waarbij de kanttekening wel is dat monumenten hebben geen label, maar we weten met zijn allen ook dat zij volgens mij ook voor een grote opgave staan die we samen, ook met u, maar ook met alle huurders en eigenaren willen oppakken.

De voorzitter: Oké. Gaat u verder met uw betoog. Nee, toch niet, de heer Portier.

De heer Portier: Ja, toch even terugkomen. U gebruikt heel veel woorden. Het komt er eigenlijk op neer dat u zegt van het is niet realistisch om ook de D labels mee te nemen tenzij ze in een cluster van E, F en G woningen passen. Ja, eigenlijk heb ik iets van, het staat ook in het coalitieakkoord, we gaan de E, F en G labels aanpakken. Volkomen overbodig om het erin te zetten, want die mogen straks niet eens meer verhuurd worden, dus dat moet vanzelf opgepakt worden door de eigenaren van deze woningen. Dan zegt u al: dan hebben we het grootste gedeelte in aantallen, van de slecht geïsoleerde woningen

waarvan enorm veel mensen de woonlasten niet meer op kunnen brengen, energielasten, zit juist in die D woningen.

Mevrouw De Jonge: Nou, ik denk dat ik daar niet helemaal in kan meegaan. We hebben gezegd, 16.000 woningen, is bekend, vallen in de G labels. 75 procent is woningcorporatie. Ja, zij moeten inderdaad voor 28 die uitfaseren. Dat betekent dat wij als gemeente 25 procent van de eigenaren van eigen woningbezit ook moeten gaan meenemen in de transitie. Daarom willen wij daar ook de eerste prioriteit leggen. En nogmaals, woningen met een D label, C label, B label, A label, ze worden allemaal, als ze dat willen, geholpen met advies. We hebben een energieloket, we hebben subsidie, we hebben leningen. Er is van alles ook voor hen mogelijk, maar we maken wel keuzes in de capaciteit, de middelen die wij krijgen om die ondersteuning te organiseren. Ja, eigenaren kunnen aan de bel trekken en wel dat advies krijgen en waar het mogelijk is, proberen we ze wel mee te nemen in die buurtaanpak. Ja, voorzitter, brengt me gelijk bij het amendement en de moties. Het amendement A3, inderdaad, van de SP, dat ontraden wij dan ook, zoals ik net heb toegelicht en twee jaar versnellen is niet realistisch. De motie M11, ingediend door VSP en met vele anderen behandeling nemen, staat hier omarmen, maar zoals ik aangegeven heb van we gaan naar die labels kijken en we nemen ook de welstandsnota mee. Dus daar gaan we mee aan de slag. We hebben ook nog een vraag gekregen over de financiering ...

De heer ...: Even voor de duidelijkheid, ik zie mevrouw Stolk kijken, wat is de bedoeling, maar deze motie wordt dus overgenomen, omarmd? Positief advies, ja, ja.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel. Ja, kort even de financiering. Ja, de startnotitie klimaatneutraal, daar gaan we ook een doorrekening van de verschillende transitiepaden doen. Ja, gaat dat structureel of incidenteel worden? Dat is natuurlijk wel heel belangrijk voor de uitvoering die we daaraan kunnen gaan hangen. Structureel hebben we nodig voor de meerjarige programma's en projecten. Iemand liet ook vallen, kadernota '24, dat is inderdaad het moment om daarop terug te komen. Maar we hebben ook wel wat meer incidentele middelen nodig om een goede dynamiek van heel de klimaatopgave en de beweging daar te kunnen volgen. In die zin is het natuurlijk fijn dat de minister ons, en ik reken op zo'n kleine twee miljoen, structureel heeft toegezegd voor capaciteit, en ik ben ook nog altijd blij met uw besluit om '...' zon offensief voor vijf miljoen en het verduurzamen van vastgoed voor negen miljoen, want dat kunnen we blijvend inzetten. Kom ik bij de participatie ...

De heer Van Dam-Timmers: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Dam-Timmers.

De heer Van Dam-Timmers: Ja, dank, voorzitter. Ik hoor de wethouder veel mooie bedragen, inderdaad ook noemen bij de verduurzaming van vastgoed. Wat mij nou steeds opvalt daaraan, dat we het altijd over bedragen hebben en dat die er ook zijn, maar dat mijn indruk soms is dat die bedragen niet echt vertaald worden in offertes die worden opgevraagd en dingen die worden uitgevoerd. Hoe kan de wethouder mij nemen of overtuigen hoe dat er komende periode dan uit ziet.

Mevrouw Van Lange: Nou, dat kan ik zeker, want het plan van aanpak, daar kom ik met u naartoe om de eerste panden van ons eigen vastgoed aan te gaan pakken, is in de maak. Nou, u heeft vandaag al kunnen lezen, een sportboulevard, het is een totale investering van vier miljoen. Gaan we ook zelf proberen subsidies te verkrijgen dus per saldo drie miljoen en dan zitten er nog een drie- viertal andere panden in die we in de eerste tranche mee gaan nemen. Dus ik kom krediet bij u ophalen. Het zal waarschijnlijk net begin van het volgende jaar zijn dat die in uw commissies zal liggen. Dus wij zijn zeker bezig met hele plannen al van hoe gaan we dat doen in de betreffende gebouwen.

De heer Van Dam-Timmers: Ja, voorzitter, heel graag. Het zijn allemaal no brainer investeringen voor de lange termijn, dus ik zie daar naar uit.

Mevrouw Van Lange: Heel mooi, ga ik snel verder, want de tijd is al bijna om, zie ik. Participatie ...

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie van de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, voorzitter, ik had ook nog een vraag over de lange termijn. De heer Burakçin heeft gevraagd van het perspectief over de achttien jaar, want daarin willen we de uiteindelijke doelstellingen realiseren. Is daar in enige mate iets over te zeggen hoe dat structureel gefinancierd kan worden? Kunt u dat op zijn minst meenemen in de plannen die u gaat voorleggen?

Mevrouw Van Lange: Jazeker. Kijk, wat ik net zei, we hebben die startnotitie strakjes en die gaat langs uw raad en als we dat weten dan kunnen we ook echt door gaan rekeningen wat, als we dat willen allemaal gaan bereiken, hoe moeten we dat aanpakken en hoeveel gaat dat kosten en daar komt dan echt een uitvoeringsprogramma. Nou zal de eerste vier jaar, de eerste acht jaar zal natuurlijk veel makkelijker in te schatten zijn. Daarna wordt het wat op hoofdlijnen, maar we willen inderdaad wel kijken van hoe gaan we nou in die achttien jaar dat hele programma draaien, wat valt er dan in de verschillende jaarschijven? Dus daar gaan we zeker bij uw raad op terugkomen. Nu ga ik toch naar de participatie, voorzitter, want in het politiek akkoord hebben we ook het belang van participatie genoemd. Dat is een van de middelen om onze kwaliteit van beleid te besturen, hebben wij het genoemd, verder te verhogen. U heeft het zelf ook vanavond al gehad over vertrouwen in de overheid. Ja, als college gaan we een programma starten over de burgerparticipatie, daar komt ook een notitie naar uw raad. Een klein inkijkje geven, twee belangrijke onderdelen daarin gaan zijn de lerende organisatie van onze Dordtse participatievormen en het tweede experimenteren met verschillende participatievormen zoals een burgerberaad, waar ik ook al velen van u over heb gehoord. Nou, dat gaan we samenbrengen in een toolbox waarin allerlei technieken, vormen, samen gaan komen en dan kom ik toch bij het punt van mevrouw Koene, ik heb ook nagedacht wat ik van een burgerbegroting vind in het kader van participatie en ik wil dat heel graag in mijn verkenning met de organisatie en met u als raad meenemen van, is dat nou in Dordrecht zo'n instrument wat we in onze toolbox willen hebben en hoe zou dat dan werken? Nou, daar moeten we dan met elkaar, denk ik, ook naar gaan kijken. Dan kom ik bij de motie 17.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Dat is '...'.

Mevrouw Koene: Ja, mijnheer Heijkoop die is weggerend, geloof ik, maar ik wou zeggen dat ik in ieder geval hier meer vertrouwen in heb. Dank u wel.

De heer De Heer: Voorzitter?

De voorzitter: Nou, het was wel afgestemd, he? Het college spreekt natuurlijk ...

Mevrouw De Jonge: Ik wil geen oorzakelijk verband zoeken, maar ...

De voorzitter: Het college spreekt natuurlijk met één mond. De ene zegt dan dit en de ander zegt dan dat, maar het is uiteindelijk één verhaal. Gaat uw gang, de heer De Heer.

De heer De Heer: Is de wethouder in staat om iets te zeggen over het moment dat die notitie ook wordt gedeeld met de raad?

Mevrouw De Jonge: Wij streven er echt naar om dat einde van het eerste kwartaal, het begin van het tweede kwartaal van '23 met u te kunnen delen. We merken dat er in onze organisatie al heel veel wordt gedaan op heel veel verschillende plekken en dat het best wel even vraagt om daar goed op te halen van wat gebeurt er nu allemaal om ook u te kunnen laten zien van he, wat gebeurt er en hoe zouden we dat in het verdere traject mee willen nemen. Dus daar denken we aan. Wel goed, denk ik, om wel te zeggen, we zitten ondertussen niet stil, want nogmaals, een van de pijlers is, we leren door het te gaan doen. Want participeren kan je niet voorschrijven, je kan ook niet van te voren bedenken goh, dit jaar ga ik een burgerberaad doen, want je weet nooit of er een onderwerp voorbij komt dat zich daarvoor leent of dat onderwerp misschien andere instrumenten nodig heeft om een goede participatie vorm te geven. Dus daarom willen we daar komende tijd even goed naar kijken, wat loopt er allemaal ondertussen ook wel waar het kan. Ook proberen te experimenteren. We hebben ook met het college, we hebben een heel mooie sessie gehad van hoe kijken wij daarnaar en we hebben ook met elkaar afgesproken, startnotities, plannen van aanpak in de beginfase. Zullen we ook altijd aandacht geven aan het participatietraject om met uw raad te kunnen bespreken, als we het zo gaan doen, hebben we dan een goed participatietraject om te komen tot die samenwerking met uw raad maar ook uiteraard met de samenleving. Dus wat mij betreft gaan we daar ook samen verkennen van wat kan er allemaal en welke vorm zouden we op welk moment kiezen. Daarmee de motie van GroenLinks ja, alles wat erin staat, vind ik geweldig en deels zijn we het al aan het doen en deels gaan we het nog doen. Daarom hebben we het labeltje overbodig erop geplakt, maar zeker wel inspirerend om nog verder mee te nemen in ons traject. Dan ben ik echt bij het laatste onderwerp: dierenwelzijn. Ja, ook daarvan is al aangegeven, het wordt geëvalueerd, het wordt herijkt. Ook daar is een startnotitie al heel ver en ook daarin gaan wij vertellen dat we dit heel graag in participatie willen gaan doen samen met heel veel partijen in de stad met u als raad en dat we op die manier ook gaan kijken van wat zou er nou aan onderwerpen in moeten komen, hoe gaan we dat formuleren en welke inhoud is dat dan. Wat ook in de motie ook al wordt aangegeven, we wilden ook duidelijk met de richtingen, u noemt het kaders, wij noemen het richtingen, maar wij willen ook zeker weten, monitoring van gaan we nou ook daarmee bereiken wat we voorzien hebben en daar zit ook

een component financiën en dat maakt ook dat we uw motie nummer 22 als overbodig hebben aangemerkt, want dit gaat allemaal gedaan worden. Het staat al in de begroting '23, we pakken het op, u bent erbij betrokken en het brengt me, voorzitter, bij de laatste motie, nummer 23, de voorlichting over huisdieren. Ja, heb ik ook in de commissie gezegd van dit vinden wij echt een goed idee. Wij willen deze motie ook zeker omarmen. Als het voor u ook akkoord is dat het wel een onderwerp is dat ook in het participatietraject besproken mag worden om te kijken hoe andere partijen het misschien nog mooier, beter willen maken. Maar ik kan u in ieder geval zeggen dat mijn medewerkers van duurzaamheidscentrum Weizigt al gelijk heel blij waren van ja, mogen we nog meer gaan vertellen over dieren voor het goede doel? Dus deze willen wij zeker in behandeling nemen. Voorzitter, ik denk dat ik alles heb gehad aan vragen en advies.

De voorzitter: Zeker, dat is helemaal helder en ik zie ook geen vragen meer aan u. Dank u wel. Dit is uw pasje, mevrouw De Jonge. Dan wil ik vragen aan de heer Schalken of hij even het voorzitterschap overneemt voor de laatste drie moties.

De heer Schalken-den Hartog (plv. voorzitter): Gaat uw gang, mijnheer Kolff.

De heer Kolff: Hartelijk dank, voorzitter. Ja, nog drie moties die ik met uw raad wil bespreken. Als eerste het vuurwerkverbod op het Eiland van Dordt. Ja, voorzitter, in een normaal jaar zitten 8.760 uur en daarvan is gedurende zes uur toegestaan dat er vuurwerk wordt afgestoken, tussen acht uur 's avonds en twee uur 's nachts op Oud en Nieuw. Al die andere uren, 8.754 uur, is het verboden. Toch zien we dat in die uren regelmatig ook vuurwerk wordt afgestoken, ondanks dat het verboden. Het is ontzettend lastig voor mensen van politie en handhaving om daarop te handhaven, omdat je eigenlijk op iedere hoek van de straat een agent zou moeten hebben staan, wil je dat echt tegengaan en dat is gewoon echt een onmogelijkheid. Verder zien we dat er ontzettend veel illegaal vuurwerk wordt afgestoken, gehaald uit het buitenland. Je rijdt met je auto zo naar België of Duitsland en haalt daar vuurwerk wat hier gewoon verboden is, ook gedurende die zes uur tijdens Oud en Nieuw. Daarnaast, voorzitter, is het zo dat we hier vlak voor de coronatijd een vrij grondig onderzoek hebben gedaan naar wat inwoners eigenlijk vinden van vuurwerk in onze stad. Daar kwam uit naar voren dat de inwoners zeiden ja, in de binnenstad zou je eigenlijk terughoudend moeten zijn, ook vanwege het monumentale karakter en ook vanwege ... Nou ja, eigenlijk vooral vanwege dat monumentale karakter en de brandgevaarlijkheid daarvan. Maar in de reguliere woonwijken, willen we eigenlijk in meerderheid toch nog graag tijdens die zes uur op oud en nieuw, vuurwerk kunnen afsteken. Dat is ook de reden geweest dat we nog vrij recent eigenlijk een nieuw vuurwerkbeleid hebben ingevoerd waarbij we het in de binnenstad hebben verboden, eigenlijk de hele binnenstad hebben aangemerkt als een vuurwerkvrije zone. Dat geldt ook voor een aantal andere vuurwerkvrije zones, bijvoorbeeld rond verzorgingstehuizen en dierenpensions, maar dat we in de reguliere woonwijk hebben gezegd, daar mag nog vuurwerk worden afgestoken tijdens Oud en Nieuw, maar dan natuurlijk alleen het vuurwerk wat hier in Nederland kan worden gekocht, het reguliere consumentenvuurwerk. Dat is bij elkaar, alles bij elkaar, de reden dat we zeggen, deze motie ontraden we, waarbij ik ook nog wil aangeven, het werd als argument genoemd, we hebben natuurlijk mensen uit de Oekraïne te gast in onze stad en andere vluchtelingen in onze stad, dat deze mensen zullen

worden betrokken. Dat is overigens bij het vuurwerk wat we hebben afgestoken tijdens Koningsdag ook gebeurd. Daar waren veel Oekraïners zelfs aanwezig bij het afsteken van het vuurwerk en de mensen worden ook in de opvanglocaties daar nog van op de hoogte gebracht. Dus deze motie ontraden we.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Ik zie twee interrupties. De eerste, volgens mij, mevrouw Kruger.

Mevrouw Vol-van der Holst: Mag ik, voorzitter?

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Mevrouw Vol-van der Holst, gaat uw gang. Interruptie.

Mevrouw Vol-van der Holst: Dank u wel. Ik heb de burgemeester ... Of de heer Kolff horen zeggen, zes uur afsteken en de rest van het jaar niet. Maar dan is er ook een overweging, denk ik, om aan te nemen van, als er binnen die zes uur zoveel milieuvervuiling plaatsvindt en zoveel mensen voor die zes uur eigenlijk de stad uitvluchten, is dat dan echt een reden om het in stand te houden? Daarnaast gaan mensen naar het buitenland om vuurwerk te halen, wordt er gezegd, maar op het moment dat je geen vuurwerk mag afsteken, is de noodzaak om mooi vuurwerk in het buitenland te halen waarschijnlijk ook minder. Wij vragen ons eigenlijk af hoe het komt dat er in die tien andere gemeentes het wel lukt om een vuurwerkverbod in te stellen en dan bij ons niet.

De heer Kolff: Ja, dank, voorzitter. Uiteindelijk is het natuurlijk aan uw raad, als u zegt: wij willen een vuurwerkverbod en daarom is het in tien van die 345 gemeenten die we in Nederland hebben, is het ingevoerd. Dat is voor een deel natuurlijk ook gewoon een politieke afweging die je maakt. Daar is alleen niet mee gezegd dat er in die tien gemeenten tijdens Oud en Nieuw geen vuurwerk wordt afgestoken. Sterker nog, ik denk dat dat eigenlijk niet zoveel uitmaakt. Ik denk dat gedurende die zes uur gewoon vuurwerk wordt afgestoken, het is dan weliswaar verboden, maar er is niet op te handhaven, op geen enkele manier. Ik kan dat ook echt nu al, gewoon heel erg duidelijk zeggen, daar is gewoon niet tegenaan te handhaven en het vuurwerk wat eigenlijk zorgt voor schade aan bushokjes en prullenbakken en dergelijke, dat is niet het vuurwerk waar we het hier nu met elkaar over hebben. Dat is het vuurwerk wat in België wordt gehaald of in Polen. Het vuurwerk wat we hier kunnen krijgen, dat is tegenwoordig eigenlijk alleen nog maar siervuurwerk.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Ik ga naar de interruptie van mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dat laatste dat is, ja, het spijt me zeer, voorzitter, maar al het vuurwerk wat we ook hier kunnen kopen, ik bedoel, de mensen zijn creatief genoeg om allerlei vuurwerk aan elkaar te knopen en dan wordt het alsnog zwaar vuurwerk waardoor het zogenaamde leuke vuurwerk, dat wordt gevaarlijk vuurwerk. Ik hoor nu al jaren, dat was zelfs voor het invoeren van de vuurwerkvrije zones, het is niet te handhaven. Nee, voorzitter, dat soort dingen zijn waarschijnlijk niet te handhaven, maar we kunnen niks 100 procent handhaven. We kunnen niet handhaven dat mensen niet door het rode stoplicht lopen. We kunnen niet handhaven dat mensen niet telefoneren in de auto. Noem alles maar

op. Het vraagt in zijn totaliteit een gedragsverandering. Het gaat erom, wat willen wij? Mevrouw Van der Holst die gaf ook al aan het milieuaspect. Dat is ook, dat wordt al zo vaak aangegeven, het is niet meer van deze tijd. Er bestaan allerlei alternatieven. Ik kan me voorstellen dat we dit jaar niet meer het voor elkaar kunnen krijgen om dat zo een, twee, drie te veranderen, maar het is echt de wil van ons allen en u zegt wel, er is een onderzoek gepleegd en dan blijkt dat meer dan de helft het wel wil. Nou, volgens mij hebben we ook andere onderzoeken gezien waarbij meer dan de helft het niet wil. Nou ja, goed, dan kunnen we over cijfertjes weer gaan stoeien, het gaat er gewoon om dat we echt eens toe moeten naar wij willen als Dordrecht ook altijd een van de eersten zijn, nou, dan zijn we misschien de vijfde of de zesde gemeente, maar laten we gaan kijken hoe we dit wel kunnen gaan realiseren op een totaal verbod van vuurwerk ...

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Bedankt voor uw interruptie.

De heer Kolff: Dank voor uw interruptie, inderdaad, voorzitter, maar u heeft ook een gloedvol betoog en dat is zeer te respecteren, alleen het verandert daarmee het standpunt van het college niet. Dan gaan we naar motie ...

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): De heer Van Leeuwen, een interruptie op de heer Kolff.

De heer Van Leeuwen: Dank u, voorzitter. Nou, ik ben het dus wel eens met de burgemeester, met zijn betoog, alleen wat de PVV wel ontzettend dwars zit, is het illegale vuurwerk en zou u iets kunnen vertellen over de aanpak, de handhaving als het gaat om illegaal vuurwerk in onze stad.

De heer Kolff: Dank, voorzitter. Ik ben blij met deze vraag, want ik had het niet willen zeggen in mijn spreektijd, maar nu kan ik het rustig zeggen. Nee, kijk, daar heeft u een heel goed punt, of daar heeft de heer Van Leeuwen een heel goed punt. Vuurwerk wordt veelal uit het buitenland gehaald, dat is zwaar spul over het algemeen, dat wat je hier niet zomaar kunt krijgen. Er wordt nu gekeken of we hier in Dordrecht ook, en dat is eigenlijk nieuw, dat hebben we met het OM, met de politie kunnen regelen, een inleveractie wordt gehouden voor bijvoorbeeld ouders die vuurwerk ontdekken, ik noem het maar even, onder bed bij hun kinderen, zodat ze het in ieder geval kwijt kunnen als ze dat kwijt willen, en we hebben natuurlijk heel vaak toch in aanloop naar Oud en Nieuw veelal, in de laatste maanden van het jaar, dat we signalen krijgen van inwoners over andere inwoners. Dat klinkt als klikken, maar het is toch eigenlijk een van de weinige manieren om erachter te komen dat er ergens grootschalig verkeerd spul ligt. Dan wordt er ook stevig op gehandhaafd. Dus dat zijn eigenlijk de methoden die we daartoe hebben. Ja, en voor de rest denk ik dat een vuurwerkverbod op zichzelf, als daar de politieke wens toe zou zijn, wel zou kunnen werken, maar dan moet het eigenlijk nationaal en eigenlijk zelfs internationaal worden ingevoerd. Maar vooralsnog geldt, in mijn optiek, als ik kijk naar het rapport wat we ook hebben liggen van vlak voor coronatijd, dat de meerderheid van de bevolking in Dordrecht nog wel de ruimte wil hebben en die vrijheid wil hebben om gedurende die beperkte tijd van zes uur een feestje te kunnen vieren. Daar komt het eigenlijk op neer.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Ja, ik ga nog naar de interruptie van mevrouw Vol-van der Holst.

Mevrouw Vol-van der Holst: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik krijg nu te horen dat we af moeten wachten van landelijk, maar ik wil dan toch nog even meegeven dat wij van mening zijn dat we als we afwachten wat we landelijk gaan doen, dat we met heel veel dingen al veel te lang gewacht hebben en dat geldt ook voor dit vuurwerkverbod, dat ik denk dat het juist een signaal is als je met meerdere steden dit durft in te zetten. Even kijken, hoor. Er was nog eentje die ik wilde zeggen, dat het ook voor de vuurwerkverkopers eerlijker is als zij weten waar ze aan toe zijn, omdat ze eigenlijk al heel lang weten dat er een eind gaat komen aan het vuurwerk en dat zij al heel lang bezig zijn met alternatieven, *excusez le mot*, waarschijnlijk en dat het ook wel eerlijk zou zijn om een keer een klap erop te geven en een einde te maken aan het vuurwerk.

Mevrouw: Voorzitter?

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Is dat een aanvulling op wat mevrouw Van der Holst '...'.

Mevrouw: Ja, ik wil nog één aanvulling geven, want de burgemeester gaf aan van, ja, het zal de mening van het college niet veranderen, maar ik hoop dat ik een hele hoop raadsleden wel kan overtuigen, zodat, als er eens een keer wat ingediend wordt, ik heb de vorige keer ook tien jaar gedaan, geloof ik, over een vuurwerkvrije zone, maar dat dan de mening van de raad wel gaat veranderen en dan kan het college bij zijn standpunt blijven, maar dan zal hij toch mee moeten bewegen, volgens mij, of zie ik dat verkeerd?

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Dank voor deze aanvulling. Dan ga ik terug naar ...

De heer Van Dam-Timmers: Voorzitter?

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Niet naar de wethouder. De heer Van Dam-Timmers. Ja, er zitten verschillende mensen. Ik heb als eerste, volgens mij, de heer Van Dam-Timmers gezien, gaat uw gang.

De heer Van Dam-Timmers: Dank voor het woord, voorzitter. Ja, ik vraag eigenlijk op dit punt een korte reflectie ook van de portefeuillehouder over het jaar 2020-2021, want we hebben al lang een landelijk vuurwerkverbod gekend, rondom de coronaperiode vanwege het voorkomen eigenlijk van opnames in de ziekenhuizen. Toen ging het aantal slachtoffers van 1300 landelijk naar 400. Kan de burgemeester terugkijken op die periode en de effecten die dat in die jaarwisseling heeft gehad? Want dat is misschien de beste voorspeller voor ook toekomstige effecten.

De heer Kolff: Ja, ik heb daar niet, voorzitter, nu meteen een hele evaluatie van paraat en ik denk dat ook dit tijdstip daar ook zich niet helemaal voor leent. Maar wat zich in zijn algemeenheid wel laat gelden over die periode is dat het wel wat rustiger was. Dat is waar. Dat is een algeheel vuurwerkverbod in het hele land en het was wat rustiger. Maar er werd

nog steeds, zeker rondom die zes uur waar ik het net over had, ongelooflijk veel vuurwerk afgestoken. Dus ja, dat is wat ik erover kan zeggen. En het aantal slachtoffers was inderdaad lager, dat klopt, en dat heeft waarschijnlijk te maken met het feit dat door het hele coronagebeuren mensen sowieso ook terughoudender waren om de straat op te gaan, naar buiten te gaan, naar feestjes toe te gaan. Want het is normaal gesproken eigenlijk niet het reguliere vuurwerk wat je bij de winkels die drie dagen kunt krijgen, wat voor heel veel slachtoffers zorgt, dat komt vaak juist door het wat zwaardere illegale vuurwerk en dat is sowieso al verboden.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Ik ga naar de heer Struijk.

De heer Struijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de burgemeester het net onder andere hebben over een feestje. Ik vind dat toch wel iets makkelijk gezegd over iets dat heel schadelijk is voor het milieu over iets waar elk jaar heel veel gewonden mee vallen, dus ik zou zelf voor andere woorden kiezen. Wat ik het grote voordeel vind van een verbod, a, het past veel beter bij deze tijd. Vroeger vonden we het normaal om te knallen, vroeger vonden we het ook normaal om zonder helm op je bromfiets te rijden, maar de tijden veranderen. Ik denk dat een verbod in ieder geval heel veel winst oplevert om dat gezagsgetrouwe burgers, en die zijn er ook best wel, neem ik aan, er in ieder geval mee zullen stoppen. Zolang wij doorgaan met vuurwerk, zal je ook houden dat mensen in de loop van het jaar al vuurwerk gaan bestellen, illegaal vuurwerk knalt harder dan gewoon, dus ik zou ook voor illegaal vuurwerk kiezen. Je houdt eigenlijk gewoon het systeem in stand. U heeft het over de Oekraïners, die kunt u misschien bereiken, maar verspreid door heel Dordrecht wonen mensen uit Syrië, wonen mensen uit Sierra Leone, met allerlei oorlogstrauma's. Die worden hier ook iedere keer aan blootgesteld. Ik denk dat je als gemeente het gewoon eigenlijk niet kunt maken om hier nog mee door te gaan.

De heer Kolff: Ja, ik blijf toch gewoon zeggen wat ik net heb gezegd en het is heel legitiem en er zijn ook echt argumenten om het niet te doen. Dus ik ben, wat dat betreft, die zie ik ook en die hoor ik van mevrouw Kruger en die hoor ik ook nu van u en van mevrouw Vol en tegelijkertijd zijn er ook argumenten om het nog wel te doen en om te zien hoe beperkt eigenlijk die periode is waarin het is toegestaan en die periode waarin het niet is toegestaan, die is zo ongelooflijk groot, dat is meer dan 99,9 procent van de tijd, is het al verboden en gebeurt het toch. Dan is het nog steeds bijna niet te handhaven. Ik vind zelf altijd wel dat handhaving ook wel een bepaalde geloofwaardigheid moet behouden. Dus dat vind ik wel iets wat we mee moeten nemen en ik vind er ook niets mis mee, eerlijk gezegd, dat Oud en Nieuw toch een feestje is. Ja, ik noem het gewoon toch een feestje. De mensen hebben er behoefte aan. Laat ik het zo zeggen, dit is het collegestandpunt, het staat u geheel vrij om er iets anders van te vinden, argumenten zijn bekend, maar wij hebben uiteindelijk daar een afweging in gemaakt.

De heer Struijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Als ik nog heel even mag, ik blijf wel moeite houden met het woord feestje, want een feestje wat zoveel gewonden oplevert, je moet 1 januari maar eens een ziekenhuis binnengaan, vind ik geen feestje en ik denk nog steeds dat als je het bij de jaarwisseling in stand houdt, dat het heel gewoon is om ruim daarvoor al vuurwerk te bestellen en dus te gaan knallen. Dus dan houdt je gewoon in stand ...

De heer Kolff: Maar voorzitter, als er nou de indruk wordt gewekt dat het feit dat er ieder jaar voor tienduizenden euro's schade is en dat er mensen naar het ziekenhuis moeten omdat er, om wat voor reden dan ook, persoonlijk letsel is, dan heeft dat natuurlijk helemaal geen snars te maken met een feestje. Laat ik daar ook duidelijk over zijn. Dat zijn zaken die ik niet vind horen bij een feestje of bij een plezierige avond of bij iets waar we met elkaar graag bij stil willen staan. Als een feestje eindigt in een slagveld, dan vind ik het geen feestje meer.

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Er is nog ... Ja, een interruptie van de heer '...' en dan wil ik eig...

Mevrouw: Ja, ik wou eigenlijk een punt van orde maken dat we nu in een commissievergadering zitten.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Ja, dat wilde ik eigenlijk hierna doen. De laatste interruptie op dit punt, wat mij betreft nu, van de heer Den Heijer en dan gaan we door naar het volgende punt en kunt u dadelijk in de stemming laten weten hoe u staat tegenover dit voorstel, of de motie zoals die er ligt.

De heer Den Heijer: Ja, door de absolute stelling van de motie krijg je ook de indruk dat alleen de mensen die niet voor en tegen vuurwerk afsteken zijn aan het woord komen en ik wil hier toch benadrukken en ook steun aan de burgemeester, dat ook hetgeen wat de ChristenUnie/SGP zegt over het ziekenhuis, ja, je komt niet in het ziekenhuis door het vuurwerk wat in Nederland verkocht wordt en in het kader van de perceptie lijkt het me ook zo, ik heb eerlijk gezegd, afgelopen jaar was vuurwerk verboden om af te steken in Dordrecht, nou, het is helemaal los gegaan in Krispijn en in Crabbefhof en Wielwijk en ik heb ook heel veel knallen in de binnenstad gehoord en ik ben met de burgemeester het er over eens dat het dus een illusie is om iets te verbieden, dat het dan ook niet meer gebeurt en dat mag dus ook nog gewoon verkocht worden. Dus ja, dat wil ik dan nog wel even meegeven.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Dank voor uw bijdrage, de heer Den Heijer. Het lijkt me goed dit punt nu af te sluiten en naar uw volgende motie te gaan.

De heer Kolff: Dank, en ik zal dat proberen kort te houden alhoewel het onderwerp belangrijk genoeg is om daar toch ook weer lang bij stil te staan. Dan heb ik het over Ketikoti, de motie M30. Daar is natuurlijk ook al het een en ander over gezegd in reactie op een aantal vragen van het AD de afgelopen week. In ieder geval duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is dat er veel aandacht is voor het slavernijverleden, een zwarte vlek in onze geschiedenis. Zwarte pagina in onze geschiedenisboeken. Daar kan niet genoeg aandacht voor zijn. Ik denk dat het ook belangrijk is dat als er initiatief komen vanuit de samenleving, en die zijn er al, dat we die ook ondersteunen. Dan kunt u inderdaad denken aan een herdenking, of een monument of nader wetenschappelijk onderzoek of, wat ik ook weet, onderzoek wat vanuit museum wordt gedaan en de archieven. Dus wat dat betreft zou ik eigenlijk willen zeggen: deze motie, daar zijn we al mee bezig en er zijn ook al gesprekken

vanuit het kabinet, mijn kabinet van de burgemeester geweest met initiatiefnemers. Dus eigenlijk, wat hier in staat, dat doen we al. Dus de motie is in zoverre overbodig, maar als u zegt, ik wil hem toch in de lucht houden, dan vind ik dat prima, voorzitter. En dan tot slot motie M38, strijden voor lokale autonomie. Ik heb die motie, inclusief de constatering en de overwegingen en ik snap hem eigenlijk niet zo goed. De constatering die erin staan, er zitten allerlei in de tekst die niet kloppen, maar als ik het probeer te duiden, dan gaat het eigenlijk toch vooral om die spreidingswet waar landelijk vandaag natuurlijk ook al veel aandacht voor is geweest. Maar in zijn algemeenheid, en dan kom ik weer, eigenlijk bij het verzoek, het dictum van de motie er alles aan te doen om te voorkomen dat de gemeente mogelijk in de toekomst wordt gepasseerd bij genoemde en andere besluitvorming zodat de democratie gewaarborgd blijft. Ja, dat gaat toch eigenlijk vooral over de democratie wordt gewaarborgd als er in het parlement wordt aangenomen. Dan is dat een democratisch tot stand gekomen wet en wij hebben regelmatig als lokale overheid te maken met landelijk vastgestelde wetgeving waar wij ons aan hebben te houden. Ik snap dat u zegt, ik wil bepaalde onderwerpen ook daar lokaal nog wat van kunnen zeggen. En waar wij dat kunnen, beïnvloeden we dat ook ten positieve, dat is zo, of via de VNG lijn. Maar uiteindelijk geldt natuurlijk wel dat een landelijk vastgestelde wet ook in Dordrecht geldt, voorzitter.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Ik ga naar de heer Van Leeuwen, een interruptie.

De heer Van Leeuwen: Kijk, op zich, democratie is inderdaad dat de Eerste en Tweede Kamer ergens voor of tegen stemmen, ben ik helemaal met u eens, uiteraard zou ik bijna willen zeggen. Maar we hebben natuurlijk ook een lokale democratie en de strekking van de motie is dat de stem van de raad een heel duidelijke stem blijft als het gaat om dergelijke problematiek. Dat is eigenlijk wat ik wilde voorstellen met deze motie. Dus eigenlijk denk ik dat het nog steeds goed is, ondanks het feit dat er een wet is, dat ook ... Tenminste, zo zie ik het dan tenminste, dat ook de raad een heel belangrijke vinger in de pap houdt, laat ik het zo zeggen. Zoveel mogelijk. Kijk, op het moment dat het wettelijk niet mogelijk is dan zal ik de laatste zijn om te zeggen: we moeten het toch doen. '...' wethouder. Maar ik vind wel dat we tot het uiterste moeten gaan omdat ik de lokale democratie een heel belangrijke democratie vind, ook om het vertrouwen juist van de inwoners terug te winnen.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Duidelijk. Een reactie?

De heer Kolff: Ja, dank, voorzitter. Daar ben ik het op zich wel mee eens, maar dat staat hier alleen eigenlijk niet, he? Dus ik ben het ermee eens dat de gemeenteraad, dat is het hoogste orgaan van de lokale democratie en de lokale democratie staat het dichtst bij de inwoners. Dus de stem van de gemeenteraad is ongelooflijk belangrijk en dat van het college en misschien ook van mij als burgemeester. Maar ik moet ook geen verwachtingen wekken, want dat komt het vertrouwen van inwoners ook niet ten goede dat je wetgeving kunt beïnvloeden, die in Den Haag wordt vast gesteld, op lokaal niveau. Dus dat probeer ik te zeggen. Wij moeten hier geen tweede kamertje spelen. Maar daar waar het gaat om de totstandkoming van wetgeving, bijvoorbeeld waar je ook als lokale overheid nog een rol in zou kunnen hebben, als het gaat om de vestiging van een AZC, bij wijze van spreken, kan ik me zomaar voorstellen dat die er eigenlijk toch, ondanks dat er een verplichtend karakter in komt, eigenlijk bijna niet tot stand kan komen zonder dat de lokale overheid daar ook wat

van vindt. Dus dat is een element wat ik ook altijd zal bepleiten. Maar die '...' wordt wel vastgesteld in de Tweede Kamer.

De heer Van Leeuwen: Eigenlijk geeft u, nou, u geeft er geen draai aan, zo wil ik het absoluut niet zeggen, doet u zeker niet, maar eigenlijk verwoordt u wat wij in de motie hebben gelegd, namelijk er staat heel simpel: verzoekt het college er alles aan te doen, wat wettelijk mogelijk is, uiteraard, om te voorkomen dat de gemeente mogelijk in de toekomst wordt gepasseerd bij genoemde en andere besluitvorming zodat de democratie gewaarborgd blijft. De lokale democratie. Dus eigenlijk, als ik naar uw woorden luister, bent u het eens met deze zit.

De heer Kolff: Als u tevreden bent met wat ik zeg, dan mag u het als een toezegging beschouwen en dan is de motie overbodig.

De heer Van Leeuwen: Om mogelijke misverstanden te vermijden houd ik hem toch in stemming, wat mij betreft.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Dat is uw goed recht.

De heer Kolff: Dat ontraad ik hem, want de letterlijke tekst kan ik niet goed volgen.

De heer Schalken-den Hartog (plv voorzitter): Dat waren de punten.

De voorzitter: Dank aan de heer Schalken. De locoburgemeester wil graag burgemeester worden, heb ik het idee. Ik beschouw het maar als een per ongelukke aanslag. Dank aan de heer Schalken voor tijdelijk vervangen. Volgens mij is er behoefte aan een korte schorsing in de raad om even na te denken over alle moties en amendementen. Ik zie sommige zeggen van niet, maar ik zie ook sommige zeggen van wel. Of wilt u nu meteen door met de tweede termijn? Dat kan, hoor.

Mevrouw Kruger: Nee, voorzitter, ik zou zelfs niet een korte schorsing willen voorstellen maar gewoon een schorsing tot morgenavond. Want een korte schorsing dat betekent toch tien tot vijftien minuten, denk ik even heel serieus willen we met elkaar iets bespreken, dan heeft iedere fractie vijf minuten voor een tweede termijn en willen we het serieus aanpakken, volgens mij moeten we dan gewoon morgen verdergaan en niet nu dat even afraffelen. Dat is mijn voorstel.

De voorzitter: Mevrouw Kruger, mijn voorstel zou dat niet zijn. Ik heb namelijk niet de illusie dat elke fractie opnieuw vijf minuten gaat gebruiken en ik denk dat er een heleboel al besproken is over de moties en amendementen en dat er misschien hier en daar nog een aanpassinkje nodig is. We hebben volgens het reglement van orde de tijd tot twaalf uur en ik kan me ook niet aan de indruk onttrekken dat als het twaalf uur is en we er bijna zouden zijn, dat we ook nog met elkaar nog wel even tot half een door zouden willen gaan, maar dat is, wat mij betreft wel ongeveer de grens.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dat is nu uw inschatting dat we om twaalf uur klaar zouden zijn. Ik denk van niet, maar ik weet niet hoe de anderen daarin staan.

De voorzitter: Nee, nee, nee, nee, even voor de duidelijkheid, ik zeg wat het reglement van orde, wat u ooit heeft vastgesteld, voorschrijft.

Mevrouw Kruger: Ja, maar dan moeten we nu beslissen of we wel of niet doorgaan. Dat is wat '...'.

De voorzitter: We kunnen sowieso tot twaalf uur doorgaan.

Mevrouw Kruger: Laten we gewoon lekker doorgaan, we zijn moe allemaal, maar dat geeft niet.

De voorzitter: Ik wil wel even dit voorstel in stemming brengen. Mag ik even handen zien, wie wil er doorgaan. Doorgaan, ja. Dat is toch wel de meerderheid. Hoe lang ... Dames en heren, ja, zo komen we er niet. Hoe lang is er schorsing nodig?

De heer Van Dam-Timmers: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Dam-Timmers.

De heer Van Dam-Timmers: Dank, voorzitter. We hebben van de griffie net voordat we dit tweede deel eigenlijk startten, een mooi overzicht gekregen. Alleen daar staan, zeg maar, de aanbevelingen van het college niet op, terwijl dat wel een mooi overzicht is.

De voorzitter: Dat is al klaar en dat wordt binnen enkele ogenblikken verspreid.

De heer Van Dam-Timmers: Super.

De heer ...: Voorzitter, misschien is een voorstel van orde dan op het moment dat dat binnen enkele minuten verspreid zal worden, een schorsing van een half uur?

De heer ...: Voorzitter, voorzitter. Max een kwartier.

Mevrouw ...: Ik vind een kwartier ook goed, hoor.

De voorzitter: Dames en heren, het is nu kwart voor elf, om elf uur gaat de vergadering verder.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, de schorsing is voorbij. Neemt u uw plaatsen in, alstublieft. De vergadering is heropend. Gaat u allemaal zitten, alstublieft, het liefst op uw eigen plek. De vergadering is heropend. We zijn aanbeland bij de tweede termijn van de raad. Nogmaals, houdt u het kort. Als u uw amendement of moties wilt aanpassen of hebt willen aanpassen, dan kan dat natuurlijk en dan nemen we daar graag kennis van. Houdt u het kort, u hoeft die vijf minuten echt niet te gebruiken. De inbreng mag vanaf de plek geleverd worden, vanaf uw eigen plek. Ik begin bij Beter voor Dordt, kijk naar de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, dank u wel. Allereerst dank aan het college voor de beantwoording van alle vragen en de reacties die er zijn gegeven op de moties. We zullen ons nu beperken tot onze eigen ingediende moties waar dan in ieder geval we nu naar aanleiding van de bespreking wellicht het intrekken of aanpassen. Motie 1, dat was de motie over de triple helix, de samenwerking met het bedrijfsleven en het onderwijs waar de wethouder zich eigenlijk niet herkende in het signaal, het duidelijke signaal wat wij hadden gekregen. Vooralsnog kiezen wij ervoor om deze motie in te trekken, maar wel aan de wethouder te vragen om na te gaan of wellicht het signaal alsnog klopt of wellicht ons via een raadsinformatiebrief nader op de hoogte te stellen over hoe die samenwerking nu verder loopt. Dus dat is motie 1, dus die trekken wij in. Motie 2 is de aanpak van hittestress in de binnenstad. Die werd ontraden omdat er al gewerkt wordt om daar invulling aan te geven. Dus wat dat betreft gaan we daarin mee en trekken we die motie ook in. Afstemming gehad met de VSP met betrekking tot de motie van het Dordtse noodfonds.

De voorzitter: Welke motie is dat?

De heer Schalken-den Hartog: Dat is motie 3, is dat, die van het noodfonds. Er werd aangegeven vanuit het college dat er vooralsnog voldoende financiën zijn dus wat dat betreft in afstemming met de VSP trekken we die motie ook in. Dan ga ik naar motie 5, dat is de aanpak afvaldumpingen. Hebben we even contact gehad met de VVD. Het lijkt ons niet verstandig om die motie nu in stemming te brengen gezien wat erover in de raad is gewisseld. De wethouder heeft voldoende toezeggingen gedaan om te kijken naar wat wel mogelijk is met betrekking tot het wellicht inzetten van camera's en handhaving. Dus wij gaan er vanuit dat de wethouder daar ook mee aan de slag gaat. Dus wat dat betreft trekken wij die motie nu ook in. Dan was er ook een motie, met Beter voor Dordt samen en met de VSP over het stimuleren van de korte voedselketen. Daar kwam ook vanuit de wethouder een goed antwoord op waarbij ook de VSP heeft aangegeven dat we daar vooralsnog nu dat voldoende vinden en die motie intrekken. Dat was motie 6. Dan hebben we motie 7, die houden we in stand en motie 8, bestaanszekerheid lokale ondernemers, ja, ook hier vanuit het college wordt heel duidelijk aangegeven dat ze er echt alles aan doen om ook die lokale ondernemers te ondersteunen. Dus vooralsnog trekken we die motie ook in en dat was het in ...

De voorzitter: Dank u wel. U heeft het over de motie 4 niet gehad, maar die houdt u in de lucht?

De heer Schalken-den Hartog: Die houden we in stand, ik zou alleen aangeven waar ik moties wij tot een ander oordeel zijn gekomen.

De voorzitter: Dus motie 1, 2, 3, 5, 6 en 8 komen te vervallen? Ja. Dus motie 4 en 7 houdt u in de lucht. Dan ga ik naar ...

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mevrouw Vol.

Mevrouw Vol-van der Holst: Ja, ik had een vraag, wij hadden een vraag aan Beter voor Dordt aangaande het vuurwerk, standpunt vuurwerk. Nou, we begrepen dat ze eigenlijk niet voor een vuurwerkverbod zijn, alleen op hun website staat te lezen dat zij wel voor een vuurwerkverbod zijn als er een vuurwerkshow gegeven wordt. Dus mijn vraag is of zij voornemens zijn om toch voor te stemmen voor onze motie.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, volgens mij als ik mijn programma goed voor me haal, zijn we voor de vuurwerkvrije zones, hebben we ook iets gezegd over het feit dat we zelfs ook wel vuurwerkzones zouden willen en dat is volgens mij volgens ons programma. Dus wij gaan niet mee in die motie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de VVD fractie, de heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Ja, dank u wel, voorzitter. Mijn fractie kijkt met heel veel genoegen terug op de eerste termijn. Hij was weliswaar lang, maar er is veel inhoudelijk uitgewisseld en er is ook veel samengewerkt om weer tot moties te komen of dingen in te '...' of goed te luisteren naar het college, waarvoor dank aan alle collega's hier in de raad. De VVD heeft in de eerste termijn twee moties ingediend en zal die ook de eerste motie voor de winkeltijden zullen we gewijzigd indienen in de tweede termijn omdat Beter voor Dordt meegetekend heeft en de andere motie over de files in de, geen parkeerfiles in de binnenstad, zullen we ongewijzigd in stemming brengen. Kondig ik alvast een aantal stemverklaringen aan en wellicht zullen we ook voor menigeen ook wat verrassend stemmen, wie weet. Dat gaat u zien.

De voorzitter: Klopt het dat de motie M9 dan wel wat wordt aangepast of niet?

De heer Den Heijer: Inhoudelijk blijft ie ongewijzigd, er is echter een extra partij heeft meegetekend.

De voorzitter: Dan zetten we die partijen gewoon handmatig erbij als mede-indiener, daar hoeven we niet een nieuwe motie voor in te dienen. Welke partij is dat?

De heer Den Heijer: Dat is de heer Schalken, Beter voor Dordt.

De voorzitter: Beter voor Dordt. Ja. Motie 9 wordt mede ingediend door Beter voor Dordt. Dan, en ik kijk nog heel even trouwens terug naar Beter voor Dordt, want u had ook een amendement ingediend, amendement A7. Wat doet u daarmee? Dat laat u zo?

De heer Den Heijer: Die wordt gewoon in stemming gebracht.

De voorzitter: Gewoon in stemming gebracht, ja. Dan ga ik naar de volgende partij, dat is de VSP. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, dank. Vanuit de VSP motie M13, verbreding werkgelegenheid mogelijkheden in Dordrecht. Daar heeft de wethouder echt een duidelijk antwoord op gegeven, dus trekken wij dit in. Wij zijn ook zeer blij dat het college hier al mee aan de slag is en dat we geen extra onderzoek moeten doen, dus dat is heel voortvarend. Dan heb ik het nog even, de motie haalbaar en betaalbaar ...

De voorzitter: M14 is dat.

Mevrouw Stolk: Ja. Die willen wij in principe wel indienen omdat we vinden dat daar een reflectie op zou moeten komen vanuit het college en wij hopen ook echt dat, we willen hem best wel aanpassen, maar dat er wel een kleine analyse gegeven kan worden bij tegenvallende resultaten in die zin dat als die 140.000 inwoners niet gehaald wordt, en dat hoeft echt een uitgebreid onderzoek te zijn, we hebben het er zelfs binnen de fractie over gehad om bij wijze van spreken de rekenkamercommissie erop te zetten, maar ik heb liever dat de wethouder hier met iets komt waarvan we zeggen van nou, daar kunnen we mee uit de voeten.

De voorzitter: Dank u zeer.

Mevrouw Stolk: En voor de rest brengen wij in stemming, voorzitter, tot zover de tweede termijn.

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, dus u trekt motie M13 in en u wilt de wethouder eigenlijk nog even horen over M14.

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter?

De voorzitter: Dan gaan we naar GroenLinks.

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter, ik wilde graag interrumperen.

De voorzitter: Mevrouw Vol, gaat uw gang.

Mevrouw Vol-van der Holst: Toch nog een keer. Ja. Weer eventjes over het vuurwerkverbod. Wij denken dat de doelgroep die de VSP vertegenwoordigt een groep is die heel veel belang heeft bij een vuurwerkverbod. Dus mijn vraag is of zij ook de wensen van hun ouderen, hun achterban, daarin meenemen met de beslissing om wellicht mee te stemmen met ons vuurwerkverbod?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, daar kan ik kort en krachtig over zijn, wij gaan niet instemmen met deze motie zolang er nog vuurwerk verkocht wordt wat legaal verkocht wordt. En er zijn al ... Er wordt al rekening gehouden met verpleeghuizen en ziekenhuizen en dat soort dingen. Dus wij vertrouwen op het antwoord wat de burgemeester net heeft gegeven dus wij zullen tegen uw motie stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar GroenLinks, de heer Burakçin.

De heer Burakçin: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter, ik zal ook ingaan op onze moties. Allereerst een M17, dat gaat over participatie. Die trekken we in. De wethouder heeft aangegeven dat het college zich geïnspireerd voelde door de motie en zij ermee aan de slag gaan dus we trekken hem daarom in. Motie M15, schuldhelpverlening, die handhaven we. Die brengen we ook in stemming. En dan motie M16, kunst en cultuur kan

geen medicijn tegenop. Nou, daar zijn we in ieder geval blij dat het college dat gaat meenemen in de cultuurnota en integraal beleidsplan sociaal domein. Alleen het tijdspad die wordt dus eruit gehaald en dat wordt dus meegenomen op het moment van cultuurnota en integraal beleidsplan.

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik had nog een vraag aan GroenLinks. Ik hoorde de wethouder over uw motie met pauzeknop schulden, tenminste, ik spreek via de voorzitter, voorzitter, dat hij met een voorstel komt om dat te gaan doen. En ik lees in het dictum, kijk, ja, ik vind dat toch lastig want daar staat om het toch direct in te voeren. En ik hou me vast aan hetgeen wat de wethouder zegt en ja, ik denk dat ook iets is wat u beoogt, denk ik. Ziet u dat ook zo? Nou ja, dat was eigenlijk de vraag. Ziet u dat ook op die manier?

De heer Burakçin: Nou ja, voorzitter, wij vragen het college zeg maar om dit zo snel mogelijk in te voeren op het moment dat dat kan.

De voorzitter: Dank. Was ook daarmee uw inbreng ook in tweede termijn, de heer Burakçin?

De heer Burakçin: Ja.

De voorzitter: En 16 laat u dus in stand, motie 16?

De heer Burakçin: Ja.

De voorzitter: U trekt alleen 17 in? Dan gaan we naar de volgende partij, dat is de Partij van de Arbeid. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Het was me het dagje wel, 41 moties, zeven amendementen. En die zeven amendementen zijn allemaal ontraden en van de 41 zijn er dertig moties ontraden of overbodig. Twee zijn er voor het oordeel aan de raad, negen zijn er omarmd waarvan er zeven zijn waar coalitiepartijen bij zijn betrokken. Dus ik vraag mezelf wel een beetje af, nou, laat ik het anders stellen, ik denk dat dit een goed leermoment is voor de volgende begroting en dat we dat misschien iets anders moeten gaan aanvliegen. Wat betreft onze eigen moties, dan ga ik naar motie veertien euro, dat is motie 19. Ik begreep ook dat we die eventueel zouden kunnen aanhouden, dat we die later nog terug kunnen laten komen. Dus dat we hem niet in stemming brengen.

De voorzitter: Aanhouden gebeurt eigenlijk niet, dat is niks dus u trekt hem in of u ...

De heer Van der Spoel: Dan trekken we hem in.

De voorzitter: Ja, precies.

De heer Van der Spoel: En hetzelfde geldt dan ...

De voorzitter: U kunt hem altijd opnieuw indienen. U kunt hem altijd opnieuw indienen.

De heer Van der Spoel: Ja, dank u wel. Datzelfde geldt voor motie discriminatiepunt ...

Mevrouw ...: We willen wel even weten wat de tijdsplanning is.

De heer Van der Spoel: Ja, dat is een goede, dank je wel. Daarvan willen wij eigenlijk even weten nog van de wethouder wat de tijdsplanning wordt wanneer we dan daadwerkelijk in gesprek gaan met de stad hierover? En aan de hand van dat antwoord weten we of we hem intrekken of in stemming brengen.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar de ChristenUnie/SGP-fractie. Mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Nu GroenLinks de motie over participatie heeft ingetrokken wil ik alvast even medelen dat wij als fractie al een poosje bezig zijn met een van de nieuwe participatievormen, het burgerberaad. Dat is een middel om een complex vraagstuk in de stad te tackelen. Het geeft ook letterlijk inspraak aan de burgers en daarmee vertrouwen. En wat ons betreft hoeven we dit eigenlijk niet meer te inventariseren. Daarom vinden we het ook goed om nu alvast aan te kondigen dat onze fractie binnenkort met een initiatiefvoorstel komt voor een eerste Dordtse burgerberaad.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is altijd mooi als er vanuit de raad ook initiatiefvoorstellen worden voorbereid. Dan ga ik naar de zevende partij voor vandaag, dat is de Partij voor de Dieren. Mevrouw Vol, gaat uw gang.

Mevrouw Vol-van der Holst: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben ons amendement aangepast en ik wilde hem opnieuw indienen. Er zijn twee medetekenaars bijgekomen, we hadden sowieso onszelf uiteraard, de VSP, Op Ons eiland, SP en PvdA.

De voorzitter: Dat is amendement A1 hè, over regenboogstad?

Mevrouw Vol-van der Holst: Amendement A1, excuus, ja. Dus die wil ik zeg maar aanpassen.

De voorzitter: En dat is dus, wat wordt dan nu amendement A1a en die kunt u dan nu hier brengen als u wilt, dan zorgen we dat die in het systeem komt.

Mevrouw Vol-van der Holst: Mag ik even mijn `...' kom ik hem gewoon brengen.

De voorzitter: Nee, natuurlijk, natuurlijk, gaat uw gang.

Mevrouw Vol-van der Holst: Ja? Ik wilde even doorgeven dat M26, geld minima met kosten huisdieren, die willen wij graag in stemming laten brengen. En M27, vuurwerkverbod op het eiland van Dordt uiteraard ook want ik vind het heel belangrijk dat mensen daar goed over nadenken en voor stemmen.

De voorzitter: En even de ... Mevrouw Vol, nog even de ...

Mevrouw Vol-van der Holst: Daarom geef ik nu even het woord aan mij collega.

De voorzitter: Ja, precies, de heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel. Motie M22, daar kregen we eigenlijk het teleurstellend advies over van het college, en ik vind het eigenlijk ook geen begrijpelijk advies. Het college zegt dat wat wij in die motie voorstellen al in de begroting staat. Nou, ik lees het er helemaal niet in terug. Volgens mij is de motie veel concreter dan wat in de begroting staat. Dus ik sta er nog steeds achter en ik breng hem graag ongewijzigd in stemming. De motie M25, verwaarlozing van panden daadkrachtig aanpassen, daarvan heeft het college aangegeven dat die overbodig is. Daar kan ik me meer in vinden dus die ben ik bereid om in te trekken. En over de andere moties zijn er geen wijzigingen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan ga ik door naar de CDA-fractie, mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Bedankt, voorzitter. Motie M28 die handhaven we. Ook al is die ontraden, we willen toch graag dat het tegengaan van afvaldumping overal los in de wijk in elk geval een faire kans krijgt met een pilot. En verder hebben wij in de mede door ons ingediende moties geen wijzigingen. Dat is het voor nu.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar DENK, de heer Safranti, gaat uw gang.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voordat ik overga naar de moties wilde ik eigenlijk de wethouder nog even aangeven, omdat ik ook in mijn woordvoering aangaf over de witgoedregeling, daar heb ik helemaal niks over terug gehoord. Dus ik wilde graag daar een reactie op terug.

De voorzitter: Daar kan straks wethouder Heijkoop nog even op reageren.

De heer Safranti: Inderdaad. En over onze moties, 29, 30, 31, die willen we in stand houden en willen in stemming brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we naar Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Nou, voorzitter, dat het zo snel zou gaan, dat gaat al mijn verwachtingen te boven of te buiten.

De voorzitter: Ik ben trots op de raad. Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ja, ik ben heel trots op de raad. Ja. Ware het niet dat ik vanmiddag om zes uur gewoon klaar had willen zijn. Maar goed, dat was niet iedereen met mij eens. Voorzitter, wij doen aan één motie mee en daar verandert verder niks aan. Wij willen nogmaals wel benadrukken dat er een heleboel moties ingediend zijn op dossiers die we eigenlijk op een ander moment gewoon beter tot zijn recht hadden kunnen laten komen dan nu met de begroting en dat vinden we jammer. Dat leidt ook tot discussies die nog helemaal niet aan de orde hoeven te zijn. Eén ding wil ik nog wel even want wij gaan gewoon stemmen zoals we gaan stemmen. Ik wil alleen nog wel één ding en dat is dat ik in de motie van de PVV, en ik weet niet of ze die handhaven, dat gaan we nog wel horen, wordt een opmerking

gemaakt over de capaciteit en de deskundigheid van de ambtelijke organisatie met betrekking tot het woondossier. En de wethouder heeft het al benadrukt, en dat doen wij graag nog eens over, kijk alstublieft naar de commissievergadering van vorige week waarin de ambtelijke organisatie uitmuntend heeft gepresteerd op dit dossier. En dat wil ik dan ook wel graag even een keer benadrukken. Dat is die even voor nu.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: U krijgt ook een vraag of een opmerking terug van de heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Nou, laat ik zo zeggen, ik heb niet in mijn motie genoemd dat het ambtelijk apparaat te weinig deskundig zou zijn. Alleen ik heb wel gezegd van, nou, misschien dat er nog ergens een vooruitgang is te boeken, niet in de zin van slecht naar redelijk maar in de zin van redelijk goed naar nog beter. Dat is een beetje het punt.

Mevrouw Koene: Nou, voorzitter, misschien was het helemaal niet gepast in deze hoedanigheid omdat de ambtenaren hier niet aan tafel zitten. Maar goed, laten we het even hierbij houden.

De voorzitter: Dat geldt eigenlijk voor alle opmerkingen die ook positief in de richting van de ambtelijke organisatie worden gedaan. Maar goed, het is goed altijd om complimentjes uit te delen. We gaan door naar Op Ons Eiland, de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, één amendement en twee moties. Amendement A2, toekomstbestendigheid sportaccommodatie. Ik had zojuist een debat met de heer Merx en ik begreep van hem dat er, nou ja, 10 miljoen euro beschikbaar is voor sport. In ieder geval, hij komt met een voorstel in het eerste kwartaal van 2023. Ja, we zijn een kleine fractie, misschien hebben we er overheen gelezen in de deze begroting maar wij hebben die 10 miljoen nergens kunnen zien. Maar in ieder geval, we houden de wethouder, nou ja, aan zijn toezegging dat hij 10 miljoen euro beschikbaar heeft en dat die daarmee aan de slag gaat. En sport vinden wij belangrijk, net als velen van u, dus die gaan we intrekken. Maar we gaan dit dossier uiteraard volgen. Vervolgens, voorzitter, motie M32, laat Dordtse ondernemers niet in de kou staan. Ik weet dat wethouder Burggraaf enorm is begaan met de ondernemers. Hij heeft ook toegezegd dat hij met dit dossier richting Den Haag gaat. In ieder geval stelt dat ons enigszins gerust. Wij doen ook hierbij weliswaar, nou ja, bij dit punt wel de oproep aan ondernemers die problemen ervaren met hun energiecontracten of betalingen om zich zo snel mogelijk te melden bij de gemeente, allicht dat er ondersteuning anderzijds mogelijk is.

De voorzitter: Even voor de helderheid, M32 ...

De heer Gündogdu: Ja, die trekken wij in.

De voorzitter: Die trekt u in.

De heer Gündogdu: Ja. Vervolgens, voorzitter, M33, signaleringsborden N3. Wat ik van de portefeuillehouder heb begrepen, dat matrixborden wel eens miljoenen euro's zouden kunnen kosten. Nou, wij vragen om een onderzoek. We denken dat het vrij eenvoudig te organiseren is. Dus we willen met dit echt een signaal afgeven wat voor vele Dordtenaren een enorm heikel punt is. Dus die willen we gewoon in stemming brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. We gaan naar de SP-fractie, de heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, zoals aangekondigd zijn wij wat betreft de Dordtpas voor jongeren en het voorkomen van de armoedeval minima vooralsnog tevreden met de toezegging van de wethouder. Dus motie 34 en 35 worden ingetrokken. Dan loop ik even door een aantal van de andere moties en amendementen heen, zowel van onszelf als van anderen. Ja, wat betreft het energielabel D. Ja, wij blijven toch van mening dat er een veel structurele aanpak voor moet komen. En als je inderdaad straat voor straat aan wil pakken, ik heb net even naar het kaartje van energielabels voor bijvoorbeeld Krispijn gekeken. Daar zie je naast elkaar geel, oranje, geel, oranje, dat betekent D-label, E-label, D-label, E-label, enzovoorts. Dus als je straat voor straat aan wil pakken, dan ontkom je er niet aan om ook de D-labels mee te nemen. Want dat is een beeld wat je echt in heel veel wijken van Dordrecht ziet. Nou, we handhaven ook het gratis busvervoer voor 65. Wat betreft zaken als verminderde stijging van het belastingtarief, de motie is van Forum voor Democratie. Of de motie van Forum voor Democratie en PVV voor het gebruik van Eneco-reserves. Ja, die kunnen wij of die amendementen die kunnen wij niet steunen. Forum voor Democratie zegt dat je als gemeente niet aan inkomensbeleid mag doen en eigenlijk zijn ze daarom tegen zaken als de OZB-belasting. Ja, dat gaat recht in tegen wat wij als SP altijd betoogd hebben, dat je sowieso altijd aan inkomstenpolitiek doet, of je dat nou wil of niet. Maar dit zou een anti-nivelleringsbeleid zijn waar zij voor staan dus daar gaan wij niet aan mee. Het opmaken van reserves om een lokale belastingverhoging ongedaan te maken, dat lijkt me ook geen goed idee. Maar dat is wel de hoofdmoot van het amendement A6, dus daar kunnen wij ook niet achter staan. Ik ga snel even door een aantal andere moties heen. Motie 1, één plus één is drie. Nou, die is ingetrokken dus ik dacht even van, er is wat meer rekenonderwijs nodig in ...

De voorzitter: Mijnheer Portier, even, ik snap het hoor, alhoewel mijn dochter zegt dat ze drie is terwijl ze twee is dus ik snap het ook weer ergens wel die titel. Maar is het verstandiger om misschien als u stemverklaringen aflegt, om daar nog heel even mee te wachten totdat we bij de stemverklaringen zijn. Is dat een idee?

De heer Portier: Dat zou een idee kunnen zijn. Dat worden dan een heleboel stemverklaringen, voorzitter. Dus ik loop nog heel even snel doorheen of ik over wat andere dingen wat moest zeggen. Nou, Ketikoti, ben ik ... Ja, er wordt gezegd dat het overbodig is maar het zou aardig zijn als we als raad zeggen van, wij willen gewoon dit feest ook in Dordrecht met elkaar vieren. Wat betreft het strijden voor lokale autonomie, ja, dat is echt een motie die ons een beetje tegen de haren instrijkt. Hoewel we het op andere punten misschien wel eens met de PVV eens zijn, ja, dit is toch echt iets waar wij als partij wezenlijk van hun verschillen. Dus ja, wat dat betreft geen steun daarvoor. En voor de rest komen er straks een heleboel stemverklaringen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar de PVV-fractie, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, kort maar krachtig, de PVV handhaaft de moties die eerder zijn ingediend. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan tot slot Forum voor Democratie, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ja, het zou dan gaan om amendementen A5 en A6. Ja, voor A5 is het ons duidelijk vanuit de wethouder dat het onwenselijk is om de stijging van het belastingtarief niet door te laten gaan. En hebben wij er natuurlijk niks op tegen dat er dan wel 75 euro wordt terugbetaald dus om die reden trekken wij hem in. A6 laten we graag over aan de stemming.

De voorzitter: Dank u zeer. Dat was dan de tweede termijn van de raad. Dan kom ik bij het college. Ik kijk even, loop ik alle portefeuillehouders langs om te kijken of er nog iets in hun portefeuille is gebeurd. Dat kan een nieuw amendement zijn of motie of misschien een vraag die nog gesteld is. Ik kijk even naar wethouder Heijkoop. Heeft u nog iets? Graag vanaf uw plek. Ja.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik wil even op drie punten ingaan, dat gaat over motie 14. Verenigde Senioren Partij bij monde van mevrouw Stolk vroeg daar nog even een nadere reflectie op te geven. En we hebben daar net al even contact over gehad. Kijk, de huidige motie zoals die voorligt is voor het college echt niet uitvoerbaar en echt onwenselijk om dat op deze manier te doen. Maar als deze motie wordt ingetrokken, dan zou ik me wel goed kunnen voorstellen dat ik aan de afdeling planning en control van de gemeente vraag om wel een soort van analyse te maken. Dat woord gebruikte mevrouw Stolk ook. En dan kunnen we iets beschrijven over het effect op het acres van de groei, het effect op voorzieningen aan de andere kant, want je moet dan ook iets met bijvoorbeeld scholen en dergelijke, en de openbare ruimte. Maar een kleine winstwaarschuwing, dat is dan echt een soort van schets want die variabelen veranderen voortdurend. Je kunt er geen rechten aan ontlenen maar dat is dan even een soort beeld bij wat de implicaties zijn. Als u daarmee kunt ... Als dat voor u goed is dan ga ik die opdracht geven op het moment dat deze motie wordt ingetrokken. Tweede motie, gaat nog even over motie 15.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, bij interruptie.

Mevrouw Stolk: Als ik daar even op mag reageren. Nou, ik ben blij met de toezegging van de wethouder. En wij trekken met de analyse zoals de wethouder het aangeeft, trekken we de motie in. En zijn we blij met deze toezegging, ook richting raad en stad. Dank.

De heer Heijkoop: Fijn, voorzitter. Nou, ook heel goed denk ik dat we elkaar dan daarin gevonden hebben. Motie 15, pauzeknop schulden. Ja, nog even twee zinnen daarover omdat er ontstond een klein debatje tussen de fractievoorzitters van GroenLinks en de VVD. Kijk, op zich is dit instrument een positief instrument, het is waardevol om het in te kunnen zetten als het werkt. Het maakt ook niet voor niets uit van de actie-agenda van minister

Schouten. En wat ik heb aangegeven is dat als het werkt, als het als het ware storingsvrij is, dat het gewoon goed functioneert ook in onze stad, dan wil ik daar zeker, wil ik dat gaan invoeren. Dus in die zin, ook omdat het eigenlijk in die zin alleen maar voordelen heeft. En ik wil ook de raad toezeggen, en het staat eigenlijk ook in deze motie, om begin volgend jaar u even te informeren over de voors en tegens van hoe het ervoor staat. Maar dat zal nog geen voorstel zijn want dat is echt iets te snel. Maar gewoon met een korte brief van, joh, dit is de stand van zaken pauzeknop schulden. En dan tot slot, voorzitter, de vraag van DENK. En dat is volkomen terecht, daar ben ik in mijn eerste termijn niet op ingegaan, dat gaat over de witgoedregeling. Daar hebben wij aandacht voor vanuit de gemeente. Enerzijds via ons beleid vanuit de bijzondere bijstand, kunnen mensen er aanspraak op maken met een minimum inkomen. En het college heeft ook recent een plan van aanpak energiehulp huishoudens, collega De Jonge is daarvan. En ook daar maakt het onderdeel van uit om een soort van opkoopregeling, en dat doen we ook in samenspraak met de sociale dienst, om ook op die manier witgoed te verduurzamen in onze stad.

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De heer Heijkoop: Dus dat is de wijze waarop we daar nu vorm en inhoud aan geven.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: De beantwoording van de motie die hiervoor was, over de pauzeknop, roept toch nog wat twijfel bij mij op. En laat ik gewoon eerlijk zijn, ik denk ook wel dat zo'n pauzeknop het verschil zou kunnen maken. Ik ben daar helemaal niet zo negatief over. Maar ik vind het wel afwijkend van hetgeen wat u in de eerste termijn zegt, dat u met een voorstel komt. Dus ja, nee, ik kom nu niet met een voorstel maar ik kom met voors en tegens maar tussendoor kan ik het wel al ingevoerd hebben. Zo lees ik zoals u dat zegt. En als ik dat verkeerd gehoord heb dan hoor ik het graag want ik zou wel graag in een voorstel willen zien hoe de wethouder bekijkt of het ook echt werkt. En dan doen we iets wat ook de moeite waard is. En het ligt ook dat u gezegd heeft dat het in andere gemeentes ook soms wat weerbarstig was om dit in te voeren.

De heer Heijkoop: Ja, voorzitter, een korte reactie op de vraag van de heer Den Heijer. Ik vind de pauzeknop schulden op dit moment niet implementeerbaar. Ik ben daar nog niet enthousiast genoeg over om u een voorstel te doen om dit te doen. Los van of het überhaupt expliciet een raadsvoorstel moet zijn of dat we het binnen onze bestaande dienstverlening kunnen opnemen. Maar ik denk in dit geval ga ik daar echt een expliciet voorstel van maken richting uw raad. Het andere punt gaat eigenlijk over de stand van zaken. Van, vertel wat meer over die pauzeknop, hoe staat het ervoor, wat kunnen we verwachten? En dan kijk ik ook gewoon even wat er landelijk al speelt, op welke wijze het onderdeel uitmaakt van die landelijke actie-agenda van minister Schouten. En daar krijgt u gewoon een update begin volgend jaar. Dat zal nog geen voorstel zijn om een pauzeknop in te voeren want dat is gewoon nog niet op dit moment aan de orde.

De heer Den Heijer: Maar hoe verhoudt dat zich dan tot uw over deze motie? Omarmt u hem nou of ontraadt u deze motie?

De heer Heijkoop: Voorzitter, ik omarm deze motie want deze motie vraagt om dat als dit, als we zover zijn om die pauzeknop ook in Dordrecht te gaan implementeren. En die vraagt ook om ons ... Om u als raad daarover te informeren en dat gaan we doen.

De voorzitter: En dat had u overigens in eerste termijn ook al gedaan. Ja. Dan gaan we denk ik, dat was uw termijn, wethouder Heijkoop? Dan gaan we naar wethouder Burggraaf. Is er bij u nog iets in de portefeuille? Dat is niet het geval. Wethouder Van Benschop wel weet ik. Want er is een amendement ingediend, een nieuw amendement door de Partij voor de Dieren, amendement A1a. En daar is toch nog iets wat een dubbeling is. Maar misschien kunt u dat toelichten?

Mevrouw Vol-van der Holst: Voorzitter, ja, mag ik even zelf zeggen?

De voorzitter: Dat mag ook.

Mevrouw Vol-van der Holst: Ja, ik had per ongeluk, ik word er net op gewezen dat we nu een dubbeling hebben in de tekst en daar heb ik dus niet goed genoeg naar gekeken. Dus ik vraag bij deze of het op de manier waarop ik nu even contact heb gehad met iedereen, of dat in orde is?

De voorzitter: Ja, voor alle duidelijkheid, dat zal ik dan nog even ook hier melden als voorzitter aan iedereen. Er staat dus een nieuwe tekst in amendement A1a, we besluiten in de begroting op pagina 57 onder het kopje, we zorgen voor diversiteitsbeleid, de laatste zin aan te passen en aan te vullen, en daar zit waarschijnlijk die dubbeling ook in. De eerste vier zinnen die dan volgen, dus van, we hebben daarbij oog, tot en met, ofwel de LHBTI+-Dordtenaren, die te schrappen. Eerste vier, ja, het zijn regels en zinnen. En dan kom ik bij vervolgens, we hebben daarbij oog, dat is nieuw, tot en met, de acceptatie van de LHBTI+-gemeenschap, die blijft wel in het amendement staan.

Mevrouw Vol-van der Holst: Correct. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja. Dat betekent dat de eerste vier regels worden geschrapt in het amendement A1a. Dan weet u dat. En dan kan de wethouder dit amendement ook omarmen geloof ik. Ja. Heeft u nog andere punten in uw portefeuille te noemen, wethouder Van Benschop?

Mevrouw Van Benschop: Ja. Dank u wel, voorzitter. Motie M1 is ingetrokken. Daarbij wordt wel een vraag gesteld of we dan wel het signaal na kunnen gaan, sorry, wat binnen is gekomen bij de fractie Beter Voor Dordt over het niet goed samenwerken of niet het goede, dat het niet goed loopt. Natuurlijk gaan we dat navragen. Er werd ook gevraagd om een rib over hoe de samenwerking dan loopt en die kan ik ook wel toezeggen. Dus die komt richting de raad. En dan nog motie M16 die is aangepast waarbij het tijdspad eruit is gehaald van Q1 en waarvan is gemaakt ... Ja, die is toch aangepast? Tenminste, zo heb ik hem net opgestuurd gekregen.

De voorzitter: Nee, die is niet aangepast.

Mevrouw Van Benschop: O, nou.

De voorzitter: Nou, wij vinden van niet maar als u het zegt dan is het zo, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Nou, dit is voor mij nieuw.

Mevrouw Van Benschop: Nou, ik heb ... Volgens mij werd het net genoemd door de fractie maar is die niet opnieuw ingediend.

De voorzitter: Die is niet ingediend. Maar dat is bij deze dan gebeurd dus motie M16 wordt M16 ... Ja, het is heel leuk hoor als een raadslid rechtstreeks met een wethouder schakelt maar dit is zeg maar het crisiscentrum. Oké. M16 wordt M16a, die zetten we nu in het systeem.

Mevrouw Van Benschop: Ja, het tijdspas is er in ieder geval, heb ik gezien, uitgehaald. Waarbij Q1 dus is weggehaald en waarbij in de plaats is gekomen, om het mee te nemen in de cultuurnota en het integraal beleidsplan sociaal domein. Dus die kunnen we ook omarmen. En dat was het.

De voorzitter: Heel goed. Dan gaan we door.

Mevrouw Van Benschop: O nee, er werd nog een vraag gesteld, sorry, er is nog een vraag gesteld over motie M21 want die werd ingetrokken. Als ik wat zicht kon geven op de tijdsplanning, wanneer we in gesprek gaan met de stad en de raad. In december gaan we naar de commissie bij een beeldvormende sessie om ook aan de raad te vragen hoe de raad betrokken wil worden bij dit proces, bij de gesprekken met de raad, hoe de raad zichzelf daar in dat proces ziet? En van daaruit maken we de tijdsplanning.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. En wanneer wordt dan, is er dan ook al zicht op wanneer die gesprekken in de stad gaan plaatsvinden echt daadwerkelijk of is dat nog niet duidelijk?

Mevrouw Van Benschop: Nou ja, zodra de raad akkoord geeft op de startnotitie en dat we aan de slag kunnen gaan met die gesprekken plannen. Dus dat, ja, ik hoop dat dat dan ergens begin volgend jaar is. Maar daar kan ik geen concrete uitspraak over doen zolang er geen startnotitie is vastgesteld.

De voorzitter: Ja, dank u zeer. Dan ga ik naar wethouder Van der Linden, is er in uw portefeuille nog iets te melden? Dat is niet het geval. Wethouder Merx? Ook niet. Dan wethouder De Jonge. Ook niet. Nou, bij mij ook niet. Dat betekent eigenlijk dat we er zijn en dat ik de zaak in stemming wil gaan brengen maar natuurlijk niet nadat we stemverklaringen hebben kunnen geven. Dat doen we per amendement of motie. We beginnen met het stemmen straks op motie A1a, over het Dordrecht regenboogstad. Ik kijk even rond of er stemverklaringen zijn? Ja, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voorzitter, dit is het eerste amendement wat ons in de termijn heeft laten overtuigen om het toch te doen en de VVD zal voor dit amendement stemmen.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wel?

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Nou, op zich laat ik het zo zeggen, onze partij vindt dat iedereen zich welkom moet voelen in deze stad. Hebben we de afgelopen vierenhalf jaar ook uitgedragen en dat, we zijn absoluut niet van mening veranderd. Alleen deze, dit amendement vinden we te symbolisch, laat ik het even zo zeggen. En daarom stemmen we tegen.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. U kunt stemmen op amendement A1a. Als u voor bent drukt u plus en als u tegen bent dan drukt u min. Gaat uw gang. Ja, als mensen er niet zijn dan moet het pasje er inderdaad uit. Ik weet niet waar die is maar dat maakt niet uit, hij is niet in de zaal. Nog niet iedereen heeft gestemd. Voor het amendement is plus en tegen is min. Nu moet het pasje er weer in. Het gaat om de stemming over amendement A1a, bent u voor dan drukt u plus, als u tegen bent drukt u min. Ja. Het amendement is aangenomen, 31 stemmen voor, 8 tegen. Tegen, PVV, Forum voor Democratie, DENK, ChristenUnie/SGP en één lid van Beter Voor Dordt.

De heer Stam: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ik ben ook voor maar ik heb het verkeerde knopje gedrukt.

De voorzitter: Nou, dat is leuk dat u dat zegt maar het doet niks af aan deze uitslag, excuus daarvoor. Dat kan niet meer, nee. Maar het amendement is wel aangenomen. Graag stilte want we hebben nog even te gaan met elkaar. Amendement A2 is ingetrokken. Stilte graag, dames en heren. Amendement A3, ook met energielabel D trekt de kou op uit de vloer en vliegt de warmte weg. Amendement A3. Zijn daar stemverklaringen? Niet het geval. Gaan we stemmen, A3, als u voor bent drukt u plus, als u tegen bent drukt u min. Het amendement is verworpen, 31 stemmen tegen, 8 stemmen voor. Voor, Partij voor de Dieren, PVV, SP en de VSP-fractie, de overige fracties tegen. Dan gaan we naar amendement A4, alternatief voor gratis busvervoer 65+. Stemverklaringen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, de Partij voor de Dieren is eigenlijk voor een eerlijke prijs betalen voor alles wat je consumeert, inclusief vervoer, inclusief het OV. En ook als je op die manier met de prijzen omgaat, dan zal je zien dat het lopen en fietsen veel goedkoper is dan met de auto gaan en dan met het OV gaan. Maar we kunnen ons wel vinden in een tegemoetkoming voor mensen met een laag inkomen. We zijn niet 100 procent eens met deze motie maar een stap in de goede richting dus we gaan wel voor stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min op amendement A4. Amendement is verworpen, 31

stemmen tegen, 8 stemmen voor. Voor, DENK, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, PVV en SP, en de overige fracties tegen. Daarmee is die verworpen. Dan gaan we naar amendement A6, gebruik Enecoreserves om lokale belastingverhoging ongedaan te maken. Stemverklaringen? Niet het geval. Gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min. Het amendement is verworpen, 36 stemmen tegen, 3 stemmen voor. Voor zijn de fracties DENK, Forum voor Democratie en PVV en de overige fracties tegen. Dan gaan we naar amendement A7, steun met een eenmalige belastingkijtschelding van Beter Voor Dordt. Zijn er nog stemverklaringen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, wij vinden de 75 euro schenking ook een beetje raar maar we vinden dit amendement even raar want er staat in dat het geld naar horecaondernemers, moet. Dat wordt totaal niet onderbouwd, komt helemaal uit de lucht vallen dus wij gaan tegen stemmen.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen. Als u voor bent plus, als u tegen bent min. Het amendement is verworpen, 37 tegen, 2 stemmen voor. Voor twee leden van Beter Voor Dordt en alle andere leden tegen. Dan gaan we naar het voorstel zelf, dus de begroting. De begroting zoals die voorligt. En die begroting is wel geamendeerd want er is dus één amendement aangenomen van onder andere Partij voor de Dieren over Dordrecht regenboogstad. Dus dan gaan we weer de begroting. Ik kijk even of er stemverklaringen zijn? Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, dank. Voorzitter, de VSP zal instemmen met deze begroting, mede ook door de toezegging van wethouder Heijkoop. Wij blijven wel onze zorgen uiten voor wat betreft de haalbaarheid van de ambities richting 2030 en de gevolgen hiervan voor de Dordtse samenleving. Wij verwachten forse begrotingstekorten. Voor zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? De heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, ook de SP zal ertegen stemmen. Weliswaar vinden we deze begroting een stap in de goede richting vergeleken met begrotingen van het vorige college. Maar er zijn toch te veel dingen, ook zaken waar we dit keer niet op ingegaan zijn als verdeling van belastingen en dat soort zaken, die wat ons betreft nog steeds scheef zijn dus vandaar onze tegenstem.

De voorzitter: Dank. Ja, even ter correctie, mevrouw Stolk hoorde ik zeggen dat ze voor gaat stemmen met VSP dus het woordje ook bracht misschien wat verwarring.

De heer Portier: Ook omdat we ook tegen alle voorgaande begrotingen gestemd hebben.

De voorzitter: Nee. Ah. Nou, dan is die verwarring ook weg. De heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. De PVV die zal tegenstemmen, ook tegen dus, vanwege een aantal redenen. De, ja, laat ik het even zo netjes zeggen, de

twijfelachtige cijfers aangaande de woningbouw, dat vinden we een belangrijk punt. We zijn heel erg bang dat de ambities niet worden gehaald, net als in het vorige college. Het tweede, dat zijn de kosten van de klimaattransitie. We zien die hele transitie sowieso niet zitten maar ja, goed, als dan ook nog wordt verkort dan is er wat ons betreft echt wel een probleem. En ten derde, toch het gebrek aan transparantie en ook niet de wil, zo zien wij het althans, van het college om dit echt op te lossen in overleg met de raad, laat ik het even zo stellen. Dus vandaar stemmen wij tegen.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, vanuit Op Ons Eiland zullen wij in ieder geval voor stemmen maar geven uiteraard het college een winstwaarschuwing af, zoals eerder ook al genoemd. En hierbij ook een oproep, mocht u volgend jaar in de knel komen met uw financiën, informeer en betrek de raad op tijd zodat we met u kunnen meedenken over uw voorstellen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. En dat is in gemeenteland zeer gebruikelijk wat u daar vraagt dus dat kan denk ik zo worden opgelost. We gaan naar de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, ondanks ons aangenomen amendement over Dordrecht regenboogstad gaan we tegen de begroting stemmen. Zoals aangekondigd omdat de begroting op heel veel andere punten nog niet naar onze zin is, onder andere op het klimaatbeleid.

De voorzitter: Dank u zeer. U gaat tegen stemmen maar u heeft wel een amendement binnengehaald, zeg ik dan even. De heer Safranti had zijn vinger nog opgestoken, gaat uw gang.

De heer Safranti: Inderdaad, voorzitter, dank u wel. Wij gaan voor stemmen alleen wil ik wel de kantlijn meegeven dat het leesbaar en korter moet zijn.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik heb in mijn woordvoering volgens mij wel heel duidelijk aangegeven dat Forum voor Democratie fundamenteel anders tegen dingen aankijkt. Daarentegen wil ik wel meegeven dat ik echt zie dat het college bezig is met een verbetering van de stad en dat me dat wel ontzettend opvalt. En dat is reden om wel voor te stemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op de begroting. Als u voor bent drukt u plus, als u tegen bent drukt u min. Dat is een vrij mooie uitslag in gemeenteland, zeg ik dan ook maar eventjes als je kijkt naar de aantallen of naar de verhoudingen, 35 stemmen voor, 4 stemmen tegen. Tegen, de SP, PVV en de Partij voor de Dieren en alle overige leden voor. Dus complimenten en felicitaties aan iedereen eigenlijk. Ja. Aan iedereen. Dan gaan we door, dan hebben we nog de moties. Daar zijn er nog 26 van over, die lopen we natuurlijk allemaal langs. We beginnen bij motie M4, gratis 65+bus, zijn daar nog stemverklaringen bij? Zo niet, dan gaan we stemmen. Als u

voor bent plus, als u tegen bent min. Motie M4. Hij is er inmiddels, u kunt stemmen. We gaan sneller dan het systeem het aankan maar u kunt stemmen. Plus is voor en tegen is min. De motie is verworpen, 25 stemmen tegen, 14 stemmen voor. Voor, de fracties Beter Voor Dordt, DENK, Forum voor Democratie, Op Ons Eiland, PVV, SP en VSP en de overige fracties tegen. Daarmee is de motie verworpen. Dan komen we bij motie M7, meer betaalbare woningbouw. Beter Voor Dordt, VSP, PVV. Zijn er stemverklaringen? De heer Portier.

De heer Portier: Ja, qua titel zou je denken dat we erg voor gaan stemmen. Maar er wordt in deze motie 10 miljoen gevraagd om aan commerciële ontwikkelaars te geven en dat is wat ons betreft echt totaal de verkeerde kant op. Wij denken dat als je sociale en betaalbare woningen wil bouwen, dat je dat in samenwerking met de corporaties moet doen of desnoods in de vorm van een gemeentelijk bouwbedrijf, maar niet aan de markt over moet laten dus we zijn hiertegen.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen?

De heer Stam: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Ja, mijnheer Stam.

De heer Stam: Ik denk dat wij verdeeld gaan stemmen. Ik zal in ieder geval tegen stemmen omdat ik eerst de woonbrief van het college wil afwachten.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik volg de lijn van de heer Portier, de SP.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Daar sluit ik me ook graag bij aan.

De voorzitter: Hartelijk dank. Geen stemverklaringen meer. Dan gaan we stemmen op motie M7. Voor is plus, tegen is min. Motie is verworpen, 30 tegen, 9 voor. Voor, drie leden van Beter Voor Dordt, DENK, PVV en de VSP, de overige leden tegen. Dan gaan we naar motie M9 over de verruiming van de winkeltijden. Zijn daar nog stemverklaringen? Gaat uw gang, mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Het CDA is voor rust en ruimte en we vinden een rustpunt in de week toch wel heel erg waardevol. We zouden graag zien dat ook de binnenstad gewoon één dag in de week gewoon op adem kan komen. Een 24-uurs economie vinden we daar haaks op staan en dat wensen we niet voor Dordt. Ja, dat andere punt van die tweede feestdagen, dat vormt voor ons helemaal geen probleem maar die rust, die 24-uurs economie, die houden we hoog. Dat was het.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? De heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, als SP hebben we een beginselprogramma dat heel de mensen heet en ook ons nieuwe beginselprogramma zal weer zo heten. Dat betekent dat de mens meer is dan steeds maar commercie, steeds maar winkelen en consumeren, er moet ook ruimte zijn voor andere zaken dus daarom zullen wij ook hiertegen stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Burakçin.

De heer Burakçin: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij stemmen voor deze motie met dien verstande dat we het draagvlakonderzoek alleen serieus kunnen nemen als ook de bewoners en personeel in het onderzoek meegenomen worden.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? De heer Struijk.

De heer Strijk: Ja, voorzitter, het zal niemand verbazen dat wij ook tegen deze motie gaan stemmen. De argumenten van het CDA en de SP, dat zijn ook wel de onze. Verder hebben we al eerder gehoord vanavond, oog voor de kleine ondernemer. We denken ook aan het grote personeelstekort wat er is, we denken aan de extra energielasten die langere winkelopening ook met zich meebrengen. En ja, het milieuprobleem in de wereld voor ongebreideld consumeren spreekt ons ook niet aan en daarom stemmen we tegen.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen nog?

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: We sluiten ons aan bij de laatste woordvoering en bij de woordvoering van de heer Portier van de SP.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? Niet het geval. Gaan we stemmen op de motie M9, voor is plus, tegen is min. Motie is aangenomen, 27 stemmen voor, 12 stemmen tegen. Tegen waren de fracties CDA, ChristenUnie/SGP, Partij van de Arbeid, PVV en de SP en de overige fracties zijn voor. Dan gaan we naar motie M10, parkeerfiles de stad uit, wie wil het niet. Motie M10. Zijn er nog stemverklaringen? Gaat uw gang. De heer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Ja, dank u wel, voorzitter. We zijn het eens met de Partij voor de Dieren dat deze motie deels juist parkeerruimte in het centrum creëert en daarmee vervoer aantrekt. Maar het leidt ook tot minder blik op straat en het draagt ook bij aan juist meer parkeren aan de rand van de stad enzovoorts. De alternatieven voor de auto hadden in de motie wat beter en wat klemmender verwoord kunnen worden wat ons betreft. Maar alles afwegende vinden we dit een goede stap, stapje in de goede richting en wij zullen dus voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft de grenzen van de stemverklaring opgezocht zal ik maar zeggen. Andere stemverklaringen? Gaat uw gang, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, we hebben het even in de fractie besproken dit en wij vinden dat dit echt thuishoort in de commissie als we dit onderwerp op de agenda hebben staan. Dus wij zullen nu tegen stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen op motie M10, voor is plus, tegen is min. De motie is aangenomen, 31 stemmen voor, 8 stemmen tegen. Tegen, CDA, Gewoon Dordt, Partij voor de Dieren en de SP en de overige fracties voor. Dan is die dus aangenomen. Dan gaan we naar motie M11, verduurzaming van woningen in Dordrecht met lage energielabels. Onder andere door de VSP ingediend. Ik zie de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, met pijn in het hart gaan wij tegen stemmen. Ik vind de richting van de motie goed maar het is me echt niet duidelijk wat er nou staat en wat het college nou concreet aan opdracht meekrijgt dus helaas.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Niet het geval. Gaan we stemmen op motie M11. Voor is plus, tegen is min. 32 voor, 7 tegen, daarmee aangenomen. Tegen, de fracties Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid en de SP en de overige fracties zijn voor. Dan motie M12, wijkrestaurants huiskamer. Ik kijk even rond of er stemverklaringen zijn. Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min, op M12. Aangenomen, 38 voor, 1 tegen. Tegen was mevrouw Koene van Gewoon Dordt en de overige fracties voor. Dan gaan we naar M15, M15 over de pauzeknop bij schulden. Ik kijk even rond of er stemverklaringen zijn?

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Indachtig hetgeen wat de wethouder gezegd heeft, wat ook duidelijkheid schepte eerlijk gezegd, zullen wij voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Andere stemverklaringen? Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dat geldt ook voor ons.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: En ook voor ons.

De voorzitter: Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op M15. Voor is plus, tegen is min. Unaniem aangenomen. Dan gaan we naar motie M16a, kunst en cultuur, daar kan geen medicijn tegenop, van GroenLinks. Ik kijk even of er stemverklaringen zijn. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ja, voorzitter, we begrijpen de goede bedoelingen van GroenLinks. We twijfelen toch nog over de prangende noodzaak en ook de rechtmatige besteding van de Wmo. We staan ook voor moeilijke keuzes maar door ook hetgeen van de voorbeelden die GroenLinks heeft gegeven ook even naar ons toe persoonlijk, geven we het op dit moment

het voordeel van de twijfel. Met dien verstande dat we wel in het voorstel terug willen zien dat er een stevige monitoring is en dat we ook goed kijken naar de effectiviteit van deze maatregel. Dus dat vanuit de VVD.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen?

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: De PVV sluit zich aan bij de woordvoering van de VVD.

De voorzitter: Dank. Dan mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ook wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de VVD, met name de monitoring of het wel haalbaar en effectief is en zullen wij voor deze motie stemmen.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de heer Den Heijer.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Dat geldt ook voor ons, voorzitter, met de kanttekening dat wij toch weer '...' gelden niet eigenlijk bestemd is voor culturele gelden.

De voorzitter: Maar u gaat wel voor stemmen?

De heer Safranti: Ja.

De voorzitter: Nou, dat gaan we dan allemaal meemaken. Andere stemverklaringen nog? Dan kunt u op plus drukken als u voor bent en op min als u tegen bent. Motie M16a. De motie is aangenomen, 34 voor, 5 tegen. Fractie Beter Voor Dordt tegen, alle andere fracties voor. Gaan we naar M18, Dordtse informatiemarkt, weten waar je recht op hebt. Zijn er stemverklaringen?

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Ja, je zou zeggen van, meer informatie, wie kan daartegen zijn. Ik heb op de website van de sociale dienst gezocht van, hoe zit het nou precies met een persoonlijk minimabudget? Nou, daar zijn de regels echt niet te vinden. Maar ik denk echter dat een informatiemarkt in wijken daar niet aan gaat helpen, daar komen maar een heel beperkt aantal mensen opdagen. Ik denk dat gewoon bij de wijkcentra, de wijk sociale wijkteams, dat daar gewoon permanent mensen moeten zijn die mensen wegwijs kunnen helpen in de

regelingen en ook kunnen helpen met aanvragen, dat dat effectief is. Maar niet een informatiemarkt die af en toe in een wijk dus ik zal tegen stemmen.

De voorzitter: Dank u. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min. De microfoon mag uit, mijnheer Portier. De motie is aangenomen, 37 voor, 2 tegen. Tegen, mevrouw Koene van Gewoon Dordt en de heer Portier van SP. Gaan we naar M20, meer ruimte voor sociale woningbouw van de Partij van de Arbeid. Zijn er stemverklaringen? De heer Groenewege?

De heer Stam: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Groenewege eerst.

De heer Groenewege: Dank u wel. Wij als Partij voor de Dieren gaan tegen stemmen. Er wordt de komende jaren 30 procent sociaal, de komende vier jaar wordt in ieder geval 30 procent sociaal gebouwd en dat sluit aan bij de wens van de Partij voor de Dieren. Als we nog meer grond gaan reserveren voor sociale woningbouw kan dat ten koste gaan van het binnenstedelijke groen en daar zijn we dan ook niet voor.

De voorzitter: Dank. Dan de heer Stam.

De heer Stam: Even '...', bij motie M7 stem ik tegen omdat ik eerst de woonbrief wil afwachten.

De voorzitter: M20 bedoelt u? Ja. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, even een ...

De voorzitter: Toch, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, een kleine. Wij zijn heel blij dat de Partij van de Arbeid nu met deze motie komt want het is in de afgelopen periode weleens anders geweest dus ik ben heel blij met deze motie.

De voorzitter: Dank. Dat is altijd mooi als iemand blij is, toch. We gaan stemmen denk ik, plus is voor en tegen is min, op motie M20. Motie is verworpen, 26 tegen, 13 voor. Voor, drie leden van Beter Voor Dordt, DENK, Op Ons Eiland, Partij van de Arbeid, PVV, SP en de VSP en de overige leden tegen. Dan gaan we naar M22, kader en toetsing nieuw dierenwelzijnsbeleid. Ik kijk even rond of er stemverklaringen zijn? 22, ja. Geen stemverklaringen. Dan gaan we stemmen. Voor is plus, tegen is min. De motie is verworpen, 26 tegen, 13 voor. Voor, drie leden van Beter Voor Dordt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en de VSP, de overige leden tegen. Dan gaan we naar motie M23, geef voorlichting over verantwoord huisdierbezit. Stemverklaringen?

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Hoewel een aantal elementen in de motie aanspreken, zit er toch een rol voor de overheid in het dictum van deze motie. En wij zien dit gewoon niet als een overheidstaak en om die reden zullen we tegen stemmen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen, voor is plus, tegen is min. M23. De motie is verworpen, 21 stemmen tegen, 18 stemmen voor. Even kijken, voor, drie leden van Beter Voor Dordt, ChristenUnie/SGP, Gewoon Dordt, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PVV en de SP en de overige leden en fracties tegen. Daarmee is M23 verworpen. Gaan we naar M24, een watertappunt voor de dorst. Stemverklaringen?

De heer Den Heijer: Ja, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voor deze motie zullen wij voor stemmen maar wel met de verklaring dat het niet een soort nieuwe openbaar toiletten route moet worden, dit moet wel binnen de beperking van budgettaire middelen zijn. Het moet niet ... Het moet wel echt wel proportioneel zijn.

De voorzitter: Hartelijk dank. Het gaat om ander soort water, dit is drinkwater. Stemverklaringen nog. Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op M24, voor is plus, tegen is min. En de motie is unaniem aangenomen. Dan gaan we naar M26, help minima met de kosten van huisdieren. Zijn er stemverklaringen? De heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, voor 99 procent staan wij achter deze motie. Er is één zin die ons wat minder beviel namelijk dat minima ontraden moet worden om een huisdier te nemen. Nou, in veel gevallen kan het verstandiger zijn als je weinig geld hebt om geen huisdier te nemen. Aan de andere kant kan het voor mensen ook, ja, een bron van geluk en levensvreugde zijn dus dat vinden wij te sterk. Maar alles bij elkaar afwegende zullen we toch voor de motie stemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Andere stemverklaringen? Dan gaan we stemmen op motie M26. Voor is plus, tegen is min. De motie is verworpen, 28 stemmen tegen, 11 stemmen voor. Voor, DENK, GroenLinks, Partij voor de Dieren, PVV en de SP en de overige fracties tegen. Gaan we naar motie M27, vuurwerkverbod op het eiland van Dordt. Zijn er stemverklaringen? Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Onze fractie zal hier vrij stemmen vanwege het verschillende belang wat aan de argumenten wordt gehangen. Of verdeeld stemmen, ja.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere fracties of leden? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen, als u voor bent plus, als u tegen bent min. De motie is verworpen, 23 stemmen tegen, 16 stemmen voor. Voor, twee leden van CDA, ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Partij

voor de Dieren en Partij van de Arbeid en de overige leden tegen. Dan gaan we naar motie 28, proef met grofvuilverzamelpunt in de wijk. Zijn er stemverklaringen?

De heer Stam: Voorzitter?

De voorzitter: Ik hoor wat rumoer. De heer Portier heeft een stemverklaring bij motie M28. Mag ik stilte in de zaal?

De heer Portier: Ja, heel kort. Op zich is het aardig natuurlijk als er hier en daar een verzamelpunt in de wijk is waar mensen hun grof afval kunnen brengen. Wij denken dat de loofopstanden voor mensen toch te groot zullen zijn, dat dit echt gewoon niet ver genoeg gaat of effectief zal zijn en daarom zullen wij tegen stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk even of er andere stemverklaringen. De heer Stam.

De heer Stam: Ja, voorzitter, ik wil de wethouder in alle rust een nieuw afvalbeleid laten voorbereiden, dus ik zal tegen stemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Andere stemverklaringen?

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Wij zullen ook tegen stemmen en we sluiten ons aan bij de stemverklaring van de heer Portier.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen?

Mevrouw Pichel: Voorzitter?

De voorzitter: Even kijken hoor. Ja, mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ja, dank u wel. Ik sluit me aan bij de stemverklaring van de heer Stam.

De voorzitter: Dank. Verder niets? Dan gaan we stemmen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: Wel. De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Datzelfde geldt ook, we sluiten ons ook aan bij de stemverklaring van de heer Stam.

De voorzitter: Heel goed, dank u wel. We gaan stemmen hoor. Motie M28, voor is plus, tegen is min. 32 stemmen tegen, 7 voor, daarmee is de motie verworpen. Voor, CDA, Op Ons Eiland, Partij van de Arbeid en de overige leden tegen. Dan gaan we naar motie 29, gratis stadsbusvervoer tot en met 12 jaar. Zijn daar stemverklaringen? De heer Portier.

De heer Portier: Ja, heel kort. Het is niet helemaal wat wij voorgesteld zouden hebben, met name het punt van de begeleiding niet. Maar ja, het is toch een stap in de goede richting dus daarom stemmen we voor. En hopelijk kan het snel gerealiseerd worden als Qbuzz er inderdaad aan wil.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Dan gaan we stemmen. Motie M29, plus of min. De motie is verworpen, 34 tegen, 5 stemmen voor. Voor, DENK, Forum voor Democratie, Op Ons eiland, PVV en de SP en de overige leden tegen. Dan gaan we naar motie 30, Ketu Koti.

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De voorzitter: Zijn er stemverklaringen?

Mevrouw ...: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ja, dank, voorzitter. Stemverklaring vanuit de Dordtse VVD. We zien de ernst van slavernijverleden, iets waar we ook een lang debat over hebben gevoerd. Tegelijkertijd vinden we het ook belangrijk dat we ruimte geven aan dit soort initiatieven, dat je ook serieus gesprek moet voeren. En bovenal Dordrecht natuurlijk een fantastisch evenementenstad zijn dus de VVD stemt voor.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ondanks dat wij vinden dat het zoveel mogelijk om initiatieven moet gaan vanuit de samenleving zelf, gaan wij veel instemmen omdat we de intentie snappen van deze motie en we willen graag de indieners het voordeel van de twijfel geven. Maar dan wel met de opmerking, uw opmerking erbij ook dat we verder al een taak hebben in het onderwijs, et cetera.

De voorzitter: Dank. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, voorzitter, ik heb het niet bij ieder voorstel gedaan maar dit is ook een punt wat wij niet in ons programma hebben staan dus hier zullen we vrij over stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen?

De heer Van Leeuwen: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, slavernij is natuurlijk iets verschrikkelijks, alleen eigenlijk sprak me wel aan wat de ChristenUnie/SGP eerder op de dag zei. Op dit moment zijn er ook problemen met zo'n zelfde idee zeg maar in de wereld en heel veel partijen hebben de

neiging om terug te kijken terwijl graag, tenminste wij willen graag kijken naar het heden, op dit moment. Dus we zullen daarom ook tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Anderen nog? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Als wij kijken naar deze motie dan kunnen we ons niet vinden in de constatering, de overwegingen en de meningen. Als we het hebben over terugkijken en schuld houden of schuld geven, dan zijn dat oorzaken van hele lage trillingen waar ons in bevinden. Dus wij zijn er ook voor om te kijken naar de toekomst. Dat neemt niet weg dat we er een voorstander van zijn om iets te eren en dus iets neer te zetten waar mensen wat aan hebben. En dat is ook de reden dat wij voor zullen stemmen.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? De heer Struijk.

De heer Struijk: Ja, voorzitter, wij zijn duidelijk tegen slavernij. We zullen daarom voor deze motie stemmen om ook duidelijk aan te geven dat wij particuliere initiatieven om iets verschrikkelijks te herdenken omarmen.

De voorzitter: Dank u. Anderen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op motie M30. Als u voor bent, plus, als u tegen bent, min. De motie is aangenomen, 36 voor, 3 tegen. Drie tegen, dat zijn twee leden van Beter Voor Dordt en de PVV-fractie, de overige leden voor. Daarmee is die aangenomen. Gaan we naar motie M31, toegankelijke speel- en sportvoorzieningen voor kinderen met een beperking. En ja, dat valt bij mij weg maar ja, dat klopt, u heeft gelijk. Zijn daar stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen, motie M31. Voor is plus, tegen is min. M31. Dat is unaniem aangenomen. Dan gaan we naar M33, signaleringsorden N3. Stemverklaringen? De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voor mijn fractie was de vrij verstrekkende toezegging van de wethouder voldoende, wij stemmen tegen.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Dan gaan we stemmen, voor is plus, tegen is min. M33. Die is verworpen, 33 tegen, 6 voor. Voor, Op Ons Eiland, PVV en de VSP en de overige fracties tegen. Gaan we naar motie M36, mogelijke ambtelijke knelpunten inzake woningbouw in kaart brengen. Stemverklaringen.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Ja, we hebben heel graag heel veel woningbouw, vooral sociaal natuurlijk. Wij denken niet dat de ambtelijke organisatie daarin nou het knelpunt is dus daarom zullen wij tegen stemmen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat geldt ook ...

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: ... voor de VSP.

De voorzitter: Hetzelfde inderdaad. Dan gaan we stemmen. Als u voor bent plus, als u tegen bent min. De motie is verworpen, 38 tegen, 1 voor en dat is de heer Van Leeuwen van de PVV. Dan gaan we naar motie 37, steun Drechthopper. Zijn daar stemverklaringen?

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, ik hoorde de wethouder zeggen van, hè, dit doen wij allemaal al. Ja, dan zeg ik van, laat deze motie dan een hartenkreet van de raad zijn om dat te ondersteunen. Om ook te laten weten dat we zeer begaan zijn met de mensen die nu grote problemen ondervinden.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op motie 37. De motie is verworpen, 30 tegen, 9 voor. Voor, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, PVV, SP en de VSP en de overige leden tegen. Gaan we naar motie 38, strijden voor lokale autonomie.

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De voorzitter: Zijn er stemverklaringen? De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ja, zoals wij het dictum van de motie lezen staat er dat in de toekomst genoemde en andere besluitvorming gemeente niet gepasseerd mag worden. Nou, de VVD deelt die opvatting en zal om die reden ook deze motie steunen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen? De heer Uysal.

De heer Uysal: Ja, dank, voorzitter. Wij distantiëren ons van de uitspraken van PVV Dordrecht en wij vinden het gewoon niet kunnen dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen Oekraïense oorlogsvluchtelingen en niet-Oekraïense oorlogsvluchtelingen. Volgens mij is dat gewoon in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Wij staan voor een open en gastvrij Dordrecht en of de PVV dat wil of niet, dat gaan we houden zo.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op motie 38. De motie is verworpen, 27 tegen, 12 voor. Voor, Forum voor Democratie, PVV, VSP en de VVD, de overige fracties tegen. Gaan we naar 39, mantelzorg compliment ter waarde van 150 euro van de PVV.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Zijn er nog stemverklaringen? Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, als SP hebben wij zeer veel waardering voor mantelzorgers, mensen die zich vaak dag en nacht inzetten voor een naaste, een buur, een familielid. Die mensen doen het uit liefde en niet voor geld. Wij vinden wel dat ze op alle mogelijke manieren meer

ondersteund moeten worden. Maar ja, dit schijntje van 150 euro is eigenlijk meer een soort belediging. Mensen moeten materieel ondersteund worden in de zin van dat ze af en toe vrij kunnen nemen, dat ze vervangen worden, er opvang is. Daar moeten we op richten en niet op deze, ja, naar mijn idee een beetje beledigend, fooi die ze gegeven wordt.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Dan gaan we stemmen op motie M39. Kan iedereen toch nog even opnieuw het knopje indrukken, u kunt nooit dubbel stemmen maar wel misschien misgedrukt hebben. Ik kijk even naar onze mensen achter de schermen. Ik zie ook de naam van de motie niet onder in beeld staan. Nee, nee, nee. Hij moet ... Ja. Even opnieuw stemmen lijkt me. Ik vertrouw Clark als mijn broekzak maar we gaan toch even opnieuw stemmen. Het moet even opnieuw in stemming worden gebracht. Er moet nog één iemand stemmen. Is dat nou mevrouw Koene? Er moet nog één iemand stemmen. Nu niet meer. Verwarrend allemaal hoor. Goed, mensen, we gaan het even anders doen. We gaan ... We hebben nog drie moties te gaan, die gaan we bij handopsteking doen. Motie M39 waren we, mantelzorgcompliment. Ik wil graag handen zien van de leden die tegen deze motie zijn. O, dat zijn er heel veel. Doe maar even naar beneden. Ik ga even de handen zien van de leden die voor zijn. Dat is de heer Van Leeuwen en de heer Safranti, daarmee is ...

Mevrouw ...: Mevrouw Pichel ook.

De voorzitter: En mevrouw Pichel. Drie leden voor en 36 tegen, daarmee is die verworpen. Gaan we naar motie M40, ik weet niet of die wel in het systeem staat? We gaan gewoon door, in elk geval met de stemverklaringen. Geen ban op contant geld bij Dordtse parkeerautomaten. Zijn daar stemverklaringen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja, de Partij voor de Dieren wordt niet enthousiast van auto's, parkeerplaatsen of parkeerautomaten maar we vinden het wel belangrijk dat de financiële markt niet helemaal virtueel wordt en mensen ook nog met contant geld kunnen blijven betalen dus we zullen deze motie wel steunen.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen?

De heer Den Heijer: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: VVD heeft zich ook altijd aangesloten bij de partijen die het belangrijk vinden dat mensen ook gewoon contant met geld kunnen betalen. We hebben de wethouder duidelijk horen zeggen dat dat gewoon kan in noodsituaties en om die reden zien wij geen reden om voor deze motie te stemmen omdat de mogelijkheid blijft bestaan.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen bij handopsteking. Als u voor bent wil ik graag uw hand zien. Voor de motie. Voor de motie. Er zijn 5 stemmen voor en 34 tegen, daarmee is de motie verworpen. En voor waren de heren Portier, Van Leeuwen, de fractie van Partij voor de Dieren en mevrouw Pichel van Forum voor Democratie. Daarmee is die verworpen. Dan hebben we nog M41, waar mogelijk voedselbanken ondersteunen. Ik kijk even of er stemverklaringen zijn. Dat is

niet het geval. Dan wil ik graag handen zien als u voor deze motie bent. Is er iemand tegen eigenlijk? Doet u een ... Is er niemand tegen? Unaniem aangenomen? Unaniem aangenomen. Daarmee is motie 41 unaniem aangenomen. Dames en heren, we zijn er bijna. We zijn er bijna. We hebben de begrotingsbehandeling hiermee gehad en wat er dan nog resteert is een drietal aangekondigde amendementen bij het onthamerde agendapunt 26 over de ruimtelijke kwaliteit. Dat zijn drie amendementen die zijn aangekondigd, van het CDA en GroenLinks. We hebben de afspraak gemaakt in het presidium dat als er amendementen worden aangekondigd op een hamerstuk, die eigenlijk direct in stemming kunnen worden gebracht in de raadsvergadering. Maar als er nog over gesproken wordt, dat we het agendapunt terugverwijzen naar de commissie. Dat voorstel zou ik ook hier graag gestand willen doen. Dus dat betekent dat ik even rondkijk. Als die amendementen, die kunnen gewoon nu worden ingediend maar als daarover gesproken gaat worden dan gaan we dat toch terugverwijzen naar de commissie. Dus gaat uw gang.

De heer Van Dam-Timmers: Voorzitter, een hele korte toelichting is ook spreken of ...

De voorzitter: Nee, een korte ... Een indien... Dat hoort bij het indienen van een amendement. Gaat uw gang.

De heer Van Dam-Timmers: Prima. Nou, dan worden de amendementen die namens het CDA en een aantal andere partijen, ik moet het even goed zeggen, hebben wij een tweetal amendementen. Eén amendement dienen we samen met GroenLinks, SP, Beter Voor Dordt in, waarbij we de verordening aanpassen en vaststellen dat er één burgerlid en één plaatsvervanger gaat worden benoemd in de commissie. En daarnaast dienen we samen met GroenLinks, SP, Beter Voor Dordt en de VVD een amendement in op de toelichting van de verordening. En hierbij nemen we op dat bij de samenstelling van de leden van de commissie met een specifieke deskundigheid, dat er dan bij gelijke geschiktheid de voorkeur wordt gegeven aan een deskundige met lokale affiniteit. Nou, waarom vinden wij dit van belang? Dat is omdat het CDA Dordrecht en ook de fracties die het met ons indienen, het van belang vinden dat we bouwen aan een mooie en prettige stad om samen in te leven. De adviescommissie ruimtelijke kwaliteit heeft ook dit doel en als raad hebben we de vrijheid om deze samenstelling van deze commissie ook te beïnvloeden. En de CDA-fractie vindt het met de andere partijen ook van groot belang dat de brede kennis van de Dordtse samenleving, haar gevoeligheden en sociaaleconomische status aanwezig is in die commissie. En ja, we zien dat ook onderstreept in de afgelopen jaren door projecten als bijvoorbeeld rivier, boot, stad en daarom hopen we op steun voor deze amendementen.

De voorzitter: Hartelijk dank. En in omgekeerde volgorde hebben we ze genummerd dus het amendement wat u zojuist toelichtte over de verbetering van de toelichting verordening adviescommissie, is amendement A8 geworden en de Dordtse binding in de verordening commissie is A9 geworden. Dan is er nog volgens mij een amendement van GroenLinks. Mijnheer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Het van kracht worden van de Omgevingswet is een goed moment om de advisering over ruimtelijke kwaliteit een andere en op een bredere leest te schoeien. Bij de bespreking in de commissie is door verschillende partijen aangegeven dat dat een verbreding van de taakstelling en de samenstelling van de

commissie zou moeten leiden. Niet alleen de bedoeling van de Omgevingswet te dienen maar ook om bij de intenties van bijvoorbeeld het coalitieakkoord aan te sluiten. Het amendement is bedoeld om de daarvoor benodigde deskundigheid op het gebied van biodiversiteit, klimaatadaptatie, natuurinclusief bouwen en dergelijke, in de commissie te verankeren. Ik dien het ...

De voorzitter: Dank u zeer. En het door u zojuist aangekondigde amendement dat heet A10 en dat gaan we zo snel mogelijk in het systeem zetten. Ik kijk even rond of er in de raad behoefte is om deze amendementen te bespreken?

De heer Stam: Voorzitter? Ik vind sowieso dat ze besproken moeten worden dus wat mij betreft gaan ze terug naar de commissie. Ik vind het veels te vlug om nu even in een halve minuut hier een oordeel over te vellen en daar voor of tegen te stemmen.

De voorzitter: Nee, maar dat is dus heel legitiem. Dus als u het wilt bespreken dan is dat helemaal prima maar dan sturen we terug naar de commissie. En dan gaan we deze amendementen dus ook nu niet in stemming brengen en het voorstel ook niet en dan gaat agendapunt 26 terug naar de commissie. We hebben overigens in november volgens mij nog een raadsvergadering dus met een beetje duw- en trekwerk, maar daar moet de agendacommissie maar even naar kijken, kan het wellicht nog deze maand worden afgerond. Dus dan gaat 26 nu over.

Hamerstukken

20. Vaststellen Heffingsverordening Essenhof 2023 met bijbehorende Tarieventabel Essenhof 2023 - Raadsvoorstel.

De voorzitter: Dan gaan we naar de hamerstukken, die moeten we nog wel even doen. Die loop ik één voor één langs. Ik begin bij agendapunt 20, het vaststellen van de heffingsverordening Essenhof 23 met bijbehorende tarieventabel Essenhof 23. Ik kijk even rond of er stemverklaringen zijn. Dat is niet het geval. Dan stellen we deze vast.

21. Vaststellen Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting Dordrecht - Raadsvoorstel.

De voorzitter: 21, vaststellen verordening op de heffing en invordering van de hondenbelasting. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Zijn we ontzettend blij mee, voorzitter, dank u wel.

22. Vaststellen Verordening op de heffing en invordering van leges 2023 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Anderen? Daarmee ook akkoord. 22, vaststellen verordening op de heffing en invordering van de leges 2023. Stemverklaringen. Nee. Dan is dat ook akkoord.

23. Vaststellen Verordeningen op de heffing en invordering van precariobelasting, marktgeld en reinigingsrecht 2023 - Raadsvoorstel

De voorzitter: 23, vaststellen verordening op de heffing en invulling van de precariobelasting marktgeld en reinigingsrecht 2023. Zijn daar stemverklaringen? Niet het geval.

24. Vaststellen Verordeningen op de heffing en invordering van onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing 2023 - Raadsvoorstel

De voorzitter: 24, vaststelling verordening op de heffing en invordering van onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing 2023.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Ja, jaar in jaar uit verzetten wij ons al tegen de verdeling zeg maar van de belastingen en heffingen. Wij vinden dat er veel meer gemikt moet worden op de ozb die in ieder geval enigszins naar vermogen gaat en veel minder op de afvalstoffenheffing en rioolheffing. We vinden ook dat de eigenaren van zakelijk onroerend goed zwaarder belast kunnen worden, dus daarom zullen wij tegen deze verordening stemmen.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan is die aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

25. Aanpassen reclamebelasting 2023 in afwachting van te vormen ondernemersfonds - Raadsvoorstel.

De voorzitter: 25, het aanpassen van de reclamebelasting '23 in afwachting van het te vormen ondernemersfonds. Is akkoord.

26. Vaststellen Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit Dordrecht - Raadsvoorstel.

De voorzitter: 26 is dus naar de commissie gestuurd met nog een bespreking over de amendementen.

27. Proces integraal beleidsplan sociaal domein - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan 27, het proces integraal beleidsplan sociaal domein. Stemverklaring van het CDA heb ik begrepen?

De heer Van Dam-Timmers: Dank, voorzitter. Vanuit de CDA Dordrecht-fractie stemmen wij in met dit voorstel. We zijn er blij mee maar we roepen het college wel op om naast de genoemde organisaties ook vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke initiatieven zoals onder andere Samen Dordt te betrekken bij dit beleidsplan.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen? Is akkoord met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

28. Groeiagenda 2030 - uitvoeringsprogramma 2023 - lokale vaststelling opgavebladen - Raadsvoorstel.

29. Beschikbaar stellen van een Uitvoeringskrediet realisatie geluidsscherm ProRail t.b.v. woningbouw Amstelveen - Raadsvoorstel.

De voorzitter: 29, beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet realisatie geluidsscherm ProRail ten behoeve van de woningbouw Amstelveen. Excuus, daar had ik al een krul doorheen gezet. De Groeiagenda 2030, uitvoeringsprogramma 2030 lokale vaststelling opgavebladen.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Groeneweg.

De heer Groeneweg: Ja, voorzitter, hier zullen wij als Partij voor de Dieren tegen zijn. Aan de ene kant vinden we de klimaatdoelstellingen in de Groeiagenda slappe hap. Ja. Klimaatneutraal pas in 2050. En aan de andere kant vinden we de bevolkingsgroei doelstellingen megalomaan dus daarom zijn we tegen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, wij hebben ons ook nooit kunnen vinden in die ideeën van dat groei alle problemen op moet gaan lossen. En zeker een groei naar 140.000 inwoners, ja, vinden wij gewoon niet verstandig, het is al druk genoeg. Dus ja, we sluiten ons wat dat betreft ook aan bij de woordvoering van de Partij voor de Dieren. Dus wij zullen ook tegen stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, voorzitter, bij de bespreking op de Dordtse Dinsdag is aangegeven dat dit een uitvoeringsprogramma betreft wat een beleidsneutrale vertaling is. En dat er in het eerste kwartaal een update van gaat komen en dat de fracties daar nog input voor kunnen leveren. Dat lijkt mij prima en onder die veronderstelling dat we het in het eerste kwartaal bijstellen gaan wij akkoord met het vaststellen van dit uitvoeringsprogramma.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Wie roept mij?

Mevrouw Stolk: Ik.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, ja.

Mevrouw Stolk: Wij zullen ook tegen stemmen, we gaan mee met de stemverklaring van de heer Portier.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen nog? Dat is niet het geval. Dan is het aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is. Gaan we alsnog naar het uitvoeringskrediet voor het geluidsschermbord voor de woningbouw Amstelveen. Zijn daar stemverklaringen? Dat is niet het geval. Is akkoord.

30. Aanwijzen contactpersoon voor de Wet open overheid - Raadsvoorstel.

De voorzitter: Dan tot slot, 30, het aanwijzen van een contactpersoon voor de Wet open overheid. De heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, als raadslid die ook een Wob-verzoek heeft ingediend, toen was er nog Wob en niet Woo, ben ik blij dat in ieder geval met deze ontwikkeling. En ik ben ook benieuwd naar wanneer inderdaad de website in de lucht komt waarop zowel dit Wob-verzoek als de gepubliceerde documenten komen te staan, evenals van alle andere verzoeken die de komende tijd en de komende jaren worden ingediend. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Volgens mij was het Wob-verzoek ingediend door de inwoner Portier. Ik kijk even rond of er nog andere stemverklaringen zijn? Dat is niet het geval. Dan is het voorstel aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is. En dan zijn we klaar voor vandaag en dan wil ik u allemaal toch een heel erg groot compliment maken. Dank u wel, wel thuis en we zien elkaar ongetwijfeld snel. De vergadering is gesloten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 29 november 2022.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff